ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 13ον
ΣΕΛΙΔΕΣ 60

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.
ΑΡΙΘ. 47 - (664)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ ΠΛΑΤΑΝΟΣ

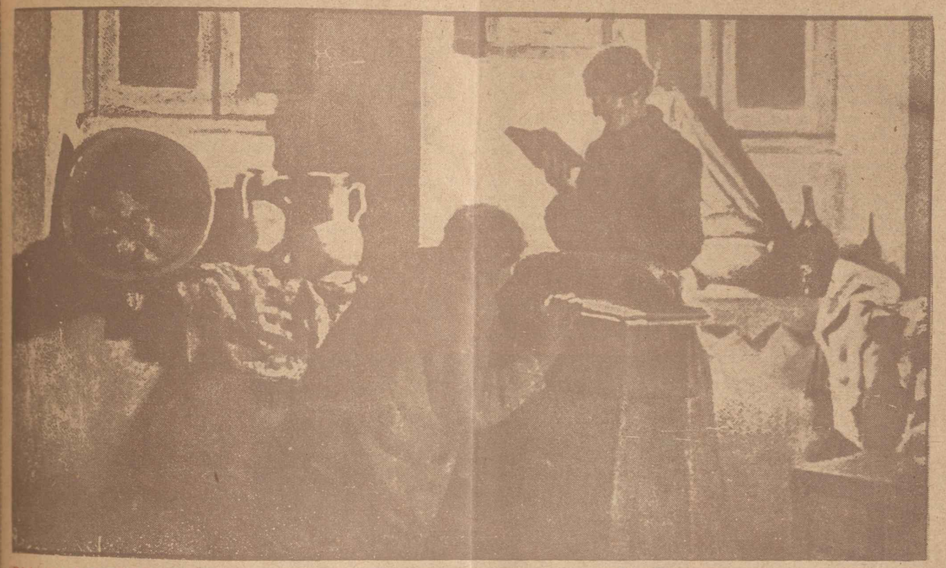

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΓΚΙΟΥΖΕΠΠΕ ΤΖΙΑΚΟΖΑ

Η ΦΟΝΙΣΣΑ

Στὸ βάθος μιᾶς χαράδρας, ποὺ τὴν ἀγνοοῦσαν καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ συστηματικοὶ ὁδοιπόροι, ἦταν χτισμένο ἕνα μικρὸ χωριό, μὲ δέκα - δεκαπέντε καλύβες, ἀραδιασμένες ἡ μιὰ πάνω στὴν ἄλλην. Ἕνας ὁρμητικὸς χειμάρρος κυλοῦσε τὰ νερά του, χειμῶνα - καλοκαῖρι, μπρὸς ἀπὸ τὰ σπίτια αὐτά, ποὺ οἱ τοῖχοι τους εἶχαν χορταριάσει ἀπὸ τὴν ὑγρασία. Ὁ ἥλιος σπάνια ἔστελνε τὶς ἀχτῖδες του ἐκεῖ κάτω, γιὰ νὰ φαιδρύνουν μὲ τὴν λάμψι τους τὸ πένθιμο αὐτὸ τοπίο. Καὶ ὁ ξένος ποὺ θὰ περνοῦσε ἀπὸ τὸ χωριὸ αὐτὸ τὴν νύχτα, θὰ σχημάτιζε τὴν ἐντύπωσι ὅτι τὰ σπίτια του ἦσαν ἀκατοίκητα καὶ στριχειωμένα. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἔβλεπε κανένα κάτοικο, πάλι θὰ ἑνοιωθε ἕνα συναίσθημα τρόμου νὰ πλημμυρίζῃ τὴν ψυχή του, γιατὶ στὸν συνοικισμὸ αὐτὸν καὶ οἱ ἄνδρες καὶ ἡ γυναῖκες φορούσανε μαῦρα ροῦχα καὶ ἦσαν πάντοτε βλοσυροὶ καὶ ἀμίλητοι.

Ἕνα πανδοχεῖο, χτισμένο πάνω ἀπὸ τ' ἄλλα τὰ σπιτάκια, στὰ χείλη σχεδὸν τῆς χαράδρας, χρησίμευε ὡς καταφύγιο γιὰ τοὺς πεζοπόρους ποὺ ξέπεφταν σὲ ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα στὴν κόλασι αὐτήν. Ὁ γαϊδουρολάτης, ποὺ ἀπόψε νὰ μὲ ὁδηγήσῃ στὸν παράξενο αὐτὸν συνοικισμό, μὲ πληροφόρησε ὅτι διευθύντρια τοῦ πανδοχείου ἦταν μιὰ γεροντοκόρη. Ὅλοι στὸ χωριὸ εἶχαν τὴν γνώμη ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν μάγισσα. Καμμιὰ κοπέλλα δὲν ἀποφάσιζε νὰ ἐργαστῆ ὡς ὑπηρέτρια στὸ ξενοδοχεῖο της. Ὡστόσο, ἡ γεροντοκόρη αὐτὴ δὲν ἦταν οὔτε ἀπαιτητική, οὔτε καὶ ἰδιόρρυθμη. Ἀπεναντίας: προσπαθοῦσε νὰ ὑποχρεώσῃ ὅλον τὸν κόσμο, ἦταν μὲ ὅλους πρόθυμη καὶ περιποιητική. Ἐκεῖνο ποὺ τὴν ἔκανε ἀντιπαθητικὴ ἦταν ἡ αὐστηρὴ ἔκφρασι τοῦ προσώπου της καὶ τὰ παράξενα μάτια της, ποὺ ἔμοιαζαν σὰν νὰ κυττάζουν μακρυά, πολὺ μακρυά, σὲ ἄλλους κόσμους... Οἱ παλαιότεροι, μάλιστα, ἔλεγαν ὅτι ἡ δεσποινίς — ὅπως τὴν λέγανε — καὶ τὸν καιρὸ ἀκόμη ποὺ ἦταν ἀνθρώπη καὶ δροσερὴ κοπέλλα, φαινότανε σὰν νὰ ζοῦσε σὲ ἄλλη σφαῖρα, ἔχοντας διαρκῶς τεντωμένο τὸ αὐτί της σὲ μυστηριώδεις φωνές...

Ἡ γυναῖκα αὐτὴ βρέθηκε κάποτε, πρὶν ἀπὸ σαράντα χρόνια, μπερδεμένη σὲ μιὰ σκοτεινὴ ὑπόθεσι: Τὴν εἶχαν κατηγορήσει ὅτι σκότωσε τὸ παιδί της, ἕνα παιδὶ ποὺ τὸ ἔφερε στὸν κόσμο ἀπὸ μιὰ παράνομη ἕνωσι... Κατήγορός της ἦταν ἕνας τελωνοφύλακας, ὁ ὁποῖος κατέθεσε ὅτι τὴν εἶδε μιὰ νύχτα νὰ θάβῃ σὲ μιὰ ἀπόμερη τοποθεσία ἕνα δέμα, μὲ τὴν βοήθεια ἑνὸς ψηλόσωμου ἀνδρός. Μέσα στὸ σκοτάδι, ὁ τελωνοφύλακας δὲν μπόρεσε νὰ διακρίνῃ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀγνώστου. Τὸ ἔγκλημα αὐτὸ τὸ κατήγγειλε ὁ τελωνοφύλακας τρεῖς μῆνες μετὰ τὴν ἀνακάλυψί του. Ἡ ἀστυνομία βρῆκε πράγματι τὸν σκελετὸ ἑνὸς μικροῦ πτώματος στὸ μέρος ποὺ τῆς ὑπέδειξε ὁ τελωνοφύλακας. Μὰ οἱ δικασταὶ ἔλαβαν ὑπ' ὄψει τους ἀφ' ἑνὸς τὶς διαβεβαιώσεις ὅλων τῶν χωρικῶν ὅτι ἡ «δεσποινίς» ἦταν ἡ πιὸ τιμιὰ κι' ἐνάρετη κοπέλλα τοῦ χωριοῦ, ἀνίκανη νὰ κάνῃ ἕνα παραστράτημα τόσο σοβαρὸ καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ κατήγορός της εἶχε κάνει πολλὲς φορὲς πρότασι γάμου χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε... Κατέληξαν, λοιπόν, στὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ τελωνοφύλακας κατηγόρησε τὴν κοπέλλα αὐτὴν γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῆ γιὰ τὴν ἄρνησί της νὰ γίνῃ γυναῖκα του — καὶ τὴν ἀθώωσαν πανηγυρικά. Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἡ «δεσποινίς» δὲν ξανάδωσε ποτέ, ἀπὸ τότε, ἀφορμὴ νὰ γίνῃ λόγος γιὰ τὴν διαγωγή της...

Σ' αὐτῆς τῆς αἰνιγματικῆς γυναίκας τὸ ξενοδοχεῖο κατέλυσα, μόλις ἔφτασα στὸ παράδοξο χωριό. Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τὴν εἶδα ἑνοιωσα γι' αὐτὴν ἀκαταμάχητη ἀποστροφή, παρ' ὅλους τοὺς γλυκοὺς καὶ ὑποχρεωτικοὺς τρόπους της. Ἡ παγερὰ ἐκφρασις τῶν ματιῶν της, τὸ ἀπροσδιόριστο χαμόγελο τῶν χειλιῶν της, ἡ νεκρικὴ ὠχρότης τοῦ προσώπου της, ἡ χειρονομίες της, ὅλα, μὰ ὅλα στὴν γεροντοκόρη αὐτὴν προκαλοῦσανε τὴν ἀντιπάθεια, καὶ κάτι περισσότερο μάλιστα: τὸν φόβο...

Ἡ ἰδιοκτήτρια τοῦ πανδοχείου μ' ἔβαλε σ' ἕνα δωμάτιο, ποὺ βρισκόταν πάνω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ δικό της. Μὲ ρώτησε ἂν πεινοῦσα καὶ ἂν θὰ τῆς ἔκανα τὴν τιμὴ νὰ φάω ἐνταῦθα τὸ βράδυ μαζύ της. Ἐγώ, ὅμως, ὑστάχα — κουρασμένος ἐξ ἄλλου ἀπὸ μιὰ πολύωρη καὶ ἐπίπονη πορεία πάνω σ' ἕνα μουλάρι! Ἤθελα νὰ κοιμηθῶ νωρίς. Τὴν παρακάλεσα μονάχα νὰ μοῦ φέρῃ στὸ δωμάτιό μου ἕνα ζεστὸ τσαὶ καὶ νὰ μὲ ξυπνήσῃ τὴν ἄλλη μέρα στὶς ἕξη τὸ πρωΐ, γιὰ νὰ κάνω μιὰ ἐκδρομὴ στὰ περίχωρα.

Ὅταν ἤπια τὸ τσάι, ἔξδυσα τὸ κορμί κι' ἔκλεισα τὰ μάτια μου... Δὲν ἄργησα, ὅμως, νὰ καταλάβω ὅτι δὲν θὰ μποροῦσα νὰ κοιμηθῶ ἀμέσως. Σιγὰ-σιγά, ἄρχισε νὰ μὲ κυριεύῃ μιὰ παράξενη ἀγωνία. Ξανάθυμόμουν τὴν ἱστορία τῆς ξενοδόχισσας, τὴν κακὴ φήμη ποὺ εἶχε βγάλει στὸ χωριό

ὡς μάγισσα καὶ τὴν παγερὴ λάμψι τῶν ματιῶν της, καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ἡσυχάσω. Τοῦ κάκου ἀγωνιζόμουνα νὰ πείσω τὸν ἑαυτό μου ὅτι ἡ ταραχή μου ἦταν ἐντελῶς ἀδικαιολόγητη. Ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ, ἡ νευρικὴ συγκινησίς μου μεγαλώνε. Καὶ ὅταν ἄκουσα ξαφνικὰ, ἀπὸ κάτω, ἕναν ὑπόκωφο καὶ συνεχῆ θόρυβο, ἀνατινάχτηκα στὸ κρεββάτι μου, μούσκεμα στὸν ἱδρῶτα...

Πέρασαν πέντε, δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ ὁ θόρυβος αὐτὸς δὲν ἔλεγε νὰ σταματήση. Ὑπέθεσα ὅτι θὰ ἦταν ὁ χειμαρρος ποὺ περνοῦσε σχεδὸν ἔξω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο. Ἀλλ' ὅταν πρόσεξα καλύτερα, κατάλαβα ὅτι ὁ θόρυβος ποὺ ἀκουγότανε μέσα στὸ σπίτι δὲν εἶχε καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν μονότονη μουσικὴ τοῦ χειμάρρου... Μὲ τὰ νεῦρα ἐρεθισμένα ἀπὸ τὴν ἀνάμνησι παλαιῶν ἱστοριῶν φαντασμάτων καὶ στοιχειωμένων σπιτιῶν, ἔρριχνα γύρω μου θλέμματα τρομαγμένα, περιμένοντας ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ συμβῆ κάτι τὸ φρικτό, τὸ ἀνήκουστο... Ναὶ, ἐγὼ, ὁ εἴρων καὶ ἄπιστος, ἔφτασα στὸ σημεῖο νὰ πιστεύω ὅτι ἡ γεροντοκόρη ἔκανε μάγια στὸ δωμάτιό της τὴν νύχτα αὐτή.

Οὔτε ἐγὼ δὲν ξέρω πόση ὥρα πέρασε μὲ τὴν ἀγωνιώδη αὐτὴν ἀναμονή. Στὸ μεταξύ, ὁ ὑπόκωφος ἐκεῖνος θόρυβος δὲν ἔλεγε νὰ σταματήση. Καὶ ἦταν ὁ θόρυβος αὐτὸς τόσο ἐλαφρὸς καὶ μουσικός, ὥστε ἔμοιαζε μὲ τὸ παράπονο μιᾶς ψυχῆς ποὺ ζητᾶ τὴν εὐτυχία ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ γνωρίση στὸν μάταιο κόσμο. Τέλος, καταλαθαίνοντας καὶ μόνος μου ὅτι θὰ τρελλαινόμουν ἂν συνεχιζότανε ἡ ἀγωνία αὐτὴ, ἀποφάσισα νὰ κατέβω κάτω καὶ νὰ δῶ τί συμβαίνει στὴν κάμαρα τῆς γεροντοκόρης...

* * *

...Ὕστερ' ἀπὸ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας θρισκόμουν ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς ξενοδόχισσας Βεθαιώθηκα τότε ὅτι ὁ ὕποπτος θόρυβος ἀκουγόταν ἀπὸ ἐκεῖ μέσα. Ἀνίκανος πειὰ νὰ συγκρατηθῶ, μισάνοιξα ἀθόρυθα τὴν πόρτα. Καὶ εἶδα τότε μέσα στὴν κάμαρα δυὸ πρόσωπα, ποὺ τὰ φώτιζε ἕνα λαδολύχναρο, τοποθετημένο σ' ἕνα ράφι τοῦ τοίχου. Ἀναγνώρισα ἀμέσως τὴν διευθύντρια τοῦ ξενοδοχείου μαζὺ μ' ἕναν ψηλόσωμο γέρο. Ἡ «δεσποινὶς» στεκόταν δρθια ἐμπρὸς σ' ἕνα ἀναλόγιο, κρατῶντας στὸ δεξί της χέρι ἕνα ἀνοιχτὸ βιβλίο. Ὅσο γιὰ τὸν ἄντρα, ἄκουμποῦσε γονατιστὸς μὲ τοὺς δυὸ ἀγκῶνας του στὸ ἀναλόγιο, μὲ ὕφος ὑπερτάτης συντριθῆς.

Ἡ ξενοδόχισσα εἶχε τελειώσει τὴν ἀνάγνωσι μιᾶς προσευχῆς — τότε μονάχα κατάλαβα ὅτι τὸ βιβλίο ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι της ἦταν ψαλτῆρι — ἐνῶ ὁ γέρος ἐπανελάμθανε τὰ λόγια της τραυλίζοντας σὰν μεθυσμένος. Ὅταν ἡ φωνή του ἀδυνάτιζε καὶ δὲν μποροῦσε νὰ συνεχίση, ἡ γεροντοκόρη δυνάμωνε τὸν τόνο τῆς δικῆς της φωνῆς καὶ κεῖνος, φοθισμένος ἀπὸ τὸ προστακτικὸ ὕφος της, ἔλεγε τὴν προσευχὴ δυνατότερα.

Σὲ μιὰ στιγμὴ, ὁ γέρος χτύπησε μὲ μανία τὸ χέρι του πάνω στὸ ἀναλόγιο:

— Διψῶ! θρυχήθηκε. Θέλω νὰ πιῶ! Δῶσε μου νὰ πιῶ!...

— Κι' ἐγὼ θέλω νὰ σώσω τὴν ψυχή σου! τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ γεροντοκόρη ἀπότομα. Νὰ τελειώσης πρῶτα τὴν προσευχή σου καὶ ὕστερα θὰ σοῦ δώσω νὰ πιῆς!

Ὁ γέρος, ἄφησε τὸ κεφάλι του νὰ πέση στὸ ἀναλόγιο... Δυνατὰ ἀναφυλλητὰ ἀνατάραζαν τοὺς ὤμους του. Ἔκλαιγε σὰν μικρὸ παιδί...

— Δῶσε μου νὰ πιῶ! Δῶσε μου νὰ πιῶ! Ἔλεγε καὶ ξανάλεγε μὲ παιδικὸ παράπονο.

— Δὲν ἦρθε ἀκόμη ἡ ὥρα... Πρέπει νὰ πῆς ὅλες τὶς προσευχές σου Σαράντα χρόνια τώρα, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ πνίξαμε μαζὺ τὸ παιδί μας, ἀγωνίζομαι γιὰ τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς καὶ τῶν δυὸ μας... Ἀκόμα δὲν ἐξιλεωθήκαμε γιὰ τὸ ἔγκλημά μας αὐτό!... μούγκρισε ἡ γεροντοκόρη.

Καὶ συνέχισε τὴν προσευχή της. Ὁ γέρος τὴν συνόδευσε. Ἡ φωνές τους ἀποτελοῦσανε ἕναν ὑπόκωφο θόρυθο — μουρμούρισμα ἐκεῖνο ποὺ μὲ εἶχε ἐκνευρίσει τόσο πολὺ πιὰ ἀπὸ λίγη ὥρα!...

Καὶ τότε μονάχα κατάλαθα τὴν κρυφὴ τραγωδία τῆς γεροντοκόρης αὐτῆς. Εἶχε κάνει πράγματι τὴν παιδοκτονία γιὰ τὴν ὁποία τὴν κατηγόρησε κάποτε ὁ τελωνοφύλακας. Ἀθωώθηκε ἀπὸ τοὺς δικαστάς, γιατὶ δὲν ὑπῆρχαν ἀποδείξεις τῆς ἀποδείξεις... Δὲν μποροῦσε, ὅμως, ν' ἀθωώση καὶ τὸν ἑαυτό της. Καὶ ἀπὸ τὴν μακρυνὴ ἐκείνη ἐποχὴ, ἄρχισε νὰ σώση τὴν ψυχὴ ὄχι μονάχα τὴν δική της, ἀλλὰ καὶ τοῦ πατέρα τοῦ παιδιοῦ της, ὁ ὁποῖος ζοῦσε ἀκόμη ἑνὸς θλιθεροῦ μεθύσου, ποὺ τὸν εἶχε ὑποτάξει στὴν θέλησί της...

.....

Τὸ πρωΐ, ὅταν ξύπνησα, ὅστερ' ἀπὸ ἕνα βαρὺ ὕπνο, καὶ ἀντίκρυσα τὴν γεροντοκόρη, δὲν μοῦ φάνηκε πιὰ τόσο ἀντιπαθητική, ὅσο τὴν προηγούμενη μέρα. Καὶ κάτω ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ ἐκφρασι τῶν ματιῶν της διέκρινα ἕναν ἀπέραντο ἀνθρώπινο πόνο, ἕναν πόνο ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸν γλυκάνη καμμιὰ ἐπίγειος δύναμις.

Ὦ! πόσοι ἄνθρωποι ποὺ μᾶς φαίνονται ἀποκρουστικοὶ ἐκ πρώτης ὄψεως, θὰ μᾶς γινόντουσαν συμπαθητικοὶ ἂν γνωρίζαμε τὸ μυστικὸ τῆς ζωῆς τους.

«...Πρέπει νὰ καυχᾶσθε συγχρόνως διότι ἀνήκετε εἰς μίαν φυλὴν ἡ ὁποία ἔδωκε τὸν πολιτισμόν της εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ἡ ὁποία παρουσίασε μέσα εἰς τὴν ἱστορίαν τὸ φαινόμενον ἑνὸς ἔθνους ποὺ ζῇ χιλιάδες χρόνια καὶ ποὺ μένει πάντοτε τὸ ἴδιο κι' ἀναλλοίωτο».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Ἀπὸ τὸν λόγον του εἰς τοὺς Σερραίους τὴν 27ην Ὀκτωβρίου).

Τ Η Σ Σ Τ Ι Γ Μ Η Σ

ΖΕΣΤΑ ΚΑΙ ΚΡΥΑ

Ὁ ἐνοχλητικὸς ἐπισκέπτης:

— Σᾶς ἀρέσουν οἱ περίπατοι, κυρὶε Μαξίμ;

— Πάρα πολὺ δεσποινίς. Τρελλαίνομαι.

— Λοιπὸν δὲν σᾶς ἐμποδίζω. Μπορεῖτε νὰ πηγαίνετε

* * *

Ἡ Βασίλισσα Ἑλένη τῆς Ἰταλίας εἶχε παραγγείλει κάλτσες σὲ μιὰ νέα ἐργατιδα. Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες ἔφθασαν ἡ κάλτσες στὸ παλάτι. Ἡ βασίλισσα γιὰ νὰ ἐυχαριστήση τὴν νέα τῆς ἔστειλε ἕνα ξευγάρι ἀπὸ τις ἴδιες κάλτσες καὶ ἔθαλε στη μιὰ κάλτσα χρήματα καὶ τὴν ἄλλη τὴν ἐγέμισε μπομπόνια. Ἰὴν ἄλλη ἡμέρα, ἡ βασίλισσα ἔλαβε τὸ ἀκόλουθο γράμμα:

«Κυρία, αὐτὰ ποὺ μοῦ ἐστείλατε μοῦ ἐστοίχισαν πολλὰ δάκρυα. Ὁ πατέρας μου μοῦ ἔπηρε τὰ χρήματα, ὁ μεγάλος μου ἀδελφὸς τὰ μπομπόνια καὶ δσο γιὰ τις κάλτσες, τὶς ἐκράτησε ἡ μητέρα μου γιὰ τὸν ἑαυτό της...»

* * *

Στὸ σιδηρόδρομο:

Μιὰ κυρια ποὺ συνοδεύεται ἀπὸ ἕνα κοριτσάκι, γιὰ ν' ἀποφύγη τὴν ἀπὸ ἕναν ἀνεπιθύμητο συνταξιδιώτη τοῦ λέει:

— Ἐλπίζω, κύριε, ὅτι δὲν σᾶς πειράζει ποὺ ἡ μικρὴ μου κόρη μόλις ἐσηκώθηκε ἀπὸ τὴν κρεββάτι ἀπὸ σκαρλατίνα;

Ὁ συνταξιδιώτης:

—Δὲν μ' ἐνδιαφέρει, κυρία μου. Σκοπεύω ν' αὐτοκτονήσω στὸ πρῶτο σταθμὸ ποὺ θὰ φθάσουμε!...

* * *

— Ἐξηγῆστε μου, παρακαλῶ, τί εἶνε θαῦμα; ἔλεγε ἕνας χωρικὸς ποὺ ἤθελε νὰ κάμη τὸν ἔξυπνο σ' ἕναν παπᾶ.

— Θέλεις ἀπολύτως νὰ τὸ μάθης;

— Μάλιστα.

— Γύρισε λοιπὸν τὴ ράχη σου.

Ὁ χωρικὸς ἐγύρισε κατὰ τὸν παπᾶς τοῦ τράθηξε μιὰ κλοτσιὰ ἀπὸ πίσω, τόσο δυνατὴ ὥστε θρέθηκε στὸ δρόμο. Ὁ χωρικὸς ἐγύρισε πίσω θυμωμένος, ἀλλὰ ὁ παπᾶς τοῦ ἐπε:

— Τὴν αἰσθάνθηκες;

Ἔτσι νομίζω, εἶπ' ἐκεῖνος.

— Ἔ, λοιπὸν, ἂν δὲν τὴν ἐκανες αἰσθανθῆ αὐτὸ θὰ ἦταν θαῦμα.

...Τοὺς εἶδε, μιὰ νύχτα, νὰ θάθουν σὲ μιὰ ἀπόμερη τοποθεσία ἕνα δέμα...

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Ἀπὸ τὴ Ζωὴ τῶν Ἀλλοδαῶν

Πῶς διαμορφώνεται ἡ ἐμορφιά

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Αἱ Α. Α. Υ. Υ. αἱ πριγκήπισσαι Ἑλένη, Εἰρηνη, Αικατερίνη καὶ Φραγκίσκη ἐδέχθηκαν τὴν περασμένη Πέμπτη τὰς κ.κ. Καποδίστρια, Γ. Πεσμαζόγλου, Φορέστη, Ν. Μικρουλάκη, Μεν. Μεταξᾶ, Τζωρζῆ καὶ τὰς δεσποινίδας Ε. Γρυπάρη, Μ. Σκουζὲ, Σ. Πεσμαζόγλου.

— Αἱ Α. Α. Υ. Υ. ἐδέχοντο τὰς κυρίας, αἱ ὁποῖαι εἰσήρχοντο ἀνὰ τρεῖς, παρουσιαζόμεναι ἀπὸ τὴν κυρίαν τῶν τιμῶν κ. Ἀλ. Παπάγου.

— Τὴν περασμένη Τετάρτη δεξίωσις πρὸς τιμὴν τῶν Α. Α. Υ. Υ. τῶν πριγκήπων Ἀνδρέα καὶ Χριστοφόρου παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Κ. Τσαλδάρη.

— Παρέστησαν ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας καὶ ἡ κ. Οὐαρπλίου, ὁ στρατηγὸς καὶ ἡ κ. Ἀλ. Παπάγου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Γ. Πεσμαζόγλου, ἡ κ. Καποδίστρια, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μεν. Μεταξᾶ, ὁ κ. Ε. Ἀμπατιέλλος, ἡ κ. Μ. Παπαθεοδώρου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Α. Μεταξᾶ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Δ. Ἀραβαντινοῦ, ὁ κ. Γ. Βλάχος ἡ δεσποινὶς Σ. Πεσμαζόγλου, ὁ κ. Κανελλόπουλος.

— Ἐπίσης τὴν περασμένη Τετάρτη ἡ πρώτη δεξίωσις εἰς τὸ τένις.

— Παρέστησαν ἡ κ. Ἀρ. Λαδοπούλου μὲ μαῦρο ταγιὲρ καὶ θαυμάσιο καπέλλο, ἡ κ. Π. Μπέμπη μὲ πράσινο ταγιὲρ, ἡ κ. Αἰκ. Βάτση μὲ μαῦρο σύνολον, ἡ κ. Μελᾶ μὲ μπλὲ, ἡ δεσποινίδες Ἀνδριτσάκη, Ρ. Συνιόσογλου, Λ. Ὀρλῶφ, Μιχαλοπούλου, Μ. Καμπάνη κ.λ.π. κ.λ.π.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΥΣ

ΔΗΜΩΔΗ ΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Νὰ σ' ἀγαπήσω; Γιατί; Εἶνε τόσο ἐφήμερη ἡ ἀγάπη σου! Ἀφησέ με! Μὴ θέλης νὰ πῆς τίποτα, μὴ θέλης νὰ ταράξης μὲ τὰ λόγια σου τὴν ἤρεμη ψυχή μου.

Καλύτερα εἶνε νὰ σιωπᾶς, ὅπως σιωπῶ κι' ἐγώ...

Μὴ θέλης σὰν καὶ τότε νὰ γυμνώσης πάλι τὸ νοῦ μου ἀπ' τὴ σκέψι σου...

Ναὶ! ὦ κόρη τῶν Θεῶν!

Ναὶ! τὸ παρελθὸν δὲν ζῇ, ἡ ἡμέρες τώρα κυλοῦνε ξέγνοιαστες...

Δὲν σ' ἀγαπῶ, μὴ μ' ἐρωτᾶς γιατί!

Εἶνε τόσο ἐφήμερη ἡ ἀγάπη σου, ὦ αἰωνία γυναῖκα!

* * *

Πρωΐ, ἀνοιξιάτικο πρωΐ!

Τὰ τριαντάφυλλα τοῦ κήπου μου, στάζουν ἀπὸ δροσιά.

Κανεὶς δὲν φαίνεται νὰ μὲ προσέχη.

Διαβαίνω μόνος, κάτω ἀπ' τὰ ψηλὰ τὰ πέρατα τοῦ δάσους.

Ναὶ! ὁ ἥλιος θγαίνει ἀπ' τοὺς θράχους.

Εἶνε ὅμοιος μ' ἕνα δίσκο θαμμένο στὸ σῶμα...

Σὲ λίγο ἡ ζωὴ θὰ ξαναρχίση σὰν καὶ χθές...

Διαβαίνω μόνος καὶ καμμιὰ σκέψις δὲν τολμᾶται νὰ μὲ ταράξη.

Γαλήνη — παντοῦ!

Σιωπὴ — παντοῦ!

— Ἀζί. Ἀζί, φωνάζω ξαφνικὰ — καὶ εἶναι ἡ φωνή μου γεμάτη ἀπὸ χαρὰ, ἀπὸ ζωή...

— Ἀζί. Ἀζί! ξαναφωνάζω.

Μὰ κανείς! Οὔτε ἕνας ψίθυρος!...

...Καὶ ἡ φωνή μου χάνεται στὴν παγερὴ ἀγκαλιὰ τοῦ δάσους.

* * *

Μοναδικὴ ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ Γυναικείου Φορεμάτων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς διαπρεποῦς καλλιτέχνιδος μοδίστας κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπόλεως 14α', Ἀθῆναι.

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

Κ. Μ. Π., Πάτρας.— Μολονότι θὰ ἔπρεπε νὰ μοῦ στείλετε τὸ ἀνάστημα σας, μετρημένο χωρὶς νὰ φορᾶτε παπούτσια, ὁπολογίζω ἐν τούτοις ὅτι τὸ θάρος σας εἶνε περίπου φυσιολογικὸ καθὼς καὶ τὰ μέτρα σας, τόσο μᾶλλον ποὺ θὰ μετρηθῆκατε καὶ θὰ ζυγιστῆκατε ντυμένη. Τὸ μόνο ποὺ σᾶς συνιστῶ εἶνε νὰ κάνετε γυμναστικὴ καὶ περιπάτους. "Ετσι θ' ἀποκτήσετε καὶ χάρι καὶ εὐλυγισία καὶ ἐλαστικότητα καὶ θὰ φαίνεσθε καὶ πιὸ ψηλὴ καὶ πιὸ κομψή. Καὶ πάλι σᾶς ἐπαναλαμθάνω ὅτι καὶ τὸ θάρος σας καὶ τὸ ἀνάστημά σας εἶνε φυσιολογικότατα. Μὴν κάνετε κούρα μὲ τὸ σκοπὸ νὰ χάσετε ἕ ὀκάδες (1) γιατὶ θὰ χάσετε συγχρόνως καὶ τὴν ὑγεία σας καὶ ἴσως τὴν ζωή σας. Στὴν ἡλικία σας δὲν ἐπιτρέπονται τέτοιοι πειραματισμοί.

ΝΤΙΝΑΝ.-- Αὐτὸ ποὺ μοῦ γράφετε δὲν εἶνε καθόλου ἐλάττωμα καὶ οὔτε πρέπει νὰ σᾶς στενοχωρῇ. Μόλις παντρευτῆτε θὰ διορθωθῇ, ἰδίως μάλιστα ἂν θηλάσετε καὶ παιδί. Ἐὰν διαλύσατε τὸν ἀρραθῶνα σας γι' αὐτὸ τὸν λόγο μόνον, ἐκάνατε μεγάλο σφάλμα.

ΚΑΣΤΑ ΝΤΙΒΑ Σ. Ζ., Πειραιᾶ.— Τὰ σπυράκια εἶνε τῆς ἡλικίας σας. Τώρα τὸν χειμῶνα νὰ παίρνετε μουρουνόλαδο καὶ θὰ σᾶς περάσουν. Τὰ μαλλιά σας νὰ τὰ χτενίζετε ἀφέλειες μὲ χωρίστρα στὸ πλάϊ. Εἶνε ἕνα χτένισμα πολὺ χαριτωμένο γιὰ τὴν ἡλικία σας ἂν μάλιστα τὰ μαλλιά σας εἶνε λίγο φλοῦ. Ἡ ἀδελφή σας νὰ χρησιμοποιήση τὴν ἑξῆς συνταγή:

Eau de fleurs d' oranger	50 gr.
Borax	10 gr.

ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΟΥΛΑΝ, Καλάμας.— Σᾶς συνεθούλευσα ἐκεῖνο ποὺ θεωρῶ πιὸ κατάλληλον γιὰ σᾶς. Ἐὰν διστάζετε νὰ τὸ ἐφαρμόσετε, εἰσθε ἐλευθέρα νὰ τὸ κάνετε. Ἡ συμθουλές μου εἶνε πάντοτε ἀθλαθεῖς καὶ ἡ ἀγνὲς κρέμες ὄχι μόνον δὲν καταστρέφουν τὸ δέρμα, ἀλλὰ ἀπεναντίας τὸ προφυλάσσουν καὶ τὸ διατηροῦν. Ἂν δὲν μπορῆτε νὰ κάνετε καθημερινῶς τὶς κομτρέσσες, κάνετέ τες ὁποτε εὐκαιρεῖτε καὶ σὲ ὁποιαδήποτε ὥρα. Παντως τὸ πρόσωπό σας θὰ φαίνεται πιὸ φρέσκο ἂν τὶς κάνετε λίγο πρὶν θγῆτε ἔξω.

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΧΑΤΟΥΡΟΝ, Νέαν Ὑόρκην.— Δυστυχῶς εἶμαι ἀναρμοδία νὰ σᾶς ἀπαντήσω. Ἐφόσον οἱ ειδικοὶ δὲν ἀναλαμθάνουν παρέμτηθῆτε ἀπὸ τὴν ἰδέα αὐτήν.

ΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ.— Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ μοῦ γράφετε ἔτσι ὡραία καὶ εὔληπτα ὅ,τι σᾶς ἀφορᾶ καὶ θὰ ἤμουν εὐτυχὴς ἂν ἔλεες ἡ ἀναγνώστριες ἔκαναν τὸ ἴδιο. Τὸ θάρος σας εἶνε κατὰ δύο ὀκάδες ἀνώτερο τοῦ φυσιολογικοῦ. Γιατὶ δὲν μοῦ στείλατε τὰ μέτρα σας; Θὰ μὲ εὐκόλυνε πολύ. Τὰ πόδια σας εἶνε δύσκολο ν' ἀδυνατίσουν. Ζητήσατε ἀπὸ τὸν φαρμακοποιὸ σας νὰ σᾶς κάνη μιὰ ἰωδοῦχο ἀλοιφὴ καὶ ἀλείφετέ τα τακτικά. Τὸ σκοινάκι ὡφελεῖ ἀλλὰ πρέπει νὰ φοράτε σουτιὲν ὅταν πηδᾶτε. Κάνετε ἐπίσης γυμναστικὲς ἀσκήσεις μόνον τῶν ποδιῶν. Κάμψεις, τάσεις, περιστροφικὲς κινήσεις τῶν ἀστραγάλων κ.τ.λ. Τὸ μασάζ ἐπίσης ὠφελεῖ. Μοῦ φαίνεται ὅτι στοιχίζει 50 δραχμὲς τὴν ὥρα. Ἂν θέλετε γράψετέ μου νὰ σᾶς ἀποστείλω μιὰ καλὴ μασάζ.

ΜΑΡΙΑ—ΝΙΝΟΝ, Καλάμας. — Ἂν εἰσασθε εἰς τὰς Ἀθήνας θὰ σᾶς ἔλεγα ποῦ νὰ πάτε γιὰ νὰ σᾶς ἀφαιρέσουν τὶς περιττὲς τρίχες. Πρὸς τὸ παρὸν τὸ μόνο ποὺ σᾶς συνιστῶ εἶνε νὰ τὶς θρέχετε μὲ ὀξυγενὲ τῶν 24 volumes γιὰ νὰ ξανθήνουν καὶ νὰ μὴν φαίνωνται ἢ νὰ τὶς θγάζετε μὲ ἕνα μῖγμα ἀποτελούμενο ἀπὸ ἕνα κουταλάκι ἀσβέστη, ἕνα λεμόνι καὶ ἕνα ἀερο μὲ τὸ ὁποῖον θλείφετε τὰ χέρια σας καὶ τὸ τρίβετε πρὶν ἐραθῆ, γιὰ νὰ ξεκολλήσουν ἡ τρίχες. Δὲν σᾶς συνιστῶ ἐπιλατοῦρα, γιατὶ οἱ τρίχες ξαναθγαίνουν καὶ ἐρεθίζεται τὸ δέρμα.

ΛΕΥΚΗΝ ΝΙΕΛΛΙΕΝ, Ἐνταθα.— Χρησιμοποιήστε τὸ γάλα ἀμυγθάλων τοῦ Σύλλιαμς. Βρίσκετε ἕνα θαμπάκι καὶ καθαρίζετε μ' αὐτὸ τὸ πρόσωπό σας κάθε θράδυ. Μπορεῖτε ἐπίσης νὰ τὸ θάζετε καὶ κάτω ἀπὸ τὴν πούδρα.

ΕΙΡΗΝΗΝ ΦΟΣΚΑΡΗ, Θεσσαλίκην.— Εἴσαστε ὡραία χερή. Ἰδέστε λοιπὸν τὸ παλιό χτένισμα. Εἶνε ὅ,τι ἀκριθῶς χρειάζεται, ἐπειδὴ ἀκριθῶς πηγαίνει στὸ πρόσωπό σας. Πιὸ ταιριαστὸ χτένισμα δὲν θὰ θρῆτε, οὔτε καὶ νὰ ζητήσετε.

Η ΦΙΛΗ ΣΑΣ

Ἕνα μοντέρνο χτένισμα
(Ἀπὸ τὸ «Mode et Roman»)

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

Τοῦ ΠΑΥΛΟΥ ΝΤ'ΑΙΓΚΡΕΜΟΝ

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ Φράγκα ξύπνησε τὴν μὶς Σίμπιλ. Τῆς μίλησε γιὰ τὴν ἐπίσκεψι τῆς Ναδίνας καὶ ἔπειτα πρόσθεσε:

—Προσωρινῶς· ἀποκοίμησα τὶς ὑποψίες της καὶ θὰ μπορέσουμε νὰ φύγουμε ἀπ' τὸ μέγαρο εὐκολώτατα. Ὡστόσο γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια θὰ πάω νὰ κατασκοπεύσω γύρω ἀπὸ τὰ διαμερίσματά της καὶ θὰ προσπαθήσω ν' ἀντιληφθῶ ἂν κοιμᾶται ἢ ὄχι.

Τὸ πρᾶγμα ἦταν εὔκολο, γιατὶ ἡ Ναδίνα, εἴτε ἀπὸ τὴ ζέστη, εἴτε ἀπὸ ἀφηρημάδα εἶχε ἀφήσει ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα τοῦ δωματίου της.

Ἡ Φράγκα, ἀνασηκώνοντας τὸ βαρὺ παραπέτασμα, τὴν εἶδε ἐσπλωμένη στὸ μεγάλο της κρεββάτι, μὲ τὸ κεφάλι της χωμένο μέσα στὰ μαξιλάρια νὰ κοιμᾶται βαθύτατα.

Ἡ Φράγκα, εὐχαριστημένη, ξαναγύρισε στὸ δωμάτιο τῆς ἀδελφῆς της.

—Ἑτοιμάσου, εἶπε στὴν Σίμπιλ, καὶ προπάντων κάνε γρήγορα, γιατὶ ἔπειτα θάρθῆς νὰ μὲ βοηθήσης νὰ σηκώσω καὶ νὰ ντύσω τὴν Τερέζα.

—Δὲν θέλεις νὰ ἑτοιμάσω, σ' ἕνα ταξιδιωτικὸ σάκκο, ὅσα πράγματα θὰ μᾶς εἶνε χρήσιμα γιὰ τὸ ταξίδι;

—Ὄχι. Δὲν εἶνε φρόνιμο νὰ προκαλέσουμε ὑποψίες μὲ τὴν λεπτομέρεια αὐτή... Ὅπου κι' ἂν πᾶμε, θὰ μπορέσουμε ν' ἀγοράσουμε ἀσπρόρρουχα καὶ ὅ,τι ἄλλο μᾶς χρειάζεται. Κρῦψε μόνο σ' ἕνα πολὺ μικρὸ σάκκο τὰ λίγα πράγματα ποὺ θὰ σοῦ εἶνε ἀπαραίτητα γιὰ τὸ ταξίδι.

Ἐνῷ ἡ μὶς Σίμπιλ Ἄντρισυ ἑτοιμαζόταν, ἡ Φράγκα μὲ ἄπειρες προφυλάξεις ξύπνησε τὴν Τερέζα.

Ἡ νέα γυναῖκα, ἀντὶ νὰ εἶνε ἀνήσυχη ἢ ταραγμένη, ὅπως φοβόταν ἡ Φράγκα, ἀπεναντίας ἦταν ἡσυχωτάτη. Μόλις τὰ μάτια της συνάντησαν τὰ μάτια τῆς ἀδελφῆς της, ἐν' ἀόριστο χαμόγελο πλανήθηκε στὰ χείλη τῆς Τερέζας. Ἦταν κάτι ἀνεπαίσθητο τὸ χαμόγελο αὐτὸ καὶ ὅμως φώτισε σὰν θερμὴ ἀχτῖνα ἥλιου τὸν σκοτεινὸ ὁρίζοντα τῆς νέας κόρης.

Ἡ Φράγκα τὴν γέμισε φιλήματα καὶ, ὅπως ἔκανε πάντοτε, ἄρχισε νὰ τῆς μιλάη, ὅπως σ' ἕνα μικρὸ παιδάκι.

Ἡ Τερέζα βέβαια δὲν τὴν καταλάβαινε, ἀλλὰ ἡ γλυκύτης τῆς μελωδικῆς αὐτῆς φωνῆς ἦταν φανερὸ πὼς τὴν πλημμύριζε ἀγαλλίασι, γιατὶ τὸ χαμόγελό της γινόταν πιὸ ἔντονο.

Ἡ Φράγκα τῆς ἔδωσε νὰ πιῆ τὸ ὑπόλοιπο ζουμὶ, ποὺ τὸ εἶχε φυλάξει ἐπίτηδες κι' ἔπειτα, μὲ τὴ βοήθεια τῆς Σίμπιλ, τὴν ἔντυσε.

Ἔτσι στὶς πεντέμισι ἦσαν ἑτοιμες καὶ κατέβηκαν κ' ἡ τρεῖς ἀπὸ τὴν σκάλα τῆς ὑπηρεσίας. Ἡ μὶς Σίμπιλ, βάδιζε πρώτη, κι' ἔπειτα ἐρχόταν ἡ Φράγκα, κρατῶντας ἀπὸ τὸ χέρι τὴν ἀδελφή της.

Ὁλόκληρο τὸ μέγαρο φαινόταν βυθισμένο στὸν ὕπνο καὶ στὴ σιωπή.

—Εἴμαστε τυχερὲς, εἶπε ἡ Φράγκα στὴν Σίμπιλ. Κανένας δὲν ξύπνησε ἀκόμα.

Ἔφτασαν γρήγορα στὴ μικρὴ ἀπόμερη πόρτα καὶ σὲ λίγο βρέθηκαν στὸ δρόμο, ἀπ' ὅπου ἔφτασαν γρήγορα στὸν γειτονικὸ σταθμὸ ἁμαξιῶν. Ἐκεῖ ὅμως τὶς περίμενε μιὰ μικρὴ ἀπογοήτευσις. Ἡ πλατεῖα ἦταν ἀδειανή. Κανένα ἁμάξι δὲν βρισκόταν ἐκεῖ.

Ἡ Φράγκα κύτταξε τὴν Τερέζα. Μὰ ἐκείνη ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένη ἥρεμη.

Κανένας δισταγμὸς δὲν ἐπιτρεπόταν. Ἔπρεπε νὰ προχωρήσουν ὡς ὅτου συναντήσουν κανένα ἁμάξι. Τράβηξαν λοιπὸν πρὸς τὸ βουλεβάρτο τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ καὶ σὲ λίγο συνάντησαν ἕνα ἐλεεινὸ ἁμάξι ποὺ διευθυνόταν πρὸς τὸ σταθμό.

Ἡ Φράγκα φώναξε τὸν ἁμαξᾶ καὶ, πλησιάζοντας, τοῦ ἔβαλε στὸ χέρι ἕνα χρυσὸ νόμισμα.

—Προάστειο Πουασσονιὲ, 210, τοῦ εἶπε. Κάνε γρήγορα μόνο καὶ θὰ σὲ δώσω ἄλλα τόσα.

Ἡ Φράγκα ἀνέβασε πρῶτα τὴν ἀδελφή της, ἔπειτα κάθησε ἡ ἴδια κοντά της κ' ἡ Σίμπιλ στὸ ἀντικρυνὸ κάθισμα, καὶ τὸ ἁμάξι ξεκίνησε φλύσως.

* * *

Ἡ βαρώνη Γιάκομπσεν δὲν εἶχε σηκωθῆ ἀκόμα, γιατὶ ὅλη τὴ νύχτα δὲν εἶχε κοιμηθῆ. Σύμφωνα ὅμως μὲ τὶς ὁταγές της, ἡ καμαριέρα της ἀδέργησε ἀμέσως στὴν κρεββατοκάμαρη της τὴ Φράγκα.

—Δὲν εἶμαι μόνη, νουνά, εἶπε ἐκείνη. Ἔχω μαζί μου τὴν Τερέζα καὶ τὴ Σίμπιλ.

Ἡ βαρώνη, μόλις ἄκουσε τὸ ὄνομα τῆς Τερέζας, πετάχτηκε.

—Τὴν Τερέζα! εἶπε. Τί συμβαίνει λοιπόν;

Ἡ νέα τῆς διηγήθηκε τότε βιαστικὰ σὲ ποιὰ κατάσταση εἶχε βρῆ τὴν ἀδελφή της καὶ τὴν Σίμπιλ τὸ βράδυ, πὼς τρόμαξε γιὰ τὴν Τερέζα καὶ τὴν ἐπίσκεψι τῆς Ναδίνας.

Ἡ Παυλίνα Γιάκομπσεν εἶχε συνέλθει πειὰ ἐντελῶς. Εἶχε ἀνακτήσει ὅλη τὴν ἐνεργητικότητά της. Οὔτε φαινόταν σ' αὐτὴ κανένα ἴχνος τῆς ταραχῆς ποὺ τὴν εἶχε ἐκμηδενίσει ἀπὸ βραδύς.

Χτύπησε ἕνα κουδοῦνι καὶ σὲ λίγο παρουσιάστηκε ἡ καμαριέρα της.

—Μαρία, τῆς εἶπε, πήγαινε ἀμέσως σ' ἕνα κατάστημα ἑτοίμων ἐνδυμάτων κι' ἀγόρασε μιὰ φορεσιὰ γιὰ νέο δεκαεφτὰ - δεκαοχτὼ χρονῶν. Εἶνε γιὰ τὴν Φράγκα... Πάρε τὰ μέτρα της. Κάνε γρήγορα ὅμως... Δὲν ἔχουμε στὴ διάθεσί μας παρὰ μιάμισιη ὥρα μόνο καὶ μᾶς μένουν ἀκόμα πολλὰ ἄλλα πράγματα νὰ κάνουμε.

Ὅταν ἡ καμαριέρα πῆρε τὰ μέτρα τῆς Φράγκας κ' ἔφυγε γιὰ νὰ ἐκτελέση τὴν παραγγελία τῆς κυρίας της, ἡ βαρώνη πρόσθεσε:

—Νὰ τί σχέδιο ἔκανα ἀπόψε, σκόπευα ὅμως νὰ κάνω τὰ πάντα σήμερα καὶ αὔριο τὸ πρωΐ, προτοῦ φύγετε, ἐσεῖς τὰ βρίσκατε ὅλα ἕτοιμα... Μὰ τὰ γεγονότα ἤρθαν γρηγορώτερα ἀπ' ὅ,τι φανταζόμουν καὶ τώρα πρέπει νὰ ἐπιμείνετοῦμε σὲ δυὸ ὧρες... Θὰ ἀναγκαστοῦμε νὰ βιαστοῦμε λίγο καὶ τίποτε περισσότερο...

»Ἀκοῦστε: Πέρσι καὶ φέτος ἤμεινα κοντὰ σ' ἕναν ἐξαίρετο γιατρὸ στὴν Ἐλβετία, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν κλινική του σ' ἕνα ἀπόμερο κ' ὑπέροχο τοπίο καὶ θεραπεύει τὶς ἀρρώστιες τοῦ στομαχιοῦ καὶ τῶν ἐντέρων.

»Ὑπέφερα πολὺ ὅταν ἔφτασα ἐκεῖ κ' ἡ μεγάλη μελαγχολία μου τοῦ ἔκανε ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι. Τοῦ εἶπα τὸν πόνο ποὺ εἶχα χάσει τὸ μονάκριβο παιδί μου κι' ἐπειδὴ κι' ἐκεῖνος εἶχε δῆ τὴν κόρη του νὰ πεθαίνη, μιὰ βαθειὰ συμπάθεια γεννήθηκε μεταξύ μας.

»Ἂν καὶ ἦταν αὐστηρὸς καὶ ἀπότομος πρὸς ὅλους, ἐπειδὴ μένα φερνόταν μὲ μεγάλη γλυκύτητα. Ἔτσι δὲν δίστασε νὰ μὲ ἀκολουθήσεις ἐλεύτηκα ν' ἀνακαλύψω ὅτι, κάτω ἀπὸ τὸ κάπως ἄγριο ἐξωτερικό του, ἔκρυβε μιὰ μεγάλη καρδιὰ καὶ ἕνα μεγάλο τιμιότητα, τὴν τιμιότητα τῶν Ἐλβετῶν τῆς ὁποίας ὅμοια δὲν συναντᾶται σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ὅταν λοιπὸν ἔφυγε ἡ ἀγαπημένη θεραπευμένη ἀπὸ κεῖ, μὲ τὴ θεϊὰ φιλία μᾶς συνέδεε. «Ἂν ποτὲ σὲ χρειαστῆτε, κυρία βαρώνη, μοῦ ἔστειλε κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεώς μου, θὰ εἶμαι ὁλόκληρος στὴ διάθεσί σας...» Καθὼς λοιπὸν συλλογιόμουν ἀπόψε, θυμήθηκα τὸ γιατρὸ αὐτὸ τὸ δόκτορα Στάϊκεν. Καὶ τοῦ ἔγραψα δυὸ ἐκτενεῖς ἐπιστολὲς γιὰ νὰ τοῦ ἐξηγήσω τί ἐπιθυμῶ ἀπ' αὐτόν. Ἡ μία ἀπὸ τὶς ἐπιστολὲς αὐτὲς ἔρχεται κι' αὐτὴ ἀπὸ λίγες στὸ ταχυδρομεῖο. Νὰ ἡ ἄλλη. Ἡ Φράγκα θὰ τοῦ τὴν πᾶς ἐσύ ἡ ἴδια, ὅταν φτάσετε.

»Ὁ δόκτωρ Στάϊκεν ἔχει ἀρρωστήσει τὸ τελευταῖο καιρὸ καὶ ἀναγκάστηκε νὰ μείνη μακρυὰ ἀπὸ τὴν κλινική του, ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο λόφους ποὺ δεσπόζουν τῆς κοιλάδας τοῦ Ἄλβα, ἕνα μικρὸ σπίτι, ἀκριβῶς ἀπὸ τοὺς πολυσύχναστους δρόμους, μέσα σ' ἕνα κτῆμα ποὺ, ὅπως ὅλη ἡ γωνία ἐκείνη τῆς Ἐλβετίας, μοιάζει μὲ τὸ τελειότερο τεχνητὸ πάρκο τοῦ κόσμου.

»Ἐκεῖ τοῦ ζητάω νὰ τοποθετήση τὴν Τερέζα, μὲ ὅλους τοὺς ἔμπιστους ὑπηρέτες ποὺ θὰ τῆς εἶνε ἀναγκαῖοι. Κανένας δὲν θὰ σκεφθῆ νὰ πάη νὰ τὴν ἀναζητήση τόσο μακρυά, ἄμα μάλιστα λάβης κατὰ τὴν ἀναχώρησί σου καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ σου τὶς προφυλάξεις ποὺ θὰ σοῦ πῶ σὲ λίγο.

—Ἀλλὰ θὰ μείνω κι' ἐγὼ ἐκεῖ μὲ τὴν Τερέζα! εἶπε ἡ Φράγκα. Δὲν εἶν' ἔτσι, νουνά;

—Ὄχι.

—Ὦ! θεέ μου! Θεέμου! Τί θὰ γίνη ἡ ἀδελφή μου χωρὶς ἐμένα;

—Μπορεῖς νὰ εἶσαι ἥσυχη μὲ τὸ γιατρὸ Στάϊκεν... Αὐτὸς θὰ λάβη ὅλα τὰ θεραπευτικὰ καὶ προφυλακτικὰ μέτρα. Ἐνῷ ἐδῶ, ὁ Ροβέρτος ἔχει τὴν ἀνάγκη σου.

Ἡ Φράγκα ἔγινε κατάχλωμη.

—Ἀλλ' ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὸ λογικὸ τῆς Τερέζας, νουνά μου, ἐξαρτᾶται ἡ ζωὴ κ' ἡ τιμὴ τοῦ Ροβέρτου! φώναξε.

—Πιθανόν... Ἀλλὰ ἡ Τερέζα στὴν Ἐλβετία δὲν θὰ διατρέξη κανένα κίνδυνο. Στὴν κατάστασι ποὺ βρίσκεται δὲν θὰ καταλάβη ἂν εἶσαι ἢ ἂν δὲν εἶσαι κοντά της, ἐνῷ ὁ Ροβέρτος ὁλομόναχος στὴ φυλακή του, δυστυχισμένος κι' ἐγκαταλειμμένος ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο, τί θὰ γίνη ἂν δὲν σὲ βλέπη κάθε τόσο; Ἡ ἀνάκρισις σὲ λίγο θὰ τελειώση. Καὶ ἂν ἀκόμα χρειαστῆ νὰ κάνω τὸν κόσμο ἄνω - κάτω, θὰ κατορθώσω νὰ σοῦ δοθῆ ἡ ἄδεια νὰ τὸν δῆς. Κι' ἔτσι κι' αὐτὸς ποὺ τόσο σ' ἀγαπάει, θὰ μπορέση νὰ ὑποφέρη τὰ πάντα μ' ἐγκαρτέρησι.

Μεθυσμένη ἡ Φράγκα ἀπὸ χαρά, ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς βαρώνης Γιάκομπσεν καὶ τὴν γέμισε φιλήματα.

—Ὦ! νουνά! τῆς εἶπε. Ξέρεις, τὸν ἀγαπῶ πάρα πολύ... καὶ θ' ἀρχίσω νὰ ζηλεύω γιὰ τὴν ἀγάπη ποὺ νοιώθεις γι' αὐτόν...

—Γιατὶ ἔχασα πολὺ καιρὸ ποὺ πρέπει νὰ τὸν κερδίσω! ψιθύρισε ἡ Παυλίνα ἑτοιμη νὰ παραδοθῆ στὴν συγκίνησι ποὺ τὴν κυρίευε καθώς συλλογιζόταν ἐκεῖνον, γιὰ τὸν ὁποῖο πίστευε πειὰ ἀκραδάντως πὼς ἦταν τὸ παιδί τοῦ παιδιοῦ της.

Ἀλλὰ ἀπομακρύνοντας τὴν Φράγκα μὲ μιὰ ἀπότομη κίνησι, τῆς εἶπε:

—Ἂς μὴν ἀφήνουμε τὴ συγκίνησί μας νὰ μᾶς κυριεύη. Δὲν ἔχουμε καιρό... Θὰ βγάλης τὰ ροῦχα σου καὶ θὰ ντυθῆς σὰν ἀγόρι. Καθὼς εἶσαι λεπτὴ, δὲν θὰ παραλλάξης ἀπὸ παλληκαράκι δεκαεφτὰ - δεκαοχτὼ χρονῶν. Ἡ καμαριέρα μου θ' ἀναλάβη νὰ κάνη πιὸ παχειὰ τὴν Σίμπιλ ποὺ εἶνε ἀδύνατη σὰν τηλεγραφόξυλο καὶ, ἀντὶ τῶν ρούχων ποὺ φοράει τώρα καὶ τὰ ὁποῖα τὴν δείχνουν τόσο παράξενη, θὰ τῆς φορέση ἕνα καπέλλο δικό μου, ἕνα ταξιδιωτικὸ ἐπανωφόρι καὶ φόρεμα μαῦρο μεταξωτό. Ἔτσι, ἂν σᾶς ζητάν, μὲ τὴν περιγραφὴ ποὺ θὰ κάνη γιὰ σᾶς ἡ Ναδίνα, πρέπει νὰ ἐλπίζουμε ὅτι δὲν θὰ σᾶς βροῦν...

»Ἐκτὸς αὐτοῦ, ἀντὶ νὰ πᾶτε στὴ Ζυρίχη, μέσω Μπελφὸρ, ποὺ εἶνε ὁ συνηθισμένος δρόμος, θὰ φύγετε διὰ Λυὸν, Γενεύης καὶ Λουκέρνης, θὰ βρισκόσαστε στὴ Γενεύη ἀπόψε κατὰ τὶς ὀχτὼ καὶ θὰ καταλύσετε στὸ «Γκράντ - Ὀτέλ», ὅπου θὰ μείνετε τὴ νύχτα. Εἶνε πολὺ μεγάλο ξενοδοχεῖο αὐτὸ καὶ θὰ περάσετε ἀπαρατήρητες χάρις στὴ μεγάλη κίνησι τῶν ταξιδιωτῶν.

»Ἐκεῖ, μικρή μου Φράγκα, θὰ προμηθευθῆς ἕναν ὁδηγὸ τῶν ἐλβετικῶν σιδηροδρόμων καὶ, ἂν βέβαια ἡ Τερέζα εἶνε σὲ θέσι ν' ἀντιμετωπίση τοὺς κόπους τοῦ ταξιδιοῦ, θὰ φύγετε αὔριο μὲ τὴν πρώτη ἁμαξοστοιχία τῆς Λουκέρνης. Δὲν θὰ κατεβῆς ὅμως στὴ Λουκέρνη, ἀλλὰ στὸ Χάργκαν, ἕναν μικρὸ σταθμὸ κοντὰ στὶς ὄχθες τῆς λίμνης τῆς Ζυρίχης. Θὰ τηλεγραφήσω στὸ γιατρὸ Στάϊκεν νὰ σᾶς περιμένη τὸ ἁμάξι του ἐκεῖ.

Ἡ Φράγκα ἄκουγε μὲ προσοχὴ ὅ,τι τῆς ἔλεγε ἡ βαρώνη καὶ, γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια, ἔγραφε σ' ἕνα μικρὸ σημειωματάριο ὅλες τὶς ὁδηγίες της.

Τέλος, ἡ καμαριέρα, ἡ Μαρία, ξαναγύρισε φέρνοντας μαζύ της ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ νὰ μεταμορφωθῆ ἡ Φράγκα σὲ νεαρὸ κύριο.

Γρήγορα - γρήγορα, ἡ Φράγκα μέσα στὸ μπουντουὰρ τῆς Παυλίνας φόρεσε τὰ ἀντρικὰ ροῦχα.

Ὅταν ξαναγύρισε στὴν κρεββατοκάμαρη τῆς βαρώνης, ἡ ὁποία ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε σηκωθῆ καὶ ντυθῆ, ἡ Παυλίνα δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση μιὰ κραυγὴ ἐκπλήξεως.

Πραγματικά, τίποτε δὲν ἦταν πιὸ κομψὸ, πιὸ ὡραῖο, πιὸ λεπτὸ καὶ πιὸ λυγερὸ ἀπ' τὴ Φράγκα ντυμένη μ' ἕνα βαθὺ γκρίζο κοστοῦμι καὶ μὲ μιὰ μπλὲ γραβάττα. Στὰ χέρια της κρατοῦσε μιὰ ρεπούμπλικα ἐπίσης γαλάζια...

Ἡ νέα ἀπόθεσε τὸ καπέλλο στὸ τραπέζι τῆς τουαλέττας τῆς νουνᾶς της καὶ, πρὶν ἐκείνη μπορέση νὰ μαντέψη τὴν κίνησί της, ἀφαίρεσε τὸ χτένι ποὺ συγκρατοῦσε τοὺς δυὸ ὁλόχρυσους πλοκάμους τῶν μαλλιῶν της. Ἀμέσως κατόπιν, ἁρπάζοντας ἕνα ψαλλίδι, τοὺς ἔκοψε καὶ τοὺς δυό...

Ἡ βαρώνη ἔβγαλε μιὰ δυνατὴ κραυγή.

Ἀλλὰ οἱ δυὸ πλόκαμοι βρισκόντουσαν πειὰ κάτω κ' ἡ Φράγκα χαμογελοῦσε.

—Καταλαβαίνεις πολὺ καλὰ, νουνά μου, εἶπε ἀμέσως, ὅτι θὰ μοῦ ἦταν ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ κρύψω τὰ πλούσια αὐτά μαλλιά... Θὰ τοὺς ἔκαναν ὅλους νὰ μὲ προσέξουν καὶ νὰ μαντέψουν τὸ φῦλο μου.

Μὲ μεγάλη συγκίνησι ἡ Παυλίνα ἔσκυψε καὶ πῆρε τὶς δυὸ χρυσὲς πλεξίδες.

Τὶς φίλησε τρυφερὰ καὶ εἶπε:

—Θὰ κρατήσω τὴ μιά. Ἡ ἄλλη εἶνε γιὰ τὸν Ροβέρτο.

Ἄφθονα δάκρυα κυλοῦσαν ἀπὸ τὰ μάτια τῆς βαρώνης.

—Ἔλα, νουνά, μὴν κλαῖς! εἶπε ἡ Φράγκα. Ἔσὺ ἡ ἴδια μοῦ εἶπες πρὸ ὀλίγου ν' ἀποφεύγουμε τὶς συγκινήσεις, γιατὶ δὲν ἔχουμε καιρὸ γιὰ χάσιμο. Φώναξε καλύτερα τὴ Μαρία, ἡ ὁποία θὰ ἔχη ἑτοιμάσει πειὰ τὴν Σίμπιλ, γιὰ νὰ μὲ χτενίση σὰν ἀγόρι ποὺ ταξιδεύει μὲ τὴ μητέρα του καὶ τὴν ἀδελφή του.

Ἡ Παυλίνα, ὅταν μπῆκε στὸ διπλανὸ δωμάτιο, ὅπου γινόταν ἡ μεταμφίεσις τῆς Σίμπιλ, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση μιὰ κραυγὴ ἐκπλήξεως.

Πραγματικά, μὲ μεγάλη δυσκολία θ' ἀναγνώριζε κανεὶς στὸ πρόσωπο τῆς μαυροφορεμένης αὐτῆς κυρίας, τῆς παχειᾶς μέσα στὴν πλουσία τουαλέττα της, τὴν ἰσχνὴ Σίμπιλ ποὺ ντυνόταν πάντα στὰ λευκά.

Ἡ Παυλίνα ἔδωσε μερικὲς διαταγὲς στὴ Μαρία σχετικὲς μὲ τὴν Φράγκα κι' ἔπειτα προχώρησε πρὸς τὴν Τερέζα ποὺ καθόταν ἀκίνητη καὶ ἀμίλητη σὲ μιὰ πολυθρόνα.

Τοῦ κάκου ὅμως ἡ βαρώνη τῆς ψιθύριζε τρυφερὰ καὶ στοργικὰ λόγια. Ἡ Τερέζα οὔτε καταλάβαινε, οὔτε ἔβλεπε τίποτε.

Τότε ἡ βαρώνη Γιάκομπσεν πλησίασε τὴν Σίμπιλ καὶ τῆς ἔδωσε τὶς ἴδιες ὁδηγίες ποὺ εἶχε δώσει καὶ στὴ Φράγκα.

—Ἡ Φράγκα τὰ κατάλαβε ὅλ' αὐτὰ καλά, δὲν εἶν' ἔτσι; ρώτησε ἡ Σίμπιλ.

—Ναί, γιατὶ μὲ ἄκουσε μὲ προσοχὴ καὶ κράτησε σημειώσεις.

—Τότε εἶνε περιττὸ νὰ τὰ πῆτε καὶ σὲ μένα. Ἡ Φράγκα,

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ

Ο ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ.— Δὲν ντράπηκες νὰ κλέψης πενῆντα δραχμὲς ἀπὸ τὸν φτωχὸ αὐτὸν ἄνθρωπο;

Ο ΛΩΠΟΔΥΤΗΣ.— Δὲν φταίω ἐγώ, κὺρ ἀστυνόμε... Αὐτὰ μονάχα εἶχε στὴν τσέπη του...

Τὰ γραφεῖα τοῦ «Μπουκέτου» ἔχουν μεταφερθῆ εἰς τὴν ὁδὸν Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β' (ἔναντι πλατείας Κλαυθμῶνος) Εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτὴν πρέπει ν' ἀπευθύνωνται οἱ φίλοι ἀναγνῶσται μας, ὅσοι ἐπιθυμοῦν ν' ἀποκτήσουν τὰς ἐκδόσεις μας ἢ παλαιότερα φύλλα τοῦ «Μπουκέτου», κ.τ.λ. κ.τ.λ.
Ἀριθμὸς Τηλεφώνου 26-135

ὅπως πάντα, θὰ τὰ διευθύνη ὅλα... Ἐγὼ ἁπλῶς θὰ συνοδεύσω αὐτὴ καὶ τὴν ἀδελφή της καὶ θὰ παρουσιάζωμαι ὡς μητέρα τους.

Ἐν τῷ μεταξὺ, στὸ καλλωπιστήριο τῆς Παυλίνας, ἡ Μαρία εἶχε χτενίσει σὰν ἀγόρι τὴν Φράγκα.

— Δὲν εἶνε ἀκόμα ὀχτὼ, εἶπε ἡ βαρώνη κυττάζοντας τὸ ρολόϊ. Πρέπει ὅμως νὰ κάνετε γρήγορα, γιὰ νὰ φτάσετε ἐγκαίρως στὸ σταθμὸ καὶ νὰ διαλέξετε τὶς θέσεις σας.

Τότε ἡ καμαριέρα ἡ Μαρία ἐπενέβη καὶ εἶπε:

— Μολονότι ἡ κυρία βαρώνη δὲν μοῦ τὸ εἶπε, ἔστειλα τὸν ἁμαξᾶ, τὸν Μπατίστ, στὸ σταθμὸ γιὰ νὰ κρατήση ἰδιαίτερο βαγόνι γιὰ τὴν κυρία βαρώνη.

— Εἶσαι πολὺ ἔξυπνη κόρη, μικρή μου Μαρία, καὶ γιὰ νὰ συμπληρώσης τὸ ἔργο σου τώρα, θὰ βάλης σὲ μιὰ βαλίτσα ὅ,τι χρειάζεται τὴ νύχτα γιὰ τὶς κυρίες, ἡ ὁποῖες δὲν ἐπῆραν τίποτε μαζύ τους. Νὰ βάλης καὶ σκεπάσματα καὶ ὅ,τι συνηθίζω νὰ παίρνω ἐγὼ στὰ ταξίδια μου.

Ἡ καμαριέρα ἔγινε ἄφαντη, γιὰ νὰ ἐκτελέση τὶς διαταγὲς τῆς κυρίας της.

— Τώρα, εἶπε ἡ Παυλίνα, πάρτε χρήματα... Πενῆντα χιλιάδες σὲ χρυσάφι καὶ σὲ μετρητά.

Ἡ Φράγκα ἔγινε κατακκόκινη.

— Ἔχουμε χρήματα, εἶπε ἡ Σίμπιλ, καὶ θὰ μᾶς φτάσουν βέβαια γιὰ τὸ ταξίδι...

— Ναί, ξέρω, εἶπε ἡ βαρώνη Γιάκομπσεν, ἔχετε βέβαια τὶς δικές σας οἰκονομίες... Μὰ θὰ μοῦ κάνης τὴ χάρι νὰ τὶς ἀφήσης ἐκεῖ ποὺ βρίσκονται. Ἐννοῶ νὰ φροντίσω ἐγὼ γιὰ ὅλα... Ἄκουσε τώρα, μικρὴ Φράγκα. Θὰ δείχνεσαι γενναιόδωρη παντοῦ. Κι' ὅταν φτάσης στὸ γιατρὸ Στάϊκε θὰ τὸν βιάσης νὰ δεχτῆ ἕνα μεγάλο ποσὸν, ἀπέναντι τῶν ἐξόδων ποὺ θὰ κάνη γιὰ σᾶς. Θὰ τὸν βιάσης, μὲ κατα λαβαίνεις;... Γιατὶ δὲν εἶνε καθόλου ἄνθρωπος τοῦ συμφέροντος καὶ δὲν ξέρει νὰ κάνη καλὰ τοὺς λογαριασμούς του. Ἔπειτα θ' ἀγοράσης στὴ Ζυρίχη ὅ,τι χρειάζεται γιὰ τὴ Τερέζα καὶ θὰ φροντίσης οὕτως ὥστε νὰ μὴ τῆς λείψη τίποτε...

— Θὰ σὲ ὑπακούσω σὲ ὅλα νουνά, καὶ νὰ εἶσαι βεβαία ὅτι δὲν θ' ἀφήσω τίποτε στὴν τύχη. Πότε πρέπει νὰ γυρίσουμε ἐδῶ ἡ Σίμπιλ κι' ἐγώ;

— Ὅσο τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα. Γιὰ νὰ σὲ βιάσω, θὰ σοῦ πῶ τὸ ἑξῆς: ἐπιθυμῶ νὰ πάω νὰ δῶ τὸν Ροβέρτο κι' ἀποφάσισα νὰ κάνω τὴν ἐπίσκεψι αὐτὴ μαζύ σου... Ὑποθέτω ὅτι αὔριο, Κυριακὴ, τὸ ἀπόγευμα, θὰ φτάσετε στὸ γιατρό. Τὴ Δευτέρα, τὴν Γρίτη καὶ τὴν Τετάρτη θὰ φροντίσης γιὰ τὴν ἐγκατάστασι τῆς Τερέζας, ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ θὰ βρίσκεσαι μεταξὺ ἀνθρώπων ἀξίων κάθε ἐμπιστοσύνης, θὰ φορέσης πάλι γυναικεῖα. Ἔτσι θὰ μπορέσετε νὰ ξαναγυρίσετε τὴν Πέμπτη τὸ βράδυ ἢ τὸ πολὺ τὴν Παρασκευή.

— Νὰ εἶσαι βέβαη, νουνά, ὅτι θὰ γυρίσω μὲ τὴν Σίμπιλ ὅσο τὸ δυνατὸν ταχύτερα... Νάρθῶ κατ' εὐθεῖαν ἐδῶ ἀπὸ τὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ γιὰ νὰ σᾶς φέρω εἰδήσεις;

— Ὄχι μόνο γιὰ νὰ μοῦ φέρης εἰδήσεις, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μείνης διαρκῶς μαζύ μου.

Ἡ Φράγκα κύτταξε ξαφνιασμένη τὴ βαρώνη καὶ τὴν ρώτησε:

— Τί ἐννοεῖς, νουνά;

— Εἶσαι πειὰ ἐνήλικη, μοῦ φαίνεται.

— Ναί, πρὸ ἑνὸς μηνός.

— Τότε λοιπὸν ἡ θέσις σου δὲν εἶνε πειὰ στὸ μέγαρο ντὲ Ροσθέλ, ὅπου μπορεῖ νὰ σοῦ συμβῆ τίποτε δυσάρεστο, σὰν αὐτὸ ποὺ συνέβη στὴν Τερέζα...Θὰρθῆτε καὶ σὺ κ' ἡ Σίμπιλ νὰ ἐγκατασταθῆτε ἐδῶ... Καὶ θὰ δοῦμε ἂν θὰ τολμήση κανεὶς νὰ κάνη ἐπικρίσεις! ἐπρόσθεσε ἡ βαρώνη μὲ ὕφος προκλητικώτατο.

»Ἐδῶ —εἶπε κατόπιν— θὰ εἴμαστε πειὰ ἐλεύθερες νὰ συνεννοούμεθα γιὰ ὅ,τι χρειάζεται νὰ κάνουμε... Ἔπειτα, ἄμα ξέρω πὼς εἶσαι ἐδῶ πλάϊ μου, δὲν θὰ μὲ βασανίζη πειὰ ὁ φόβος μήπως ἀποπειραθοῦν νὰ σὲ σκοτώσουν καὶ σένα...

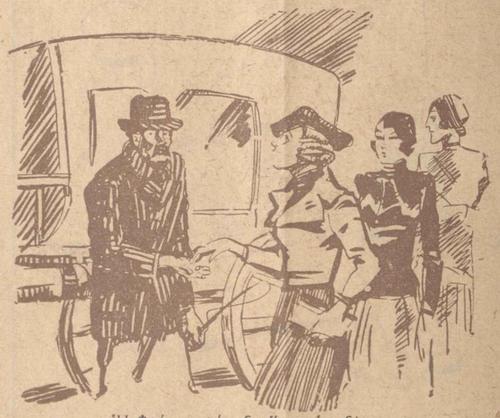

Ἡ Φράγκα φώναξε ἕναν ἁμαξᾶ...

Ἡ Φράγκα, μὲ μιὰ τρελλὴ συγκίνησι, ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς βαρώνης.

— Πόσο σὲ ἀγαπῶ! φώναξε.

— Τὸ ξέρω! ἀπάντησε ἡ Παυλίνα χαμογελῶντας γλυκύτατα. Πότε ὅμως θἄρθη ἡ στιγμὴ ποὺ θὰ μπορέσουμε νὰ ἐκδηλώσουμε ἀμέριμνες τὰ αἰσθήματα ποὺ μᾶς συνδέουν; Πόσοι ἀγῶνες, πόσες ἀνησυχίες!...

Ἡ Φράγκα, μὲ τὸ χαριτωμένο κεφαλάκι της ἔκανε μιὰ κίνησι τολμηρῆς ἀδιαφορίας.

— Καὶ τί σημαίνουν ὅλ' αὐτά, ρώτησε, ἀφοῦ στὸ τέλος τὸν ἀγῶνα μας θὰ τὸν στεφανώση ἡ ἐπιτυχία;

Ἡ Μαρία παρουσιάστηκε ἐκείνη τὴ στιγμὴ καὶ εἶπε:

— Τὸ ἁμάξι, στὸ ὁποῖο βάλαμε καὶ ὅλα τὰ πράγματα, περιμένει.

— Ποιὸς τὸ ὁδηγεῖ;

— Ὁ Μπατίστ.

— Καλά... Μ' αὐτὸν δὲν ἔχω οὔτε τὴν παραμικρὴ ἀνησυχία...

Ἑτοιμαζόντουσαν πειὰ ν' ἀποχωριστοῦν.

Ἔξαφνα, ἡ Φράγκα χτύπησε μὲ τὸ χέρι της τὸ μέτωπό της.

— Νουνά, εἶπε, ξέχασα νὰ σᾶς πῶ κάτι. Ὁ γιατρὸς Ντεζορμὼ, ὁ ὁποῖος θὰ φύγη ἀπόψε, πρόκειται νὰ πάη στὸ σπίτι μας γιὰ νὰ δῆ τὴν Τερέζα κατὰ τὶς ἔντεκα πρὶν ἀπὸ τὸ μεσημέρι. Πρέπει νὰ τὸν εἰδοποιήσετε νὰ μὴν πάη σήμερα, γιὰ νὰ μὴ γίνη ἡ ἐπίσκεψίς του ἀφορμὴ ν' ἀντιληφθοῦν τὴν ἀπουσία μας.

Ὅσο ἀργότερα τὴν ἀντιληφθοῦν τόσο τὸ καλύτερο.

— Μεῖνε ἥσυχη, θὰ τὸν εἰδοποιήσω, ἀπάντησε ἡ βαρώνη.

* * *

Ἀφοῦ ἡ Φράγκα κ' ἡ Σίμπιλ ἀποχαιρέτησαν τὴ βαρώνη, πῆραν τὴν Τερέζα, ποὺ τοὺς ἀκολουθοῦσε πειθήνια, καὶ κατέβηκαν κάτω. Τὸ ἁμάξι τοὺς περίμενε ὄχι στὴν κυρία ἔξοδο, ἀλλὰ σὲ μιὰ ἔρημη, πίσω ἀπὸ τὸ σπίτι, κι' ἔτσι δὲν ἀντελήφθη κανεὶς τὴν ἀναχώρησί τους.

Στὸ σταθμό, ὁ Μπατίστ, ποὺ ἦταν ἀπ' τοὺς πιὸ ἔμπιστους καὶ πιὸ ἀφωσιωμένους ὑπηρέτες τῆς βαρώνης, κατέβηκε πρῶτος ἀπὸ τὸ ἁμάξι καὶ, παίρνοντας τοὺς σάκκους τῶν κυριῶν, διευθύνθηκε πρὸς ἕναν ὑπάλληλο καὶ τὸν ρώτησε:

— Ἦρθα τὸ πρωὶ καὶ κράτησα ἕνα βαγόνι ὁλόκληρο γιὰ τὴν βαρώνη Γιάκομπσεν. Ξέρετε ποιὸ εἶνε;

Ὁ ὑπάλληλος τὸν ὡδήγησε τότε μπρὸς σ' ἕνα βαγόνι στὸ ὁποῖο ἦταν τοποθετημένη ἡ ἐπιγραφή: «Κατειλημμένον».

Ὁ ὑπηρέτης, ἀφοῦ τοποθέτησε σ' αὐτὸ τὰ δέματα καὶ τοὺς σάκκους καὶ βλέποντας ὅτι ἡ κίνησις τῶν ταξιδιωτῶν ἦταν ἔντονη, ὡδήγησε τὶς κυρίες στὸ διαμέρισμά τους.

Ἐτοποθέτησε τὴν Τερέζα στὸ βαθύτερο μέρος τοῦ βαγονιοῦ καὶ κοντά της κάθησε ἡ Φράγκα.

Ἡ Σίμπιλ, ποὺ μὲ τὴν μεταμφίεσί της εἶχε γίνει ἀγνώριστη, κάθησε ἀπέναντί της.

— Τώρα, εἶπε ὁ Μπατίστ, πηγαίνω νὰ πάρω τὰ εἰσιτήριά σας. Γιὰ ποῦ τὰ θέλει ἡ δεσποινίς;

— Γιὰ τὴ Νίκαια, ἀπάντησε χωρὶς δισταγμὸ ἡ Φράγκα.

— Πρέπει νὰ μᾶς πάρης καὶ μερικὰ τρόφιμα, πολὺ σύντομα ἡ Σίμπιλ, γιὰ νὰ μὴν ἀναγκαστοῦμε νὰ κατεβοῦμε πουθενά.

Ὁ Μπατίστ ἔφυγε σὲ λίγο καὶ ξαναγύρισε μὲ τὰ εἰσιτήρια καὶ μὲ τριπλάσια τρόφιμα ἀπ' ὅσα θὰ χρειαζόντουσαν.

Ἂν καὶ τὸ βαγόνι τους εἶχε πάντοτε τὴν ἐπιγραφὴ ὅτι εἶνε πιασμένο, ὡστόσο ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ ξεκίνησε τὸ τραίνο, ἡ δυὸ γυναῖκες κυριευόντουσαν συχνὰ ἀπὸ ἀνησυχία. Πολλοὶ ἀδιάκριτοι, ἂν καὶ ἤξεραν ὅτι τὸ ἁμάξι ἦταν πιασμένο, ἀνέβαιναν καὶ ἄνοιγαν τὴν πόρτα γιὰ νὰ κυττάξουν μέσα.

Ἡ Φράγκα δὲν ἀνέπνεε τὶς στιγμὲς αὐτές. Ἂν τὴν ἔβλεπε καὶ τὴν ἀναγνώριζε κανένας ἀπὸ τοὺς γνωστούς

τῆς οἰκογενείας της!..

Εὐτυχῶς δὲν συνέβη τίποτε τέτοιο καὶ τὸ τραῖνο ξεκίνησε...

* * *

Τὸ ταξίδι ἔγινε χωρὶς κανένα ἐμπόδιο καὶ ἡ ταξιδιώτισσες τὴν ἄλλη μέρα ἔφτασαν στὸ Χάργκεν τῆς Ἑλβετίας, στὴν ὄχθη τῆς λίμνης τῆς Ζυρίχης, στὸν σταθμὸ ἐκεῖνο ποὺ τοὺς εἶχε ὑποδείξει ἡ βαρώνη Γιάκομπσεν γιὰ νὰ κατεβοῦν.

Ἡ μικρὴ αὐτὴ πόλις φαινόταν σὰν νὰ πανηγύριζε. Σὲ ὅλα τὰ σπίτια, σὲ ὅλα τὰ παράθυρα, στέφανοι λουλουδιῶν ἦσαν κρεμασμένοι, ταινίες καὶ σημαῖες φαινόντουσαν παντοῦ. Στοὺς δρόμους τῆς μικρῆς πόλεως, στὶς πλατεῖες της, ὁ λαὸς περιφερόταν γελαστὸς καὶ πρόσχαρος.

Ἔξαφνα, ἕνα ἁμάξι πλησίασε τὴ Φράγκα καὶ τὴν Σίμπιλ ποὺ, ἔχοντας τὴν Τερέζα στὴ μέση, περίμεναν ἔξω ἀπὸ τὸ σταθμό. Ὁ ἁμαξᾶς κατέβηκε ἀπ' αὐτὸ καὶ ρώτησε γερμανικά:

— Ἡ κυρίες εἶνε γιὰ τὸ σπίτι τοῦ γιατροῦ Στάϊκεν;

— Μάλιστα, ἀπάντησε ἡ Σίμπιλ.

Ἀμέσως ὁ ἁμαξᾶς πῆρε τὶς ἀποσκευές τους, τὶς τοποθέτησε πλάϊ στὴν ἔδρα του καὶ, ἀφοῦ ἀνέβηκαν κ' ἡ ταξιδιώτισσες, τὸ ἁμάξι ξεκίνησε διασχίζοντας τὸ χωριὸ ποὺ πανηγύριζε.

Ἡ Σίμπιλ, ἡ ὁποία ἤξερε γερμανικά, ρώτησε τὸν ἁμαξᾶ ἂν ἐπρόκειτο περὶ καμιᾶς ἐθνικῆς ἑορτῆς. Ἐκεῖνος τότε τῆς ἀπάντησε ὅτι εἶχαν γίνει σκοπευτικοὶ ἀγῶνες στὴ Βέρνη κι' ὅτι πολλοὶ νέοι ἀπ' τὸ Χάργκεν εἶχαν βραβευτῆ καὶ γι' αὐτὸ πανηγύριζε ἡ πατρίδα τους.

Ὁ δρόμος ποὺ διέσχιζε τὸ ἁμάξι ἦταν μαγευτικός. Ἔπρεπε πρῶτα ν' ἀνέβουν στοὺς δρόμους ποὺ δέσποζαν τῆς λίμνης τῆς Ζυρίχης γιὰ νὰ κατέβουν κατόπιν στὴν κοιλάδα τοῦ Σὶλ κι' ἀπὸ κεῖ νὰ πάρουν τὶς ἀπότομες βουνοπλαγιὲς τοῦ Ἄλβα.

Τέλος, τὸ ἁμάξι μπῆκε σ' ἕνα μονοπάτι στὸ δάσος. Ἔκανε πολλὲς στροφὲς ἐκεῖ καὶ τέλος φάνηκε πέρα ἕνα μικρὸ καὶ κομψότατο ξύλινο σπίτι, χαμένο μέσα στὴ βλάστησι.

Μόλις τὸ ἁμάξι σταμάτησε, ἡ Φράγκα κατέβηκε κάτω. Ἡ Σίμπιλ τὴν μιμήθηκε ἀμέσως καὶ, ἀφοῦ κατέβασαν καὶ τὴν Τερέζα, προχώρησαν κ' ἡ τρεῖς πρὸς τὸ σπίτι, στὴν εἴσοδο τοῦ ὁποίου στεκόταν καὶ περίμενε ὁ γιατρὸς Στάϊκεν.

Ἦταν ἕνας ἄντρας μᾶλλον μικρόσωμος, τοῦ ὁποίου τὸ ἰσχνὸ σῶμα φαινόταν ἀκόμα ἰσχνότερο κάτω ἀπὸ τὸ μεγάλο κεφάλι του.

Εἶχε φυσιογνωμία αὐστηρὴ, σχεδὸν ἄγρια. Μὰ μόλις πρόσεχε κανεὶς τὰ μάτια του, ἀμέσως θὰ καταλάβαινε πόση καλωσύνη κρυβόταν στὰ βάθη τῆς ψυχῆς του.

Ἦταν γνωστότατος σ' ὅλη τὴν Ἑλβετία. Ἡ ἱκανότης του ὡς γιατροῦ, ὡς εἰδικοῦ μάλιστα γιατροῦ, ἦταν ἀναμφισβήτητη. Ἀλλὰ καὶ γιὰ ἕναν ἀκόμα λόγο ὁ δόκτωρ Στάϊκεν ἦταν ἐπιφανέστατος. Ἦταν μανιώδης συλλέκτης. Τὰ διάφορα σπίτια του ἦσαν γεμάτα, ἀπὸ τὰ ὑπόγεια ὡς τὶς σοφίτες τους, ἀπὸ παλαιὰ ὅπλα, ἀπὸ εἰκόνες, ἀπὸ καλλιτεχνήματα, ἀπὸ πολύτιμα κομψοτεχνήματα, ἀπὸ ἀγάλματα ὡραιότερα τὰ μὲν τῶν δέ.

Ἦταν ἀδύνατον νὰ κάνη κανεὶς ἕνα βῆμα στὰ σπίτια του χωρὶς νὰ βρεθῆ ἀπέναντι σὲ κάποιο θαυμάσιο ἔργο τέχνης. Τὸν λίγο χρόνο ποὺ τοῦ ἀφήνανοἱ πολυάριθμοι ἀσθενεῖς του, τὸν περνοῦσε ἀναζητῶντας καὶ ψάχνοντας παντοῦ.

Ὁ δόκτωρ Στάϊκεν εἶχε λάβει τὴν ἐπιστολὴ τῆς βαρώνης Γιάκομπσεν, στὴν ὁποία ἐκείνη δὲν τοῦ εἶχε κρύψει τίποτε. Ἡ ἐμπιστοσύνη της αὐτὴ εἶχε συγκινήσει τὸν δόκτορα Στάϊκεν, ὁ ὁποῖος, παρ' ὅλους τοὺς ἀπότομους τρόπους του, ἦταν εὐαίσθητος σὰν γυναῖκα.

«Στὸν Ἄλβα, σκέφτηκε, ἡ δυστυχισμένη αὐτὴ κ. ντ' Ἀνζελὺ, γιὰ τὴν ὁποία μοῦ γράφει ἡ βαρώνη, θὰ εἶνε χίλιες φορὲς πιὸ ἀσφαλισμένη παρὰ στὸ σπίτι μου στὴ Ζυρίχη ἢ στὸ θεραπευτήριό μου τοῦ Νίντεβαλντ».

Καὶ μέσα σὲ λίγες ὧρες, μὲ τὸ ὀργανωτικὸ πνεῦμα ποὺ τὸν διέκρινε, ἑτοίμασε τὸ σπίτι αὐτὸ γιὰ νὰ φιλοξενήση τὶς ταξιδιώτισσες.

Ὁ δόκτωρ Στάϊκεν ὡδήγησε τὴ Φράγκα, τὴν Τερέζα καὶ τὴν Σίμπιλ σ' ἕνα σαλόνι, ἐπιπλωμένο καλλιτεχνικώτατα.

— Ἔλαβα τὴν ἐπιστολὴ τῆς βαρώνης Γιάκομπσεν, εἶπε ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Φράγκα, καὶ εἶμαι στὴ διάθεσί σας, δεσποινίς.

Τὴν λέξι «δεσποινὶς» τὴν ἐτόνισε ἰδιαιτέρως γιὰ ν' ἀποδείξη στὴ νέα ὅτι ἦταν ἐν γνώσει τῆς μεταμφιέσεώς της σὲ ἄντρα.

Ἡ Φράγκα τοῦ ἔδωσε ἀμέσως τὴν δεύτερη ἐπιστολὴ τῆς βαρώνης, αὐτὴν ποὺ θὰ χρησίμευε ὡς συστατικό.

Ὁ δόκτωρ Στάϊκεν τὴν ἄνοιξε καὶ τὴ διάβασε ἀργά.

Ἡ Παυλίνα δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση μιὰ κραυγὴ ἐκπλήξεως.

— Μοῦ φέρατε, λοιπὸν, τὴν κ. Τερέζα ντ' Ἀνζελύ; ρώτησε κατόπιν, δείχνοντας τὴν Τερέζα, ἡ ὁποία ἔμενε πάντοτε ἀκίνητη κάτω ἀπὸ τὸν πέπλο ποὺ ἔκρυβε τὰ χαρακτηριστικά της.

— Μάλιστα, κύριε, ἀπάντησε ἡ Φράγκα, ἀποκαλύπτοντας τὸ πρόσωπο τῆς ἀδελφῆς της.

Ὁ γιατρὸς, μόλις ἀντίκρυσε τὴν Τερέζα, ἔμεινε ἔκθαμβος.

Ποτέ του δὲν εἶχε ἀντικρύσει ἄλλη γυναῖκα τόσο ἰδανικῶς ὡμορφη.

Συγχρόνως ὅμως ἕνας ἀπέραντος οἶκτος πλημμύρισε τὴν ψυχή του, γιὰ τὴν διανοητικὴ της κατάστασι.

Ὁ δόκτωρ Στάϊκεν ἔπιασε τὸ χέρι της, ἐξέτασε τὸ σφυγμό της, καὶ ἀνασήκωσε τὰ βλέφαρά της γιὰ ν' ἀντιληφθῆ καλύτερα τὴν διαστολὴ τῆς κόρης τῶν ματιῶν της.

Ἡ Τερέζα ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένη ἀκίνητη σὰν νὰ μὴν ἀντιλαμβάνόταν τίποτε...

— Ποῦ πληγώθηκε; ρώτησε ὁ γιατρός.

— Στὸ στῆθος, στὸ μπράτσο καὶ στὸ κεφάλι, ἀπάντησε ἡ Φράγκα. Τὰ δυὸ πρῶτα τραύματα ἔχουν ἐπουλωθῆ. Τοῦ κεφαλιοῦ ὅμως, ποὺ εἶχε σχηματίσει ἕνα τεράστιο ἐξόγκωμα, φαίνεται ἀκόμη.

— Μοῦ τὸ δείχνετε, σᾶς παρακαλῶ.

Ἡ νέα, μὲ ἄπειρες προφυλάξεις ἔλυσε τὰ μαλλιὰ τῆς Τερέζας καὶ φάνηκε τότε ἕνα στρογγυλὸ ἐξόγκωμα ποὺ προεξεῖχε.

Ὁ δόκτωρ Στάϊκεν τὸ κύτταξε μιὰ στιγμὴ κι' ἔπειτα εἶπε:

— Μοῦ φαίνεται ὅτι περισσότερο, ἡ ἠθικὴ ταραχὴ παρὰ τὸ τραῦμα αὐτὸ τὴν ἔκανε νὰ χάση τὰ λογικά της.

— Πιστεύετε ὅτι μπορεῖ νὰ θεραπευθῆ; ρώτησε ἡ Φράγκα μ' ἀγωνία.

— Βέβαια, ναί. Ἀλλὰ θ' ἀργήση πολὺ ἡ θεραπεία της. Μπορεῖ ὡστόσο μιὰ δυνατὴ συγκίνησις νὰ τὴν θεραπεύση αὐτομάτως ἀπὸ τὴν τρέλλα της. Τὸ σπουδαῖο εἶνε νὰ διατελῆ ἡ ἀρρωστή μας ὡς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὑπὸ ἄριστας ὑγιεινὰς συνθήκας, τελείως ἥσυχη.

— Καὶ τὸ ἀναλαμβάνετε σεῖς αὐτό;

— Βέβαια.

— Φαντάζομαι ὅτι ἡ νουνά μου, ἡ βαρώνη Γιάκομπσεν θὰ σᾶς ἔγραψε ὅτι τεράστια συμφέροντα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη μυστικότητα τοῦ καταφυγίου τῆς ἀδελφῆς μου.

(Ἀκολουθεῖ)

«...Καὶ ἂν περάσουμε χωρὶς νὰ ἐξασφαλίσουμε τὴν μέλλουσαν γενεὰν τῆς Ἑλλάδος, τότε θὰ ἔχωμεν κάνει τὸ μεγαλύτερον ἔγκλημα ποὺ μπορεῖ νὰ γίνη κατὰ τῆς Ἑλλάδος».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Ἀπὸ τὴν ἀγόρευσίν του τῶν Σερρῶν τῆς 27ης Ὀκτωβρίου. Λόγοι του ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὸ μεγάλο πλῆθος τῶν ἀκροατῶν).

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΒΟΔΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΙΟΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ὁ παπα-Ἀθανάσιος, σὰν ἄκουσεν αὐτὰ τὰ λόγια ἔσκυψε καὶ προσεκύνησε τὸ Δεσπότη.

— Ἄγιε Δέσποτα, τοῦ εἶπεν, ὁ λόγος σου εἶνε γιὰ μένα ἱερὸς καὶ ἡ θέλησίς σου σὰν βασιλικὴ διαταγή.

Τότε ὁ Μελέτιος γελῶντας τὸν ρωτάει:

— Μὲ γνωρίζεις ποιὸς εἶμαι;

— Εἶσαι ὁ δεσπότης ἡμῶν καὶ κυρίαρχος.

— Ἄφησε τὶς κολακείες καὶ κύτταξέ με καλά, προσεκτικὰ καὶ πές μου ποιός εἶμαι;

— Μά, σοῦ ξαναλέω, Δέσποτά μου, εἶπεν ὁ γέρων ἱερεύς, ὅτι εἶσαι ὁ Μητροπολίτης μας καὶ ὁ κύριός μας.

— Κύτταξέ με πιὸ καλά.

Ὁ Ἀθανάσιος ἐκύτταζε, ἐκύτταζε, καὶ διελογιζόταν:

— Τὸ πρόσωπο αὐτό, ἡ φωνή αὐτή, σὰν πολὺ γνωστὴ μοῦ φαίνεται, ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπο δὲν τὸν ἐνθυμοῦμαι!

— Λοιπόν, δὲν μὲ θυμᾶσαι; τοῦ εἶπεν ὁ Μητροπολίτης.

— Ὄχι, Ἄγιε!

— Δὲν θυμᾶσαι ἐδῶ καὶ ἕξη χρόνια, ἕναν ζωέμπορο, ποὺ τὸν λέγαν Μιχαὴλ, ποὺ ἦρθε ἐδῶ μέσα στὴν Μητρόπολι νὰ κάμῃ τὸ παράπονά του στὸν Δεσπότη καὶ δὲν ἤθελε οὔτε νὰ τὸν ἄκουση τότε ὁ ἀρχιερεύς; Δὲν θυμᾶσαι ποῦ, ὅταν ἔφυγεν ἐκεῖνος ὁ ζωέμπορος, ἀπείλησε ὅτι θὰ ἐκδικηθῆ, θὰ διώξῃ τὸν Δεσπότη καὶ θὰ ἔλθῃ αὐτὸς Μητροπολίτης ἐδῶ, στὴν ἐπαρχία τούτη; Ἐ, λοιπόν, μάθε Ἀθανάσιε, πὼς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, τὴν ἐπαρχία τὴν κατέλαβε. Ο «τζαμπάσης» Μιχαὴλ εἶμ' ἐγώ! Κύτταξε καλά, δὲν μὲ γνωρίζεις;

Ὁ παπα-Ἀθανάσιος ἔμεινε ξερὸς καὶ μόλις πρόφτασε νὰ ψιθυρίσῃ:

— Ἡ Θεία χάρις θελησε καὶ ἔγινες Μητροπολίτης μας!

— Μπᾶ. Ἄς μὴν ἤτανε ὁ Μέγας Βεζύρης κι' ἀκόμα θὰ γύριζα μὲ τα παληάλογα. Ἄς εἶνε. Τώρα θὰ προσπαθήσω νὰ κάμω καλὸ ὅσο μπορῶ στὸν τόπο. Θὰ βοηθήσω τοὺς χριστιανοὺς καὶ ἀς μὲ συγχωρήσῃ ὁ πανάγαθος Θεός...

Καὶ ὅ,τι εἶπε τὸ ἔκαμε.

* * *

Εἶχε φίλον του στεῖον τὸν Μεγάλο τὸ Βεζύρη.

Χάοις στὰ γράμματα τοῦ Μεγάλου Βεζύρη πρὸς τὶς ἐκεῖ τουρκικὲς ἀρχὲς καὶ στὴν ὑποστήριξί του, ὁ Μελέτιος κατώρθωσε μεγάλα καὶ τρανὰ πράγματα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, γιὰ τὴν ταραχώδη ἐπαρχία τῆς Ἐδέσσης.

"Εως τότε τὸ ἑβδομαδιαῖο παζάρι τῆς Ἐδέσσης γινόταν Κυριακὴ καὶ ἔτσι οἱ χριστιανοὶ δὲν ἶχαν ἡμέρα νὰ ξεκουραστοῦν καὶ οὔτε μέναν ἥσυχοι γιὰ νὰ ἐνωήσουν τῆς Κυριακῆς τὴν ἁγιότητα. Ὁ Μελέτιος κατώρθωσε νὰ μετατεθῆ ἡ ἑβδομαδιαία ἀγορὰ στὸ Σάββατο, καὶ ἔτσι διατηρεῖται ὡς σήμερα ἀκόμα.

Αὐτὸς κατώρθωσε νὰ πρωτοχτυπήσῃ σημάντρο στὶς ἐκκλησίες τῆς Ἐδέσσης, γιατὶ πρὶν τὸ ἀπαγόρευαν οἱ Τοῦρκοι.

Ἀντὶ κωδώνων ἡ σημάντρου ἡ «πρωτόγερος» τῆς ἐκκλησιᾶς γύριζε στὶς μεγάλες ἑορτὲς καὶ τὶς ἑκτακτες ἡμέρες στὰ σπίτια τῶν χριστιανῶν καὶ ἔκρουε τὶς θύρες των, μὲ ἕνα ξύλινο σφυρὶ, ποὶ τὸ λέγαν «ρόπαλο».

Τὸ ἔθιμο αὐτὸ ἐξακολουθοῦσε ἀκόμα ἐδῶ καὶ ὀλίγα χρόνια στὰ Βοδενά, ποὺ κώδωνες τώρα πολλοὶ ἠχοῦν ἐκεῖ, ἀλλὰ μόνον γιὰ τὶς μεγάλες, τὶς «Δεσποτικὲς» τὶς ἑορτές: Χριστούγεννα, Πάσχα κ.λ.π.

Γιὰ τὸ πρῶτο μάλιστα σήμασμα τοῦ κώδωνος στὴν Ἔδεσσα, τὰ χρόνια ἐκεῖνα, ὑπάρχει καὶ μία τραγικὴ καὶ αἱματηρὰ ἱστορία εἰς τὰ Βοδενά.

Ὁ Μελέτιος, γιὰ νὰ πάρῃ τὸ χαρτὶ «τῶν κωδώνων καὶ σημάντρων τῶν ναῶν», πῆγε στὴν Πόλι μὲ μερικοὺς προκρίτους τῆς πόλεως, γιὰ νὰ παρακαλέσουν τὸ «Ντοβλέτι». Μεταξὺ αὐτῶν ἤτανε καὶ ἕνας προῦχων, Στοίκος ὀνόματι, πρόγονος τῆς σημερινῆς οἰκογενείας τοῦ Δουμπόγια, ἄνθρωπος ζωηρὸς, εὐφυὴς καὶ δραστήριος.

Σὰν πῆραν τὸ χαρτὶ, τὸ πρῶτο σήμαντρο στὴν ἀρχὴ κρεμάστηκε στὴν ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.

Οἱ ἦχοι του ξυπνῆσαν κόσμους ὁλόκληρους ἐλπίδων καὶ ὀνείρων καὶ μεγαλείων περασμένων μέσα σ'ὧν ἀγγίζουν τὶς καρδιὲς καὶ γιὰ τοῦτο ἡ πρώτη κωδωνοκρουσία πῆρε, χωρὶς κανένας νὰ το προκαλέση, ὄψι πανηγυρική, ἑορταστική, ἀνεστάσιμη.

Οἱ Τοῦρκοι πεισμάτωσαν γι' αὐτό. Κι' ἐπειδὴ ἡ κωδωνοκρουσίες τοὺς ἐξενευρίζαν, ἀποφάσισαν νὰ ἐκδικηθοῦν καὶ νὰ δολοφονήσουν ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ πῆγαν στὴν Πόλι καὶ πῆραν τῶν κωδώνων τὸ χαρτί.

Καὶ διάλεξαν τὸν Στοίκο, ὡς καλύτερον, μὲ τὸν θάνατον τοῦ ὁποίου θὰ τρομοκρατοῦσαν περισσότερον τοὺς χριστιανούς.

* * *

Ἐρχότανε τὸ Πάσχα.

Τὴν Μεγάλη Πέμπτη, ὁ Στοίκος εἶπεν ἐνὸς Τούρκου ποὺ εἶχε χρόνια στὴν ὑπηρεσία του καὶ τοῦ ἔκανε πολλὰ καλά, νὰ ἑτοιμάση τ' ἄλογό του, ἕνα πυρᾶτο ἄλογο ποὺ εἶχε καὶ νὰ ἑτοιμάση καὶ ὁ Τοῦρκος τὸ δικό του καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήση, γιατὶ θὰ πήγαινε στὴν Τσερκόβιανη νὰ κάμῃ ἐκεῖ ἐπάνω στὸ χωριὸ Λαμπρή.

Ἡ Τσερκόβιανη, ἐκκλησοχῶρι σήμερα, εἶνε ἕνα γραφικὸ χωριὸ ὡς μίση ὥρα ἀπάνω ἀπὸ τὰ Βοδενά, σ' ἕναν λόφο ὑπερκείμενον τῆς πόλεως.

Εἶχε καὶ μιὰ ἐκκλησία μεγάλη καὶ παληὰ ποὺ κάηκε σὲ κάποιο πανηγῦρι ἐδῶ καὶ 5 — 6 χρόνια.

Ἡ ἀπόφασις τῶν Ὀθωμανῶν γιὰ νὰ σκοτώσουνε τὸν Στοῖκο εἶχε γνωσθῆ στοὺς χριστιανούς. Γιὰ τοῦτο, ὅταν ἐκεῖνος κινοῦσε γιὰ νὰ φυγῆ, μερικοὶ θελῆσαν νὰ τὸν ἐμποδίσουν.

— Μὴν πᾶς, τοῦ εἶπανε. Θὰ σὲ σκοτώσουν οἱ Τοῦρκοι.

— Ἐγὼ ἔκαμα ὅ,τι ἤθελα, ἀπάντησεν ἐκεῖνος, ἔφερα τὶς καμπάνες, ἀς κάμουν κι' αὐτοὶ τωρα ὅ,τι θέλουν.

Καὶ ἐκίνησεν, εὐχηθεὶς σ' ὅλους «καλὴ Λαμπρή».

Ὁ Τοῦρκος τοῦ Στοίκου, ὁ ἄπιστος ὁ δοῦλος, εἰδοποίησε τὴν ὀθωμανικὴν ὀργάνωσιν γιὰ τὴν ὥρα ποὺ θὰ φεύγανε. Ἕνα μονοπάτι τότε ἀπότομο, ἔρημο καὶ σκιερὸ μέσα ἀπὸ τὸν κατήφορο τῶν Βοδενῶν, ἔφερνε πρὸς τὴν Τσερκόβιανην. Ἐκεῖ παραφύλαξαν οἱ Τοῦρκοι καὶ τὸν σκότωσαν.

Ἔπειτα δέσανε τὸ πόδι του στὸ χαλινάρι τοῦ ἀλόγου, τὸ ξάφνισαν κατὰ τὸν κρημνὸ, γιὰ νὰ φανῆ ὅτι ὁ ἀναβάτης ἔπεσε, πιάστηκε τὸ πόδι του ἀπὸ τὴ σκάλα, καὶ τὸ ἄλογο ξάφνιασε καὶ τὸν σκότωσε ἀπάνω στὰ λιθάρια.

Τὸ ἔγκλημα ὅμως ἦταν ὄχι μόνον γνωστὸ, ἀλλὰ καὶ φανερὸ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Στοίκου. ἐκδικούμενος τὴν δολοφονίαν τοῦ πατέρα του, ἐσκότωσε δώδεκα Τούρκους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἕναν Τοῦρκο πρωτοπαλληκαρᾶ, γιὰ νὰ πάρῃ «πίσω τοῦ πατέρα του τὸ αἷμα»

Στάζαν τότε αἷμα ἡ καμπάνες σὰν ἠχοῦσαν καὶ στὰ Βοδενά...

(Συνέχεια στὴ σελίδα 53)

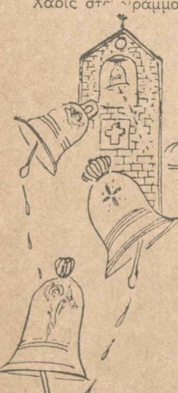

Ἡ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν στάζανε τότε αἷμα καὶ στὰ Βοδενά...

Ἐγὼ ἔκανα ὅ,τι ἤθελα. Ἔφερα τὶς καμπάνες. Ἄς κάνουν τώρα ὅ,τι θέλουν κι' αὐτοί.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΠΑΠΠΑ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ

ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΗ

Ἦταν Αὔγουστος μήνας. Τὰ σταφύλια ὥριμα, τὰ σῦκα μελάτα, κ' ἡ ἐληὲς ἀρχίζανε νὰ κιτρινίζουνε στὰ ψηλὰ ψηλὰ κλωνιά. Ἡ ρίγανη καὶ τὸ θυμάρι μοσκοβολοῦσανε στὰ βουνὰ τριγύρω, καὶ κάνανε τὴν ἀναπνοὴ τοῦ ἀνθρώπου σωστὴ ἀπόλαψη.

Τί ἐξοχὴ ἦταν κείνη! Ποιὰ ἄλλη τέτοια εἶδα στὸν κόσμο! Πρῶτες, καὶ πάλι πρῶτες ἀγάπες! Τίποτες δὲν σᾶς ξεπερνᾶ. Μένετε πάντα μέσα στὸ νοῦ μου, ὅσο κι' ἂν γεράσουμε, ὅσο κι' ἂν πάθουμε, κι' ἀχτινοβολᾶτε ἀπάνω στὴν ἄχαρη τὴ ζωή μας.

Ἡ πιὸ γλυκειὰ ὥρα τῆς ἐξοχῆς ἐκείνης δὲν ἤτανε μήτε τὴν αὐγή, ποὺ χαμογελοῦσαν τὰ βουνὰ καθὼς τἄβλεπε ὁ ἥλιος, μήτε τὸ μεσημέρι, ποὺ μᾶς ξεκούφαινε ὁ τζίτζικας, μήτε τὸ βράδυ, ποὺ κατεβαίναμε στὸ γιαλὸ καὶ βλέπαμε τὰ φάρια ποὺ πηδοῦσανε στὸν ἀέρα σὰ νὰ μὴν τὰ χωροῦσε ἡ θάλασσα. Ἡ καθαυτὸ ὥρα ἐδῶ πέρα ἤτανε τὴ νύχτα, στὸ περιβόλι τοῦ πύργου, κάτω ἀπὸ τὶς βυσσινιές, πλάγι στὴ βρύση, τὴν ἀσώπαστη βρύση, ποὺ μαζὺ μὲ τὰ βαθράκια, μὲ τὰ κουδουνία τῶν κοπαδιῶν τριγύρω, καὶ μὲ τὸ σιγανὸ μουρμουρητὸ τῆς ἀκρογιαλιᾶς ἔπαιζαν τὴ γλυκύτερη μουσικὴ ποὺ ἀκούστηκε. Καὶ ξέχασα τὸ καλύτερο ὄργανό της: τὶς τρουξαλλίδες ποὺ σφυρίζανε μέσα στὰ χόρτα μὲ τὴν ἐπιμονὴ τοῦ τζίτζικα, μὰ ὄχι καὶ μὲ τὸ θάρρος του· τὸ τραγοῦδι τους ἦταν ντροπαλό, τρυφερὸ καὶ ἥσυχο σὰν τὶς ἐξάντερες ἐκεῖνες νυχτιές.

Σὰν περνοῦσε ἡ ὥρα λιγάκι, γύριζε καὶ τἀγέρι ἀπὸ τὴ στεριά, «κατέβαζε ὁ ντερὲς», καθὼς λέγαμε, καὶ μᾶς παρένε μὲ μιὰ δροσιά, ποὺ καὶ γέρος νὰ ἤσουν ξανάνειωνες. Οἱ λεῦκοι κοντὰ στὴ βρύση ἦσαν οἱ πρῶτοι ποὺ μᾶς μηνοῦσαν αὐτὴ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ ἀγεριοῦ, μ' ἕνα δαιμονισμένο καὶ βαθὺ βοητό.

Ἐκεῖ περνούσαμε τὶς βραδυές μας τὸ καλοκαῖρι. Ἐκεῖ ἀκούστηκαν πολλὰ παραμύθια, καὶ πολλὰ τραγούδια. Ἐκεῖ οἱ γέροι μας πολεμοῦσαν ποιὸς νὰ ξεπεράση τὸν ἄλλον στὸ θυμητικὸ, καὶ ποιὸς νὰ πῇ τὶς πιὸ παληὲς καὶ τὶς πιὸ νόστιμες ἱστορίες. Καὶ σὰν κουράζουνταν οἱ γέροι, ἀρχίνοῦσαν τ' ἀγόρια κ' ἡ κοπέλλες τὸ τραγοῦδι καὶ τὸ παιγνίδι. Ὥσπου ἠρχουνταν ὁ ψαρὸς (ἔτσι ἔλεγαν τὸν ὕπνο) καὶ μᾶς ἔπαιρνε ἕναν - ἕναν.

Κοντὰ σὲ κεῖνο τἀξέχαστο περιβόλι εἶχε κι' ἓν' ἀμπελάκι, μ' ἕνα καλύβι στὴν κῶχη. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ καλύβι κοβότανε μοναχός του κοὶ κάπνιζε τὸ τσιμπουκάκι του ἕνας γέρος παππᾶς, ὁ Παππᾶ - Σωφρόνιος.

Ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρέση, πολὺ ὤμορφος δὲν ἦταν ὁ Παππᾶ - Σωφρόνιος, ἦταν καὶ γεμᾶτος παραξενιές. Ντελὴ Παππᾶ τονε λέγανε στὸ χωριό. Μύτη σὰν ὄρνιου, γένεια σὰν τράγου, ἄσπρα στὶς ἄκρες καὶ κίτρινα γύρω στὸ στόμα ἀπὸ τὸ κάπνισμα, πρόσωπο ζαρωμένο καὶ λιοκαμμένο, μάτια ποὺ σπιθοβολοῦσανε, ἴσως ἀπὸ τὸ πολὺ κρασὶ —νὰ ὁ Παππᾶ - Σωφρόνιος.

Στὰ λειτουργοῦσε στὴν ἐκκλησιά του, μᾶς τρόμαζε μὲ τὴ ραγισμένη φωνή του. Στὰ διάβαζε τὶς εὐκές του, ἔλεγες καὶ πρόσταζε τοὺς ἐργάτες τοῦ ἀμπελιοῦ του. Κι' ὅλο μὲ τὰ χτήματά του εἶχε νὰ κάνῃ.

Μὲ τὸ ν' ἀγαποῦσε τὰ χωραφάκια του ὁ παππᾶς μας θαρρῶ πὼς δὲν κοπιάζοτανε καὶ πολύ. Αὐτὸ τἀλαφρὸ τὸ φεγγάδι τὸ χουνε μεριοκοί μας παππάδες, κ' εἶνε μὰ τὴν ἀλήθεια νὰ τοὺς ζηλεύῃ κανένας. Στὸ χωριὸ καλιμάφκι, στὸ χωράφι σκούφια καὶ κλαδευτῆρι. Χίλιες φορες καλύτερη διδαχὴ ἀπὸ κεῖνες τὶς φαρδομάνικες ποὺ ἀκοῦμε στὸν ἔξω κόσμο.

Ὁ Παππᾶ - Σωφρόνιος ἦταν ἀγράμματος, παράξενος, σκαρτάδος· τέσσερα δὲν τὸν ἔμελλε γιὰ τὸν κόσμο. Μιὰ τῶρριχτε στὸ γλέντι μὲ κοσμικοὺς, μιὰ γινότανε καὶ ἀπὸ τὸν Ἅη Ἀντώνη πιὸ ἅγιος. Σὰν τὸν ἔπιαναν ἡ παραξενιές του, περίπαιζε τὸν καθέναν καὶ κανέναν δὲν πίστευε. Χάζι τὸν ἔκανα σὰν τὸν παρακαλοῦσε καμμιὰ γρηὰ νὰ γράψῃ καὶ τἀντροῦ της τὸνομα καὶ νὰ τὸ διαβάση στὴ λειτουργιά, κι' αὐτὸς χαμογελοῦσε κατόπι της μ' ἕνα παμπόνηρο τρόπο, σὰ νὰ τῆς ἔλεγε πὼς τάχατες τώρα μᾶς ἔβαλες καὶ σὺ γνῶσι!

Ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ καθούμαστε στὸ περιβόλι τοῦ πύργου μιὰ βραδυνὴ καὶ μισοκοιμούμαστε, εἶπε ἕνας μας:

— Ἄς φωνάξουμε τὸν Παππᾶ - Σωφρόνιο νἄρθῃ νὰ μᾶς ξυπνήση. Ἕνα κρασάκι, καὶ θἀρχίση νὰ λέῃ.

Σὲ λιγάκι τὸν εἴχαμε καθισμένο διπλοπόδι στὴν πεζούλα, μὲ τὸ τσιμπουκάκι του, καὶ μὲ τὸ κρασὶ στὸ πλάγι. Ἀγαποῦσε πάντα νὰ διηγᾶται πράματα ποὺ τὰ πρόφθασε αὐτὸς μοναχὸς καὶ μερικοὶ ἄλλοι. Μὰ τὴ βραδυὰ ἐκείνη πολλὰ λόγια δὲν εἶχε. Συλλογισμένος ἐφαίνουνταν.

— Τί ἔχεις δάσκαλε, καὶ δὲ μᾶς μιλᾶς ἀπόψε; Τὰ μαξούλια πᾶν καλά.

— Αἴ, παιδιά μου, ἔβαλα καὶ γὼ σήμερα γνῶσι. Πάει ἡ καϋμένη ἡ θειὰ Δαφνούλα! Ὁ ἴδιος τὴν ἔθαψα. Τοῦ κάκου γύρεψα νὰ τὸ δῶ τὸ χαμογέλιο τῆς νειότης της, καθὼς ποὺ τἄβλεπα μέσα στὸ νοῦ μου.

Ἐμεῖς ποὺ τὴν ξέραμε τὴ θειὰ Δαφνούλα, τὴ χήρα τοῦ μπάρμπα Λεφτέρη, ποὺ πλακώθηκε στὸ σεισμὸ, γιατὶ ἤτανε μεθυσμένος καὶ δὲν πρόφτασε νὰ ξεφύγῃ, καὶ τὴν ἄφησε ἑξῆντα χρονῶ χήρα, καὶ κουβαλοῦσε νερὸ στὸ μπουστάνι της, καὶ μᾶς ἔφερνε τροῦφαντα, καὶ τῆς δίναμε πότε ψωμί, πότε ροῦχα, τί ἄλλο μποροῦσαμε νὰ κάνουμε παρὰ νὰ ξεσπάσουμε στὰ γέλια, καθὼς ἀκούσαμε τὸν Πάτερ Σωφρόνιο νὰ μᾶς μιλᾶη ἔτσι γιὰ τὴ γρηὰ ποὺ συχωρέθηκε κείνη τὴν πρωΐνη;

— Αἴ, παιδιά μου, γελᾶτε σεῖς, μὰ ποῦ νὰ ξέρετε, ποῦ νὰ ξέρετε!

Καὶ λόγιαζε προς τὸ χωραφάκι τῆς θειὰ Δαφνούλας.

Μὴ μπορώντας νὰ μαντέψουμε τὸ τί ἔτρεχε, κυττάξαμε ἕνας τὸν ἄλλονα μ' ἕνα κουρὸ γνέψιμο. Ὕστερα βλέπουντας ἐγὼ πὼς μισοδάκρυσαν κἀι τὰ μάτια του, συλλογιστήκα πὼς κάτι ἀληθινὸς πόνος θὰ τὸν τρώῃ, καὶ τοῦ λέω:

— Πές μου πο, δάσκαλε, τί εἶνε ποὺ σὲ κάνει καὶ λυπᾶσαι ἔτσι; Ὡς τώρα μᾶς ξεμολογοῦσες τουλόγου σου. Ἂς σὲ ξομολογήσουμε, καὶ μεῖς τώρα· δικοὶ καὶ γειτόνοι εἶμαστε, κανένας ἄλλος δὲν εἶνε δῶ παρὰ ὁ Θεὸς καὶ μεῖς.

Γύρισε τότες καὶ μᾶς εἶδε μὲ πιὸ χαϋμένη ὄψη καὶ μᾶς εἶπε τὴν ἀκόλουθη ἱστορία:

— Ναί, θὰ σᾶς τὸ πῶ, παιδιά μου, θέλω νὰ σᾶς τὸ πῶ· τώρα, ποὺ πάει καὶ κείνη, θὰ πάω καὶ γὼ γλήγορα. Πεῖα Ἄλλο δικό δὲν ἔχω ἀπὸ σᾶς. Οἱ δικοί μου ὅλοι ἤτανε στὴ Σέρρα. Τί γενήκανε, Θεὸς τὸ ξέρει. Πενήντα χρόνια τώρα!

Σὰν ἔρεσα στὸ χωριὸ τοῦτο εἴκοσι χρονῶν παιδί, μὲ πῆρε στὸ μαγαζί του κάτω στὴ σκάλα ὁ μπάρμπα Γιάννης, ποὺ πάντρευτηκε κεῖ πῆρε τὴ Ρεγινούδα, τὴν ἀδερφὴ τοῦ Χατζῆ Γληγόρη, ποὺ τὸν ἔκοψαν οἱ Τοῦρκοι γιατὶ μᾶς ἔκαμε τὴν ἐκκλησία μιὰ πῆχυ πιὸ ἀψηλὴ ἀπ' ὅ,τι ἔλεγε τὸ φερμανί. Πῆρε τότες καλὴ προῖκα ὁ μπάρμπα Γιάννης. Μὰ στὸ τέλος, ἄλλο ἀπ' αὐτὸ τὸ χωραφάκι τῆς θειὰ Δαφνούλας δὲν ἔμεινε.

«... Κάθε λαὸς πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ὑπερηφάνειαν νὰ μὴν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἄλλον, ἀλλὰ νὰ ἔνῃ δύναμιν μόνος του νὰ ὑπερασπισθῇ· τότε ἕνας τέτοιος ὑπερήφανος καὶ ἰσχυρὸς λαὸς εἶνε καὶ γιὰ φίλος χρήσιμος».

Ι. ΜΕΤΛΞΑΣ

(Ἀπὸ τὸν λόγον του εἰς τὸ συλλαλητήριον τῆς Θεσσαλονίκης τῆς 25ης Ὀκτωβρίου 1936).

»Μοῦ λέει τότες ὁ μπάρμπα Γιάννης, —Σωτήρη, αὐτὸ ἦταν τὸνομά μου, ἐσὺ γιὰ τὸ μαγαζὶ δὲν εἶσαι, νὰ πᾶς νὰ δουλέψῃς στὰ χτήματα. Καὶ γὼ τί ἄλλο ἤθελα! Ὁ πατέρας μου, ὁ παπποῦς μου, ὅλο μας τὸ σαρκὶ εἴμαστε τοῦ χωραφιοῦ ἀθρῶποι. Σ' ἕξη μῆνες τῶκαμα περιβόλι τὸ χωραφάκι. Θυμᾶστε κεῖνο τὸ κούτσουρο κοντὰ στὸ πηγάδι; Ἢ ταν ἡ μεγαλύτερη ἐλιὰ ἐκεῖ πέρα. Τώρα εἶνε κι' αὐτὴ κούτσουρο σὰν καὶ μένα.

Πίσ' ἀπὸ τὸ βουνό, κατὰ τὴ θάλασσα, εἴχαμε καὶ τότες τὸ ξωκκλῆσι τῶν 'Αγίων 'Αναργύρων· μὰ τότες ἦταν ἕνας γῦρος πέτρες, ἡ ἀγριλιὰ στὸ πλάγι γεμάτη κουρέλλια, ποὺ τἄδεναν ἡ μαννάδες γιὰ ν' ἀφήσουν ἐκεῖ τὶς ἀρρώστειες τῶν παιδιῶν τους, κ' ἡ ἄγια τράπεζα, πέτρινη κι' αὐτή. Τώρα πάει καὶ τὸ ξωκκλῆσι, γιατὶ τ ῶ χ τ ι σ α ν! Μπαίνεις τώρα μέσα σ' ἕνα σκοτεινὸ καλύβι καὶ προσκυνᾶς.

Ἦταν τριάντα τοῦ Θεριστῆ, παραμονὴ τῶν 'Αγίων 'Αναργύρων. Ὁ κόσμος ἤρχουνταν ἀπὸ παντοῦ γιὰ τὸ πανηγύρι. Γίνεται καὶ τώρα αὐτό, μὰ τώρα οἱ πιότεροι ξεκινοῦν κι' ἔρχουνται τὴν αὐγή, λειτουργοῦνται, καὶ μέρος γυρίζουν πίσω, μέρος κάθουνται ὅλη τὴ μέρα καὶ φεύγουν τὸ βράδυ. Τότες ἤρχουνταν ὁ κόσμος ἀποβραδίς. Καὶ τὸ καθαυτὸ πανηγύρι γίνουνταν τὴν παραμονή, ὅλη νύχτα. Τί κακὸ καὶ τί χαλασμός! Κάθε χωράφι καὶ φωτιὰ στὴ μέση, κάθε δέντρο καὶ κούνια. Ἔκαναν τὰ παλληκάρια ζέφκι στὶς φωτιὲς γύρω, τραγουδοῦσαν ἡ κοπέλλες στὶς κούνιες. Ἄκουγες δὲν ἄκουγες τὰ τραγούδια τους, ψιλὰ-ψιλὰ καὶ σιγανὰ καθὼς τἄλεγαν τότες.

'Εκεῖ πέρα, παιδιά μου, κάτω ἀπὸ τὴ μεγάλη τὴν ἐλιά, ποὺ εἶνε κούτσουρο τώρα, ἐκεῖ κάθουνταν ὁ Σωτήρης κι' ἄκουγε τὴ Δαφνούλα τοῦ μπάρμπα Γιάννη ποὺ τραγουδοῦσε στὴν κούνια:

Τρέμει τὸ ψάρι στὸν ψαρᾶ, τἀρνὶ (στὸ μακελλάρη,
Τρέμει κ' ἐμὲ ἡ καρδοῦλα μου γιὰ (κεῖ τὸ παλληκάρι.

»Τἄθαζα καὶ γὼ σὲ καλὸ κομπόδεμα ὁ δύστυχος, δίχως νὰ συλλογιοῦμαι πῶς ἤμουν ἀσκημομούρης, καὶ παραγυιός τους, καὶ πῶς ὁ Λεφτεράκης, ποὺ ἦταν ὅταν γύρισε ἀπὸ τὴν 'Ανατολή, κ' εἶχε καὶ ὠμορφιὰ καὶ ἄσπρα, αὐτὸς ἦταν τὸ παλληκάρι ποὺ εἶχε στὸ νοῦ της κ' ἡ Δαφνούλα κ' ἡ μάννα της. Δὲν τὴ βλέπουν τὴν ἀναθεματισμένη τὴν καρδιὰ ἡ γυναῖκες, παιδιά μου, παράδες καὶ ὠμορφιὲς βλέπουνε μοναχά, κι' ἔτσι δὲ μὲ κατάλαβαν τὴ βραδυὰ ἐκείνη. Μὰ δὲν τὸν ἤξευρα τὸν κόσμο ἀκόμα, καὶ γελάστηκα. Κανένας δὲ μπόρεσε νὰ μὲ γελάση ὕστερα στὸν κόσμο σὲ τίποτις. Τότες ὅμως γελάστηκα μιὰ καὶ καλή.

»Τί νὰ σᾶς τὰ πολυλογῶ· σὲ λίγες μέρες μέσα ἀρραβωνιάστηκαν, καὶ σὰν ἤρθαν τὰ Ξώλαμπρα, ὅλο τὸ χωριὸ καμάρωνε τὴ Δαφνούλα ποὺ τὴν πηγαίνανε νύφη μὲ τὶς τρέμουσες καὶ μὲ τὰ χαμηλωμένα τὰ μάτια στὴν ἐκκλησιά, τὰ παιχνίδια μπροστά κ' οἱ παππάδες σιμά της. Μιὰ βδομάδα βάσταξε ὁ γάμος. Οἱ γάμοι τότες δὲν γινόντανε σὰν καὶ τώρα, ἄψε-σβύσε. Ἤτανε μιὰ λάκερη βδομάδα κάθε μέρα κι' ἀπὸ ἕνα μεγάλο ζιαφέτι. Ποῦ νὰ σᾶς τὰ λέω τώρα· τὴ μέρα ποὺ πηγαίνανε στὸ λουτρὸ τὴ νύφη, τὴ μέρα ποὺ ἔβραζαν τὸ κεσκέκι, τὴν ἄλλη ποὺ κουβαλοῦσαν τὰ σεντούκια, τὴν ἄλλη ποὺ ἔστελναν τὰ μπουρέκια καὶ τὰ κεντημένα τὰ μαντήλια, τὴν ἄλλη ποὺ στόλιζαν τὴ νύφη καὶ στέκουνταν ὅλες ἡ κοπέλλες τῆς γειτονιᾶς γύρω της καὶ τῆς ἔλεγαν τἀτέλειωτα ἐκεῖνα τραγούδια. Καὶ τὴ νύχτα πάλι νὰ γίνεται τὸ ἀνάστα ὁ Θεὸς μὲ τὰ ξεφαντώματα! Ὅλοι κι' ὅλες ἔπρεπε νὰ χορέψουν τότες, ὡς κ' ἡ γρηές. Καὶ δὲν ἤτανε βιολιὰ καὶ λαγοῦτα μοναχά, μόνο τραγουδοῦσε πρῶτα ὁ γέρο Τράκος, ἀκουμπῶντας στὴ μέση του τὸ βιολί, κ' ὕστερα ἔδινε φωτιὰ καὶ μὲ τὸ δοξάρι. Πόσα σανίδια σπάσανε, μὰ καὶ πόσα ποτήρια! νύχτα πάνω στὴ νύχτα πίνανε οἱ δαιμόνοι. Μὰ τότες ἦταν κρασὶ μοναχὰ καὶ δὲν πείραζε.

»Νὰ μὲ συμπαθήσετε, παιδιά μου, ποὺ πῆγα νὰ τὴν ξεχάσω τὴν Ἱστορία μου. Ἤτανε Δευτέρα ξημέρωμα, καὶ βγάζαμε τὸ γαμπρὸ στὴν Κρύα Βρύση γιὰ τὸ «Νίψιμο». Αὐτὸ γίνουνταν, καθὼς καὶ τώρα, τὴ μέρα ὕστερ' ἀπὸ τὸ στεφάνωμα. Κι' ἔβγαιναν ὅλοι τὸ γλυκοχάραμα ζαγρωμένοι νὰ πᾶνε νὰ νίψουνε τὸ γαμπρό. Ἔβγαινα καὶ γὼ ἡ κακομοίρης, καὶ τοῦ ἔχυνα τὸ νερὸ νὰ πάη φρέσκος στὴ Δαφνούλα του! Ἔτρεμε τὸ χέρι μου καθὼς ἔχυνα, δὲν ἤξευρα τί ἔκανα, τί συλλογιούμουν. Καὶ τώρα θὰ σᾶς ὁμολογηθῶ, παιδιά μου, μπροστὰ στὸν ἅγιο Θεό, τὸ τί ἔκαμα τὴ στιγμὴ ἐκείνη, γιὰ νὰ παρακαλήτε κατόπι νὰ μὲ συχωρέση ὁ Θεὸς γιὰ τὴν ἁμαρτία μου. Τὸν καταράστηκα τότες, καὶ εἶπα στὸ νοῦ μου, «καθὼς ποὺ χύνεται τὸ νερὸ ἔτσι νὰ χυθοῦν κι' ὅλα του τὰ καλά». Ἔπιασε ἡ κατάρα ἀνάθεμά την! Ἔπιασε, καὶ σὲ δυὸ χρόνια μέσα τὸν τάφο τὸ μεθύσι, κι' ἀνεμοσκόρπισε ὅλα του τὰ προικιά. Μόνο τὸ χωραφάκι αὐτὸ τοῦ ἔμεινε, καὶ χρησίμεψε τῆς Δαφνούλας στὰ γερατειά της, σὰν τονε σκότωσε τὸ μεθύσι.

»Ὕστερ' ἀπὸ τὸ γάμο, ἐγὼ πειὰ τὰ εἶχα χαμένα. Μέρα καὶ νύχτα γύριζα σ' αὐτὰ τὰ βουνά, καὶ γύρευα νὰ σκάσω μὲ τοὺς ἀναστεναγμοὺς καὶ μὲ τοὺς μανέδες. Τότες πρέπει νἄσπασε κ' ἡ φωνή μου.

»Σὰν πῆρε τὰ χτήματα πάνω του ὁ Λεφτέρης, καὶ κατοστάλαξε ἀπὸ τὶς χαρὲς τοῦ γάμου του, τὸ πρῶτο ποὺ ἔκαμε ἤτανε νὰ μὲ διώξη. Κάτι πρέπει νὰ μυρίστηκε φαίνεται. Κάτι πρέπει νὰ εἶπα παραλαλῶντας στὸν ὕπνο μου, καὶ τοῦ τὸ πρόφταξαν. Ἴσως ἦταν καὶ Θεοῦ θέλημα, γιατὶ ἀπὸ κεῖ τράβηξα ἴσια γιὰ τὴ Μητρόπολη, καὶ τὸ ὑπόσχεσε στὴν παππαδικὴ, κ' ἤρθα κι' ἔμεινα ἀπὸ τότες στὴν ἐκκλησά σας.

»Πενῆντα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότες. Ἡ Δαφνούλα ἀπιε χίλια φαρμάκια. ὕστερα χήρεψε, ἔμεινε δίχως παιδί καὶ δίχως ἄλλη πόρεψη παρὰ τὸ χωράφι της, καὶ μήτε μιὰ φορὰ δὲν ἄκουσε ἄλλο ἀπὸ τὸ στόμα μου τόσα χρόνια παρὰ τὸ «Εὐλογία Κυρίου σὰν τὴς ἑβδιδα τἀντίδωρο τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς σκόλες. Τὴν βλέπατε καὶ θαρροῦσα πὼς ἤμουν ἡ φ ω ν ῆ ς τοῦ Λεφτέρη τῆς; Ἦταν ἡ κατάρα, ἡ κατάρα ποὺ μ' ἔτρωγε, καὶ πάσκιζα νὰ τὴν πάρω πίσω μὲ τὶς φωνές μου, μὰ ἦταν ἀργιὰ πιὰ τώρα.

»Ξέρετε τώρα, παιδιά μου, γιατὶ ἤμουν παράξενος τόσο πᾶς, καὶ γιατὶ τὄρριχτα τὰ μάτια μου ποτὲς δὲν ἀγαπῶ, καὶ στὰ νειάτα μου ἀκόμα καὶ στὰ γερατειά μου. Πολὺ ἐνὼ δὲν ἤμουν παράξενος. Παράξενο μ' ἔκαμε ὁ κόσμος κ' ἡ πίκρες. Πόσες φορὲς κατάλάστηκα κ' εἶπα: γιατὶ μπορεῖ ὁ Θεὸς τὰ βλέπει ἀπὸ κεῖ πάνω, καὶ δὲν ἁπλώνει τἄγιο του τὸ χέρι νὰ μᾶς γλυτώσ πρὶν νὰ μᾶς γαντζώση ὁ "Εξ' ἀπὸ δῶ!

»Μὰ πέρασε ἡ ὥρα, παιδιά μου. Ἔχετε τὴν εὐχή μου, κι' ἄς εἶμαι κι ἁμαρτωλός. Δῶστε μου τὴ δική σας, κι' εἶστε παιδιά. Καλή σας νύχτα. Ξέρετέ τα μοναχοί σας. Μητ' ὁ παπποῦς σας δὲν τἄξερε ὁ μακαρίτης. Ὁ Θεὸς νὰ τονε συχωρέση, εἶδαμε καὶ πάθαμε πολλὰ στὸν καιρό του. Καλή σας νύχτα».

Σὲ λιγάκι δὲν ἀκούγαμε πάλι παρὰ τὴ βρύση τὰ βατράχια, τὶς τρουξαλλίδες, τὰ κύματα. Μᾶς φάνηκε σὰν ἀνέρι ποὺ ἦρθε καὶ πέρασε. Ξυπνήσαμε πάλι ἀπὸ τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα χρόνια ποὺ δὲν κουράζουνταν οἱ γέροι νὰ τὰ λέν καὶ νὰ τὰ ξαναλένε, μὰ ξυπνήσαμε τώρα συλλογισμένοι καὶ λυπημένοι. Ξυπνήσαμε κι' ἀπὸ τὸν ὕπνο μας τὸ πρωῒ καὶ μάθαμε πὼς ὁ Παππᾶ-Σωφρόνιος βρέθηκε τὸ θαμένος ἀπάνω στ' ἀχερένιο στρῶμα του.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Μόνον τὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» ἀγοράζει, εἰς ἀπολύτως βέβαιον χαμηλὰς τιμὰς, παλαιὰ βιβλία, ἐφημερίδας καὶ περιοδικά, πρὸ τοῦ 1900, διάφορα φυλλάδια, παλαιὲς φωτογραφίες, εἰκόνες. Ἐγγυᾶται ἀπολύτως.
Πληροφορίαι: Γραφεῖα «Μπουκέτου», Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5, Κῆπος Γιλανθιμῶνος, 3—9 μ. μ. καθ' ἑκάστην καὶ τὰς Κυριακάς.

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΛΟΡΡΑΙΝ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΑΤΣΙΓΓΑΝΟΥ

Ὅταν μπῆκε ὁ 'Απρίλης, ἔγινε γνωστὸ σ' ὅλη τὴν περιφέρεια, ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, ὅτι ἕνας παράξενος μουσικὸς, ἕνας μυστηριώδης καὶ ἀόρατος τραγουδιστὴς, ἦρθε καὶ θρονιάστηκε στὸ δάσος τῶν 'Αρδεννῶν. Κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ τὸν δῇ ἀπὸ κοντά. Ὅλοι, ὅμως, ἐνοιωσαν τὴν παρουσία του: τὰ δέντρα ἄρχισαν νὰ πρασινίζουν, τὰ λουλούδια ἀνθίζανε σκορπίζοντας γύρω τους μεθυστικὰ ἀρώματα καὶ ἡ καρδιὰ χτυποῦσε πιὸ δυνατὰ στὰ νεανικὰ στήθη. Ὁλόκληρη ἡ περιοχὴ φαινότανε σὰν νὰ εἶχε μεταμορφωθῆ, σὰν νὰ εἶχε ἀναγεννηθῆ σὲ μιὰ καινούργια ζωή. Οἱ γλυκύτατοι ἦχοι τῆς ἀόρατης κιθάρας τοῦ τραγουδιοῦ ἔκαναν τὴν ἀτμόσφαιρα νὰ δονῆται, τὰ κόκκινα χείλη νὰ φρίσσουν, διψασμένα γιὰ φιλιά, τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιὰ νὰ κυνηγιοῦνται στὸ δάσος... Τὴ νύχτα, προπαντός, τὸ τραγοῦδι αὐτὸ δὲν ἄφηνε κανένα νὰ κοιμηθῆ... Ἡ κοπέλλες ἀγρυπνοῦσαν στὰ παράθυρα βαρειαστενάζοντας, τὰ παλληκάρια τριγυρνοῦσαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ μὲ μάτια λαμπερὰ —καὶ σ' αὐτὰ ἀκόμα τὰ μοναστήρια οἱ καλόγεροι θυμότουσαν, στὸ κελλί τους, τὴ νεανικὴ ζωή τους καὶ προσευχόντουσαν μὲ περισσότερη θέρμη γιὰ νὰ μὴ κλάφουν, γιὰ νὰ μὴ νοσταλγήσουν τὰ περασμένα... Ἀκράτητη ἐρωτοπάθεια τοὺς εἶχε κυριεύσει ὅλους... Ὁ ἀόρατος τραγουδιστὴς εἶχε μαζέψει μικροὺς καὶ μεγάλους, τοὺς ἔκανε νὰ παρατήσουν τὴν ἐργασία τος καὶ νὰ συλλογίζωνται μονάχα τὸν ἔρωτα...

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἄρχων τῆς περιφερείας ἦταν ὁ δοὺξ τῆς Λωρραίνης. Ὅταν, λοιπὸν, εἶδε τὴν κατάστασι αὐτὴ ἀποφάσισε ν' ἀπαλλάξη τὸν τόπο του ἀπὸ τὸν καταραμένο τραγουδιστὴ, γιὰ νὰ ξαναβροῦν οἱ ὑπήκοοί του τὴν ἠρεμία τους. Παρ' ὅλες ὅμως τὶς προσπάθειές τους, οἱ στρατιῶτες τοῦ δουκὸς δὲν μποροῦσανε ν' ἀνακαλύψουν τὸν κιθαρῳδό. Ἄκουγαν τὸ τραγοῦδι του, μὰ δὲν τὸν ἔβλεπαν —χωρὶς νὰ λογαριάσουμε ὅτι καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς μαγεύονταν τόσο ἀπὸ τὴν γλυκειὰ μελωδία ὥστε λησμονούσανε τὸ καθῆκον τους κι' ἔτρεχαν στὸ δάσος μεθυσμένοι ἀπὸ ἐρωτικὴ διάθεσι... Τὸ μόνο ποὺ μπόρεσε νὰ μάθη ὁ δοὺξ γιὰ τὸν τραγουδιστὴ ἦταν πὼς ὁ περιπλανώμενος αὐτὸς ἀτσίγγανος εἶχε τὴ δύναμι νὰ παίρνη τὸ θρόισμα τῶν φύλλων, τὰ τιτιβίσματα τῶν πουλιῶν, τὴν πνοὴ τοῦ ἀνέμου καὶ νὰ τὰ μεταβάλλη σὲ μουσικὰ τραγούδια ποὺ μιλοῦσανε στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου...

Τέλος, ὁ δοὺξ ἀποφάσισε νὰ ψαξη κι' ὁ ἴδιος νὰ βρῆ τὸν μυστηριώδη αὐτὸν ἀτσίγγανο. Μιὰ νύχτα, λοιπὸν, πῆρε μαζὶ του τὸν ἐπίσκοπο τοῦ Νανσὺ καὶ δώδεκα ἱερεῖς, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ἐξορκίσουν τὴν μαγικὴ ἐπίδρασι τοῦ τραγουδιστὴ, καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ δάσος. Εἴκοσι πιστοὶ κι' ἀφωσιωμένοι σωματοφύλακες τὸν ἀκολουθοῦσαν, ἑτοιμοι νὰ ὑπακούσουν σ' ἕνα νεῦμα του...

Ὅλη τὴ νύχτα τριγυρνοῦσανε στὸ δάσος, ποὺ ἀντιλαλοῦσε ὁλόκληρο ἀπὸ τὴν μουσικὴ τοῦ ἀόρατου κιθαρῳδοῦ. Συνάντησαν πολλὰ ζευγάρια ποὺ ἔδιναν ὅρκους αἰωνίας ἀγάπης, κάτω ἀπὸ τ' ἄστρα. Δὲν τὰ πείραξαν, ὅμως. Ἐκεῖνοι ζητοῦσανε μονάχα τὸν τραγουδιστή.

Τέλος, τὸν ἀνακάλυψαν!...

Τὸν βρήκανε ξαπλωμένο κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο, νὰ τραγουδᾶ ἀμέριμνος, ἔχοντας τὰ χέρια του γιὰ προσκεφάλι. Ἦταν ἕνα ὡραῖο μελαψὸ παλληκάρι δεκάξη χρονῶν, μὲ σῶμα ἀδύνατο ἀλλὰ καλοδεμένο. Τὰ μαλλιά του σκέπαζαν τοὺς ὤμους του. Τὰ χείλη του μαρτυροῦσαν τὴν φιληδονία του. Καὶ τὰ μάτια του ἦσαν ἄβυσσοι ποὺ δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ τὶς ἐξερευνήση...

Ὅταν εἶδε μπροστά του τὸν δοῦκα τῆς Λωρραίνης καὶ τὴν ἀκολουθία του, δὲν ἔδειξε τὸν παραμικρὸ φόβο. Γέλασε μονάχα —καὶ τὸ γέλιο του ἀντήχησε σὰν συμφωνία στὸ δάσος... Ὁ δοὺξ, χωρὶς νὰ συγκινηθῆ διόλου ἀπὸ τὴ νεανικὴ καλλονὴ καὶ ἀφέλεια τοῦ ἀτσίγγανου, διάταξε τοὺς σωματοφύλακές του νὰ τὸν πιάσουν καὶ νὰ τὸν δέσουν μὲ ἁλυσίδες. Ἀναγκάστηκε, ὅμως, νὰ ἐπαναλάβῃ τρεῖς φορὲς τὴν διαταγή του ἐπειδὴ οἱ στρατιῶτες του, ὑπνωτισμένοι ἀπὸ τὴν παράξενη λάμψι τῶν ματιῶν τοῦ τραγουδιστῆ, δὲν τολμοῦσανε ν' ἁπλώσουν χέρι ἀπάνω του...

* * *

Δυὸ ὁλόκληρους μῆνες ἔμεινε ὁ τραγουδιστὴς κλεισμένος σ' ἕνα δωμάτιο, στὸ ἀνάκτορο τοῦ δουκὸς τῆς Λωρραίνης. Στὸ διάστημα αὐτὸ δὲν ἄνοιξε οὔτε μιὰ φορὰ τὸ στόμα του. Καθότανε ὧρες ὁλόκληρες ἀκίνητος μπρὸς στὸ παράθυρο, χωρὶς νὰ δίνη προσοχὴ στὶς παρακλήσεις τῶν δεσμοφυλάκων νὰ τοὺς τραγουδήση ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραῖα τραγούδια ποὺ ἔλεγε ὅταν ἦταν ἐλεύθερος. Ἡ κιθάρα του ἦταν πεταμένη σὲ μιὰ ἄκρη, σὰν κάτι ἄχρηστο καὶ περιττό.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ δοὺξ, τώρα ποὺ εἶχε αἰχμάλωτο τὸν ἐπικίνδυνο ἀτσίγγανο, τὸν συμπάθησε ἐξαιρετικὰ καὶ φρόντιζε νὰ μὴ τοῦ λείψη τίποτα. Τοῦ προσέφερε μεταξωτὰ ροῦχα, τὸν καλοῦσε τακτικὰ στὸ τραπέζι του, τὸν παρουσίαζε στοὺς καλεσμένους του ὡς ἕναν ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους τραγουδιστὰς τοῦ κόσμου... Μὰ ὁ κιθαρῳδὸς φαινότανε σὰν νὰ περιφρονοῦσε τὶς τιμὲς αὐτὲς, σὰν νὰ θεωροῦσε τὸν δοῦκα ἀνάξιο ν' ἀκούση τὸ θεῖο τραγοῦδι του. Βαθειὰ μελαγχολία τὸν εἶχε κυριεύσει μέσα στὸ κρύο καὶ ἀφιλόξενο παλάτι. Ἦταν φανερὸ ὅτι νοσταλγοῦσε τὴν ἐλεύθερη ζωὴ ποὺ ἔκανε στὸ δάσος, μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, συντροφιὰ μὲ τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιά...

Μιὰ μέρα, ὁ δοὺξ ἔχασε τὴν ὑπομονή του καὶ διάταξε νὰ πετάξουν τὸν ἀτσίγγανο σ' ἕνα ὑπόγειο, γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῆ γιὰ τὴν περιφάνεια κι' ἀκατάδεκτη συμπεριφορά του. Ὁ τραγουδιστὴς δὲν παραπονέθηκε, δὲν διαμαρτυρήθηκε... Ζήτησε μονάχα νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ πάρη μαζύ του τὴν κιθάρα του.

Πέρασε ἔτσι ἀκόμα ἕνας μῆνας.

Τέλος, μιὰ νύχτα τοῦ Αὐγούστου, μιὰ θυελλώδη νύχτα βαρειὰ ἀπὸ τὰ ἀῶρα σύννεφα, ἐνῶ ἄστραφτε καὶ βροντοῦσε, ὁ ἀτσίγγανος, μὲ τὰ χέρια ἐρεθισμένα, πῆρε τὴν κιθάρα του, ποὺ εἶχε τόσους μῆνες νὰ τὴν πιάση στὰ χέρια του, καὶ ἄρχισε νὰ τραγουδᾶ... Καὶ τὸ τραγοῦδι του, ποὺ ἔμοιαζε μὲ γέλιο καὶ μὲ κλάμα, ἐναρμονίστηκε μὲ τὴν ἄγρια συμφωνία τῶν στοιχείων τῆς φύσεως καὶ ἁπλώθηκε πάνω ἀπὸ τὴν πλάσι ποὺ λιγοθυμοῦσε σὰν βαθὺς ἀναστεναγμὸς πόθου καὶ ἀγωνίας.

Ἡ ὧρες περνοῦσανε καὶ ὁ ἀτσίγγανος δὲν ἔλεγε νὰ σταματήση...

Τὸ τραγοῦδι του ξύπνησε ἀπὸ τὸν ὕπνο χιλιάδες ἀνθρώπων, στὰ περίχωρα. Καὶ ὅταν ἄκουσαν καὶ πάλι τὴν θεία μελωδία, ὕστερ ἀπὸ τόσο καιρὸ σιωπῆς, κατάλαβαν ὅτι ὁ τραγουδιστὴς ἦταν φυλακισμένος κι' ἔτρεξαν νὰ τὸν ἀπελευθερώσουν. Ὁδηγημένοι ἀπὸ τοὺς ἦχους τῆς μουσικῆς, ἔφτασαν ἔξω ἀπὸ τὸ ἀνάκτορο τοῦ δουκὸς καὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν:

—'Αοῆστε ἐλεύθερη τὸν τραγουδιστή! Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ τὸν φυλακίσατε, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ σταμάτησε τὸ τρα-

γοῦδι του, ἡ ζωὴ μᾶς φαίνεται κρύα καὶ ἄχαρη. Αὐτὸς ἦταν ἡ μοναδική μας χαρά... Ἀφῆστε τον ἐλεύθερο!...

Ὁ δοὺξ θύμωσε μὲ τὴν ἀξίωσι αὐτὴ τοῦ συγκεντρωμένου πλήθους.

— Αὐτὸ ποὺ κάνετε τώρα, φώναξε ἀπὸ τὸν ἐξώστη τοῦ παλατιοῦ του, εἶνε ἀνταρσία. Διαλυθῆτε ἀμέσως, γιατὶ θὰ διατάξω τοὺς στρατιῶτες μου νὰ σᾶς ἐπιτεθοῦν!

— Δὲν φεύγουμε, ἂν δὲν μᾶς δώσετε τὸν τραγουδιστή!

Ὁ δοὺξ ἔγινε ἔξω φρενῶν. Τολμοῦσανε, λοιπὸν, τώρα οἱ ὑπήκοοί του νὰ τὸν ἀψηφοῦν ἐξ αἰτίας ἑνὸς ἀλήτη, ἑνὸς ἀτσίγγανου;... Ἡ προσβολὴ ποὺ τοῦ ἔκαναν δὲν μποροῦσε νὰ μείνη ἀτιμώρητη! Θὰ τοὺς ἔδινε τὸ μάθημα ποὺ τοὺς χρειαζότανε!...

Καὶ διάταξε τοὺς στρατιῶτες του νὰ ἐπιτεθοῦν μὲ τὰ ὅπλα τους κατὰ τοῦ πλήθους...

..."Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, ἡ μεγάλη πλατεῖα τῶν ἀνακτόρων εἶχε μεταβληθῆ σὲ πεδίο σφαγῆς. Οἱ στρατιῶτες ἐσφαζαν ἀλύτητα ὅποιον ἔβλεπαν μπροστά τους. Τὰ πτώματα εἶχαν γεμίσει τὸν τόπο καὶ μιὰ λίμνη αἵματος ἁπλωνόταν παντοῦ. Καὶ πάνω ἀπὸ τὰ βογγητά, τὶς κατάρες καὶ τὰ σπαραχτικὰ ξεφωνητὰ τῶν θυμάτων ἀκουγότανε, πάντα γαλήνιο καὶ ἀτάραχο, τὸ τραγοῦδι, τὸ θεῖο τραγοῦδι τοῦ ἀτσίγγανου...

"Οταν δὲν ἔμεινε οὔτ' ἕνας ζωντανός, ὁ δοὺξ ἔδωσε διαταγὴ στοὺς στρατιῶτες του νὰ πᾶνε ν' ἀποκεφαλίσουν καὶ τὸν τραγουδιστή, στὸ κελλί του... Μὰ ὁ ἀτσίγγανος εἶχε γίνει ἀφαντος. Χάθηκε, χωρὶς νὰ ξέρη κανεὶς πῶς...

* * *

Τὴν ἐπομένη, ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Νανσὺ τριγυρνοῦσε ἀνάμεσα στὰ ἠτώματα, συνοδευόμενος ἀπὸ μερικοὺς καλόγερους. "Ηθελαν νὰ καταγράψουν τοὺς νεκροὺς, πρὶν τοὺς θάψουν.

Ξαφνικὰ, ὁ ἐπίσκοπος εἶδε τὸν ἀτσίγγανο νὰ κάθεται πάνω σ' ἕνα ζευγάρι, ἀγκαλιασμένο καὶ στὸν θάνατο, καὶ νὰ γελᾶ δυνατὰ ἐνῷ κεθρεφτιζότανε φιλάρεσκα σὲ μιὰ λίμνη αἵματος!...

Καὶ τότε, τότε μονάχα ὁ ἐπίσκοπος κατάλαβε ὅτι ὁ μυστηριώδης ἐκεῖνος ἀτσίγγανος ἦταν ὁ "Ερως, ὁ "Ερως ποὺ τραγουδᾶ στὰ δάση γιὰ νὰ παρηγορῆ τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς δυστυχισμένους, ποὺ σωπαίνει ὅταν τὸν κλείνουν στὰ παλάτια, ποὺ καθρεφτίζεται μέσα στὸν θάνατο, ποὺ δὲν ἀγαπᾶ παρὰ μονάχα τὸν ἑαυτό του, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὰ ἐύματα ποὺ δημιουργεῖ τὸ τραγοῦδι του —ὁ "Ερως ὁ ἐλεύθερος καὶ ἅγριος, ὁ "Ερως ὁ αἰώνιος, ὁ "Ερως ὁ τύραννος καὶ λυτρωτής!...

JEAN LORRAIN

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΠΟΝΗΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΡΜΑΝΔΟΥ

Κάποτε δύο Γασκῶνοι ξεκίνησαν ἀπό ιο χωριό τους νὰ πᾶνε σὲ μιὰ μακρυνὴ ἐκκλησία. Στὸ δρόμο ποὺ πηγαίναν ἀντάμωσαν κάποιο Νορμανδὸ, ποὺ ταξίδευε γιὰ τὸ ἴδιο μέρος κι' ἔβαλαν σ' ἕνα σακκοῦλι κ' οἱ τρεῖς μαζὺ τὰ τρόφιμά τους. Ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες δὲν τοὺς εἶχε ἀπομείνει ἄλλο τίποτα στ' ἀδειανὸ σακκοῦλι παρὰ λίγο ἀλεῦρι καὶ βούτυρο, μὲ τὸ ὁποῖο ἔφτιασαν ἕνα γλύκυσμα.

-- Πρέπει καθένας μας νὰ πάρη τὸ μερίδιό του, εἶπε χαμηλόφωνα ὁ ἕνας Γασκῶνος. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀν τὸ κόψουμε σὲ τρία, δὲν θὰ πάρουμε τίποτα, ἔχω τὴ γνώμη πὼς πρέπει νὰ τὸ φαη ἕνας ἀπὸ μᾶς ἀκέραιο. "Ας ξαπλωθοῦμε ἀπόψε κ' οἱ τρεῖς μας, ἂς κοιμηθοῦμε κι' ὅποιος δῆ τὸ καλύτερο ὀνειρο στὸν ὕπνο του θὰ πάρη τὸ μικρὸ αὐτὸ γλύκυσμα.

Αὐτὴ τὴν πρότασι τὴν δεχτῆκαν κ' οἱ ἄλλοι δύο σύντροφοί του καὶ ξάπλωσαν νὰ κοιμηθοῦν. Οἱ δύο Γασκῶνοι ἦσαν ὁ Νορμανδὸς σηκώθηκε ἀνάλαφρα, ἔφαγε τὸ γλύκυσμα καὶ ξανάπεσε νὰ κοιμηθῆ.

Ὡστόσο ὁ ἕνας Γασκῶνος ξύπνησε καὶ φώναξε τοὺς δυὸ συντρόφους του.

— Φίλοι μου, τοὺς λέει, ἀκοῦστε τ' ὄνειρό μου: Εἶδα πὼς μὲ πήγανε δύο διαβόλοι στὴν Κόλασι καὶ μὲ κρέμασαν πάνω ἀπὸ μιὰ ἄβυσσο, ὅπου βασανιζόντουσαν οἱ κολασμένοι...

— Κι' ἐγώ, τὸν διέκοψε ὁ ἄλλος, ὠνειρεύτηκα πὼς οἱ ἀρχάγγελοι Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ μὲ σήκωσαν στὰ φτερά τους, ἀνοιξαν τὸν Παράδεισο καὶ μ' ἔφεραν στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Νορμανδὸς ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἔκανε πὼς κοιμότανε βαθιὰ κ' οἱ Γασκῶνοι πῆγαν νὰ τὸν ξυπνήσουν.

— Σήκω κι' ἐσὺ, καὶ πές μας τ' ὄνειρό σου, τοῦ εἶπαν.

— Τ' ὄνειρό μου! Εἶνε ἀλήθεια πολὺ νόστιμο, εἶπε ἐκεῖνος, κι' ἄμα σᾶς τὸ πῶ θὰ γελάσετε μὲ τὴν καρδιά σας. Εἶδα πὼς ὁ ἕνας σας πῆγε στὸν Παράδεισο, ὁ ὅλλος στὴ Κόλασι καὶ νόμισα πὼς εἴχατε φύγει γιὰ πάντα. Σηκώθηκα λοιπὸν κι' ἔφαγα τὸ γλύκυσμα."

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΜΟΥ ΕΙΠΕΣ...

Σκόρπια τὰ φύλλα κύλισαν καὶ πέσανε μπροστά μου φύλλα ἀπὸ ρόδο κόκκινο μὰ δίχως μυρωδιὰ ξεφύλλισαν καὶ πέσανε ἀπάνω στὴν πολιά μου καὶ θύμισες μοῦρθαν στὸ νοῦ, καὶ πόνος στὴν καρδιά.

Θυμᾶσαι ποὺ ἐστάθηκες γονατιστὸς σιμά μου; (Μικρὸς ἐσὺ, μικρὴ ἐγώ, κ' οἱ δυὸ μικρὰ παιδιὰ) καὶ τὸ λουλοῦδι ἔπλεξες μαζὺ μὲ τὰ μαλλιά μου, ἀφοῦ τρελλὰ τὸ φίλησες. Τί ἀξέχαστη βραδυά!

Μοῦ εἶπες πὼς θὰ μ' ἀγαπᾶς, ἑβδομάδες, μῆνες, χρόνια, αἰῶνες, δίχως τελειωμὸ θὰ μ' ἔχης σὰν τὸ φῶς σου καὶ μέσ' στὴν δόξα τὴν τρελλὴ, καὶ μέσ' στὴν καταρρόνια θὰ εἶμαι μόνη σου χαρὰ, καὶ τῆς ζωῆς σκοπὸς σου.

Τώρα τὸ ρόδο ἔσβυσε, εἶνε νεκρὸ πειὰ χάμου τὸ μόνο ποὺ μ' ἀπόμεινε σὰν πήγες σ' ἄλλη χώρα. Γὰ λόγια ποῦπες ἀντηχοῦν πάντα μέσα στ' αὐτιά μου κι' ὅμως ἐσὺ μοῦ ἔφυγες. Ποῦσαι, καλέ μου, τώρα;

Ε. Ε.

ΠΟΙΟΣ;

Σβύνει τὸ δεῖλι ἡ νύχτα τώρα
τὰ μαῦρα ἁπλώνει τῆς φτερὰ
σκορπῶντας κρέπια γκριζερὰ
μέσ' τὴ θλιμμένη τούτην ὥρα.

Σβύνει κ' ἡ κάθε μου ἐλπίδα
γιὰ μιὰ ἀγάπη μου φτωχὴ
στὴ λυπημένη μου ψυχὴ
σκότος βαθὺ, καμμιὰ ἀχτῖδα.

Καὶ τρεμοσβύνουνε τ' ἀστέρια
ἐκεῖ στὸν οὐρανὸ ψηλὰ
ἀργοπεθαίνουν σιωπηλὰ
παληᾶς ἀγάπης νεκροκέρια.

Θὰ φτάση ὅμως ἥλιου χαδὶ
νὰ ξαναφέρη φῶς, χαρά.
Μ' ἀπ' τὴν ψυχή μου, συμφορὰ,
"Αχ! ποιὸς θὰ διώξη τὸ σκοτάδι;

ΥΣΤΕΡΝΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Εἴχαμε πάρει ἀμίλητοι τὸ δρόμο πρὸς τὰ ἐλάτια.
Βαδίζαμε χειροπιαστὰ μέσ' στὰ πλεχτὰ κλαδιά'
ἄλλοῦ πλατειὰ ξανοιχτωσιὰ κι' ἀλλοῦ ἤσαν μονοπάτια.
Καὶ μέσα μας — τὸ νοιώθαμε — πὼς ἔκλαιγε ἡ καρδιά!

Πόση ζωὴ τριγύρω μας!... Καὶ μεῖς ἀρρωστημένοι
σταθήκαμε. Ἡ κούρασι τοῦ δρόμου τοῦ ὕστερνοῦ
μᾶς ἔκοβε τὰ γόνατα. Μὰ πέρα σὰ χαμένη
σὲ καταχνιὰ, ξεπρόβαλε ἡ ράχι τοῦ βουνοῦ...

Πήραμε πάλι ἀμίλητοι τὸ δρόμο πρὸς τὰ ἐλάτια
Τ' Ἀπριλοφέγγαρο ἔστρωνε τ' ἀσημι του στὴ γῆ.
Βαδίζαμε καὶ θλέπαμε τοῦ ὁρίζοντα τὰ πλάτεια
κι' ἀφουγκραζόμασταν μακρυὰ τοῦ δάσου τὴ βοὴ.

Κομοτινὴ ΓΕΩΡ. Α. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ

Ἡ μοῖρα ὅ,τι σοῦγραψε νὰ τὸ ξεγράψη μὴ ξητᾶς...
Τοὺς πόνους της θὰ τοὺς γευτῆς σὰν ἔρθη τους ἡ ὥρα.
Τὴν εὐτυχία σου μάταια πάντα θ' ἀναζητᾶς
Κι' ὅλη ἡ ζωή σου θὰ διαβῆ μέσα σὲ μι' ἄγρια μπόρα!

Γὰ χείλη κι' ἂν γελάσουνε κι' ἂν λαχταρίση ἡ καρδιὰ
Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀναγάλλιασης, μέσα στοῦ ὀνείρου τ' ἄστρα
Ὁ μαῦρος θᾶνε πρόλογος μιᾶς σου σελίδας τραγικῆς
Ποὺ ἑτοιμάζει σου ἄπονα ἡ μοῖρα ἡ ξεγελάστρα!

Γέτοια ἡ ζωή σου θὰ περνᾶ κι' αὐτὴ ἡ ὥρα σου ἡ στερνὴ
Θὰ σ' εὕρη μέσα σὲ σκληροὺς πόνους τριγυρισμένο!
"Ω μὴ ξητήσης τὴ χαρὰ, τὰ δάκρυα, ἡ πλήξες κ' οἱ κοπιάδες
Θὰ σ' ἔχουν ὡς τὸν τάφο σου συντρόφι ἀγαπημένο...

Πειραιεὺς ΦΩΤΟΣ ΕΣΠΕΡΑΣ

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

Τοῦ MICHEL MORPHY,
τοῦ συγγραφέως τῆς «MINION»

Η ΛΕΥΚΗ ΚΥΡΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ. — Βρισκόμαστε στὴ Σκωτία, στὸ φέουδο τοῦ Γκλήνιτριγκ, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν πολέμων μεταξὺ Σκωτίας καὶ Ἀγγλίας. Ἀπόλυτος ἄρχων στὸ φέουδο αὐτὸ εἶνε ὁ δοὺξ τοῦ Μελρόζ, τοῦ ὁποίου ἡ κόρη, ἡ ἀγγελικὴ καὶ πεντάμορφη Μαρία, παντρεύεται, μετὰ τὸ θάνατό του, τὸν πολυαγαπημένο της ἱππότη ντ' Ἀβενέλ, τὸν νεαρὸ κι' ὡραῖο Βάλτερ, μολονότι τὴν ἤθελε γιὰ σύζυγό του ὁ πανίσχυρος Ἄγγλος δοὺξ τοῦ Σόμερσετ. Ὁ Σόμερσετ, μανιασμένος γιὰ τὴν προσβολὴ αὐτὴ, ἀρκίζεται νὰ ἐκδικηθῆ καὶ χρησιμοποιεῖ ὡς κατάσκοπο κοντὰ στὸ νεαρὸ ἀπερχόμενο τὸν καταχθόνιο ἐπιστάτη τους Μπόλτον, ὁ ὁποῖος εἶνε τυφλὸ ὄργανό του. Ὡστόσο οἱ δύο ὀζυγοι περνοῦν τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ γάμου τους τρισευτυχισμένοι καὶ τὴν εὐτυχία τους τὴν συμπληρώνει ἡ γέννησις ἑνὸς παιδιοῦ, τοῦ μικροῦ Ἰουλιανοῦ. Μὰ ὁ πόλεμος ξεσπάει πάλι μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Σκωτίας καὶ στὴν ἱστορικὴ μάχη τοῦ Πίνκεῦ ὁ Βάλτερ ντ' Ἀβενὲλ ἐξαφανίζεται. Ὅλοι τὸν περνοῦν γιὰ σκοτωμένο καὶ ἡ γλυκειὰ σύζυγός του Μαρία ντύνεται στὰ μαῦρα. Δέκα μῆνες μετὰ τὸ θανατό του, μιὰ νύχτα ποὺ ὁ Μπόλτον ἀναγγέλλει τὴν ἐμφάνισι Ἀγγλων ἐπιδρομέων στὰ περίχωρα τοῦ πύργου καὶ στέλνει δλη τὴ φρουρὰ γιὰ νὰ τοὺς καταδιώξη, ὁ μικρὸς Ἰουλιανὸς ντ' Ἀβενὲλ ἀνεβαίνει περίτρομος στὰ ὑπόγεια τοῦ πύργου καὶ λέει στὴν μητέρα του ὅτι εἶδε ἐκεῖ ἕναν ἄνθρωπο ποὺ ἐμοιαζε μὲ τὸν πατέρα του. "Ολοι πιστεύουν πὼς ἔπεσε ἕβμα παραισθήσεως, μὰ ἔξαφνα βλέπουν τὸ παράθυρο τοῦ συζυγικοῦ δωματίου ὅπου ἐμεναν ἄλλοτε ὁ Βάλτερ κ' ἡ Μαρία φωτισμένο. Ἡ Μαρία πιάνει τὸ παιδί της καὶ τρέχει ἐκεῖ. Κι' ἀντικρύζει τότε μπροστά της τὸ Βάλτερ ζωντανὸ, μὰ τρομερὸ καὶ γεμᾶτο μῖσος ἐναντίον της, ἐπειδὴ, ὅπως τὴν κατηγορεῖ, ἐπρόδωσε τὴ συζυγικὴ τιμὴ, ἀπατῶντας τον μὲ τὸν βοῦκα τοῦ Σόμερσετ. Καὶ, πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του, τῆς παρουσιάζει ἕνα νήπιο, καρπὸ — ὅπως λέει — τῶν σχέσεών της μὲ τὸν Ἄγγλο βοῦκα. Ἑτοιμάζεται μάλιστα νὰ τὴν σκοτώση ὅταν ἔξαφνα ἀντιλαμβάνονται πὼς βρίσκονται περικυκλωμένοι ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους. Ὁ Βάλτερ ντ' Ἀβενὲλ θέλει νὰ πουλήση ἀκριβὰ τὴ ζωή του. μὰ θυμᾶται πὼς ἡ βασίλισσα τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Σκωτίας, Μαρία-Στούαρτ, τοῦ ἔχει ἀναθέσει μιὰ παραγγελία γιὰ τὴν μητέρα της, τὴν ἀντιβασίλισσα τῆς Σκωτίας, κι' ἀποφασίζει νὰ καταφύγη στὰ ὑπόγεια τοῦ ἀρχοντικοῦ.

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἡ νύχη σύζυγος καὶ ὁ μικρὸς Ἰουλιανὸς τὸν ἀκολούθησαν.

Ἔφτασαν ἔτσι χωρὶς κανένα ἐμπόδιο ὡς τὴν εἴσοδο τῶν ὑπογείων τοῦ Μελρόζ.

— Ἔξαφνα ὁ ἱππότης ἔβγαλε μιὰ τρομαχτικὴ κραυγὴ μανίας:

— Κατάρα!...

Ἔνοπλοι Ἄγγλοι εἶχαν πεταχτῆ ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς τῶν ὑπογείων ποὺ τὰ φώτιζε ἡ κόκκινη λάμψι τῶν πυρσῶν τους. Σαλεύοντας τὶς λόγχες τους πλησίασαν τὸν ἱππότη.

— Ὦ! μὲ πρόδωσες!... Μὲ πούλησες!... φώναξε ὁ Βάλτερ στὴ Μαρία. Ἡ ἀτιμία σου ἔτσι συμπληρώνεται!

Καὶ μαινόμενος ὥρμησε ἐναντίον τῆς ἀξιολάτρευτης γυναίκας.

— Θάνατος! θάνατος! οὔρλιαξε. Ἔτσι τοὐλάχιστον θὰ ἐκδικηθῶ! Νὰ, θὰ πεθάνης, ἔνοχη σύζυγος, ἄτιμη μητέρα!

Καὶ ὑψωσε τὸ σπαθί του...

Μὰ δὲν πρόφτασε νὰ τὸ κατεβάση ἀπάνω στὴν δυστυχισμένη Μαρία ποὺ εἶχε γονατίσει καὶ περίμενε καρτερικὰ τὸ χτυπημά του.

Οἱ Ἄγγλοι τὸν ἔπιασαν τὴν ἴδια στιγμὴ καὶ μὲ μεγάλη δυσκολία κατώρθωσαν νὰ τὸν συγκρατήσουν.

Ἕνας Ἄγγλος τοξότης, ἕνας ἄντρας ἡρακλείων διαστάσεων, κατώρθωσε νὰ τοῦ ἀποσπάση τὸ σπαθί του.

Ὁ Βάλτερ ντ' Ἀβενὲλ ἦταν αἰχμάλωτος.

. . . . . .

— Βάλτερ ντ' Ἀβενὲλ, εἶπε τότε ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἄγγλων, ἐν ὀνόματι τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος τῆς χαριεστάτης Βασιλίσσης Ἐλισάβετ τῆς Ἀγγλίας, σὲ συλλαμβάνω... Καταδικάστηκες εἰς θάνατον ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσία... Σὲ τρεῖς ἡμέρες θ' ἀποκεφαλιστῆς στὸν Πύργο τοῦ Λονδίνου, ὅπου τὸ ἰκρίωμά σου ἔχει στηθῆ κιόλας!

Ἡ Μαρία ντ' Ἀβενὲλ καὶ τὸ παιδί της σερνόντουσαν γονατιστοὶ μπροστὰ στοὺς Ἄγγλους, προσπαθῶντας νὰ τρυφεράνουν αὐτὲς τὶς τίγρεις ποὺ διψοῦσαν αἷμα...

Ἀλλοίμονο! Μοναχὰ οἱ ἀλαλαγμοὶ τῶν ἀγρίων αὐτῶν πολεμιστῶν ἀπαντοῦσαν στὶς κραυγὲς τῆς ἀπογνώσεώς των, στοὺς σπαραχτικοὺς λυγμοὺς των, στὶς ἀπελπισμένες ἱκεσίες τους.

Καὶ — μαρτύριο ἀκόμα πιὸ τρομερὸ γιὰ τὴ δυστυχισμένη καὶ τρυφερὴ Μαρία — ὁ σύζυγός της δὲν ἔπαυε νὰ τὴν κατηγορῆ καὶ νὰ τὴν καταριέται...

— Ἀθλία! τῆς φώναζε. Θὰ σὲ περιμένω μπροστὰ στὸ δικαστήριο τοῦ Θεοῦ. Δὲν μπορῶ νὰ σὲ τιμωρήσω, νὰ σὲ συντρίψω κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μου, νὰ ἐκδικηθῶ τὴν τιμή μου στὸ αἷμα σου... Μὰ νᾶσαι καταραμένη... Τρεῖς φορὲς καταραμένη!...

Ὦ! ἦταν πάρα πολὺ αὐτό...

Ἡ Μαρία δὲν μπόρεσε ν' ἀνθέξη πειὰ καὶ σωριάστηκε κάτω, σὰν κερανοῦπληκτη.

Οἱ Ἄγγλοι τράβηξαν τὸν Βάλτερ ντ' Ἀβενὲλ κι' ἐξαφανίστηκαν μαζύ του.

Μόνος τώρα, γονατισμένος πλάϊ στὴ μητέρα του, ὁ μικρὸς Ἰουλιανὸς προσευχόταν κι' ἔκλαιγε.

Μόνος;... "Οχι!...

Ἕνας μαῦρος ἄνθρωπος, κρυμμένος στὸ βάθος τοῦ ὑπογείου, εἶχε παρακολουθήσει τὴ φριχτὴ αὐτὴ τραγῳδία.

Ἦταν ὁ Στεβαρ Μπόλτον, ὁ ἐπιστατης τῶν Μελρόζ.

— "Ας ἀποτελειώσουμε τὸ ἔργο μας! εἶπε μ' ἕνα χαμογελο ἱκανοποιήσεως καὶ χαθῆκε μέσα στὸ σκοτάδι, ὁ αὐτουργὸς ὅλων αὐτῶν τῶν ἐγκλημάτων!

II

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΒΕΝΕΛ

Ὁ Κρίστι ντὲ Κλάϊνθιλ, ὁ ἀρχηγὸς τῆς φρουρᾶς τοῦ Μελρόζ μὲ μεγάλη δυσαρέσκεια εἶχε θγῆ γιὰ νὰ κυνηγήση τοὺς Ἄγγλους ἀτακτους, τῶν ὁποίων τὴν ἐμφάνισι στὰ περίχωρα εἶχεν ἀναγγείλει ὁ Μπόλτον. Ὅπως ὅλοι οἱ εὐγενεῖς κατπανοι ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἤταν λίγο λησταὶς κι' ὁ ἴδιος καὶ λίγο ἐνδιαφέρονταν νὰ ἐπιχορηγοῦν τοὺς κτηματίες τῶν περιχώρων ποὺ θὰ πήγαιναν νὰ τοὺς λησταίψουν οἱ Ἄγγλοι.

Ἀλ' ἂν οἱ Ἄγγλοι τολμοῦσαν νὰ ἐπιτεθοῦν ἐναντίον τοῦ ἀρχοντικοῦ τῶν Μελρόζ, ἡ ἐναντίον τοῦ πελληθῦ πύργου τοῦ Ἀβενὲλ, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦταν διαφορετικό. Ὁ Κρίστι ντὲ Κλάϊνθιλ θὰ ὁρμοῦσε ἐναντίον τους μ' ἐνθουσιασμό!

Ἦταν ἀφωσιωμένος ψυχῆ τε καὶ σώματι στὴ νεαρὴ τοῦ πυργοδεσποινα, στὴ δούκισσα Μαρία, καὶ μανιαζε μέσα του γιατὶ τὴν εἶχε ἀφήσει μόνη της πίσω του γιὰ νὰ πάρη τὸν δρόμους καὶ νὰ καταδιώξη ἐχθροὺς σχεδὸν φαντασταικοὺς.

Μὰ ὁ τρομερὸς Κρίστι, ὁ ἄγχος αὐτὸς, δὲν εἶχε ἄλλη ἐξήλησι ἀπὸ τὴ θέλησι τῆς Μαρίας ντ' Ἀβενὲλ. Τὴν ὁποῖαν παθητικὰ σὰν σκυλος. Ὁ Μπόλτον ἀλλωστε τοῦ εἶχε πῆ τὴν ὥρα ποὺ ἔφευγε μὲ τὸνο, ὁ ὁποῖος δὲν ἐπιδέχοταν καμμιὰ ἀντίρρησι: «Αὐτὴ εἶνε ἡ διαταγὴ τῆς κυρίας μας!»

Κάλπαζε λοιπὸν τώρα πρὸς τὴν Ἀνατολὴ μαζὺ μὲ τοὺς τρομεροὺς πολεμιστὰς του, χωρὶς ν' ἀναλογιστῆ τὸ παρα-

μικρὸ ἴχνος τῶν Ἄγγλων, τῶν ὁποίων τὴν παρουσία εἶχεν ἀναγγείλει ὁ Μπόλτον.

Ὁ διάβολος νὰ πάρη τὸν Μπόλτον καὶ τοὺς Ἄγγλους του! μουγκρισε ἐπιτέλους. Σίγουρα τὸν κορόϊδεψαν ὅταν τοῦ εἶπαν πὼς οἱ Ἄγγλοι φάνηκαν ἐδῶ γύρω. Ἐκτὸς ἂν αὐτοὶ ποὺ τοῦ τὸ εἶπαν ἦσαν κατάσκο-

ΕΘΝΙΚΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ

ποι μεταμφιεσμένοι, οἱ ὁποῖοι θέλησαν ἔτσι νὰ μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸν πύργο... Ποιὸς ξέρει ἂν αὐτοὶ οἱ κουρελλιάρηδες οἱ Ἄγγλοι δὲν μελετᾶνε κανένα ἀσχημο κόλπο γιὰ ἀπόψε... Χίλιοι σατανᾶδες!...

Καὶ μὲ φωνὴ βροντερὴ πρόσταξε:

— Ἄλτ!...

Ὁ ὅμιλος τῶν πολεμιστῶν στάθηκε ἀμέσως. Κι' ὁ τρομερὸς ἀρχηγός τους εἶπε:

— Ἀρκετὰ τρέξαμε ὥς ἐδῶ, παλληκάρια... Ἂς ξαναγυρίσουμε τώρα στὸν πύργο, ὅπου ἡ παρουσία μας εἶνε ἴσως πιὸ ἀναγκαία ἀπὸ δῶ!

Οἱ Σκῶτοι καβαλλάρηδες ἀνάγκασαν τ' ἄλογά τους νὰ κάνουν στροφὴ κι' ἄρχισαν νὰ διασχίζουν τὴν Κόκκινη Κοιλάδα... Μερικοὶ βεβαίωναν πὼς ἔβλεπαν τὸν Μαῦρο Ἄνθρωπο τῶν βάλτων νὰ καλπάζῃ μπροστά τους... Ὁ Κρίστι ὅμως ποὺ δὲν ἤταν καὶ τόσο δεισιδαίμων, βλαστημοῦσε κι' ἔβριζε...

Ἕνα προαίσθημα τοῦ ἔλεγε ὅτι ὁ κίνδυνος βρισκόταν ἐκεῖ κάτω, στὸ Γκλήντιργκ.

— Κατάρα! μούγκρισε, σπηρουνίζοντας ἀδιάκοπα τὸ ἄλογό του. Ἂν δὲν γελιέμαι, θὰ κρεμάσουμε μὲ τὸ χάραμα πολλοὺς Ἐγγλέζους στὰ δέντρα τοῦ δάσους τῆς Ζεχάν.

Ὅταν ἔφτασαν τέλος, μπροστὰ στὸν πύργο τῶν Ἀβενὲλ, ἡ ἡσυχία ποὺ ἐπικρατοῦσε σ' αὐτόν, τὸν καθησύχασε... Ὅλα ἤσαν κλειστὰ καὶ σκοτεινά.

— Ἐ! φώναξε ὁ Κρίστι μπρὸς τὴν πύλη τοῦ πύργου.

— Τίς εἶ; ρώτησε ὁ γέρο Μαρτῖνος ποὺ φύλαγε σκοπὸς ἐκεῖ.

— Σκωτία καὶ Στοῦαρτ! ἀπάντησε ὁ Κρίστι.

Καὶ μπῆκε μέσα στὸν πύργο, τοῦ ὁποίου ἡ πύλη ἄνοιξε σ' αὐτὸν καὶ τοὺς ἄνδρες του.

— Καὶ οἱ Ἄγγλοι; τὸν ρώτησε ὁ Μαρτῖνος.

— Ἐξαφανίστηκαν, χάθηκαν... Ἐδῶ, ἐσεῖς, δὲν ἔχετε κανένα νέο;

— Ἔγιναν πολὺ παράδοξα πράγματα...

— Ὦ! ὦ! τὸ ὑποψιαζόμουν... Μπορῶ νὰ μάθω;

Ὁ Μαρτῖνος ἔμεινε μιὰ στιγμὴ διστακτικός. Τέλος ἀποφάσισε νὰ μιλήσῃ καὶ εἶπε μὲ σιγανὴ φωνή:

— Ὁ κύριός μας, ὁ ἱππότης Βάλτερ ντ' Ἀβενὲλ, ξαναγύρισε!

— Τί λές; ἔκανε ὁ Κρίστι, μὴ πιστεύοντας στ' αὐτιά του. Τρελλάθηκες;

— Ὁ ἀφέντης μας ξαναγύρισε, εἶπε πάλι ὁ Μαρτῖνος καὶ βρίσκεται αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὸ ἀρχοντικὸ τῶν Μελρός.

Καὶ διηγήθηκε ὅλα ὅσα εἶχαν συμβῆ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Βάλτερ ντ' Ἀβενὲλ παρουσιάστηκε στὸ γυιό του μέσ' στὰ ὑπόγεια, ὥς τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ νεαρὴ πυργοδέσποινα εἶχε τρέξει μαζὶ μὲ τὸν Ἰουλιανὸ πρὸς τὸν λατρευτό της σύζυγο.

— Τὰ ὑπόλοιπα τὰ ξέρει μόνο ἡ καλή μας κυρία! πρόσθεσε ὁ Μαρτῖνος τελειώνοντας. Μοῦ ἀπαγόρευσε νὰ τὴν ἀκολουθήσω.

— Φτάνει μόνο νὰ μὴν ἔχῃ χώσει ὁ διάβολος τὴν οὐρά του σ' ὅλ' αὐτά! ἔκανε ὁ Κρίστι μ' ἀνησυχία. Ἔτσι μοῦρχεται νὰ πάω μόνος μου νὰ δῶ τί γίνεται ἐκεῖ κάτω...

Καὶ μὲ τὸ σιδερένιο γάντι τῆς πανοπλίας του ἔδειξε τὴν εἴσοδο τῶν ὑπογείων. Μὰ δὲν τολμοῦσε ν' ἀψηφήσῃ τὶς διαταγὲς τῆς πυργοδεσποίνης.

Στριφογύριζε λοιπὸν μπροστὰ στὴν εἴσοδο τοῦ ὑπογείου διαδρόμου, προσπαθῶντας ν' ἀφογκραστῆ τὸν παραμικρὸ θόρυβο.

— Ἄκου! εἶπεν ἔξαφνα.

— Θάνατος!... θάνατος!... οὐρλιαζε ὁ Βάλτερ.

Μοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσα ἀναστεναγμούς.

— Εἶν' ἡ Λευκὴ Κυρία ποὺ κλαίει, ἀφέντη Κρίστι! εἶπε ὁ προληπτικὸς Μαρτῖνος.

— Κι' ἐγὼ σοῦ λέω πὼς εἶνε ὁ μικρός μας ἀφέντης Ἰουλιανὸς, ποὺ μὲ φωνάζει... Ἀκοῦω τὸνομά μου... Ἀναγνωρίζω τὴ φωνή του! Ὦ! κεραυνὸς καὶ αἷμα!...

Καὶ ὥρμησε σὰν μανιασμένο λιοντάρι μπροστά, βροντοφωνῶντας συγχρόνως:

— Ἐμπρός, πολεμισταὶ τοῦ Ἀβενέλ! Ἐμπρός!...

Οἱ πολεμισταὶ ὥρμησαν μέσα στὰ ὑπόγεια, πίσω ἀπὸ τὸν ἀρχηγό τους τὸν Κρίστι, ὁ ὁποῖος, μὲ ξεγυμνωμένο τὸ σπαθί του στὸ χέρι, ἔτρεχε λαχανιασμένος, ὀδηγούμενος ἀπὸ τὴν ἀσθενικὴ φωνὴ τοῦ Ἰουλιανοῦ, ποὺ φαινόταν σὰν νὰ βγαινε ἀπ' τὰ σπλάχνα τῆς γῆς.

— Ἔφτασα, Ἰουλιανέ! φώναξε. Κουράγιο, μικρέ μου ἀφέντη!... Εἶμ' ἐδῶ!

Μὰ σὲ μιὰ στροφὴ τῶν ὑπογείων, στάθηκε, ἀπολιθωμένος ἀπὸ φρίκη, βγάζοντας ἕνα βαθὺ μουγκρητὸ ἀγωνίας.

Ἔπάνω στὶς πλάκες, ξαπλωμένη φαρδιὰ-πλατειὰ ἀπολευτη, ἀναίσθητη, χλωμὴ σὰν πεθαμένη, κοίτονταν ἡ πυργοδέσποινα, ἡ Μαρία ντ' Ἀβενέλ...

Πλάϊ της, ὁ μικρὸς Ἰουλιανὸς, γονατιστός, σήκωνε τὸ κεφάλι τῆς μητέρας του, κολλοῦσε τὰ χείλη του στὸ κατάλευκο μέτωπό της καὶ στένεψε ἀπελπισμένος:

- Μητέρα!... Μικρή μου, ἀγαπημένη μου μαμά!... Ξύπνα!... Μ' ἀκοῦς; Ἐγώ, τὸ παιδάκι σου, σοῦ μιλάω... Ἐ πατέρα... πατέρα μου!... Μοῦ πῆραν τὸν πατέρα μου...

Καὶ δυνατὰ φώναζε:

— Κρίστι!... Κρίστι ντὲ Κλάϊθιλ!...

Ὁ Κρίστι ἔσκυψε πάνω ἀπ' τὰν μικρὸ ντ' Ἀβενὲλ καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐδῶ εἶμαι, μικρὲ ἀφέντη!... Τί εἶνε;... Τί συμβαίνει;...

— Τὴ μητέρα μου, Κρίστι!... Σῶσε τὴ μητέρα μου!... Ὦ! οἱ ἀνανδροι!... Οἱ ἄθλιοι!...

— Μίλα, μικρὲ ἀφέντη!... Πές μου τί συνέβη!... Ἡ καλή μας κυρία θὰ πεθάνη!... Ὦ! δυστυχία σ' ἐκείνους ποὺ ἔκαναν τὸ φρικτὸ αὐτὸ ἔγκλημα!...

Καὶ, βγάζοντας ἕνα ἄγριο στεναγμὸ, ὁ σκληρὸς πολεμιστής, γονάτισε κι' αὐτὸς πλάϊ στὴν λαίδη Μαρία καὶ, σκύβοντας πάνω ἀπ' τὸ στῆθος της, προσπαθοῦσε ν' ἀκουσῃ μέσα στὴν ἐπίσημη σιωπὴ ποὺ βασίλευε γύρω, ἂν ἡ καρδία του ζοῦσε ἀκόμη.

— Ἀ! ἔκανε ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμὴ. Εὐλογημένος νὰ εἶνε ὁ Ἅγιος Πατρίκιος, ὁ προστάτης μας! ἡ καλή μας εὐγενικὴ μας δέσποινα εἶν' ἀκόμη ζωντανή!

—Εἶσαι βέβαιος, Κρίστι; ρώτησε ὁ μικρὸς Ἰουλιανὸς μὲ ἀγωνία. Εἶσαι βέβαιος;

— Ζῆ, σοῦ εἶπα, μικρὲ ἀφέντη!...

— Ὦ! τότε, ἀφοῦ ἡ μητέρα μου εἶνε ζωντανή, συλλογίσου τὸν πατέρα μου, Κρίστι, τὸν πατέρα μου!... Γρήγορα... τρέξουμε!... Τὸν ἔπιασαν ἴσως ἀπὸ πίσω... Τὸν συλλάβανε προδοτικά...

— Μὰ ποιοί, μικρὲ μου ἀφέντη;... Διηγήσου μου αὐτὴ τὴν Ἱστορία! Εἶπε ἀλήθεια πὼς ὁ πατέρας σου, ποὺ τὸν νομίζαμε σκοτωμένο, ξαναγύρισε; Εἶναι πραγματικὰ τὸν Βάλτερ ντ' Ἀβενέλ...

— Ναί... Τὸν εἶδα ἐγὼ... Τὸν βλέπω!... Ἡ μητέρα μου τὸν εἶδε κι' αὐτὴ καὶ τοῦ μίλησε! Τότε ὅμως ἦρθαν αὐτοὶ οἱ κατάρα... οἱ Ἄγγλοι... Τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν ἔπῆραν σιγὰ-σιγὰ μαζί τους... Εἶπαν πὼς θέλουν νὰ τὸν σκοτώσουν!... Ἐμπρὸς τρέξουμε, καλέ μου ἀφέντη!...

στι!...

— Ὦ, ναί!... Ἂς τρέξουμε, κεραυνὸς καὶ αἷμα!... Ἀπὸ ποῦ ἔφυγαν;

— Ἀπὸ κεῖ! ἀποκρίθηκε ὁ μικρὸς Ἰουλιανὸς, ἁπλώνοντας τὸ χέρι του πρὸς μιὰ ἔξοδο τῶν ὑπογείων ποὺ κατέληγε στὴν ἐξοχή.

— Καλά! μούγκρισε ὁ Κρίστι. Αὐτὰ τὰ τσακάλια θὰ κάνουν σὲ λίγο τὴ γνωριμία τοῦ σπαθιοῦ μου... Ἔ, Μαρτῖνο! πρόσθεσε. Ποῦ εἶσαι;

— Ἐδῶ, ἀφέντη Κρίστι!

Καὶ ὁ γέρο ὑπηρέτης ποὺ τὸν εἶχε παρακολουθήσει ἀπὸ μακρυὰ σταυροκοπούμενος, παρουσιάστηκε κατάχλωμος.

— Ποῦ εἶνε ἡ γυναικες τῆς ὑπηρεσίας τῆς κυριας σου;

— Βρίσκονται κλεισμένες μέσα στὸν πύργο καὶ προσεύχονται!

— Δὲν εἶνε ὥρα γιὰ προσευχές... Πήγαινε νὰ τὶς φέρῃς ἐδῶ κοντὰ στὴν κυρία τους. Μ' ἀκοῦς;... Νὰ τὴν μεταφέρουν στὴν κάμαρή της καὶ νὰ τὴν περιποιηθοῦν σὰν νὰ ἤταν ἡ ἴδια ἡ Παναγία.

— Τρέχω, ἀφέντη Κρίστι! ἀπάντησε ὁ Μαρτῖνος κι' ἐξαφανίστηκε.

— Ἐμεῖς οἱ ἄλλοι, δρόμο! πρόσταξε ὁ καπετάνιος. Στὰ ἄλογα, γενναῖοι μου, κι' ἀπάνω στοὺς Ἄγγλους.

— Ἀπὸ δῶ, Κρίστι, ἀπὸ δῶ!

Ἤταν ὁ μικρὸς Ἰουλιανὸς, ποὺ φαινόταν σὰν νὰ πρόσταξε τοὺς σιδηροφράχτους αὐτοὺς πολεμιστὲς καὶ ποὺ μὲ τὴν ἀδύνατη φωνή του τοὺς ἔδειχνε τὸ δρόμο.

— Τὸ αἷμα τῶν Ἀβενὲλ κυλάει στὶς φλέβες του!... Ἐμπρός, μικρέ μας ἀφέντη, σ' ἀκολουθοῦμε! φώναξε ὁ Κρίστι ντὲ Κλάϊθιλ. Γιὰ σένα, ὡραῖε μου Ἰουλιανέ, γιὰ τὸν πατέρα σου καὶ γιὰ τὴν εὐγενική μας δέσποινα, τὴν μητέρα σου, ἐμπρός!... Θὰ σᾶς σώσω ὅλους ἢ θὰ πεθάνω!... Θάνατος!... Θάνατος!... Κατάρα καὶ λεπίδι!...

Ὅταν βγῆκαν ἔξω, μὲ μερικὰ πηδήματα ὁ Κλάϊθιλ καὶ οἱ ἄνδρες του βρέθηκαν στ' ἄλογά τους...

— Στὰ σύνορα! φώναξε ὁ Κρίστι μὲ τὴν τρομερή του φωνή.

Κι' ἔχωσε κιόλας τὰ σπηρούνια του στὰ πλευρὰ τοῦ ἀλόγου του.

— Πάρε με μαζύ σου, Κρίστι!... Τὸ θέλω! φώναξε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ μικρὸς Ἰουλιανός, ἀνορθώνοντας τὸ ἀνάστημά του...

— Τὸ θέλεις... μὰ θὰ ἤταν τρέλλα...

— Εἶπα: «Τὸ θέλω», Κρίστι!... Ἐγὼ πρέπει νὰ τρέξω ν' ἀπελευθερώσω τὸ πατέρα μου!

Ὁ Κρίστι δάγκωσε τὸ μουστάκι του, δίστασε μιὰ στιγμὴ, ἔπειτα ἔσκυψε καὶ, σηκώνοντας τὸ παιδί, τὸ ἔβαλε νὰ κάθηση μπροστὰ του, στὴ σέλλα τοῦ ἀλόγου του.

— Ἔλα, Ἰουλιανέ μου, τοῦ εἶπε τρυφερά. Κεραυνός! Εἶσαι κι' ἐσὺ ἕνας γνήσιος Ἀβενέλ.

Καὶ σὲ μιὰ προσταγή του, ὅλος ὁ ὅμιλος ξεκίνησε μ' ἕνα τρελλὸ καλπασμὸ καὶ χάθηκε μέσα στὴ νύχτα. σὰ σίφουνας!...

III

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

Ἡ Μαρία ντὲ Μελρὸς ντ' Ἀβενὲλ, ἡ μαρτυρικη σύζυγος, τὸ θῦμα τοῦ Μαύρου Ἀνθρώπου, χάρις στὶς περιποιήσεις τῶν γυναικῶν τῆς ὑπηρεσίας της, ποὺ εἶχαν τρέξει κοντά της, συνερχόταν σιγὰ-σιγά.

Ἄνοιξε τέλος τὰ μάτια της... Ξαναεῖδε τὸν ἑαυτό της μὲ τὸ νυφικὸ της φόρεμα ποὺ, σύμφωνα μ' ἕνα ἔθιμο τῆς Σκωτίας, εἶβε βάλει κάτω ἀπ' τὸ ἐπανωφόρι τῆς χήρας τὸ ἴδιο πρωὶ γιὰ νὰ κάνη τὸ ἐὐλαβικό της προσκύνημα στὸ πεδίο τῆς μάχης τοῦ Μελρός, ὅπου, καθὼς φανταζόταν, εἶχε σκοτωθῆ κι' ὁ πολυαγαπημένος της σύζυγος.

Κι' ἔξαφνα ξαναθυμήθηκε τὴ φριχτὴ σκηνὴ στὸ συζυγικό της δωμάτιο τοῦ ἀρχοντικοῦ τῶν Μελρός. Θυμήθηκε πὼς εἶχε μπῆ σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο ποὺ τόσον καιρὸ τὸ εἶχε ἀφήσει καὶ πὼς μὲ μιὰ τρελλὴ χαρὰ εἶχε πετάξει τὸ μαῦρο της μανδύα

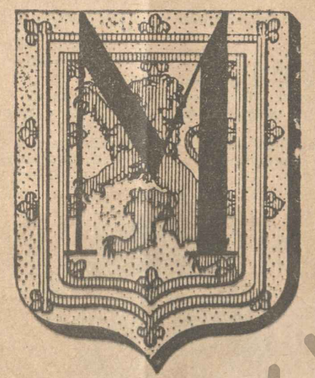

Τὸ οἰκόσημο τῆς δουκίσσης Μαρίας ντὲ Μελρὸς ντ' Ἀβενὲλ.

γιὰ νὰ ριχτῆ στὸν λατρευτό της σύζυγο... ποὺ τόσο τὸν εἶχε κλάψει... καὶ ποὺ τὸν ξανάβρισκε ζωντανό... Μα, ὦ φρίκη! Ἐκεῖνος τὴν εἶχε σπρώξει ἀπὸ κοντὰ του καὶ τῆς εἶχε ἀπευθύνει τὶς πιὸ καταχθόνιες, τὶς πιὸ τρομαχτικὲς κατηγορίες...

Μὲ τὴν ἀνάμνησι αὐτή, μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας ξέφυγε ἀπὸ τὰ χείλη τῆς δυστυχισμένης γυναίκας.

— Ὦ καλή μας κι' εὐγενικὴ κυρία, τῆς εἶπε τότε μιὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες τῆς ἀκολουθίας της, ἡσυχάστε... ἡσυχάστε....

Μὰ ἐκείνη, μὲ μιὰ λάμψι τρέλλας στὸ βλέμμα της, μὲ τὴν ἀνάσα της λαχανιασμένη, φαινόταν σὰν ν' ἀντίκρυζε ἀκόμα τὸ σύζυγό της, τὸν πολυαγαπημένο της Βάλτερ τὴ στιγμὴ ποὺ τὴν καταριόταν, ἐνῶ οἱ Ἄγγλοι τὸν ἔσερναν αἰχμάλωτό τους.

Γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὴν ἀνάμνησι αὐτὴ, σκέπασε τὸ πρόσωπό της μὲ τὰ δυὸ χέρια της.

— Ἀγαπημένη μας κυρία!... τῆς ἔλεγαν ἡ γυναῖκες τῆς ἀκολουθίας της. Ἡσυχάστε! Μὴν κάνετε ἔτσι... Ἀφῆστε μας νὰ σᾶς ὁδηγήσουμε στὴν κάμαρή σας!...

Αὐτὰ τὰ λόγια τὴν ἔκαναν νὰ συναισθανθῆ καλύτερα τὴ φριχτὴ της θέσι. Ἡ ἀναμνήσεις της ἔγιναν πιὸ καθαρές... Κι' ἔξαφνα, βγάζοντας μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας κι' ἀπέραντης ἐκπλήξεως, συλλογίστηκε τὸ μυστηριῶδες νήπιο, το μικρὸ ἐκεῖνο πλάσμα ποὺ ὁ Βάλτερ τῆς εἶχε δείξει γιὰ παιδί της!... Γιὰ παιδὶ τοῦ ἐνόχου, τοῦ ἀνυπάρκτου δεσμοῦ της μὲ τὸν δοῦκα τοῦ Σόμερσετ...

Τότε ἡ λαίδη ντ' Ἀβενὲλ, ἡ γυναίκα πυργοδέσποινα, ἡ σύζυγος τοῦ ἀτρομήτου ἱππότη, θέλησε νὰ μάθῃ. Κατέβαλε μιὰ ὑπερτάτη προσπάθεια, ἀνάκτησε κάπως τὴ γαλήνη της καὶ πρόσταξε τὶς γυναῖκες τῆς ἀκολουθίας της ν' ἀπομακρυνθοῦν..

Τρέμοντας ἐκεῖνες, ὑπάκουσαν... Κ' ἡ Μαρία ξαναπῆρε μόνη της τὸ δρόμο πρὸς τὸν συζυγικό της κοιτῶνα, τὴ φωλιὰ τῶν πρώτων της ἐρώτων, ποὺ εἶχε γίνει τώρα μιὰ καταραμένη κάμαρη!

Μπῆκε μέσα, διευθυνθῆκε ἀποφασιστικὰ πρὸς τὸ κρεββάτι καὶ μὲ μι' ἀπότομη κίνησι, παραμέρισε τὶς κουρτίνες.

Ἤταν ἀκόμα ἐκεῖ τὸ παιδὶ τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ μυστηρίου.

Ὦ!... Πῶς;... Γιατί;... Ἀπὸ ποιὰ μοῖρα;... Σὲ ποιὰ μίση ἄγρια εἶχε χρησιμεύσει ὡς ὄργανο αὐτὸ τὸ ἀθῶο πλάσμα;

Σκυμμένη πάνω ἀπ' τὸ νήπιο, λαχανιασμένη, ξαναμμένη ἀπὸ πυρετὸ, ἀφωνη ἀπὸ μιὰ ὀδυνηρὴ κατάπληξι, ἡ Μαρία ντ' Ἀβενὲλ ἔνοιωσε ἕνα ἀνέκφραστο μίσος νὰ πλημμυρίζη τὴν καρδιά της... Τὸ φλογισμένο βλέμμα της ἔφτανε σὰν νὰ ἤθελε νὰ τὴ διαπεράσῃ χωρὶς νὰ θέλῃ, σὰν ἕνας ἀδιαπέραστος φραγμὸς, μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ συζύγου της!

Ὦ! μὰ ποιὸ ἦταν λοιπὸν αὐτὸ τὸ πλάσμα;

Ἀπὸ ποῦ ἔρχοταν;

Ἡ Μαρία τὸ μισοῦσε!... Τὸ καταριόταν!... Ἔνοιωθε τὴν ἐπιθυμία νὰ τὸ ἐκμηδενίσῃ, ὅπως ἐκεῖνο εἶχε ἐκμηδενίσει γιὰ πάντα τὴν εὐτυχία της...

Τραβήχτηκε πίσω γιὰ νὰ μὴν ὑποχωρήσῃ στὸ φριχτὸ πειρασμὸ τοῦ ἐγκλήματος ποὺ πλημμύριζε στὸ ταραγμένο κεφάλι της.

Μὰ ξαφνικὰ μ' ἕνα πήδημα, παρασυρμένη ἀπὸ τὴ θέλλα τῆς ἀγωνίας ποὺ τὴν ἀναστάτωνε, ὁρμησε πάλι πρὸς τὸ κρεββάτι.

Ὦ θαῦμα τοῦ γυναικείου οἴκτου! Ὦ ἀξιολάτρευτο μυστήριο τῶν μητρικῶν καρδιῶν...

Ἡ Μαρία ἐπάθηκε ξαφνικὰ. Τὰ χέρια της ποὺ τὰ εἶχε σηκώσει γιὰ νὰ πνίξουν αὐτὸ τὸ ἀθῶο πλάσμα, ξαστέρεσαν... Ἡ ἀπειλητικὴ τρέλλα τοῦ βλέμματός της διαλύθηκε καὶ τραύλιζε ὁλολύζοντας:

— Τὸ φτωχὸ μικρό!... Εἶνε ἀθῶο!

Τὸ νήπιο εἶχε ἀνοίξει ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὰ χαμογελαστὰ μάτια του, τὰ γλυκὰ καὶ τρυφερὰ γαλάζια του μάτια καὶ τὴν εἶχε κοιτάξει μὲ τὴν ὑπέρτατη ἐμπιστοσύνη τῆς ἀπέραντης ἀδυναμίας του, — ὅπως τὰ παιδιὰ κοιτάζουν τὶς μητέρες τους... μ' ἕνα ἐνστικτο σίγουρο...

Ἡ νεαρὴ δοῦκισσα ἔκανε μιὰ ἀκόμη κίνησι ἐξεγέρσεως, προσπάθησε νὰ πνί-

«...Ἐὰν δὲν ἐργασθῆτε διὰ νὰ ἐπαναφέρετε τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμὸν, θὰ εἶσθε ἀνάξιοι ἀπόγονοι τῶν ἐνδόξων προγόνων σας...»

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

(Ἀπὸ τὴν ἀγόρευσίν του εἰς Σέρρας κατὰ τὴν 27ην Ὀκτωβρίου).

ξη τὸν οἶκτο ποὺ εἶχε γεννηθῆ στὴν ψυχή της.

Μὰ νά!... τώρα τὸ βρέφος ἁπλωνε πρὸς αὐτὴν τὰ μικροσκοπικὰ χεράκια του, σὰν νάθελε νὰ τὴν ἱκετεύση!...

"Ω! τότε νικήθηκε πειὰ ὁριστικά.

Ἡ Μαρία ντ' Ἀβενὲλ, μὲ μιὰ χειρονομία τρυφερὴ καὶ μητρική, τὸ πῆρε μέσα στὴν ἀγκαλιά της... Ἔπειτα, σκύβοντας ἀπὸ πάνω του, τὸ κύτταξε προσεχτικά... Τὸ νήπιο αὐτό, ἕνα κοριτσάκι, ἦταν ὡραιότατο, ἀξιολάτρευτο...

Καὶ ἡ Μαρία, θέλοντας τώρα νὰ μάθη, νὰ βρῆ μιὰ ἔνδειξι, ἀνασήκωσε τὶς πλούσιες δαντέλλες κι' ἐξέτασε τὴ λεπτὴ δατίστα τῶν σπαργάνων.

Σὲ μιὰ γωνία τοῦ ὑφάσματος, ἕνα ὄνομα ἦταν κεντημένο... Ἡ πυργοδέσποινα τὸ συλλάβισε, τὸ διάβασε καὶ, νοιώθοντας ὅλη τὴν ὀργή της νὰ φεύγη μπρὸς στὴν ὁρμὴ τῆς τρυφερότητός της, ξεφώνισε:

— "Ω! τί ὡραῖο ὄνομα!... Μαργαρίτα!...

IV

ΤΟ ΠΑΝΔΟΧΕΙΟ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

Στὰ βόρεια τοῦ Γκλῆντιργκ, τὰ σύνορα μεταξὺ τῶν βασιλείων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Σκωτίας καθωριζόντουσαν ἀπὸ κάποιο ποτάμι, ποὺ τὸ περνοῦσε κανεὶς ἀπὸ βατὸ μέρος τὸ καλοκαῖρι.

Ὑπῆρχε ἐκεῖ ἕνα μοναστῆρι, ἕνας μῦλος καὶ τὸ χάνι τοῦ Τζὼν Ρόμπυ, τοῦ περατάρη.

Ὁ Ἄγγλος αὐτὸς ζοῦσε ἐκεῖ, μόνος καὶ σκυθρωπός, σὰν κουκουβάγια.

Ὅλο τὸ προσωπικὸ τοῦ πανδοχείου τὸ ἀποτελοῦσε μιὰ γρηὰ ὑπηρέτρια. Ἡ ζωή του φαινόταν νὰ κρύβη κάποιο δράμα κι' ἔλεγαν πὼς εἶχε πουλήσει τὴν ψυχή του στὸ σατανὰ γιὰ νὰ ξεφύγη στὴ γῆ ἀπὸ τὴν τιμωρία γιὰ τὰ ἐγκλήματά του. Τὸ πανδοχεῖο του ἐθεωρεῖτο ὡς ἀνθρωποσφαγεῖο καὶ κανένας δὲν τὸ ζύγωνε τὴ νύχτα.

Ὡστόσο ἐκείνη τὴ νύχτα, μολονότι ἡ ὥρα ἦταν πολὺ περασμένη, ἕνας καβαλλάρης, τυλιγμένος σ' ἕνα μαῦρο μανδύα, χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ πανδοχείου. Κι' ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἄνοιξαν, φώναξε ἐπιτακτικά:

— Μὰ τὸ διάβολο, θ' ἀνοίξης καμμιὰ φορά, κολασμένε Ρόμπυ;

— Ποιὸς εἶνε; ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ ἀπὸ μέσα.

— Ἐγὼ... ὁ Μαῦρος Ἄνθρωπος!...

Ἡ πόρτα ἄνοιξε ἀμέσως κι' ὁ Τζὼν Ρόμπυ παρουσιάστηκε στὸ κατῶφλι της. Εἶχε ὄψι χτηνώδη, στολισμένη μὲ ἄγρια γένεια καὶ τὸ κορμί του ἦταν δυνατὸ καὶ νευρῶδες.

— "Ω! ὦ! ἔκανε ὁ Τζὼν Ρόμπυ ὑποκλινόμενος. Δὲν σᾶς ἐπερίμενα...

— Οἱ Ἄγγλοι πολεμισταὶ τοῦ Σόμερσετ πέρασαν ἀπὸ δῶ; ρώτησε ὁ ἄγνωστος.

— Ναί, ἀφέντη μου, μαζὺ μὲ τὸν αἰχμάλωτό τους...

— Πρὶν ἀπὸ πόση ὥρα;

— Πρὶν ἀπὸ ἕνα τέταρτο περίπου, ἀπάντησε ὁ Ρόμπυ.

Καὶ μὲ ὕφος μυστηριῶδες ρώτησε:

— Λοιπὸν ὁ ἱππότης ντ' Ἀβενὲλ ἔσφαξε τὴ γυναῖκα του; Τὸ κόλπο πέτυχε;

— Εἶσαι πολὺ περίεργος, φιλαράκο!

— Μὰ πρέπει νὰ ξέρω κι' ἐγώ...

— "Οχι, δὲν πρέπει νὰ μάθης... Ἐσὺ δὲν εἶσαι τίποτε σ' ὅλη αὐτὴ τὴν Ἱστορία...

— Τί; ἔκανε ὁ ξενοδόχος. Μήπως σκοπεύεις νὰ μοῦ κλέψης τὴν ἀμοιβή μου; Ἂν τὸ κάνης αὐτό, ξέρω κι' ἐγὼ σὲ ποιὸν θὰ πάω... Δίνω ἄλμα καὶ παίρνω χρυσάφι...

— Σὲ ποιὸν ἄλλον θὰ πᾶς, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δήμιο;

— Θὰ πάω στὸν πατέρα τῆς μικρῆς Μαργαρίτας!

— Στὴ μητέρα τῆς θέλεις νὰ πῆς;

— "Ω! ἡ δυστυχισμένη! Αὐτὴ θὰ πεθάνη ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ ἐκεῖ ἀπάνω...

Κι' ὁ φριχτὸς Ρόμπυ ἔδειξε ἕνα δωμάτιο τοῦ πανδοχείου του ποὺ τὸ παράθυρό του ἦταν φωτισμένο.

— Ὁ πατέρας τῆς μικρῆς Μαργαρίτας! ἔκανε σὲ λίγο σαρκαστικὰ ὁ νυχτερινὸς ἐπισκέπτης. Ἀ! ἐννοοῦσες τὸ παραμῦθι ποὺ ἔχαψε μιὰ χαρὰ ὁ ἱππότης ντ' Ἀβενὲλ...

— Ξέρεις καλὰ τί ἐννοοῦσα... Στέβαρτ Μπόλτον!...

Ὁ προδότης ἐπιστάτης τῶν Μελρὸζ, γιατὶ αὐτὸς ἦταν ὁ νυχτερινὸς ἐπισκέπτης, ἔμεινε σιωπηλός... Ἔπειτα πετάνταξε ἕνα πουγγὶ γεμᾶτο χρυσάφι στὸν ἄπλητο ξενοδόχο καὶ εἶπε:

— Ἂς τελειώση πειὰ ἡ συνεργασία μας... Νὰ ἡ ἀμοιβή σου... καὶ, γιὰ τὸ καλό σου, μὴν ξεχνᾶς ὅτι ὁ πανισχυρὸς δοὺξ τοῦ Σόμερσετ...

— ...Εἶνε ὁ ἐραστὴς τῆς χαριεστάτης βασιλίσσης μας! συμπλήρωσε ὁ Ρόμπυ.

— Ξέρεις πολλά, μάστρο ξενοδόχε, μούγκρισε ὁ Μπόλτον, καὶ δὲν θὰ ζήσης πολύ.

— Καὶ ὅμως θὰ ζήσω, γιατὶ ξέρω πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅσα φαντάζεσαι...

— Γιὰ μένα, ἄθλιε;

— "Οχι... γιὰ τὸ μυστικὸ τῶν Μελρὸζ καὶ γιὰ τὸ θησαυρὸ τῆς Λευκῆς Κυρίας.

Ὁ Μπόλτον ἔγινε κατάχλωμος μόλις ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια.

— Θὰ τοῦ τὰ εἴπε ὅλα ὁ ἱππότης ντ' Ἀβενὲλ! ψιθύρισε. Ἂν εἶν' ἔτσι, βρίσκομαι στὴ διάθεσι αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ ἀφοῦ σκέφθηκε λίγο ἐπρόσθεσε:

— "Οχι! εἶν' ἀδύνατον!...

— Θὰ ξανακουβεντιάσουμε γιὰ ὅλ' αὐτά, Τζὼν Ρόμπυ, ἐπρόσθεσε μὲ δυνατὴ φωνή. Κι' ἐλπίζω πὼς δὲν θὰ ξεχάσης ὅσα μοῦ ὀφείλεις.

— Δὲν ξεχνάω τίποτε, ἀφέντη, ἀπάντησε ὁ ἀπάισιος ξενοδόχος ποὺ εἶχε ξαναπάρει ὕψος ὑποτακτικό. Εἶπε ἀλήθεια πὼς ἔσωσα τὸν ἱππότη ντ' Ἀβενὲλ μετὰ τὴ μαχη τοῦ Πίνκεϋ... πὼς τὸν βοήθησα νὰ συναντήση τὴ βασίλισσα Μαρία στὴ Σκωτία... καὶ πὼς σοῦ ἔφερα τὸ γράμμα του πρὸς τὴν σύζυγό σου, νομίζοντας ὅτι τοῦ ἔλεγα ἕνας ἐπιστάτης πιστός καὶ ἀφωσιωμένος. Μὰ τὸ κακὸ ἐπανορθώθηκε, ἀφοῦ ὁ Βάλτερ ντ' Ἀβενὲλ βρίσκεται τώρα στὰ χέρια τῶν Ἄγγλων...

— Δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία... Ἔφτανε νὰ πῆς μιὰ λέξι στὸν δοῦκα γιὰ νὰ πᾶς στὴν κρεμάλα... εἶπεν ὁ Στέβαρτ Μπόλτον. Ἀντ' αὐτοῦ, ἐγὼ σὲ σύστησα στὸν δοῦκα... Ἀκολουθήσες τὶς ὁδηγίες του καὶ τὶς δικές μου καὶ κέρδισες κιόλας πολλά... Πρόσεξε μὴ τὰ χάσης ὅλα σὲ μιὰ στιγμή, μαζὶ μὲ τὴ ζωή σου, βάζοντάς τα μαζύ μου... Καὶ τώρα, ὁδήγησε με στὴν κάμαρη τῆς... κυρίας σου!...

Ὁ Στέβαρτ χαμογέλασε σκληρὰ καὶ περιφρονητικὰ καθὼς ἐπρόφερε τὴ λέξι «κυρίαλαίδη!»

Ὁ Ρόμπυ ὡδήγησε τὸν προδότη ἐπιστάτη τῶν Ἀβενὲλ στὸ ἐπάνω πάτωμα τοῦ πανδοχείου του.

(Ἀκολουθεῖ)

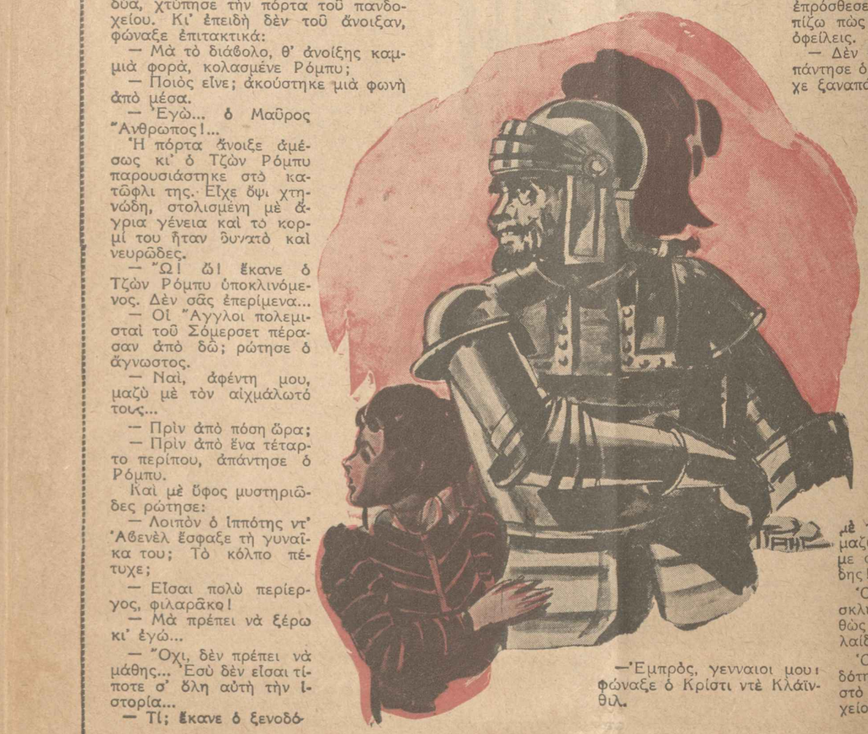

—Ἐμπρός, γενναιοι μου! φώναξε ὁ Κρίστι ντὲ Κλάϊνθιλ.

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Σερβίας Ἀλέξανδρος Α', ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδος Ζ', ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Ὀμβέρτος Α' καὶ ὁ Τσάρος Νικόλαος Β'

ΟΙ ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΟΙ ΠΕΛΑΤΕΣ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Πόσο ἀσφαλίζονται οἱ βασιλεῖς. Ἡ ἀσφάλεια τοῦ προέδρου Ροῦζβελτ. Τὸ ρεκὸρ τῶν ἀσφαλίσεων. Πῶς ἀσφαλίζονται οἱ Ἀμερικανοὶ «βασιλεῖς». Τὰ ἀσφάλιστρα τοῦ μεγαλειτέρου ντέτεκτιβ τοῦ κόσμου. Τὰ πέδια τοῦ χο, ευτ υ Φρέντ Ἀστάερ. Ἡ ἀσφάλεια τοῦ Λίντμπεργκ, κλπ., κλπ.

Οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κρατῶν μᾶς φαίνονται τόσο διαφορετικοὶ ἀπὸ τοὺς ἁπλοὺς θνητούς, ὥστε κανείς μας δὲν θὰ μποροῦσε νὰ φανταστῆ ὅτι ἀσφαλίζουν κι' αὐτοὶ τὴ ζωή τους στὶς μεγάλες ἀσφαλιστικὲς ἑταιρεῖες ὅπως ὅλοι οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι. Βέβαια, ὕστερ' ἀπὸ τὸν παγκόσμιο πόλεμο, τὸ ἐπαγγελμα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ κράτους παρουσιάζει, ὡς γνωστόν, μεγάλους κινδύνους καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἀκριβός, τ' ἀσφάλιστρα ἔφθασαν, μὰ τὴν ἀλήθεια, γιὰ τὶς δισημες προσωπικότητες σὲ δυσθεώρητα ὕψη. Ὡστόσο, οὔτε τώρα, οὔτε πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ 1914 ἡ ἀσφάλειες τῆς ζωῆς τῶν βασιλέων καὶ τῶν προέδρων ἦταν κανένα ἐξαιρετικὸ γεγονός. Τὸ μόνο ἐξαιρετικὸ ποὺ συνέβαινε ἦταν ὅτι δὲν γινόταν σχετικῶς θόρυβος, δημοσιογραφικὸς ἢ διαφημιστικός, ὅπως γίνεται γιὰ τὶς ἀσφάλειες τῶν «ἀστέρων τοῦ κινηματογράφου ἢ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ θεάτρου.

Ἀλλ' ἂς μιλήσουμε πρῶτα γιὰ τὸ παρελθόν. Ὅταν ἀνέβηκε στὸ θρόνο του, τὸ 1892, ὁ βασιλεὺς τῆς Σερβίας Ἀλέξανδρος Α', ὁ ὁποῖος εἶχε ἤδη ἀσφαλίσει τὴ ζωή του σὰν λογικὸς ἄνθρωπος ποὺ ἦταν, προσπάθησε νὰ πετύχη μιὰ μείωσι στὰ ἀσφάλιστρά του, ποὺ ἦσαν πάρα πολὺ μεγάλα. Μὰ παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές του δὲν κατάφερε τίποτε. Ὁ βασιλεὺς τῆς Σερβίας τότε, βλέποντας τὴν ταραγμένη κατάστασι τῶν Βαλκανίων ἐκείνη τὴν ἐποχή, συλλογίστηκε πὼς θὰ ἦταν φρόνιμο νὰ διπλασιάση τὴν ἀσφάλεια τῆς ζωῆς του. Μὰ οὔτε κι' αὐτὸ τὸ δέχτηκαν ἡ ἀσφαλιστικὲς ἑταιρεῖες. Καὶ βγῆκαν κερδισμένες, γιατὶ ὁ ἄτυχος αὐτὸς βασιλεὺς δολοφονήθηκε ἀπὸ ἕναν τρελλό, ὕστερ' ἀπὸ λίγα χρόνια.

Ἕνας ἄλλος βασιλεύς, πολὺ πιὸ πλούσιος ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρο, ὁ Τσάρος τῆς Ρωσσίας Νικόλαος ΙΙ, πλήρωνε κάθε χρόνο 400.000 χρυσᾶ φράγκα γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῆς ζωῆς του. Μετὰ τὴν τραγικὴ δολοφονία του ἀπὸ τοὺς μπολσεβίκους, ἡ ἀσφαλιστικὴ ἑταιρεία ἔπρεπε νὰ πληρώση στοὺς κληρονόμους του σωστὰ 19 ἑκατομμύρια γαλλικὰ φράγκα, μὰ κανεὶς ποτὲ δὲν ἔμαθε τί ἀπέγιναν αὐτὰ τὰ ἑκατομμύρια τῆς ἀσφαλείας τοῦ Τσάρου...

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Βίκτωρ - Ἐμμανουὴλ ΙΙΙ εἶνε ἀσφαλισμένος γιὰ 12.000.000 φράγκα. Τὸ ποσὸν ὅμως αὐτὸ δὲν εἶνε μεγάλο ἐν συγκρίσει μὲ τὴν ἀσφάλεια τῆς ζωῆς τοῦ πατέρα του. Κι' ἀλήθεια, ὅταν ὁ πατέρας του, ὁ βασιλεὺς Ὀμβέρτος, δολοφονήθηκε τὸ 1900, ἡ ἀσφαλιστικὲς ἑταιρεῖες πλήρωσαν στὸν Βίκτωρα - Ἐμμανουὴλ 25.000.000 χρυσᾶ φράγκα.

Μιὰ πάλι ἀπὸ τὶς πιὸ ἐπικίνδυνες ἀσφάλειες ζωῆς ἐθεωρεῖτο ἡ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδου Ζ'. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ πολλὰ διαβήματα, ὁ βασιλεὺς αὐτὸς κατώρθωσε νὰ πετύχη μιὰ ἀσφάλεια κι' ἔτσι, ὅταν πέθανε τὸ 1910, οἱ κληρονόμοι του εἰσέπραξαν 900.000 λίρες στερλίνες.

Τὸ ρεκὸρ τῶν ἀσφαλίσεων ἀνήκει ἀναμφισβητήτως στὴν Ἑταιρεία Λόϋντς, ποὺ δέχεται ἀσφάλειες ζωῆς κατὰ παντὸς κινδύνου. Μιὰ φορὰ ὅμως κινδύνευψε νὰ πάθη μιὰ γενναία ἀφαίμαξι, ὅταν δέχτηκε ν' ἀσφαλίση κατὰ τῆς δολοφονίας καὶ τῶν δυστυχημάτων τὸν πρόεδρο τῆς Ἀμερικῆς Ροῦζβελτ μὲ ἀσφάλιστρα 5%. Λίγο καιρὸ μετὰ τὴν ἀσφάλεια αὐτή, ἕνας ἔξαλλος καὶ ἀνισόρροπος Ἰταλός, ὁ Τζόε Τοινγκάρι, ἄβειασε κατὰ τοῦ προέδρου τὶς ἕξη σφαῖρες τοῦ περιστρόφου του. Κατὰ τὴν δολοφονικὴ αὐτὴ ἀπόπειρα, ἕξη πρόσωπα τῆς ἀκολουθίας τοῦ προέδρου Ροῦζβελτ τραυματίστηκαν θανασίμως. Ἕνα μάλιστα ἀπὸ αὐτὰ δὲν μπόρεσε νὰ ζήση, ὁ μίστερ Ἀντὸν Σερμάκ, ὁ δήμαρχος τοῦ Σικάγου. Ὅσο γιὰ τὸν πρόεδρο Ροῦζβελτ, πρὸς μεγάλην χαρὰν του ἰδίου καὶ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας του, δὲν ἔπαθε τίποτε! Μὰ ἀπὸ τότε, οἱ κινδυνοι δὲν ἔπαψαν νὰ παρουσιάζωνται μὲ τὸν πιὸ μοιραῖο καὶ ἀνησυχητικὸ τρόπο. Ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρό, τὸ γκὶ τοῦ Ροῦζβελτ «Ποταμάκ» λίγο ἔλειψε νὰ καταβυθισθῆ, κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς μεγάλης τρικυμίας, ὅπου τὴν ὁποία ὁ πρόεδρος Ροῦζβελτ σώθηκε ὡς ἐξ θαύματος. Ἄλλη μιὰ φορὰ πάλι τὸ αὐτοκίνητό του κινδύνευψε νὰ πέση ἀπὸ μιὰ ἀβεζιότητα τοῦ σωφέρ, σ' ἕνα βάραθρο 3 χιλιάδων μέτρων.

Τίποτε ὅμως δὲν τρομάζει τὴν ἀσφαλιστικὴ ἑταιρεία Λόϋντς. Σᾶς ἀσφαλίζει γιὰ ὅ,τι θέλετε: κατὰ τοῦ διαβόλου, τῆς γεννήσεως δίδυμων, τοῦ πολέμου, κατὰ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐκλογῶν, ἀκόμη καὶ κατὰ τῶν καιρικῶν μεταβολῶν!... Μιὰ φορὰ πλήρωσε 25 χιλιάδες στερλίνες σ' ἕναν Ἄγγλο ἐφευρέτη, ποὺ εἶχε ἀσφαλιστῆ τηλεγραφικῶς, κατὰ τὴν διάρκεια ἑνὸς ταξιδίου ἀναψυχῆς ἀπὸ τὴν Λισσαβώνα στὶς Ἄζορες. Ὁ καιρὸς ἦταν αἴθριος καὶ ἡ μετεωρολογικὴ ὑπηρεσία τῆς ἑταιρείας δὲν προέβλεπε καμμιὰ καιρικὴ μεταβολὴ τουλάχιστον γιὰ μιὰ βδομάδα. Ἡ Λόϋντς λοιπὸν δέχτηκε τὴν ἀσφάλεια καὶ ἡ θαλαμηγὸς τοῦ ἐφοπλιστοῦ ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Λισσαβώνα. Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως ἔπασε μιὰ τόσο σφοδρὴ τρικυμία, ὥστε ὁ Ἄγγλος ἀναγκάστηκε νὰ ξεγαυρίση στὴν πορτογαλλικὴ πρωτεύουσα καὶ ἐκεῖ τότε ἡ ἀσφαλιστικὴ ἑταιρεία τοῦ πλήρωσε ἀγογγύστως τὴν ἀσφάλεια...

* * *

Γιὰ νὰ ξαναγυρίσουμε τώρα στὶς μεγάλες ἀσφάλειες, πρέπει ν' ἀναφέρουμε ὅτι μόνο στὴν Ἀμερικὴ μπορεῖ νὰ συναντήση κανεὶς τὰ μεγαλύτερα ρεκόρ. Ἡ Εὐρώπη εἶνε φτωχὴ κι' ἔτσι ἡ ἀσφάλειες προσαρμόζονται στὸ χαμηλό

οἰκονομικὸ ἐπίπεδό της. Ἂς μιλήσουμε λοιπὸν γι' αὐτὲς τὶς ἀμερικανικὲς ἀσφάλειες καὶ ἰδιαιτέρως γιὰ τὶς ἀσφάλειες ζωῆς τῶν «βασιλέων» τοῦ Νέου Κόσμου.

Εἶνε γνωστόν, ὅτι μέχρι πρό τινος, ὁ «βασιλεὺς» τῶν χιουμοριστῶν στὴν Ἀμερικὴ ἦταν ὁ Γουὶλ Ρόγκερς, ποὺ ἔγραφε τὰ πιὸ διασκεδαστικὰ σενάρια τοῦ Χόλλυγουντ, κερδίζοντας κολοσσιαῖα ποσά. Ὁ Ρόγκερς σκοτώθηκε ἐδῶ κι' ἕνα χρόνο σ' ἕνα ἀεροπορικὸ δυστύχημα. Ξέρετε τώρα ὅτι ἡ χήρα του εἰσέπραξε ἀμέσως τὴν ἀσφάλεια τῆς ζωῆς του ποὺ ἦσαν σωστὲς 500.000 λίρες στερλίνες; Ὁ περίφημος χιουμοριστὴς ἐπλήρωνε 20.000 λίρες τὸ χρόνο ὡς ἀσφάλιστρα! Ἀπὸ αὐτὸ δὲ τὸ ποσὸν μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ τὰ καταπληκτικὰ κέρδη τοῦ Γουὶλ Ρόγκερς στὸ Χόλλυγουντ.

Στὴν Ἀμερικὴ, ὅπου ἡ περιουσίες δημιουργοῦνται κι' ἐξαφανίζονται μὲ τὴν ἴδια ἀστραπιαία ταχύτητα, ὅλος ὁ κόσμος ἔχει συνηθίσει ν' ἀσφαλίζῃ τὴ ζωή του, ἀπὸ τὸν ἐργοστασιάρχη καὶ τὸν βιομηχανο ὡς τὸν ἁπλὸ ὑπάλληλο καὶ ἐργάτη. Ὁ Φὸρντ, παραδείγματος χάριν, ὁ «βασιλεὺς» τοῦ αὐτοκινήτου, ἔχει μιὰ ἀσφάλεια ζωῆς ποὺ ὑπερβαίνει τὰ 2.500.000 λιρῶν στερλινῶν. Ἐπίσης ὁ Ἔντουαρντ Ρόζενταλ, ὁ «βασιλεὺς» τῶν ἀδαμάντων, διπλασίασε εὐχαρίστως τὴν ἀσφάλειά του κι' ἔτσι ἂν τοῦ συμβῇ σήμερα κανένα ξαφνικό, οἱ κληρονόμοι του θὰ εἰσπράξουν ἀπὸ τὴν ἑταιρεία 12.000.000 δολλάρια!...

Ἀπὸ τὶς σχετικὲς στατιστικές, πάλι, βλέπουμε ὅτι στὴν Ἀμερικὴ 500 πρόσωπα ἔχουν ἀσφαλίσει τὴ ζωή τους γιὰ 1 ἑκατομμύριο λίρες στερλίνες καὶ 2.500 γιὰ ἕνα ἑκατομμύριο δολλάρια. Ὅσο γιὰ τ' ἀσφάλιστρα, τὰ μεγαλύτερα τὰ πληρώνουν οἱ διάσημοι ἀστυνομικοί, οἱ «ἀστέρες» τοῦ κινηματογράφου καὶ οἱ ἀεροπόροι.

* * *

Ὁ Μπὶλ Κόκνορ, π.χ., ὁ καλύτερος ντέτεκτιβ τοῦ Νέου Κόσμου, ποὺ ἔχει ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὸ ἀστυνομικὸ Σῶμα κι' ἐργάζεται γιὰ δικό του λογαριασμό, πληρώνει ὡς ἀσφάλιστρα 30.000 δολλάρια τὸ χρόνο. Κερδίζει ὅμως περισσότερα ἀπὸ 500.000 χιλιάδες δολλάρια! Ἀπὸ τοὺς «ἀστέρες» τοῦ κινηματογράφου, τὰ μεγαλύτερα ἀσφάλιστρα πληρώνει ὁ Φρέντ Ἀσταὶρ, ὁ «βασιλεὺς» τῶν χορευτῶν. Ὁ διάσημος καὶ δημοφιλέστατος αὐτὸς χορευτὴς δὲν ἔχει ἀσφαλίσει τὴ ζωή του, ἀλλὰ τὰ πόδια του! Τὸ κάθε πόδι τοῦ Φρὲντ Ἀσταὶρ ἀξίζει ἕνα ἑκατομμύριο δολλάρια. Τὰ ἐτήσια λοιπὸν ἀσφάλιστρά του φτάνουν τὶς 100.000 δολλάρια!

Τέλος, ὁ ἀεροπόρος Λίντμπεργκ, μολονότι θεωρεῖται ὡς ὁ καλύτερος τοῦ κόσμου καὶ συνεπῶς οἱ κίνδυνοι τῆς ζωῆς του εἶνε πολὺ λιγώτεροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους, πληρώνει ὡστόσο ὡς ἀσφάλιστρα 35.000 δολλάρια.

Καὶ γιὰ νὰ τελειώνουμε τὴν ἐπισκόπησι αὐτὴ τῶν μεγαλυτέρων ἀσφαλειῶν, ἀναφέρουμε ἀπὸ περιεργότερη ἀσφάλεια ποὺ ἔκανε ποτὲ ἡ ἑταιρεία Λόϋντς. Μὲ ἀσφάλιστρα 3 λίρες στὶς 100, ἡ Λόϋντς ἀσφάλισε στὶς 21 Μαΐου 1813 τὸν Γάλλο ἐφοπλιστὴ Λεμπὸν κατὰ τῶν ζημιῶν ποὺ θὰ πάθαινε ἂν ὁ Ναπολέων πέθαινε ἢ συνελαμβάνετο αἰχμάλωτος πρὶν ἀπὸ τὴν 21 Ἰουνίου 1813!... Ἡ ἀσφάλεια αὐτὴ ἔμεινε ἱστορικὴ στὰ χρονικὰ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἑταιρειῶν. Καθὼς βλέπετε λοιπόν, κανεὶς κίνδυνος δὲν τρομάζει τὶς ἑταιρεῖες. Κι' αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ τόλμη τους, τὶς κάνει νὰ κερδίζουν πάντα κολοσσιαῖα ποσά...

ΣΑΡΛ ΥΡΛΕ

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΣΩΤΗΡΙΑ!

Ὁ Ἰσπανὸς φυσιοδίφης δόκτωρ Λοπὲζ, κατάρθωσε νὰ κατασκευάσῃ μιὰ λάμπα ἀπὸ πυγολαμπίδες (κολοφωτιές).

Ἐπῆρε ἕναν μικρὸ γυάλινο γλόμπο, τοῦ ὁποίου τὸ ἀπάνω μέρος ἀντικατέστησε μὲ τζελατίνα. Ἔπειτα ἔβαλε μέσα μερικὲς πυγολαμπίδες καὶ τὶς ἐξέθεσε μέσα στὸ γλόμπο του στὸν ἥλιο ἐπὶ ἀρκετὲς ἡμέρες. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἡ πυγολαμπίδες γεννοβόλησαν καὶ παρήχθη τόση ποσότης ὥστε τὴ νύχτα ὁ γλόμπος τοῦ δόκτορος ἔλαμπε σὰν μικρὸς φάρος!

Προμηθευθῆτε λοιπὸν ὅλοι μερικὲς πυγολαμπίδες κι' ἀκολουθήστε τὴν μέθοδο τοῦ Λοπέζ. Ἔτσι ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ χετε οἰκονομία καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν θὰ κινδυνεύετε νὰ μείνετε ἐξαφνα στὸ σκοτάδι, ὅπως δυστυχῶς συχνὰ συμβαίνει, στὴν Ἀθήνα τοὐλάχιστον.

Η ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Τὸ «Μπουκέτο» ἐξέδωκε μέχρι σήμερον χάριν τῶν φιλογνωστῶν του μίαν σειρὰν ἀριστουργηματικῶν μυθιστορημάτων.

Τὰ μυθιστορήματα αὐτὰ δίνανται νὰ τὰ προμηθευθοῦν οἱ ἀναγνῶσται μας ἀπευθυνόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα μας ἐδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β' (ἔναντι πλατείας Κλαυθμῶνος), πρὸς 8 δραχ. ἕκαστον.

1) «ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΛΥΡΕΣ» τοῦ Ἀλφόνσου Κάρ.
2) «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ (υἱοῦ)
3 «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ» τοῦ Ἀββᾶ Πρεβό.
4) «ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ» τοῦ Λαμαρτίνου.
5) «ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ» τοῦ Μυσσέ.
6) «Ο ΕΡΩΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΕΙ» τῆς Ντελλύ.
7) «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ» τοῦ Α. Δουμᾶ (πατρός).
8) «ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΣΟΣ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τῆς Ντελλύ.
9) «ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ» τοῦ Δουμᾶ (πατρός).
10) «ΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ» τοῦ Ἔτσελ.
11) «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΩΣΕ» τοῦ κόμητος ντὲ Σεμουᾶ.
12) «Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» τοῦ Ὀκτ. Φεγιέ.
13) «Ο ΩΡΑΙΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» τοῦ Πὼλ Φεβάλ.
14 «ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ» τοῦ Πὼλ Φεβὰλ — Β' μέρος τοῦ «ΩΡΑΙΟΥ ΙΠΠΟΤΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ» (μόλις ἐξεδόθη.) (Σελίδες 400. Δραχμαὶ 10).

Ἀπὸ τὰς παλαιοτέρας ἐκδόσεις τοῦ «Μπουκέτου» δίδονται εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας μὲ δραχμὰς 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 δραχμὰς διὰ τὰς ἐπαρχίας, τὰ ἑξῆς βιβλία:

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» τοῦ Ρ. Στήβενσον.

«Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» τῆς Σάλμας Λάγκερλεφ.

«Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» τοῦ Ἐρ. Μυρζέ.

«Η ΣΟΝΙΑ» τῆς Γκρεβίλ

Καὶ «ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΤΟΥ ΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» τοῦ Ἔντγαρ Πόε.

(Δύο τόμοι, ἕκαστος δραχ. 5 διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας)

Καὶ τὰ ὀκτὼ περίφημα:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ποὺ τιμῶνται δραχ. 25, πρὸς 5 δραχ. ἕκαστον διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ 6 διὰ τὰς Ἐπαρχίας, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν ἐπὶ πλέον τὰ ταχυδρομικὰ ἔξοδα.

Εἰδοποιοῦνται ὅμως οἱ ἀναγνῶσται μας, ὅτι τὰ βιβλία αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ ζητήσουν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας, καθ' ὅσον δὲν θὰ σταλῶσιν εἰς τὰ κατὰ τόπους Πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ΑΡΜΑΝΔΟΥ ΝΤΑΓΙΟ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΠΝΙΓΜΕΝΟΥ

Τὸ περασμένο καλοκαῖρι ἀποφάσισα νὰ περάσω τὶς διακοπές μου στὴ Βρετάνη, μὲ τὴν συντροφιὰ θαλασσόλυκων, μακρυὰ ἀπὸ τὸν θόρυβο καὶ τὴν παραζάλη τῶν κοσμικῶν λουτροπόλεων. Καὶ ὁμολογῶ ὅτι δὲν μετανόησα γιὰ τὸ ταξίδι μου αὐτό. Στὰ χωριὰ τῆς Βρετανῆς, γνωρίστηκα μὲ τύπους ποὺ θὰ μοῦ μείνουν ἀλησμόνητοι, καὶ μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία ν' ἀνακαλύψω ἕναν λαὸ ἐντελῶς ἄγνωστο στοὺς παρισινούς.... Στὸ Κεργάκ, μάλιστα, σχετίσθηκα μ' ἕναν ναυτικό, τὸν Ἰῶβ Μαντίκ, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε νὰ μοῦ δείξῃ τὰ περίχωρα μὲ ὅλα τ' ἀξιοθέατά τους, καὶ νὰ μὲ μυήσῃ στὸν κόσμο τῶν θρύλων καὶ τῶν προλήψεων τῆς Βρετάνης. Ἦταν πολὺ οἰκονομικός, ὁ καϋμένος ὁ Ἰῶβ! Μ' ἕνα μπουκάλι κρασί, τὸν εἶχα στὴ διάθεσί μου ὅλη τὴν ἡμέρα. Καὶ ἤξερε τόσο καλὰ τὴν ἱστορία τοῦ τόπου, ὥστε πρὶν περάσῃ ἕνας μῆνας ἤξερα τὰ καθέκαστα ὅλων σχεδὸν τῶν οἰκογενειῶν τῆς μεγάλης αὐτῆς γαλλικῆς ἐπαρχίας.

Ἕνα ἀπόγευμα, ἐνῶ ἐπιστρέφαμε στὸ σπίτι ποὺ ἔμενα, κατάκοποι καὶ διψασμένοι, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ πολύωρη πορεία, βρεθήκαμε ξαφνικὰ μπρὸς σὲ μιὰ θρύση.

— Εἴμαστε τυχεροί! φώναξα χαρούμενος.

Κι' ἔκανα νὰ σκύψω νὰ δροσίσω τὰ χείλη μου ἀπὸ τὸ κρυσταλλένιο νερὸ τῆς θρύσης. Μὰ ὁ Ἰῶβ μ' ἔπιασε ἀπότομα ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μου εἶπε μὲ φωνὴ ἀλλαγμένη:

— Ὄχι! ὄχι!... Μὴ πιῆτε ἀπὸ τὴν θρύση αὐτήν... Κάνετε λίγη ὑπομονή... Σὲ λίγο θὰ φθάσουμε στὸ σπίτι σας...

Τὸν κύτταξα κατάπληκτος. Ὁ Ἰῶβ εἶχε γίνει κάτωχρος. Τὰ χείλη του ἔτρεμαν ἐλαφρά...

— Κάτι θὰ συνέβη ἐδῶ, Ἰῶβ! τοῦ εἶπα. Ἡ θρύση αὐτὴ εἶνε στοιχειωμένη μήπως;...

— Θὰ σᾶς τὰ διηγηθῶ ὅλα, κύριε... Ἂς φύγουμε ὅμως μιὰ ὥρα ἀρχήτερα ἀπὸ ἐδῶ...

Φτάσαμε σπίτι, τρέχοντας σχεδὸν καὶ οἱ δύο, ἐγὼ ἐπειδὴ διψοῦσα τρομερὰ καὶ ἤθελα νὰ πιῶ κάτι καὶ ὁ Ἰῶβ ἐπειδὴ ἤθελε νὰ θρεθῇ ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ μακρυὰ ἀπὸ τὴν θρύση. Καὶ μονάχα ὅταν ἄδειασε μονορροῦφι δυὸ μεγάλα ποτήρια κρασί, φάνηκε σὰν νὰ συνῆρθε κάπως. Σκούπισε μὲ τὸ μανίκι του τὸν ἱδρῶτα ποὺ ἔσταζε ἀπ' τὸ μέτωπό του, ἔβγαλε ἕναν βαθὺ ἀναστεναγμὸ ἀνακουφίσεως καὶ ἄρχισε νὰ λέῃ:

* * *

— Καταλαβαίνω, κύριε, ὅτι ἀνυπομονεῖτε νὰ μάθετε γιατὶ δὲν σᾶς ἄφησα νὰ πιῆτε νερὸ ἀπὸ ἐκείνη τὴ θρύση... γιατὶ μ' ἔπιασε τέτοιος φόβος ὅταν τὴν ἀντίκρυσα... Θὰ σᾶς ἐξηγήσω ἀμέσως τὸ γιατί. Ἡ ἱστορία ποὺ θὰ σᾶς διηγηθῶ συνέβη πρὶν ἀπὸ πέντε χρόνια, μιὰ παγωμένη νύχτα τοῦ Δεκεμβρίου... Θυμᾶμαι καλὰ ὅτι τὴν νύχτα ἐκείνη εἴχαμε πανσέληνο.... Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἔδινε ζωὴ στὰ δέντρα καὶ στοὺς θάμνους... Τὸ δάσος, ἀπὸ τὸ ὁποῖο περάσαμε πρὶν ἀπὸ λίγο, ἦταν γεμᾶτο φαντάσματα... Ἂς εἶνε, ὅμως. Πρέπει νὰ σᾶς τὰ διηγηθῶ ὅλα ἀπὸ τὴν ἀρχή, μὲ τὴ σειρά τους...

Ἡ ψυχὲς τριγυρνοῦν τὴ νύχτα στ' ἀγαπημένα τους μέρη...

»Τὴ χρονιὰ ἐκείνη, δὲν μπόρεσα νὰ φύγω μαζὺ μὲ τὰ ψαράδικα γιὰ τὴν Ἰσλανδία, ἐπειδὴ τὴν παραμονὴ τῆς ἡμέρας ποὺ θὰ σαλπάριζε ἡ «Κλοτίλδη» ἔγινα τύφλα στὸ μεθύσι... Ἀποκοιμήθηκα σὲ μιὰ χαράδρα, κι' ἔτσι τὸ καράβι ἔφυγε χωρὶς τὴν ἀφεντιά μου... Ὤ! μὴ φανταστῆτε ὅτι τὸ πῆρα τὸ πρᾶγμα κατάκαρδα.... Ἂς εἶνε καλὰ τὸ κρασὶ ποὺ μὲ παρηγόρησε γιὰ τὴν ἀναποδιά αὐτήν...

»Ἐδῶ κοντὰ ἔμενε τότε ἕνας πλούσιος τσιφλικᾶς, ὁ Ἰῶβὸν λὲ Ντὺ — Θεὸς σχωρέστον. Ὁ Ἰῶβὸν εἶχε μιὰ μοναχοκόρη, ὡμορφη σὰν τὸ κρύο τὸ νερό, τὴν Μαρία. Τὴν συμπαθοῦσα, μὲ συμπαθοῦσε καὶ κείνη καὶ θὰ μποροῦσα νὰ τὴν κάνω γυναῖκα μου ἂν ἀποφάσιζα ν' ἀφήσω τὸ τιμόνι καὶ νὰ πιάσω τ' ἀλέτρι... Ὁ Ἰῶβὸν εἶχε κάνει ὅρκο νὰ μὴ δώσῃ τὴν κόρη του σὲ θαλασσινό... Κι' ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν εἶχα ὄρεξι νὰ γίνω βῶδι καὶ νὰ ὀργώνω χωράφια, δὲν ἔκανα ποτὲ λόγο στὸν γέρο γιὰ συνοικέσιο... Εἴχαμε, ὅμως, μεγάλες φιλίες μαζύ. Κάθε βράδυ, σχεδὸν, πήγαινα σπίτι του καὶ παίζαμε μαζὺ χαρτιά, ἀδειάζοντας σιγὰ-σιγὰ κανένα μπουκάλι παλὸ κρασί... Πολλὲς φορές, ἔφευγα περασμένα μεσάνυχτα ἀπὸ τοῦ Ἰῶβ... Πῶς νὰ περάσῃ κανεὶς τὶς ἀτέλειωτες χειμωνιάτικες νύχτες;...

»Νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, μιὰ νύχτα ἔφυγα ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ τσιφλικᾶ περισσότερο πιωμένος ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά... Δὲν θυμᾶμαι ἂν σᾶς εἶπα ὅτι τὴν νύχτα ἐκείνη εἶχε πανσέληνο κι' ἔκανε τρομερὸ κρύο... Ἐγώ, ὅμως, εἶχα φωτιὰ μέσα μου ἀπὸ τὸ κρασὶ τοῦ Ἰῶβ... Ξαφνικά, ἐνῶ περνοῦσα ἀπὸ τὸ δάσος, μ' ἔπιασε τρομερὴ δίψα. Θυμήθηκα ὅτι ἐκεῖ κοντὰ βρισκότανε ἡ θρύση, ἀπὸ τὴν ὁποία περάσαμε μαζύ... Τράβηξα πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἔσκυψα κι' ἐτοιμαζόμουν νὰ δροσίσω τὰ χείλη μου — ὅταν κάποιος μὲ χτύπησε ἐλαφρὰ στὸν ὦμο!... Τὴν ἴδια στιγμὴ ἄκουσα ἕνα βογγητὸ ἀπὸ πίσω μου!... Ἕνα κλάμα καὶ παράπονο μαζύ!...

»Γύρισα ἀπότομα τὸ κεφάλι μου, μὰ δὲν εἶδα κανένα... Τὸ φεγγάρι ἐξακολουθοῦσε νὰ σκορπίζῃ τὸ κρύο φῶς του καὶ μὲ κύτταζε σὰν νὰ μὲ κοροΐδευε. Τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων ἦσαν ἀκίνητα, παγωμένα κι' αὐτά...

»— Μέθυσα γιὰ καλά!... εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου.

»Κ' ἔκανα νὰ ξανασκύψω στὴ θρύση...

»Τὸ βογγητό, ὅμως, ἀκούστηκε καὶ πάλι, πιὸ δυνατό, πιὸ σπαραχτικό!... Καὶ συγχρόνως κάποια φωνὴ πρόφερε τ' ὄνομά μου... Τὴν ἀναγνώρισα ἀμέσως τὴ φωνὴ αὐτήν: Ἦταν τοῦ Φράντς Γκουαντονὲ, τοῦ καλύτερου φίλου μου, ποὺ εἶχε μπαρκαριστῆ μὲ τὴν «Κλοτίλδη». Καὶ ὁ Φράντς μοῦ ἔλεγε:

»— Ἔλα κι' ἐσὺ μαζὺ μας! Ἔλα, λοιπόν!...

»Ἡ πρώτη σκέψις ποὺ ἔκανα τότε, ἦταν νὰ τρέξω, νὰ φύγω... Τὰ πόδια μου, ὅμως, εἶχαν καρφωθῆ στὴν γῆ!... Γιὰ νὰ δώσω θάρρος στὸν ἑαυτό μου, ἄρχισα νὰ γελῶ δυνατά.

»— Εἶσαι τύφλα μεθυσμένος, παιδί μου Ἰῶβ! μονολογοῦσα.

»Εἶπα κι' ἕνα τραγουδάκι καὶ ὕστερα φώναξα:

»— Στὴν ὑγειά σου, Φράντς!

»Κι' ἔσκυψα γιὰ τρίτη φορὰ στὴν θρύση...

»Καὶ τότε εἶδα, κύριε, μέσα στὸ κρυσταλλένιο νερὸ τῆς θρύσης, τὸ κεφάλι ἑνὸς νεκροῦ, τὸ κεφάλι τοῦ Γκουαντονὲ, νὰ μὲ κυττάζῃ μὲ σαρκαστικὸ χαμόγελο... Εἶχε μακρυὰ μαλλιὰ καὶ γένεια, τοῦ ἔλειπαν ὅμως τὰ χείλη καὶ τὰ μάτια, ἐπειδὴ τὰ εἶχαν φάει τὰ ψάρια, ὅπως γίνεται μὲ ὅλους τοὺς θαλασσοπνιγμένους.

»Τρέλλος φόβος μὲ κυρίεψε τότε. Καὶ ἄρχισα νὰ τρέχω μέσα στὸ δάσος, βουλώνοντας τ' αὐτιά μου μὲ τὰ δαχτυλά μου, γιὰ νὰ μὴν ἀκούω τὰ ξεφωνητὰ ποὺ ἀντιλαλοῦσαν μέσα στὴν νυχτερινὴ γαλήνη... Ὄχι μιὰ καὶ δυό, ἀλλὰ δέκα, εἴκοσι πέντε φωνὲς ζητοῦσανε τώρα βοήθεια! Νόμιζα πὼς ἀκούγα μιὰ πραγματικὴ συναυλία ἀπὸ ξεφωνητὰ, ἱκεσίες, βογγητὰ καὶ ἀναστεναγμούς... Ὅλο τὸ πλήρωμα τῆς «Κλοτίλδης», ὁ λὲ Γκο-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 53)

ΤΑ ΑΘΑΝΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΙΤΚΕΝΣ

Δεν θέλω Κόπερφιλντ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Ἦταν ἀκόμα σκοτάδι, ὅταν ἀνέβηκα στὸ λεωφορεῖο, τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ. Τὴ στιγμὴ τῆς ἀναχωρήσεως μόλις ἔσκαζε ἡ αὐγή. Κάποιος γλύστρησε τότε πλάϊ στὸ λεωφορεῖο κ' εἶδα σὲ λίγο νὰ ξεπροβάλλη στὸ μισόφωτο τὸ κεφάλι τοῦ Οὔρια Χήπ.

— Κόπερφιλντ, μουρμούρισε μὲ φωνὴ βραχνιασμένη γαντζώνοντας ἀπὸ τὸ κάγκελλο τοῦ λεωφορείου, φαντάστηκα ὅτι θὰ χαιρόσαστε ἂν μαθαίνατε, ὅτι τὰ ἔφτιασα μὲ τὸν κ. Γουΐκφιλντ... Ἤμουν στὴν κάμαρή του πρὸ ὀλίγου καὶ ὅλα κανονίστηκαν. Ἂν καὶ ταπεινὸς, τοῦ εἶμαι χρήσιμος, ξέρετε... Καὶ καταλαβαίνει τὰ συμφέροντά του, ὅταν δὲν εἶνε μεθυσμένος. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ, τί γοητευτικὸς ἄνθρωπος, κύριε Κόπερφιλντ!

Ἔκανα μιὰ προσπάθεια γιὰ νὰ τοῦ ἀπαντήσω πὼς ἤμουν εὐτυχισμένος ποὺ μάθαινα ὅτι εἶχε ζητήσει συγγνώμην ἀπὸ τὸν κ. Γουΐκφιλντ.

— Ὤ! βέβαια, ἀπάντησε ὁ Οὔρια. Ὅταν εἶνε κανεὶς ταπεινὸς, δὲν δυσκολεύεται νὰ ζητάη συγγνῶμες. Εἶνε τόσο εὔκολο αὐτό. Πέστε μου, ἐπρόσθεσε ἀναπηδῶντας, ἔχετε κόψει κανένα ἀχλάδι ποὺ δὲν ἦταν ἀκόμα γινομένο;

— Ἀσφαλῶς θὰ μοῦ ἔχη συμβῆ καμμιὰ φορὰ κι' αὐτὸ, τοῦ ἀπάντησα.

— Ἐ! λοιπὸν, αὐτὸ ἔπαθα χθὲς τὸ βράδυ, εἶπε ὁ Οὔρια. Μὰ ἔννοια σας, τὸ ἀχλάδι θὰ ὡριμάση... Πρέπει μονάχα νὰ τὸ ἐπιβλέπω. Μπορῶ νὰ περιμένω.

Καὶ ἀφοῦ μὲ φόρτωσε μὲ χαιρετοῦρες, μ' ἄφησε τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ ἁμαξᾶς ἀνέβαινε στὴ θέσι του. Φαίνεται πὼς εἶχε στὸ στόμα του κάτι καὶ τὸ μασοῦσε, μὰ μοῦ φάνηκε πὼς σάλευε τὸ στόμα του σὰν νὰ εἶχε ὡριμάσει κιόλας τὸ ἀχλάδι καὶ ρουφοῦσε τὸν χυμό του, κροταλίζοντας τὰ χείλη του.

ΙΧ

Τὸ βράδυ τῆς ἀφίξεώς μου σὰζήτησα ἐπὶ πολὺ μὲ τὴ θεία μου σχετικῶς μὲ τὰ γεγονότα ποὺ διηγήθηκα στὸ προηγούμενο κεφάλαιο. Ἡ διήγησις ποὺ τῆς ἔκανα κίνησε τόσο τὸ ἐνδιαφέρον τῆς θείας μου, ὥστε, ὅταν τελείωσα, ἄρχισε νὰ κόβη βόλτες στὸ δωμάτιο ποὺ βάστηξαν δυὸ ὁλόκληρες ὧρες. Τὸ ἔκανε πάντα αὐτὸ, ὅταν ἦταν πολὺ ταραγμένη καὶ μποροῦσε κανεὶς νὰ μετρήση τὸ μέγεθος τῆς ταραχῆς της ἀπὸ τὴν διάρκεια τοῦ περιπάτου της. Αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ ταραχὴ της ἦταν τόση, ὥστε ἔκρινε ἀπαραίτητο ν' ἀνοίξη τὴν πόρτα τοῦ μεσότοιχου γιὰ νὰ μπορῆ νὰ ἐπεκτείνη τὶς βόλτες της καὶ στὰ δυὸ δωμάτια.

Ἐνῷ ἐκείνη πηγαινοερχόταν μὲ τὴν κανονικότητα ἑνὸς ἐκκρεμοῦς, ὁ κ. Ντὶκ κι' ἐγὼ μέναμε καθισμένοι κοντὰ στὴ φωτιά.

Ὅταν ὁ κ. Ντὶκ ἀποσύρθηκε γιὰ νὰ κοιμηθῆ, ἐγὼ κάθησα στὸ γραφεῖο γιὰ νὰ γράψω στὶς θεῖες τῆς Ντόρας. Ἡ θεία μου, κουρασμένη νὰ κόβη βόλτες, πῆγε καὶ κάθησε πλάϊ στὸ τζάκι κι' ἔμεινε ἐκεῖ, κυττάζοντας μὲ ὄφος ὀνειροπόλο.

Ἤμουν πολὺ ἀπασχολημένος γιὰ νὰ προσέξω, ὅταν ἐπῆγε κι' αὐτὴ νὰ πλαγιάση, ὅτι εἶχε ἀφήσει τὸ ποτῆρι μὲ τὸ κρασὶ ποὺ συνήθιζε νὰ πίνη κάθε βράδυ γεμάτο, στὸ τζάκι. Ὅταν σὲ λίγο τὸ εἶδα καὶ χτύπησα τὴν πόρτα της γιὰ νὰ τῆς τὸ πῶ, ἐκείνη παρουσιάστηκε στὸ κατῶφλι καὶ μοῦ εἶπε μὲ ὄφος στοργικό:

— Δὲν ἔχω καρδιὰ νὰ πιῶ τίποτε ἀπόψε, Τρότ.

Τὴν ἄλλη μέρα, διάβασε τὴν ἐπιστολή μου στὶς θεῖες τῆς Ντόρας καὶ τὴν ἐπιδοκίμασε. Ἔρριξα τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ στὸ ταχυδρομεῖο καὶ περίμενα ὅσο μποροῦσα πιὸ ὑπομονετικὰ τὴν ἀπάντησι... Αὐτὴ ἡ ἀναμονὴ βαστοῦσε περισσότερο ἀπὸ βδομάδα, ὅταν ἕνα βράδυ ἔφυγα ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ δόκτορος Στρούγκ γιὰ νὰ γυρίσω πεζὸς στὸ σπίτι μου. Ἕνα διαπεραστικὸ κρύο ἐπικρατοῦσε ὅλη τὴν ἡμέρα, ποὺ τὸ συνώδευε κάθε τόσο ἄγριος βορειοανατολικὸς ἄνεμος. Τὴ νύχτα, ὁ ἄνεμος ἔπεσε καὶ τὸ χιόνι ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του. Ἔπεφτε σὲ πυκνὲς νυφάδες καὶ σχημάτιζε ἕνα πυκνὸ στρῶμα, ἐπάνω στὸ ὁποῖο πνιγόταν ὁ θορυβος τῶν βημάτων καὶ τῶν τροχῶν τῶν ἁμαξιῶν. Ὁ πιὸ συντομος δρόμος γιὰ νὰ ξαναγυρίσω στὸ σπίτι μου —αὐτὸς ποὺ πῆρα, ἐννοεῖται, μὲ τέτοιον καιρὸ — ἦταν νὰ περάσω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Μαρτίνου. Μπροστὰ στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς διέκρινα μιὰ γυναικεία μορφή. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ μὲ κύτταξε, ἔπειτα διέσχισε τὸν στενὸ αὐτὸ δρόμο κι' ἐξαφανίστηκε... Ἤξερα αὐτὸ τὸ πρόσωπο, τὸ εἶχα δῆ ἀσφαλῶς κάπου, μὰ δὲν μποροῦσα νὰ θυμηθῶ ποῦ. Συνδεόταν στὴν ἀνάμνησι μου μὲ κάτι ποὺ μὲ ἀγγίζε κατ' εὐθεῖαν στὴ καρδιά. Ὡστόσο δὲν μποροῦσα νὰ θυμηθῶ τίποτε σχετικῶς ἐκείνη τὴ στιγμή...

Σχεδὸν ἀμέσως κατόπιν εἶδα ἕναν ἄντρα ποὺ ἀπόθεσε στὴ σκάλα τῆς ἐκκλησίας ἕνα φορτίο ποὺ κρατοῦσε. Κατόπιν τὸν προσπερνοῦσα ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ βρέθηκα μπροστὰ στὸ Ντὰν Πέγκοτου...

Τότε θυμήθηκα ποιὰ ἦταν ἡ γυναῖκα. Ἦταν ἡ Μάρθα στὴν ὁποία ἡ μικρούλα Ἔμιλυ, ἐν' ἀλησμόνητο βράδυ, εἶχε δώσει χρήματα γιὰ νὰ φύγη ἀπὸ τὸ Γιάρμουθ καὶ νὰ πάη στὸ Λονδῖνο.

Ἀλλάξαμε μὲ τὸν Πέγκοτου μιὰ ἐγκάρδια χειραψία, μὰ σταθῆκε ἀδύνατον νὰ ποῦμε λέξι τόσο ὁ ἕνας, ὅσο κι ὁ ἄλλος, ἐπὶ μερικὲς στιγμές.

— Κύριε Κόπερφιλντ, εἶπε τέλος ὁ κ. Πέγκοττυ, ἐξακολουθῶντας νὰ μοῦ σφίγγη τὸ χέρι, ἡ καρδιά μου χαίρεται ποὺ σᾶς εἶδα. Τί καλὴ συνάντησις!...

— Ναί, ἀγαπητὲ παλιέ μου φίλε, τί καλὴ συνάντησις! τοῦ ἀπάντησα.

— Σκόπευα, κύριε, νὰ περάσω ἀπὸ τὸ σπίτι σας αὔριο τὸ πρωΐ πρὶν φύγω...

— Ὥστε θὰ ξαναφύγετε πάλι; τὸν ρώτησα.

— Ναί, κύριε, εἶπε κουνῶντας καρτερικὰ τὸ κεφάλι του, σὰ ξαναφύγω...

— Καὶ τώρα ποῦ πᾶτε; τὸν ρώτησα.

— Μὰ τὴν πίστι μου! εἶπε κουνῶντας τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ τινάξη ἀπ' τὰ μακρυὰ μαλλιά του τὸ χιόνι, πάω νὰ ζητήσω κάπου ἕνα ἄσυλο...

Βρισκόμαστε σχεδὸν ἀπέναντι στὴν εἴσοδο τοῦ «Ξενοδοχείου τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ». Τοῦ ἔδειξα τὴν πόρτα καὶ περνῶντας τὸ μπράτσο μου κάτω ἀπ' τὸ δικό του, τὸν ἐτράβηξα πρὸς αὐτὴ τὴ διεύθυνσι. Δυὸ-τρεῖς σάλλες γιὰ τὸ κοινὸν ἀνοιγαν στὸ δρόμο. Βλέποντας ὅτι ἡ μιὰ ἀπ' αὐτὲς ἦταν ἀδειανὴ κι' ὅτι ἔκαιγε μιὰ καλὴ φωτιὰ σ' αὐτὴ, μπῆκα μέσα μὲ τὸν κ. Πέγκοττυ.

Ὅταν τὸν εἶδα στὸ φῶς, πρόσεξα ὅτι ὄχι μόνο τὰ μαλλιά του ἦσαν μακρυὰ κι' ἀναστατωμένα, μὰ κι' ὅτι ἡ ὄψις του ἦταν ψημένη ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἡ κόμη του ἦταν πιὸ γκρίζα, ἡ ρυτῖδες τοῦ προσώπου του καὶ τοῦ μετώπου του πιὸ βαθειὲς κ' ἡ ὄψι του ἔδειχνε πολὺ καλὰ ὅτι εἶχε περπατήσει κ' εἶχε ταλαιπωρηθῆ μὲ ὅλους τοὺς καιρούς. Ὡστόσο φαινόταν γεμάτος εὐρωστία. Ἔβλεπε κανεὶς ἕναν ἄνθρωπο ποὺ τὸν ὑποστήριζε ἡ ἰδέα του καὶ ποὺ ἡ κούρασις δὲν τὸν ἔπιανε.

Κάθησε ἀπέναντί μου σ' ἕνα τραπέζι, μὲ τὴ ράχη γυρισμένη πρὸς τὴν πόρτα καὶ μοῦ ἔδωσε πάλι τὸ χέρι του καὶ μοῦ ἔσφιξε τὸ δικό μου μ' ἐγκαρδιότητα.

— Θὰ σᾶς διηγηθῶ, μίστερ Ντάβυ, εἶπε, ὅλα τὰ ταξίδια μου καὶ ὅ,τι ἔμαθα ὡς τώρα. Ἔκανα πολὺ δρόμο κι' ἔμαθα πολλὰ πράγματα, μὰ θὰ σᾶς τὰ πῶ ὅλα.

Χτύπησα γιὰ νὰ παραγγείλω κανένα ζεστὸ ποτό. Ὅς ὅτου νὰ μᾶς τὸ φέρουν, ὁ κ. Πέγκοττυ ἔμεινε σιωπηλὸς καὶ στοχαστικός. Τὸ πρόσωπό του φανέρωνε μιὰ βαθειὰ σοβαρότητα ποὺ δὲν τολμοῦσα νὰ τὴν ταράξω.

— Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν μικρούλα, ἄρχισε νὰ λέη σὲ λίγο, ἡ φτωχή μου Ἔμιλυ μοῦ μιλοῦσε συχνὰ γιὰ τὴ θάλασσα καὶ γιὰ τὶς ἀκτές της, ἐκεῖ ὅπου τὸ γερὸ εἶπε πάντα γαλάζιο καὶ λάμπει δυνατὰ στὸν ἥλιο... Ὅταν λοιπὸν... ἔφυγε, σχημάτισα ἀμέσως τὴν ἰδέα ὅτι ἐκεῖνος τὴν ἐπῆρε γιὰ νὰ πάνε στὶς μακρυνὲς αὐτὲς χῶρες. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ διέσχισα τὴ Μάγχη καὶ πέρασα στὴ Γαλλία».

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ εἶδα τὴν πόρτα νὰ σαλεύη καὶ μερικὲς νιφάδες νὰ μπαίνουν μέσα. Τὴν εἶδα ν' ἀνοίγη λίγο κι' ἕνα χέρι νὰ προχωρῆ ἁπαλὰ γιὰ νὰ τὴν κρατήση μισανοιχτή.

— Μόλις πάτησα τὸ πόδι μου στὴ Γαλλία, ἐξακολούθησε ὁ κ. Πέγκοττυ, ἄρχισα νὰ διασχίζω τὴ χώρα αὐτή.

— Πάντοτε μόνος καὶ πεζός; τὸν ρώτησα.

— Προπάντων πεζὸς, μοῦ ἀπάντησε. Καμμιὰ φορὰ ἀνέβαινα καὶ σὲ κανένα κάρρο ποὺ συναντοῦσα στὸ δρόμο μου. Μὰ πόσα χιλιόμετρα ἔκανα πεζός! Ὅταν ἔφτανα σὲ καμμιὰ πολιτεία, πήγαινα στὴν αὐλὴ κανενὸς σπιτιοῦ καὶ ἔμενα σ' αὐτὴν ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ περνοῦσε κανένας ἀγγλομαθής, πράγμα καθόλου σπάνιο. Ἀπ' αὐτὸν μάθαινα τί εἴδους ταξιδιῶτες ἔμεναν στὸ ξενοδοχεῖο καὶ περίμενα νὰ τοὺς δῶ νὰ βγαίνουν ἔξω ἢ νὰ γυρίζουν. Ὅταν δὲ ἔβλεπα πὼς ἡ Ἔμιλυ δὲν ἦταν ἐκεῖ, ξεκινοῦσα καὶ πάλι...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ πόρτα ἄνοιξε ἐντελῶς κ' εἶδα τὴν Μάρθα νὰ μπαίνη μέσα...

— Τέλος ἔφτασα στὴ Μεσόγειο, ἐξακολούθησε ὁ κ. Πέγκοττυ. Δὲν ἦταν καὶ πολὺ δύσκολο γιὰ ἕναν θαλασσινὸ σὰν ἐμένα νὰ βρῆ τὸ δρόμο του ὡς τὴν Ἰταλία. Μόλις βρέθηκα ἐκεῖ, ἄρχισα νὰ περιπλανιέμαι ὅπως καὶ πρίν. Οἱ ἄνθρωποι δειχνόντουσαν πάντα καλοὶ σὲ μένα καὶ θὰ ἐξακολουθοῦσα νὰ πηγαίνω ἀπὸ πόλι σὲ πόλι ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου, ἂν δὲν μάθαινα στὴ Φλωρεντία ὅτι εἶχαν περάσει ἀπὸ ἐκεῖ κι' ὅτι εἶχαν τραβήξει γιὰ τὴν Ἐλβετία. Βάδισα πρὸς αὐτὰ τὰ βουνὰ, κύριε Κόπερφιλντ, μέρα καὶ νύχτα. Ὅταν ἔφτασα κοντὰ στὸ μέρος στὸ ὁποῖο, ὅπως εἶχα μάθει, ἔπρεπε νὰ βρίσκουνται, ἄρχισα ν' ἀναρωτιέμαι: «Τί θὰ κάμω ἄμα τὴν δῶ;»

Ἀναίσθητη στὴ δριμύτητα τοῦ κρύου, ἡ Μάρθα ἐξακολουθοῦσε νὰ στέκεται μπροστὰ στὴν πόρτα καὶ τὰ χέρια της φαινόντουσαν νὰ μὲ ἱκετεύουν νὰ μὴ τὴν διώξω...

— Δὲν ἀμφέβαλα οὔτε στιγμὴ γι' αὐτὴν, συνέχισε ὁ κ. Πέγκοττυ. Ὄχι, οὔτε μιὰ στιγμή... Ἤξερα πὼς ἔφτανε νὰ μὲ δῆ μόνο, ν' ἀκούση τὴ φωνή μου γιὰ νὰ πέση μπροστὰ στὰ πόδια μου. Πόσες φορὲς δὲν τὴν εἶχα ἀκούσει στὸν ὕπνο μου νὰ φωνάζη: «Θεῖε μου» καὶ νὰ πέφτη σὰν πεθαμένη μπροστὰ μου!.. Πόσες φορὲς στὸν ὕπνο μου τὴν ἀνασήκωσα, ψιθυρίζοντάς της: «Παιδί μου, Ἔμιλυ, ἤρθα γιὰ νὰ σοῦ φέρω τὴ συγγνώμη μου καὶ νὰ σὲ ξαναπάρω στὸ σπίτι, ἀνεψούλα μου...»

Στάθηκε, κούνησε τὸ κεφάλι του κι' ἐξακολούθησε ἀναστενάζοντας:

— Ὅσο γι' αὐτόν, οὔτε τὸν συλλογιζόμουν κἄν. Δὲν συλλογιζόμουν παρὰ μόνο τὴν Ἔμιλυ. Εἶχα ἀγωνιάσει γι' αὐτὴν ὥμορφα ροῦχα κ' ἤξερα πὼς ὅταν τὴν ξαναβρισκα, θὰ περπατοῦσε πλάϊ μου στοὺς δύσβατους δρόμους, θὰ μ' ἀκολουθοῦσε ὅπου ἤθελα καὶ ποτὲ, ποτὲ δὲν θὰ μ' ἐγκατέλειπε. Δὲν ζητοῦσα ἄλλο παρά

Ἐγὼ ἐκάθησα στὸ γραφεῖο γιὰ νὰ γράψω στὶς θεῖες τῆς Ντόρας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

νὰ τὴν ντύσω μὲ τὰ ροῦχα ποὺ τῆς εἶχα πάρει, νὰ πετάξω μακρυὰ αὐτὰ ποὺ φοροῦσε, νὰ τὴν πάρω στὸ μπράτσο μου καὶ νὰ ξαναγυρίσω μαζύ της στὸ σπίτι, σταματῶντας κάθε τόσο στὸ δρόμο γιὰ νὰ ξεκουράσω τὰ σακατεμένα πόδια της καὶ τὴν καρδιά της τὴν πιὸ σακατεμένη ἀκόμα. Μά, κυρὶε Ντάβυ, δὲν μοῦ ἦταν γραφτὸ νὰ νοιώσω αὐτὴ τὴ χαρά. "Εφτασα ἀργὰ κ' οἱ δυὸ φυγάδες δὲν ἦσαν πειὰ ἐκεῖ. Εἶχαν φύγει. Γιὰ ποῦ; Δὲν μπόρεσα νὰ τὸ μάθω. "Αλλοι ἐλέγαν πὼς εἶχαν πάει ἐδῶ καὶ ἄλλοι ἐκεῖ. Πῆγα ἐδῶ, πῆγα ἐκεῖ, μὰ δὲν ὀρῆκα πουθενὰ τὴν "Εμιλυ καὶ ἕνα πρωὶ ξεκίνησα γιὰ νὰ ξαναγυρίσω στὸ Γιάρμουθ.

— "Εχετε μέρες ποὺ γυρίσατε; ρώτησα.

— Κάπου τέσσερες μέρες, μοῦ ἀπάντησε ὁ κ. Πέγκοττυ. "Οταν ξαναεῖδα ἀπὸ μακρυὰ τὸ καραβόσμπιτο, ἦταν νύχτα κι' ἕνα φῶς ἔλαμπε στὸ παράθυρο. Σὰν ἔφτασα ἀπὸ κοντά, κύτταξα μέσ' ἀπ' τὰ τζάμια καὶ εἶδα τὴν πιστὴ κυρὰ Κοῦμιτζ, καθισμένη κοντὰ στὴ φωτιά. «Μὴ φοβᾶσαι... Εἶμαι ὁ Ντάν!» τῆς φώναξα καὶ μπῆκα μέσα. "Α! δὲν φανταζόμουν ποτὲ πὼς θὰ ἔνοιωθα τέτοια συγκίνησι ξαναγυρίζοντας στὸ παλιό μου σπίτι...

Ἀπὸ μιὰ τσέπη τοῦ γιλέκου του ἔβγαλε μὲ προσοχὴ ἕνα μάτσο χαρτιὰ καὶ τὰ ἔβαλε ἀπάνω στὸ τραπέζι.

— Αὐτὸ ἐδῶ, εἶπε παίρνοντας ἕνα ἀπὸ τὰ χαρτιά, ἔφτασε στὸ σπιτι ὀχτὼ μέρες μετὰ τὴν ἀναχώρησί μου. Εἶνε ἕνα χαρτονόμισμα πενῆντα λιρῶν τυλιγμένο σ' ἕνα φύλλο χαρτιοῦ ποὺ εἶχε τὸνομά μου καὶ ποὺ τὸ ἔρριξαν μιὰ νύχτα κάτω ἀπ' τὴν πόρτα... Προσπάθησε ν' ἀλλάξη τὸ γράψιμό της, μ' ἐγὼ τὸ ἀναγνωρίσα ἀμέσως.

Ξαναδίπλωσε το χαρτονόμισμα, μὲ μεγάλη φροντίδα καὶ τὸ ἔβαλε κατὰ μέρος.

— Αὐτὴ ἡ ἐπιστολή, εἶπε ἀνοίγοντας ἕναν ἄλλο φάκελλο στάλθηκε πρὸ δύο μηνῶν στὴν κυρὰ Κοῦμιτζ.

Ἀφοῦ τὴν κύτταξε μιὰ στιγμὴ, μοῦ τὴν ἔδωσε, προσθέτοντας μὲ σιγανὴ φωνή:

— Θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ τὴν διαβάσετε, κύριε.

Διάβασα τότε τὰ ἑξῆς:

«Τί θὰ σκεφθῆτε βλέποντας αὐτὸ τὸ γράψιμο κι' ἀναγνωρίζοντας ὅτι τὸ ἔνοχο χέρι μου χαραξε τὶς γραμμὲς αὐτές; Ὡστόσο, σᾶς παρακαλῶ,— ὄχι ἀπὸ ἀγάπη γιὰ μένα, μὰ ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὸ θεῖο μου — προσταθῆστε ν' ἀφήσετε τὴν καρδιά σας νὰ μὲ συλλογιστῆ μιὰ στιγμὴ μὲ τρυφερότητα. Συμπονέστε μιὰ δυστυχισμένη καὶ γράφτε μου ἂν ὁ θεῖος μου εἶνε καλὰ καὶ τί ἔλεγε γιὰ μένα πρὶν πάψετε νὰ προφέρετε τὄνομά μου μεταξύ σας. Πέστε μου ἀκόμα ἂν τὸ ἀράδυ, τὴν ὥρα ποὺ συνηθιζε νὰ ξαναγυρίζη στὸ σπίτι, φαίνεται νὰ συλλογίζεται καμμιὰ φορὰ ἐκείνην ποὺ τοῦ ἦταν ἄλλοτε τόσο ἀγαπημένη...

"Ω! ἡ καρδιὰ μου συντρίβεται μονάχα ποὺ τὸ σκέφτομαι!

Γονατίζω μπροστά σας γιὰ νὰ σᾶς παρακαλέσω καὶ νὰ σᾶς ἱκετεύσω νὰ μὴ μοῦ φερθῆτε μὲ τὴ σκληρότητα τῆς ὁπαίας εἶμαι ἄξια, μὰ νοιώσετε ἀρκετὸ οἶκτο καὶ καλωσύν, γιὰ νὰ μοῦ γράψετε μερικὲς γραμμὲς καὶ νὰ μοῦ τὶς στείλετε...

Ἀγαπημένη μου θεία Κουμιτζ, ἂν ἡ καρδιὰ σας ἐπιμένη νὰ μοῦ φερθῆ μ' αὐστηρότητα, μὴν ἀποκρούσετε ὡστόσο τὴ φτωχὴ μου ἱκεσία πρὶν μιλήσετε σ' αὐτὸν ποὺ τὸν προσέβαλα περισσότερο ἀπ' ὅλους, αὐτὸν τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ γίνω γυναῖκα. "Εν δειχτῆ ἀρκετὰ συμπονετικὸς γιὰ νὰ πῆ ὅτι μπορεῖτε νὰ μοῦ γράψετε μερικὲς γραμμὲς — καὶ νομίζω ὅτι θὰ τὸ ἐπιτρέψη, γιατὶ ἔχερ τὴν καλωσύνη του καὶ τὴν μεγαλοψυχία του — πέστε του ὅτι τὴν νύχτα, ὅταν ἀκούω νὰ μουγκρίζη ἡ τρικυμία, ἔχω τὴν ἐντύπωσι ὅτι ὁ ἄνεμος στενάζει ἀπὸ πόνο γιατὶ εἶδε τὸν πόνο του καὶ τὸν πόνο τοῦ θείου μου καὶ πάει ὡς τὸν Θεὸ γιὰ νὰ μαρτυρήση ἐναντίον μου. Πέστε του ὅτι ἂν πεθάνω ἀρριο, θὰ πῶ τὰ τελευταῖα μου λόγια γιὰ νὰ τὸν εὐλογήσω, καθὼς καὶ τὸν θεῖο μου».

Κ' ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ περιεῖχε χρήματα, πέντε λίρες, τὶς ὁποῖες δὲν εἶχαν ἀγγίξει, ὅπως καὶ τὸ προηγούμενο ποσόν.

Ὁ κ. Πέγκοττυ ἐδίπλωσε μὲ φροντίδα τὸ γράμμα. Λεπτομερεῖς πληροφορίες ἐν ὑστερογράφῳ ἔδειχναν ποῦ ἔπρεπε ν' ἀπευθυνθῆ ἡ ἀπάντησις. Θὰ τὴν ἔστελναν σὲ πολλοὺς ἐνδιάμεσους, ἔτσι ὥστε νὰ μὴ μποροῦν ν' ἀνακαλύψουν τὸ μέρος ὅπου κρυβόταν ἡ "Εμιλυ.

— Τί ἀπάντησι τῆς ἔστειλαν; ρώτησα τὸν κ. Πέγκοττυ.

— Ἡ κυρὰ Κοῦμιτζ δὲν εἶνε πολὺ δυνατὴ στὸ γράψιμο. Ὁ Χὰμ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ τῆς συντάξη τὴν ἐπιστολὴ κι' ἐκείνη τὴν ἀντέγραψε. Τὴν πληροφόρησαν πὼς εἶχα ξεκινήσει γιὰ νὰ τὴν ὀρῶ καὶ τῆς ἔγραψαν τί εἶπα ποὶν νὰ φύγω.

— Σᾶς ἔστειλε καὶ ἄλλο γράμμα; ρώτησα.

— "Οχι μοῦ ἔστειλε μόνο χρήματα, ἀπάντησε ὁ κ. Πέγκοττυ, ἀνοίγοντας ἓν' ἄλλο φακελλο. Δέκα λίρες, ὅπως βλέπετε, μὲ τὴ σημείωσι: «Ἐ κ μ έ ρ ο υ ς μ ι ᾶ ς φ ι λ η ς». "Εφτασε μὲ τὸ προχθεσινὸ ταχυδρομεῖο. Καὶ ἀκίνησα ἀμέσως γιὰ νὰ τὴν ἀναζητήσω στὸ μέρος ποὺ δείχνει ἡ σφραγῖδα τοῦ φακέλλου...

Μοῦ ἔδειξε τὴ σφραγῖδα τοῦ φακέλλου, ὅπου ἦταν γραμμένο τὸ ὄνομα μιᾶς πόλεως τοῦ "Ανω Ρήνου.

Τὸν ρώτησα κατόπιν τί γίνεται ὁ Χὰμ κι' ἐκεῖνος μοῦ ἀπάντησε κουνῶντας τὸ κεφάλι του:

— Δουλεύει πιὸ σκληρὰ ἀπὸ ποτέ... Δὲν παραπονέται ποτέ... Μά, ὅπως μοῦ εἶπε ἡ Πέγκοττυ, φαίνεται πὼς τὸν συνέτριψε τὸ δυστύχημά του.

— Φτωχὸ παλληκάρι! ψιθύρισα.

— Δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τίποτε, κύριε Ντάβυ, οὔτε γιὰ τὴν ἴδια τὴ ζωή του, πρόφερε σιγὰ ὁ Πέγκοττυ μὲ ὕφος ἐπίσημο. "Οταν ζητάνε κανένα ἄντρα γιὰ μιὰ ἐπικίνδυνη δουλειὰ στὴ θάλασσα μὲ τὴν τρικυμία, τρέχει πάντα πρῶτος... Μὰ εἶνε γλυκὸς σὰν ἀρνάκι...

Ὁ κ. Πέγκοττυ μάζεψε τὶς ἐπιστολὲς μὲ ὕφος ὀνειροπόλο καὶ τὶς ἔχωσε στὸν κόρφο του. Ἡ πόρτα ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη ἀνοιχτὴ, μὰ τὸ πρόσωπο τῆς Μάρθας εἶχε ἐξαφανιστῆ.

— Μὰ τὴν πίστι μου! εἶπεν ὁ Πέγκοττυ, κυττάζοντας τὸ σάκκο του, ἀφοῦ σᾶς εἶδα ἀπόψε, κύριε Ντάβυ — κι' αὐτὸ μ' εὐχαρίστησε πολὺ — θὰ φύγω αὔριο πολὺ νωρίς. Αὐτὸ ποὺ μὲ βασανίζει εἶνε ὅτι σκεφτομαι πὼς μπορεῖ νὰ μοῦ τύχη κάπο πρὶν ἐπιστρέψω ὅλ' αὐτὰ τὰ χρήματα. "Αν πεθάνω καὶ χαθοῦν ἡ κλαποῦν αὐτὰ τὰ χρήματα, ἔτσι ποὺ νὰ ὑποθέση ἐκεῖνος ὅτι τὰ κράτησα, τίποτε δὲν θὰ μπορέση νὰ μὲ κρατήση στὸν ἄλλο κόσμο: πρέπει νὰ γυρίσω πάλι ἐδῶ κάτω γιὰ νὰ τοῦ τὰ δώσω.

Σηκώθηκε. Τὸ ἴδιο ἔκανα κι' ἐγώ. Σφίξαμε πάλι τὰ χέρια πρὶν ὀγουμε ἔξω.

— Θὰ κάνω μὲ τὰ πόδια δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πόσες λεΐγες, θὰ περπατήσω ὡς ὅτου νὰ πέσω κάτω ἀπ' τὴν κούρασι γιὰ νὰ μπορέσω νὰ τοῦ πετάξω στὰ μοῦτρα αὐτὰ τὰ χρήματα. "Αν μπορέσω νὰ τὸ κάνω αὐτὸ καὶ ξαναδρῶ τὴν "Εμιλυ, θὰ εἶμ' εὐχαριστημένος. "Αν δὲν μπορέσω νὰ τὴν ξαναδρῶ ἴσως νὰ μάθη μιὰ μέρα ὅτι ὁ θεῖος της, ποὺ τόσο τὴν ἀγαποῦσε, δὲν ἔπαψε νὰ τὴν ἀναζητάη παρὰ μόνο ὅταν ἔπαψε νὰ ζῆ. Καὶ ἂν δὲν γελίεται ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς αὐτὸ μονάχα θὰ φτάση γιὰ νὰ τὴν ξαναφέρη στὸ σπιτι.

Καθὼς ὀγήκαμε ἔξω, μέσα στὴν παγωμένη νύχτα, ξεχώρισα τὴ σιλουέττα μιᾶς γυναίκας ποὺ ἀπομακρυνόταν μπροστά μας. "Ηταν ἡ Μάρθα, ποὺ ὁ Πέγκοττυ, εὐτυχὴς, οὔτε τὴν πρόσεξε καθόλου.

Μοῦ μίλησε γιὰ ἕνα πανδοχεῖο στὸ δρόμο τοῦ Ντούβρ, ὅπου ἤξερε πὼς θὰ ὀρῆ γιὰ τὴ νύχτα ἕνα ἄσυλο ἀπὸ καὶ καθαρό. Τὸν συνώδευσα ὡς τὴ γέφυρα τοῦ Οὐεστμίνστερ καὶ μοῦ φάνηκε πὼς ὅλα γύρω μας εἶχαν γίνει σιωπηλὰ ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς αὐτόν, καθὼς ξανάρχιζε τὸ μοναχικό του ταξίδι ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χιόνια.

X

Τέλος, ἡ ἀπάντησις ἀπὸ τὶς γρηᾶς δεσποινίδες, τὶς θεῖες τῆς Ντόρας, ἔφτασε. Ἡ δεσποινίδες αὐτὲς ἔστελναν τοὺς χαιρετισμούς των στὸν ὑποφαινόμενο καὶ τὸν πληροφοροῦσαν ὅτι εἶχαν διαβάσει τὴν ἐπιστολὴ του μὲ τὴν μεγαλύτερη προσοχὴ «γιὰ τὸ συμφέρον καὶ τῶν δύο μερῶν». Ἐπρόσθεσαν ὅτι προτιμοῦσαν ν' ἀποφύγουν νὰ ἐκφράσουν τὴν γνώμη τους δι' ἐπιστολῆς σχετικῶς μὲ τὴν ἀνακοίνωσι ποὺ τοὺς εἶχε κάνει ὁ ὑποφαινόμενος, μὰ ἂν αὐτὸς ἤθελε νὰ τὶς τιμήση μὲ μιὰ ἐπίσκεψί του, συνοδευόμενος, ἂν τὸ θεωροῦσε καλὸ, ἀπὸ ἕνα σοβαρὸ φίλο του, θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς νὰ κουβεντιάσουν σχετικῶς μαζύ τους.

Σ' ὅλα αὐτὰ, ὁ ὑποφαινόμενος ἀπάντησε, ὑποβάλλοντας τὰ σέβη του καὶ λέγοντας ὅτι θὰ ἔδεαινε τὴν τιμὴ νὰ ἐπισκεφθῆ τὶς δεσποινίδες Σπένλοου σὲ μιὰ μέρα ποὺ θὰ τοῦ ὥριζαν αὐτὲς κι' ὅτι θὰ συνοδευόταν, ἀφοῦ τοῦ τὸ ἐπέτρεπαν, ἀπὸ τὸν φίλο του κ. Θωμᾶ Τρήντλ, δικηγόρο. Ἀφοῦ ἔστειλε τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ, ὁ ὑποφαινόμενος κυριεύθηκε ἀπὸ μιὰ ἀσυγκράτητη νευρικὴ ταραχὴ ποὺ βάσταξε ὡς τὴν ἡμέρα τῆς ἐπισκέψεως.

Προσεχῶς στὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
ἡ καταπληκτικὴ ἱστορία μιᾶς ἐπικῆς βασίλισσας τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας.
Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΘΛΟΙ
ΧΡΥΣΩΣ ΤΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑΣ
ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ ΑΡΜΑΤΩΛΟΥ
ΚΑΠΕΤΑΝ ΔΙΑΒΟΛΗ

"Ενα πρᾶγμα ποὺ μεγάλωνε ἀκόμα περισσότερο τὴν ταραχή μου ἦταν ὅτι σ' αὐτὲς τὶς κρίσιμες περιστάσεις, εἶχα στερηθῆ τῶν ἀνεκτιμήτων ὑπηρεσιῶν τῆς δεσποινίδος Μίλλς. Ὁ πατέρας της, ποὺ διεύθυνε ἕναν ἐμπορικὸ οἶκο στὴν Καλκούτα, τὴν εἶχε πάρει μαζύ του στὶς Ἰνδίες.

Τὴν ἡμέρα τῆς ἐπισκέψεως, ὁ Τρὴντλ ὤρθε καὶ μὲ πῆρε ἀπ' τὸ σπίτι μου καὶ φύγαμε μαζύ, ἐνῶ ὁ κ. Ντὶκ πετοῦσε πίσω μας ἕνα ἀπὸ τὰ παπούτσια του γιὰ γοῦρι.

Μολονότι ὁ Τρὴντλ ἦταν ἕνα λαμπρὸ παλληκάρι κι' ἔνοιωθα γι' αὐτὸν τὴν πιὸ μεγάλη φιλία, δὲν μπόρεσα νὰ μὴ κάνω τὴ σκέψι ὅτι, γι' αὐτὴν τὴν τόσο λεπτὴ περίπτωσι, θὰ ἦταν καλύτερα νὰ χτενιζόταν διαφορετικά. Τὰ μαλλιά του ὁλόισα πάνω ἀπ' τὸ μέτωπό του τοῦ ἔδιναν ἕνα ὕφος ἀγριωπό — γιὰ νὰ μὴν πῶ μιὰ ἔκφρασι λύκου — που, ὅπως φοβόμουν μέσα μου, μποροῦσε νὰ μᾶς ἀποβῆ μοιραῖο.

Πῆρα λοιπὸν τὴν ἐλευθερία νὰ τοῦ κάνω ἕναν ὑπαινιγμὸ σχετικῶς, καθὼς διευθυνόμαστε μὲ τὰ πόδια πρὸς τὸ Πούντεϋ καὶ νὰ τὸν ρωτήσω ἂν δὲν μποροῦσε νὰ τὰ στρώση λίγο.

— Ἀγαπητέ μου Κόπερφιλντ, μοῦ ἀπάντησε ὁ Τρὴντλ, ἀγάζοντας τὸ καπέλλο του καὶ περνῶντας τὸ χέρι του πρὸς διλες τὶς διευθύνσεις στὰ μαλλιά του γιὰ νὰ προσπαθήση νὰ τὰ στρώση, τίποτε δὲν θὰ μ' εὐχαριστοῦσε περισσότερο, μὰ δὲν ὑπάρχει τρόπος...

— Δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ στρώσης τὰ μαλλιά σου; ρώτησα.

— Ὄχι, εἶπεν ὁ Τρὴντλ, εἶν' ἕνα πρᾶγμα ἀδύνατον. Κι' ἂν ἀκόμα κρατοῦσα στὸ κεφάλι μου ὡς τὸ Πούντνεϋ ἕνα ὄβαρος ἑκατὸ ὀκάδων, πάλι τὰ μαλλιά μου θ' ἀνασηκωνόντουσαν μόλις θὰ ἔβγαζα τὸ ὄβαρος αὐτό. Δὲν ξέρεις, Κόπερφιλντ, πόσο ἀνυπόταχτα εἶνε τὰ μαλλιά μου. Μὲ κάνουν νὰ φαίνομαι πάντοτε σὰν σκαντζόχοιρος ἀγριεμένος!

Ἔνοιωθα, τὸ ὁμολογῶ, μιὰ μικρὴ ἀπογοήτευσι, μὰ μὲ γοήτευσε ἡ καλωσύνη τοῦ φίλου μου.

Καθὼς πλησιάζαμε στὸ σπίτι ποὺ κατοικοῦσαν ἡ δεσποινίδες Σπένλοου, ἡ ταραχή μου εἶχε μεγαλώσει τόσο ὥστε ὁ Τρὴντλ μ' ὠδήγησε σ' ἕνα γειτονικὸ καφενεῖο καὶ μοῦ προσέφερε ὡς τονωτικὸ ἕνα ποτηράκι ρακί.

"Οταν ἡ ὑπηρέτρια ἦρθε καὶ μᾶς ἄνοιξε, θυμᾶμαι ἀμυδρὰ πὼς διέχισα μὲ ὄβημα τρεμάμενο ἕναν προθάλαμο ὅπου ὑπῆρχε ἕνα βαρόμετρο κι' ὅτι μπῆκα κατόπιν σ' ἕνα γαλήνιο σαλονάκι ποὺ ἔβλεπε στὸν κῆπο. Θυμᾶμαι κατόπιν πὼς κάθησα σ' ἕναν σοφᾶ καὶ πὼς εἶδα τὰ μαλλιὰ τοῦ Τρὴντλ νὰ ἀνορθώνωνται ξαφνικὰ τώρα ποὺ εἶχε βγάλει τὸ καπέλλο του, ὅπως τὼν ἀνθρωπάκων μὲ τὸ ἐλατήριο ποὺ ξεπετιοῦνται ἀπὸ ἕνα κουτί... "Επειτα θυμᾶμαι πὼς ἄκουγα τὸ τὶκτάκ ἑνὸς παλιοῦ ἐκκρεμοῦς ποὺ στόλιζε τὸ τζάκι κι' ὅτι προσπαθοῦσα, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώνω, νὰ συγχρονίσω τοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς μου μὲ τοὺ ἐκκρεμοῦς. Θυμᾶμαι ὅτι ὑπῆρχα μέσ' στὸ σαλόνι ἕνα σημάδι τῆς παρουσίας τῆς Ντόρας κι' ὅτι δὲν τὸ εὕρισκα, ὅτι ὁ Ζὶπ γαύγιζε κάπου μακρυὰ κι' ὅτι κατώρθωσαν νὰ τὸν κάνουν νὰ σωπάση ἀμέσως.

Τέλος, ὀρέθηκα ὄρθιος, σπρώχνοντας τὸν Τρὴντλ πρὸς τὸ τζάκι γιὰ νὰ ὑποκλιθῶ, κατασαστισμένος, μπρὸς σὲ δυὸ γρηᾶς δεσποινίδες κοντὲς, στεγνὲς, ντυμένες στὰ μαῦρα, ὄμοιες κι' ἀπαράλλαχτες μὲ τὸν μακαρίτη κ. Σπένλοου.

— Σᾶς παρακαλῶ, καθῆστε, εἶπε ἡ μιὰ ἀπ' αὐτές.

Ἀφοῦ ἔπαψα νὰ σπρώχνω τὸν Τρὴντλ κι' ἀφοῦ κάθησα σὲ κάποιο πρᾶγμα ποὺ δὲν ἦταν εὐτυχῶς ἡ γάτα τοῦ σπιτιοῦ, ἀνέκτησα κάπως τὴν ψυχραιμία μου γιὰ νὰ προσέξω ὅτι ὁ μακαρίτης κ. Σπένλοου ἦταν τὸ νεώτερο μέλος τῆς οἰκογενείας, ὅτι μιὰ διαφορὰ ἡλικίας ἕξη-ὀχτὼ χρόνων τὸν χώριζε ἀπ' τὶς δυὸ ἀδελφές, κι' ὅτι ἡ νεώτερη ἀπ' αὐτὲς εἶχε ἀναλάβει νὰ κάνη τὶς διαπραγματεύσεις, γιατὶ κρατοῦσε στὰ χέρια της τὸ γράμμα μου ποὺ τὸ συμβουλευόταν κάθε τόσο μέσ' ἀπ' τὰ γυαλιά της. Ἡ μεγαλύτερη κρατοῦσε τὰ χέρια της σταυρωμένα στὸ στῆθος της, σὰν Ἰνδικὸ εἴδωλο.

— Ὁ κ. Κόπερφιλντ, ὑποθέτω; εἶπεν ἡ μικρότερη ἀδελφή, ἀπευθυνομένη στὸν Τρήντλ.

Τί κακὴ ἀρχή! Ὁ φτωχὸς ὁ Τρήντλ ὑποχρεώθηκε νὰ πῆ πὼς ἐγὼ ἤμουν ὁ κ. Κόπερφιλντ, ἐγὼ νὰ ὑπεραστιστῶ τὴν προσωπικότητά μου κ' ἡ γεροντοκόρες νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἰδέα τους ὅτι ὁ Τρήντλ ἦταν ὁ Κόπερφιλντ!

— Κύριε Κόπερφιλντ, εἶπε τότε ἡ ἀδελφὴ ποὺ κρατοῦσε τὴν ἐπιστολή, ἀπευθυνομένη πειὰ σὲ μένα.

Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ τί ἔκανα ἐκείνη τὴ στιγμὴ — ὁποκλίθηκα, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα — καὶ συγκέντρωσα ὅλη μου τὴν προσοχὴ γιὰ νὰ τὴν ἀκούσω, ὅταν ἡ μεγαλύτερη ἐπενέβη καὶ εἶπε:

— Ἐπειδὴ ἡ ἀδελφή μου Λαβίνια εἶνε πιὸ εἰδικὴ στὰ ζητήματα αὐτῆς τῆς φύσεως, θὰ σᾶς ἐκθέση τὶς ἀπόψεις μας.

Ἀργότερα ἔμαθα ὅτι ἡ μὶς Λαβίνια ἐθεωρεῖτο ὡς αὐθεντία στὰ αἰσθηματικὰ ζητήματα, ἐπειδὴ ἄλλοτε κάποιος κ. Πίντζερ τὴν εἶχε ἐρωτευθῆ. Ὑποθέτω ὅμως ὅτι αὐτὸ μᾶλλον ἦταν μιὰ ὑπόθεσις, τῆς μὶς Λαβίνια κι' ὅτι ὁ κ. Πίντζερ ἦταν ἐντελῶς ἀθῶος τῶν αἰσθημάτων ποὺ τοῦ ἀπέδιδαν. Πάντως, ὅπως μπόρεσα ν' ἀντιληφθῶ, δὲν τῆς τὰ εἶχε ἐκφράσει ποτέ. Ὡστόσο ἡ μὶς Λαβίνια κ' ἡ μεγαλύτερη ἀδελφή της, μὶς Κλάρισσα, πίστευαν σταθερὰ πὼς θὰ τὰ ἐξέφραζε καμμιὰ μέρα, ἂν ὁ θάνατος δὲν τὸν ἔπαιρνε στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του (στὰ ἑξῆντα του χρόνια, πάνω-κάτω), ἀφοῦ κατέστρεψε τὴν ὑγεία του μὲ τὴν κατάχρησι τῶν ποτῶν. Ἡ γεροντοκόρες ὅμως πίστευαν ὅτι ὁ κρυφὸς ἔρωτάς του τὸν εἶχε ὁδηγήσει στὸν τάφο.

— Δὲν θ' ἀναδιφήσουμε τὸ παρελθὸν γιὰ νὰ βροῦμε τὰ αἴτια, εἶπεν ἡ μὶς Λαβίνια. Ὁ θάνατος τοῦ ἀδελφοῦ μας τὰ ἔσβυσε ὅλα.

— Δὲν εἴχαμε, ἐπρόσθεσε ἡ μὶς Κλάρισσα, συχνὲς σχέσεις μὲ τὸν ἀδελφό μας. Μὰ δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ διχόνοια μεταξύ μας. Αὐτὸς εἶχε διαλέξει τὸ δρόμο του κι' ἐμεῖς τὸ δικό μας.

Ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ μιλήση ἡ καθεμιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ ἀδελφές, ἔσκυβε λίγο πρὸς τὰ ἐμπρός, καὶ, ὅταν τελείωνε, κουνοῦσε λίγο τὸ κεφάλι της καὶ ἀνωρθωνόταν.

— Ἡ θέσις τῆς ἀνεψιᾶς μας ἄλλαξε μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ μας, ἐξακολούθησε ἡ μὶς Λαβίνια. Γι' αὐτὸ θεωροῦμε τὶς ἰδέες τοῦ ἀδελφοῦ μας ὡς πρὸς τὸ μέλλον τῆς κόρης του σὰν νὰ μὴν ὑπῆρξαν ποτέ. Δὲν ἔχουμε κανένα λόγο ν' ἀμφιβάλλουμε, κύριε Κόπερφιλντ, ὅτι δὲν εἶστε ἕνας νέος μὲ ἐκτίμησι, προικισμένος μὲ σοβαρὰ χαρίσματα, ποὺ αἰσθάνεται μεγάλη ἀφοσίωσι γιὰ τὴν ἀνεψιά μας.

Τοὺς ἀπάντησα ὅτι ποτὲ κανένας δὲν εἶχε ἀγαπήσει ὅπως ἀγαποῦσα ἐγὼ τὴ Ντόρα. Ὁ Τρὴντλ μὲ βοήθησε, μουρμουρίζοντας ἐπιδοκιμαστικά.

Τότε ἡ μὶς Λαβίνια, ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὴν ἐπιστολή μου, εἶπε:

— Ζητᾶτε ἀπὸ τὴν ἀδελφή μου καὶ μένα τὴν ἄδεια νἀρχόσαστε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ὡὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ μνηστῆρος τῆς ἀνψιᾶς μας. Ἡ ἀδελφή μου κι' ἐγώ, κύριε Κόπερφιλντ, διαβάσαμε μὲ μεγάλη προσοχὴ τὴν ἐπιστολή σας καὶ δὲν ἀποφασίσαμε τίποτε, χωρὶς νὰ τὴν δεῖξουμε προηγουμένως στὴν ἀνψιά μας καὶ χωρὶς νὰ μιλήσουμε σχετικῶς μαζύ της. Ἐν τέλει δὲ ἀποφασίσαμε νὰ ἱκανοποιήσουμε τὴν ἐπιθυμία σας καὶ νὰ σᾶς ἐπιτρέψουμε τὶς ἐπισκέψεις σας ἐδῶ.

— Ἀγαπητέ μου δεσποινίδες, φώναξα ἀνακουφισμένος ἀπὸ ἕνα τεράστιο βάρος, ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὴν καλωσύνη σας.

— Μὰ ὅσον ἀφορᾶ αὐτὲς τὶς ἐπισκέψεις, ἐξακολούθησε ἡ μὶς Λαβίνια, θὰ προτιμοῦσαμε ν' ἀπευθύνωνται πρὸς ἐμᾶς, γιατὶ δὲν θέλουμε γιὰ τὴν ὥρα νὰ ἐπισημοποιήσουμε κανένα δεσμὸ μεταξὺ τῆς ἀνψιᾶς μας καὶ τοῦ κ. Κόπερφιλντ, πρὶν μὰς δοθῆ ἡ εὐκαιρία ν' ἀντιληφθοῦμε τὶς σχέσεις τους ἀπὸ κοντά...

— Κόπερφιλντ, εἶπεν ὁ Τρὴντλ γυρίζοντας πρὸς ἐμένα, θ' ἀναγνωρίσης, εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὸ μέτρο αὐτὸ εἶνε λογικὸ καὶ φρόνιμο.

— Βέβαια! φώναξα.

— Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, συνέχισε ἡ μὶς Λαβίνια, θὰ παρακαλέσουμε τὸν κ. Κόπερφιλντ νὰ μᾶς βεβαιώση ὅτι δὲν θὰ ἐπιχειρήση μὲ ὁποιονδήποτε ἄλλον τρόπο νἀρθῆ σ' ἐπικοινωνία μὲ τὴν ἀνψιά μας. Ἐπίσης ἐπιθυμοῦμε, ὁ κ. Κόπερφιλντ νὰ συνοδεύεται κάθε φορὰ ποὺ θἀρχεται ἐδῶ ἀπο ἕνα φίλο σοβαρὸ (στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ μὶς Λαβίνια γύρισε τὸ κεφάλι της πρὸς τὸν Τρὴντλ, ὁ ὁποῖος τὴν χαιρέτησε), γιὰ νὰ μὴ δημιουργηθοῦν παρεξηγήσεις. Ἂν ὁ κ. Κόπεοφιλντ ἡ ἐσεῖς, κ. Τρὴντλ, διστάζετε νὰ μᾶς δώσετε αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσι, ἔχετε ὅλο τὸν καιρὸ νὰ σκεφθῆτε προηγουμένως.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΞΕΔΟΘΗ
καὶ ἀπεστάλη εἰς τὰ ὑποπρακτορεῖα
"Η ΑΥΓΗ ΝΤΕ ΝΕΒΕΡ"
Τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ πατρὸς
Ζητήσατέ την καὶ ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας.
Διὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις ..... Δρ. 10
Διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ..... » 12
συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων ταχ. ἀποστολῆς.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΛΕΒΕΛ

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΙΟ "ΣΥΣΤΗΜΑ,,

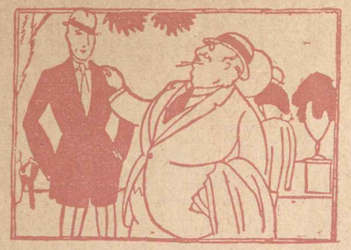

— Κύριε, εἶπε ὁ ἐπισκέπτης χωρὶς κανέναν ἄλλο πρόλογο, ἔρχομαι νὰ σᾶς προτείνω ἢ τὴν εἰρήνη ἢ τὸν πόλεμο!...

Ὁ κ. Ροσελὲ, ὁ διευθυντὴς τοῦ Καζίνου, κύτταξε τὸν συνομιλητή του μέσ' ἀπ' τὸ μονόκλ του, κι' ἔπειτα ἁπλῶσε τὸ χέρι γιὰ νὰ χτυπήση τὸ κουδοῦνι.

Ὁ ἐπισκέπτης τὸν συγκράτησε μὲ μιὰ εὐγενικὴ χειρονομία καὶ τοῦ εἶπε:

— Δὲν εἶμαι τρελλὸς, οὔτε κανένας ἐκβιαστής. Τὸ ὄνομα ποὺ διαβάσατε στὴν κάρτα μου δὲν εἶνε ψεύτικο, οὔτε κ' ἡ ἰδιότης μου, ποὺ εἶνε γραμμένη ἀπὸ κάτω. Εἶμαι ὁ κ. Μερβάλ, διδάκτωρ τῶν μαθηματικῶν. Ἔτσι καθησυχάζετε ὡς πρὸς τὴν ἠθικότητα τοῦ ἀτόμου μου. Ἐπιτρέψατέ μου τώρα νὰ σᾶς διαφωτίσω μὲ δυὸ λόγια γιὰ τὸ σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς μου. Παρουσιάζει γιὰ σᾶς, τολμῶ νὰ πῶ, ἕνα τεράστιο συμφέρον καὶ δὲν θὰ μετανοήσετε ἀσφαλῶς γιὰ τὰ λίγα λεπτὰ ποὺ θὰ σᾶς ἀπασχολήσω. Ἀνακάλυψα ἕνα «σύστημα» παιγνιδιοῦ στὴ ρουλέττα, χάρις στὸ ὁποῖο μπορῶ νὰ πλουτίσω καὶ νὰ σᾶς καταστρέψω μέσα σ' ἕνα χρονικὸ διάστημα πολὺ μικρό.

— Μὰ τὴν πίστι μου, κύριε, εἶπε ὁ διευθυντὴς τοῦ καζίνου, κάνατε μιὰ πρώτης τάξεως ἀνακάλυψι καὶ σᾶς εὔχομαι καλὴ ἐπιτυχία.

— Βλέπω, κύριε, εἶπε ὁ ἐπισκέπτης, ὅτι τὰ λόγια μου, ἀντὶ νὰ σᾶς πείσουν, σᾶς ἐνισχύουν ἀκόμη περισσότερο στὴν πεποίθησί σας, ὅτι εἶμαι ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς μονομανεῖς ποὺ γυρίζουν καθημερινῶς στὰ καζίνα καὶ λένε ὅτι μποροῦν νὰ «τινάξουν τὸν μπάγκο» καὶ στὸ τέλος τινάζουν τὰ μυαλά τους στὸν ἀέρα! Ἀπατᾶσθε ὅμως... ἐγὼ εἶμαι ἕνας σοφὸς ποὺ ἔχει πολὺ ἰσορροπημένα τὰ μυαλά του. Ἐνῶ εἰ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς συμφοιτητάς μου, μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν μας, ἀφιέρωναν τὸν καιρό τους, τὶς γνώσεις τους καὶ τὴν ἀντίληψί τους στὴ λύσι μεγάλων μαθηματικῶν, γεωμετρικῶν καὶ ἀλγεβρικῶν προβλημάτων, ἐγὼ τ' ἀφιέρωνα ὅλ' αὐτὰ στὴ μελέτη ἑνὸς προβλήματος, ἐξίσου σπουδαίου: τῶν «πιθανοτήτων τῆς ρουλέττας». Αὐτὴ ἡ ἐργασία μοῦ στοίχισε δεκαπέντε χρόνια τῆς ζωῆς μου κι' ὁλόκληρη τὴν περιουσία μου καὶ, ὅπως συμβαίνει μὲ τοὺς περισσότερους ἐφευρέτες, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἑτοιμαζόμουν νὰ ἐγκαταλείψω τὶς ἔρευνές μου, ἡ λύσις τοῦ προβλήματος μοῦ παρουσιάστηκε...

— Δὲν βλέπω ὅμως κατὰ τί μποροῦν νὰ μ' ἐνδιαφέρουν ὅλ' αὐτὰ, τὸν διέκοψε ὁ διευθυντὴς τοῦ καζίνου. Ἐκτὸς ἂν ἤρθατε νὰ μοῦ προτείνετε, ὅπως συνηθίζεται, νὰ πουλήσετε τὸ «σύστημά» σας...

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ἦρθα νὰ σᾶς προτείνω.

— Καὶ ἐπειδὴ, ὅπως φαντάζομαι, δὲν ἐνεργεῖτε ἀπὸ καθαρὴ φιλανθρωπία, θὰ θέλετε χωρὶς ἄλλο κανένα πολὺ μεγάλο ποσόν.

— Ἀπεναντίας πολὺ μικρὸ συγκρινόμενο πρὸς τὰ κέρδη ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ πραγματοποιήσω ἐφαρμόζοντας τὸ «σύστημά» μου. Θέλω, ἁπλούστατα, ἕνα ἑκατομμύριο φράγκα.

— Δὲν εἶσαι, μὰ τὴν ἀλήθεια, ὑπερβολικός... Μά, καταλαβαίνετε, ὅτι πρὶν σᾶς δώσω αὐτὸ τὸ ποσόν, θὰ ἤθελα νὰ μάθω τὸ σύστημά σας, εἶπε ὁ διευθυντὴς τοῦ καζίνου, διασκεδάζοντας μὲ τὴν τροπὴ ποὺ ἔπαιρνε ἡ συζήτησις.

— Καταλαβαίνετε καὶ σεῖς, τοῦ ἀπάντησε ὁ Μερβάλ, ὅτι δὲν εἶμαι τρελλὸς γιὰ νὰ σᾶς τὸ φανερώσω χωρὶς ἐγγύησι...

— Ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους, συγχωρῆστε με... Δὲν μπορῶ νὰ συζητήσω μαζύ σας...

— Ἡ δυσπιστία δὲν μὲ ἐκπλήττει... Μὰ καὶ σὲ μένα τώρα δὲν μένει τίποτε ἄλλο παρ' ν' ἀρχίσω νὰ ἐφαρμόζω τὸ σύστημα μου. Σᾶς προειδοποίησα καὶ εἰμ' ἐν ταχεῖ μὲ τὴ συνείδησί μου... Σᾶς λέω ἀκόμα ὅτι δὲν θὰ αἰσθανθῆτε ὁ μέσως τὶς συνέπειες τοῦ συστήματός μου, γιατὶ τὰ οἰκονομικά μου εἶνε ἐπὶ τοῦ παρόντος ἄσχημα καὶ θ' ἀρχισμὲ μικρὲς «μῖζες». Μὰ σὲ λίγες μέρες, ὅταν ἀπὸ τὰ πρῶτα μου μικρὰ κέρδη θὰ ἔχω σχηματίσει ἕνα στρογγυλὸ ποσὸ, θὰ δῆτε τότε πῶς τινάζεται ὁ πάγκος.

— Θὰ τὸ δῶ, εἶπε ὁ διευθυντὴς τοῦ καζίνου καὶ σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέσι του.

— Φοβᾶμαι μόνο μήπως θὰ εἶνε πολὺ ἀργὰ τότε, τοῦ ἀπάντησε ὁ Μερβάλ καὶ βγῆκε ἔξω.

— Ἕνας ἀκόμα τρελλὸς, εἶπε ὁ διευθυντὴς ὅταν ἔμεινε μόνος. Αὐτοὶ οἱ τρελλοὶ τῶν καζίνων δὲν διαφέρουν καθόλου μεταξύ τους. Εἶνε ὅλοι ἐφευρέται συστημάτων.

Κι' ἔπειτ' ἀπὸ λίγη ὥρα ξέχασε αὐτὴ τὴν ἐπίσκεψη.

Σὲ λίγες ἡμέρες, ἕνα πρωΐ, καθὼς ἔπαιρνε τὸν ἀέρα του στὴν ταράτσα τοῦ καζίνου, εἶδε ἐκεῖ τὸν ἐπισκέπτη του.

— Ἐ λοιπόν, κύριε Μερβάλ, τὸν ρώτησε, τὸ σύστημά σας θριαμβεύει;

— Ἀκριβῶς, τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Καὶ, ἀδιάφορα, ἄρχισε νὰ τοῦ μιλάη γιὰ τὴ βροχὴ καὶ τὸν καλὸ καιρό. Αὐτὴ ἡ ἐλευθερία τοῦ πνεύματος ξάφνισε τὸν διευθυντή. Οἱ τρελλοὶ συνήθως εἶνε διαρκῶς νευρικοὶ καὶ μιλᾶνε ἀδιάκοπα γιὰ τὴν «ἰδέα» τους. Μ' αὐτὸν ἐδῶ δὲν συνέβαινε τὸ ἴδιο. Ἦταν πολὺ γαλήνιος καὶ μποροῦσε νὰ μιλάη γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα.

Τὸ ἴδιο ἀπόγευμα, ὁ διευθυντὴς μπῆκε στὸ μεγάλο σαλόνι τοῦ καζίνου. Ἀντίκρυσε ἐκεῖ τὸν Μερβάλ, ὁ ὁποῖος στὴν ἀρχὴ παρακολουθοῦσε τὴ ρουλέττα χωρὶς νὰ συμμετέχη στὸ παιγνίδι. Σὲ λίγο ἔβγαλε τὸν εἶδε νὰ βγάζη ἕνα χαρτονόμισμα ἀπ' τὴ τσέπη του, νὰ τὸ βάζη στὸ 9 καὶ νὰ ξαναπαίρνη τὴν ἀδιάφορη στάσι του.

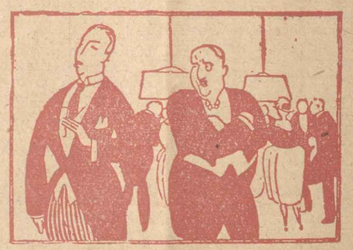

Ἡ μπίλλια ξεκίνησε, κύλησε καὶ τέλος στάθηκε...

Ὁ μπαγκιέρης φώναξε τὸ νούμερο ποὺ κέρδισε. Μὰ μέσα στὸν θόρυβο καὶ τὶς ὁμιλίες, ὁ διευθυντὴς δὲν τὸ ἄκουσε καὶ πλησίασε περισσότερο.

— Λοιπόν; ρώτησε τὸν Μερβάλ.

— Λοιπόν, κερδίζω, ἀπάντησε ἐκεῖνος βάζοντας τὰ κερδισμένα στὴν τσέπη του.

Δυὸ μέρες πέρασαν χωρὶς ὁ διευθυντὴς τοῦ καζίνου νὰ ξαναΐδῆ. Τὴν τρίτη μέρα, τὸν εἶδε πάλι στὴ ρουλέττα τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ παγκιέρης φώναζε ὅτι εἶχε κερδίσει τὸ νούμερο 32, ἀπάνω στὸ ὁποῖο ὁ Μερβάλ εἶχε βάλει μερικὰ χιλιόφραγκα.

Δὲν τοῦ μίλησε, μὰ πλησιάζοντας ἕναν ἐπιθεωρητὴ τὸν ρώτησε:

— Γνωρίζετε αὐτὸ τὸν κύριο; Πῶς πάει στὸ παιγνίδι;

— Φαίνεται ὅτι κερδίζει πάντοτε, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἐπιθεωρητής.

* * *

Ἐπὶ μιὰ βδομάδα, ὁ διευθυντὴς τοῦ καζίνου δὲν πλησίασε καθόλου τὸ πόδι του στὶς σάλλες τῆς ρουλέττας. Ἡ ἀπάθεια καὶ ἡ ἀδιαφορία τοῦ Μερβὰλ τοῦ ἔδινε στὴ ψυχὴ ἀφορα καὶ πολλὲς φορὲς, ὅταν ἔμενε τὰ βράδυα μόνος, ἕνα νοῦς του προσηλωνόταν ἐπίμονα σ' αὐτόν...

Ἂν ὅσα τοῦ εἶχε πῆ ἦσαν ἀληθινά;

Ἂν πραγματικὰ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε ἀρῆ ἐν' ἀλάνθαστο σύστημα γιὰ νὰ κερδίζη;

Ὅταν ἀποφάσισε νὰ ξαναγυρίση στὶς σάλλες τῆς ρουλέττας, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ποὺ εἶδε ἐκεῖ ἦταν ὁ Μερβάλ. Τοῦ φάνηκε πιὸ σοβαρὸς, πιὸ ἐπίσημος ἀπὸ ἄλλοτε καὶ ἡ εὐγενική, μὰ σύντομη «καλημέρα» του τὸν ἔριξε σὲ σκέψεις.

Ὡστόσο δὲν τὸν ἄφησε οὔτε βῆμα.

Ὁ Μερβὰλ συμβουλεύτηκε ἕνα καρνὲ, ἔκανε σ' αὐτὸ ἕναν σύντομο λογαριασμὸ, πλησίασε σ' ἕνα τραπέζι καὶ εἶπε μὲ δυνατὴ φωνή:

— Πεντάρω δέκα χιλιάδες φράγκα στὸ 4!

Τὸ 4 βγῆκε καὶ ὁ Μερβὰλ μάζεψε τὰ κέρδη του. Ἔπειτα πόνταρε στὸ 16, ποὺ βγῆκε κι' αὐτό. Χωρὶς νὰ δείξη χαρὰ ἢ ἔκπληξι, ἔδειξε τὸν σωρὸ ἀπὸ τὶς μάρκες μπροστά του καὶ εἶπε:

— Στὸ 21.

Τὸ 21 βγῆκε. Οἱ διπλανοὶ τὸν κύτταζαν μὲ θαυμασμό. Ὁ Μερβὰλ δὲν τοὺς ἔδωσε καμμιὰ προσοχὴ καὶ φώναξε ἕναν ὑπάλληλο γιὰ ν' ἀλλάξη τὶς μάρκες του.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ καζίνου τὸν πλησίασε τότε. Ἦταν πολὺ κόκκινος, πολὺ νευρικὸς καὶ τσαλάκωνε τὰ γάντια του ἀνάμεσα στὰ δάχτυλά του.

— Κύριε, εἶπε στὸν Μερβάλ, ποὺ τοῦ χαμογελοῦσε γαλήνια, ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ μ' ἀκολουθήσετε στὸ γραφεῖο μου;

Μόλις βρέθηκαν μόνοι, ἐπρόσθεσε μὲ φωνὴ βραχνή:

— Ὁ χρόνος εἶνε χρῆμα. Ἀκοῦστε: θὰ σᾶς δώσω αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἕνα τσὲκ 500.000 φράγκων ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ μὴν ξαναπατήσετε τὸ πόδι σας στὸ καζῖνο καὶ νὰ μὴ φανερώσετε τὸ σύστημά σας σὲ κανένα.

Ὁ Μερβὰλ ἔκανε ἕνα μορφασμό.

— Τί λέτε; εἶπε. Αὐτὸ δὲν εἶνε καθόλου συμφέρον γιὰ μένα. Χωρὶς κανένα κίνδυνο, μὲ τὸ σύστημά μου μπορῶ νὰ κερδίσω τὰ δεκαπλάσια, τὰ ἑκατονταπλάσια...

Ὁ διευθυντὴς τοῦ καζίνου ἀνέβασε τὸ ποσὸν στὶς 750.000. Μὰ ἐκεῖνος κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του.

— Σᾶς προσφέρω ἕνα ἑκατομμύριο, εἶπε τέλος μὲ φωνὴ πολὺ σιγανὴ ὁ διευθυντὴς, τρομαγμένος κι' ὁ ἴδιος ἀπὸ τὸ τεράστιο αὐτὸ ποσόν.

Ὁ Μερβὰλ δίστασε, σκέφτηκε καὶ εἶπε τέλος:

— Ἔστω, δέχομαι... Δὲν εἶστε κακὸς ἄνθρωπος κι' ἐγὼ δὲν ἔχω ὑπερβολικὲς ἀξιώσεις... Πληρῶστε με κι' ἔχετε τὸ λόγο μου ὅτι δὲν θὰ ξαναπατήσω τὸ πόδι μου ἐδῶ. Ὅσο γιὰ τὸν κίνδυνο νὰ μάθη κανεὶς ἄλλος τὸ σύστημά μου, ὅπως θὰ δῆτε εἶνε ἀνύπαρκτος.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ καζίνου συμπλήρωσε ἕνα τσὲκ, τὸ ὑπόγραψε καὶ τοῦ τὸ ἔδωσε. Ὁ Μερβὰλ, ἀφοῦ τὸ κύτταξε, τὸ ἔβαλε στὴν τσέπη του. Ἔπειτα ξαπλώθηκε σὲ μιὰ πολυθρόνα κι' ἄρχισε νὰ λέη:

— Ὅπως ὅλες ἡ μεγάλες ἀνακαλύψεις, ἔτσι κ' ἡ δική μου εἶνε πολὺ ἁπλῆ. Βασίζεται σ' ἕνα σίγουρο δεδομένο: στὴν τύχη. Οἱ ὑπολογισμοὶ, οἱ νόμοι τῶν πιθανοτήτων μὲ τὰ ὁποῖα σπάζουν οἱ ἄλλοι τὸ κεφάλι τους γιὰ νὰ κερδίσουν στὴ ρουλέττα, εἶνε, μετὰ συγχωρήσεως, κολοκύθια! Τίποτε δὲν εἶνε ἀληθινὸ, τίποτε δὲν εἶνε σίγουρο, ὅσο ἡ Τύχη... Ἡ Τύχη μ' ἔκανε τὰ χάσω τὴν περιουσία μου. Αὐτὸ εἶνε ἕνα γεγονὸς καὶ, σύμφωνα μὲ τὶς φιλοσοφικὲς θεωρίες, κανένα γεγονὸς δὲν εἶνε ψεύτικο. Ξεκινῶντας λοιπὸν ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀξίωμα, ἀναρωτήθηκα γιατὶ ἡ Τύχη ποὺ μ' ἔκανε νὰ χάσω τὴν περιουσία μου, νὰ μὴ μὲ κάνη νὰ τὴν ξαναπαίρνω; Γιὰ ποιὸν λόγο πραγματικὰ νὰ βγῆ αὐτὸ τὸ νούμερο στὴ ρουλέττα καὶ ὄχι τὸ ἄλλο;... Ὅλα εἶνε Τύχη. Ἀκοῦστε... Βάζω, π.χ. στὰ νούμερα 3—11—14 καὶ βγαίνουν τὰ 7—9 23... Χάνω!... Μὰ τίποτε δὲν ἐμποδίζει νὰ βγοῦν τὰ νούμερα ποὺ ἔβαλα, ὁπότε κερδίζω... Θυμᾶστε πόσες φορὲς κέρδισα μπροστά σας; Ἔξη ὅλες-ὁλες... Ἡ Τύχη μου λοιπὸν μ' ἐξυπηρέτησε ἕξη φορὲς, ἀφοῦ μὲ κατέτρεξε χίλιες... Αὐτὴ τὴ φορὰ, ἡ Τύχη μ' εὐνόησε ὡς τὸ τέλος...

Ἀπ' αὐτὸ ἐσεῖς καταλήξατε στὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ σύστημά μου εἶνε ἀλάνθαστο... Εἶμαι καλὸς ψυχολόγος καὶ ἤξερα ὅτι θὰ καταλήξετε στὸ συμπέρασμα αὐτὸ ἂν μ' εὐνοοῦσε ἡ Τύχη... Τώρα ξέρετε τὸ μυστικό μου καὶ δὲν σᾶς ἐμποδίζω νὰ τὸ δοκιμάσετε... Ἐγὼ ριψοκινδύνευσα πενῆντα λουδοβίκια στὴ δοκιμὴ καὶ μοῦ ἔφεραν ἕνα ἑκατομμύριο, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κέρδη μου. Αὐτὰ τὰ χρήματα τὰ κέρδισα μὲ τὸν ἰδρῶτα μου... Ὠρεβουὰρ, κύριε...

Καὶ κάνοντας μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι βγῆκε ἔξω ἀφήνοντας τὸν διευθυντὴ τοῦ καζίνου μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα...

ΜΩΡΙΣ ΛΕΒΕΛ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

Τὰ μαχαιροπήρουνα, τῶν ὁποίων ἡ λαβὴ εἶνε ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο ἢ ἀπὸ ξύλο δὲν πρέπει νὰ βυθίζωνται ὁλόκληρα μέσα στὸ ζεστὸ νερὸ, γιατὶ ἔτσι φθείρεται ἡ λαβή τους. Πρέπει νὰ τὰ βάζωμε μόνο μέχρι αὐτῆς στὸ ζεστὸ νερό.

Γιὰ νὰ μὴ σκουριάσουν ὅσα μαχαίρια δὲν μεταχειριζόμεθα κάθε μέρα, τἀλείφομε μὲ λίγο ἀνάλατο χοιρινὸ λίπος.

* * *

Τὰ γυαλένια καὶ κρυστάλλινα σκεύη εἶνε προτιμότερο νὰ πλύνωνται μὲ κρύο νερὸ, γιατὶ ἔτσι γυαλίζουν καλύτερα.

Ἐπίσης μὲ κρύο νερὸ πρέπει νὰ πλύνωνται καὶ οἱ βερνικωμένοι δίσκοι, γιατὶ τὸ ζεστὸ νερὸ καταστρέφει τὸ βερνίκι τους.

* * *

Ὁ βερνικωμένος χαλκὸς καθαρίζεται μὲ χλιαρὸ νερὸ μέσα στὸ ὁποῖο γύνετε λίγο ξειδι.

Ὁ ἐπίχρυσος χαλκὸς καθαρίζεται ἂν τὸν τρίψωμε ἐλαφρότατα μὲ σφουγγάρι βρεμένο σὲ οἰνόπνευμα ἀραιωμένο μὲ νερὸ, ἢ μὲ πολὺ ζεστὴ σαπουνάδα καὶ κάθομη πάλι τὸν ξεβγάζομε μὲ ζεστὸ νερό. Ὅταν στεγνώση τὸν τρίβομε μ' ἕνα κομμάτι πολὺ λεπτὸ ὕφασμα, ἢ μὲ μαλακὸ δέρμα.

* * *

Ἡ πόρτες καὶ τὰ φατνώματα καθαρίζονται μὲ 150 δράμια πράσινο σαπουνὶ τὸ ὁποῖο ἔχετε λυώσει μέσα σ' ἕναν κάδο νερό. Πρῶτα τὰ τρίβετε μὲ χονδρὸ σφουγγάρι ἢ μὲ μαλακιὰ βούρτσα καὶ ὕστερα τὰ ξεπλένετε μὲ καθαρὸ νερό.

Ἐὰν τὸ φάτνωμα εἶνε βερνικωμένο, διαλύετε μέσα στὸ νερὸ λιγώτερο σαπουνί.

* * *

Τὰ πήλινα καὶ ἀπὸ πορσελάνη βάζα καθαρίζονται μὲ στάχτη καὶ μὲ λεπτοτάτην ἄμμο, λίγο ὄχρη, καθαρίζονται ἐπίσης καὶ μὲ νερὸ, μέσα στὸ ὁποῖο ἔχετε λυώσει σόδα ἢ ποτάσσα.

* * *

Τὸ γυαλὶ καθαρίζεται μὲ κιμωλία λυωμένη σὲ νερό. Τρίβετε καλὰ τὸ γυαλὶ μ' ἕνα πανὶ βουτημένο σ' αὐτὸ τὸ νερὸ καὶ πρὶν ξεραθῆ καλὰ τὸ σκουπίζετε μὲ καθαρὴ πετσέτα, καὶ ὕστερα μὲ κομμάτι στεγνοῦ καὶ μαλακοῦ ὑφάσματος ἢ μὲ μαλακὸ δέρμα.

* * *

Τὰ μάρμαρα τρίβονται μὲ σταγόνες οἰνοπνεύματος σὲ νερὸ καὶ ὕστερα τὰ ξεβγάζετε μὲ ἀκέτο νερὸ, καὶ ἀφοῦ στεγνώσουν καλὰ τἀλείφετε μὲ λίγο λινόλαδο, ποὺ τὸ σφουγγίζετε μ' ἕνα κομμάτι καθαροῦ ὑφάσματος τρίβοντάς το δυνατά. Πρέπει νὰ προσέχουμε νὰ μὴ στάξη χυμὸς λεμονιοῦ ἢ ἄλλο ὀξὺ σὲ μάρμαρο γιατὶ οἱ λεκέδες ποὺ γίνονται τότε δὲν ἐξαλείφονται μὲ κανένα μέσον.

ΜΙΑ ΣΕΛΙΣ ΓΙΑ ΤΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑΣ ΜΑΣ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΝ Ν' ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΘΟΥΝ...

ΠΩΣ ΔΙΑΛΕΓΟΥΝ Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ

(Παροιμίες καὶ γνωμικὰ μεγάλων συγγραφέων γιὰ τὶς παράξενες τροτιμήσεις τῶν γυναικῶν).

ΣΤΟ προηγούμενο τεῦχος τοῦ «Μπουκέτου» παραθέσαμε, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας ποὺ ἐπείγονται νὰ νοικοκυρευτοῦν, μιὰ ὁλόκληρη σελίδα παροιμιῶν καὶ γνωμικῶν ὅλων τῶν λαῶν, ποὺ ἀποτελοῦν πολύτιμες συμβουλὲς γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ γάμου. Σήμερα, προσφέρουμε καὶ στὶς θελκτικὲς ἀναγνώστριές μας μιὰ σελίδα σκέψεων καὶ γνωμικῶν τῶν μεγαλυτέρων συγγραφέων τοῦ κόσμου, σχετικῶς μὲ τὸ μεγάλο πρόβλημα τοῦ γάμου. Διαβάστε μὲ προσοχὴ τὴν σελίδα μας αὐτή. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς στοχασμοὺς αὐτοὺς θὰ σᾶς βοηθήσουν νὰ καταλάβετε καλύτερα τὸν χαρακτῆρα σας καὶ τὴν ψυχολογία σας ἴσως — πράγμα ποὺ τὸ εὐχόμαστε μ' ὅλη μας τὴν καρδιὰ στὶς νεαρὲς ἀναγνώστριές μας! — νὰ ἐπιτύχετε στὴν ἐκλογὴ ἑνὸς καλοῦ συζύγου!

* * *

Ἐν πρώτοις, ἡ γυναῖκα μ π ο ρ ε ῖ νὰ διαλέξῃ ἕναν ἄντρα;

«Στοὺς ἀτυχεῖς γάμους, ἡ γυναῖκες εἶνε λιγότερο ὑπεύθυνες ἀπὸ τοὺς ἄντρες, γιατὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ συζύγου των δὲν ἐξαρτήθηκε ἀπὸ αὐτές» — λέει ἡ πολύπειρη κυρία ντὲ Ριέ, ἡ φίλη τοῦ Μαζαρίνου.

Καὶ ὁ ἀββᾶς Πρεβὼ, ὁ συγγραφεὺς τῆς «Μανὸν Λεσκὼ» φτάνει στὸ σημεῖο νὰ λέῃ ὅτι:

«Ἡ γυναῖκα δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ διαλέξῃ μόνη της τὸν σύζυγό της, ἐπειδὴ γιὰ τὴν ἐργασία αὐτὴ χρειάζεται ψυχρὰ λογικὴ καὶ παρατήρησις. Μὰ ἡ γυναῖκες σκέπτονται συνήθως μὲ τὴν καρδιὰ — καὶ ἡ καρδιὰ βρίσκεται μακρυὰ ἀπὸ τὸ μυαλό!»

«Ἡ γυναῖκες λογικεύονται μονάχα μέσα στοὺς σπασμοὺς τῆς ἀγάπης, ὅταν δηλαδὴ σταματᾶ ἡ λειτουργία τοῦ ἐγκεφάλου των», ὑποστηρίζει ὁ Ὀνορὲ ντὲ Μπαλζάκ.

Ὡστόσο, εἶνε μιὰ μεγάλη ἀλήθεια ὅτι ἔχει καὶ ἡ καρδιὰ τὴν δική της λογική:

«Κανεὶς δὲν θὰ μπορέσῃ ποτὲ νὰ καταλάβῃ τὶς ἰδιοτροπίες μιᾶς γυναικείας καρδιᾶς» — κατὰ τὴν γνώμη τοῦ Λαφονταίν.

Ἡ κυρία ντὲ Σεβινὲ ἔχει ἀντίθετη γνώμη:

«Ἡ λογικὴ τῶν γυναικῶν ἴσω νὰ εἶνε ἡ μόνη ἀνθρώπινη λογική, γιατὶ ἐκπορεύεται πάντοτε ἀπὸ τὴν καρδιά».

«Ἡ καρδιὰ λαμβάνει συχνὰ ἀποφάσεις, τὶς ὁποῖες τὸ μυαλὸ δὲν τολμᾶ ποτὲ νὰ λάβῃ» — μᾶς λέει ἡ δυὶς ντὲ Σκυντερί.

Ἡ διαβόητος Νινὸν ντὲ Λανκλὸ, ἡ ὁποία εἶχε διατηρήσει τὴν νεανικὴ δροσιά της μέχρις ἡλικίας 90 ἐτῶν, ἔδωσε ἕνα ἀριστουργηματικὸ ὁρισμὸ τοῦ ρόλου τῆς γυναικείας καρδιᾶς καὶ λογικῆς:

«Μιὰ γυναῖκα δὲν πρέπει ποτὲ νὰ παίρνῃ φίλο χωρὶς τὴν ἔγκρισι τῆς καρδιᾶς της, οὔτε καὶ σύζυγο χωρὶς τὴν συγκατάθεσι τῆς λογικῆς της».

Ἀλλοίμονον ὅμως! ἡ καρδιὰ δὲν εἶνε πάντοτε ὁ μοναδικὸς ὁδηγὸς τῶν πράξεων τῆς γυναίκας:

«Ὁ ἐγωισμὸς παίζει συχνὰ σπουδαῖο ρόλο στὴν ἐκλογὴ ποὺ κάνει μιὰ γυναῖκα» — εἶπεν ὁ Σανφόρ.

«Ἡ γυναῖκα — ἰσχυρίζεται ὁ Βωβενάργκ — κάνοντας ἐκλογὴ φίλου ἢ συζύγου, λαμβάνει περισσότερο ὑπ' ὄψει της τὴν γνώμη τῶν ἄλλων γυναικῶν παρὰ τὴν δική της».

«Ἡ γυναῖκα ἐνθουσιάζεται περισσότερο μὲ τὰ χαρίσματα ποὺ ἀνακαλύπτουν οἱ ξένοι σ' ἕναν ἄντρα, παρὰ μὲ τὶς πραγματικὲς ἀρετές του, τὶς ὁποῖες ἀνακαλύπτει ἡ ἰδία» — δογματίζει ὁ Ἀλφόνσος Κάρρ.

Συχνά, ἡ γυναῖκα ὁδηγεῖται στὴν ἐκλογή της ἀπὸ μιὰ μεγάλη σωματικὴ ἢ ψυχικὴ διαφορά. Ὁ ἀββᾶς Πρεβὼ εἶνε τῆς γνώμης ὅτι:

«Ἡ ἀντιθέσεις δημιουργοῦν πολλοὺς περισσοτέρους δεσμοὺς παρὰ ὁ ἀπόλυτος συντονισμὸς αἰσθημάτων καὶ σκέψεων».

Καὶ ὁ Μιραμπὼ ἐπικυρώνει τὴν ἄποψι αὐτὴ τονίζοντας ὅτι:

«Ἡ γυναῖκα ζητᾶ πάντοτε, κατὰ προτίμησι, ἕναν χαρακτῆρα ἀντίθετο τοῦ δικοῦ της».

Πρὸ παντὸς, ἡ γυναῖκα συγκινεῖται ἀπὸ τὴν δόξα καὶ τὴν... ἀσχημιά!

«Ἐκεῖνο ποὺ ἡ γυναῖκα — πλάσμα ἀδύνατο, ἰδιότροπο κι' εὐμετάβολο — ζητᾶ ἀπὸ τὸν ἄνδρα, εἶνε ἡ δύναμις. Τὴν συγκινοῦν ὅλες ἡ ἐκδηλώσεις τῆς ἀνδρικῆς ρώμης» — λέει ὁ Ἴγκ λὲ Ρού.

«Ἡ ὡραῖες γυναῖκες δὲν ἔγιναν γιὰ τοὺς ὡραίους ἄντρες!» — ὑποστηρίζει μιὰ κινέζικη παροιμία.

«Οἱ ἀσχημοι ἄνδρες εἶνε ἀποκρουστικοὶ μονάχα στοὺς ὁμοφύλους τους» — λέει ἐξ ἄλλου ὁ πνευματώδης Ἀδόλφος Μπελό.

Καὶ ὁ Ὀνορὲ ντὲ Μπαλζὰκ προχωρεῖ πάρα πέρα:

«Ὅποιος ἄνδρας ἰσχυρίζεται ὅτι ἀποκλείεται νὰ ἔχῃ ἀντεραστή ἔναν γορίλλα, ὁμολογεῖ ὅτι... δὲν γνωρίζει τὴν γυναικεία καρδιά!».

«Ἡ γυναῖκες ἐρωτεύονται πραγματικὰ ἢ τοὺς πολὺ ὡραίους ἢ τοὺς πολὺ ἀσχημους ἄνδρες» — λέγει ὁ Αἰμίλιος Ζολᾶ, ἄλλος μεγάλος μυθιστοριογράφος.

«Ἡ γυναῖκα ἀγαπᾶ μὲ τὴν καρδιά της ὄχι περιφρονεῖ ἢ τῆς προκαλεῖ ἀηδία» — κατὰ τὴν γνώμη τῆς Γεωργίας Σάνδη.

Πολὺ ψυχολογημένη εἶνε καὶ ἡ ἀκόλουθος παρατήρησις τῆς βαρώνης Στάλ:

«Συχνά, πολὺ συχνὰ μάλιστα, ἡ γυναῖκα παραδίδεται σ' ἕναν ἄνδρα ποὺ δὲν θὰ τὸν ἤθελε γιὰ σύζυγο. Ἀπὸ αὐτὸ θγαίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἔρως καὶ ὁ γάμος δὲν ἔχουν τίποτα τὸ κοινὸν μεταξύ των».

«Ὑπάρχουν ἄνδρες βάρβαροι, ἀπότομοι, δεῦθυμοι, ποὺ ἀποτελοῦν μιὰ δυνατὴ ὁσμὴ ἀνδρισμοῦ. Ἡ μυρωδιὰ αὐτὴ μεθᾶει τὴν γυναῖκα περισσότερο ἀπὸ τ' ἀρώματα ποὺ μεταχειρίζονται οἱ γόητες τῶν σαλονιῶν — φρονεῖ ὁ Ὀκτάβιος Μιρμπώ.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς μὲ ἀντίθετη γνώμη. Ὁ Ἀντρὲ Τεριὲ εἶνε τῆς γνώμης ὅτι:

«Ἕνας ἀσχημος ἄνδρας δὲν μπορεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ βαθὺ αἴσθημα παρὰ μὲ μιὰ γυναῖκα. Συγκρατεῖ μόνον γιὰ λίγη ὥρα τὴν προσοχή της — ὅπως ἕνας πίθηκος στὸ κλουβὶ ἑνὸς ζωολογικοῦ κήπου.

«Ὅταν μιὰ γυναῖκα προτιμᾶ τοὺς ἀσχήμους ἄντρες ἀπὸ τοὺς ὡραίους, αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν μπόρεσε νὰ συγκινήσῃ τοὺς τελευταίους» — λέει ὁ Λαμαρτίνος.

Ἀλλ' ὁ Ἀλφόνσος Κάρρ, ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Ἀπὸ τὰς φιλλύρας», βάζει τὰ πράγματα στὴν θέσι τους μὲ τὸν ἀκόλουθο ὁρισμό:

«Δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμο γυναῖκα, ἡ ὁποία νὰ μὴν ἔκανε μιὰ τοὐλάχιστον φορὰ στὴ ζωή της μιὰ ἀνεξήγητη καὶ ἀξιογέλαστη ἐκλογή. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λησμονοῦμε ὅτι ἡ ἀγάπη τὴν ὠδήγησε στὴν ἐκλογή της. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἀγάπησε τὸν ἔ ρ ω τ α καὶ ὄχι τὸν ἄ ν τ ρ α...»

Ἐντελῶς ἀκατανόητος ἐξ ἄλλου εἶνε ἡ προτίμησις ποὺ αἰσθάνονται ἡ γυναῖκες γιὰ τοὺς... θλάκες!

«Ἕνας ἀνόητος τὰ καταφέρνει καλύτερα στὸν ἔρωτα ἀπὸ ἕναν ἔξυπνο» — σύμφωνα μὲ μιὰ γαλλικὴ παροιμία.

«Εἶνε πανθομολογούμενο — λέει ἡ κυρία ντὲ Ριὲ — ὅτι οἱ ἀνόητοι ἄνδρες συγκινοῦν τὶς γυναῖκες. Τὸ περίεργο αὐτὸ φαινόμενο ὀφείλεται στὸ ὅτι οἱ ἀνόητοι λένε πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ τολμοῦσε, δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ ξεστομίσῃ ἕνας μυαλωμένος ἄνθρωπος. Καὶ αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ λόγια ἔχουν τὴν ἱκανότητα νὰ μεθᾶνε τὶς γυναῖκες, — τὶς ἐπιπόλαιες βέβαια γυναῖκες».

«Μιὰ ὡραία γυναῖκα — φρονεῖ ὁ Ντιντερὸ — πρέπει νὰ παίρνῃ κομπλιέρα μιὰ ἀσχημη κοπέλλα. Γιατί, λοιπόν, μιὰ ἔξυπνη γυναῖκα νὰ μὴ παίρνῃ σύζυγο ἕναν ἀνόητο, γιὰ νὰ διατηρῇ κάποια ὑπεροχὴ ἀπέναντί του;»

«Ἡ γυναῖκες προτιμοῦν τοὺς ἀνόητους, ἐπειδὴ δὲν μποροῦν οὐσιαστικὰ νὰ καταλάβουν τὴν πνευματική των κατωτερότητα!» — λέει ὁ μισογύνης Ὀκτάβιος Μιρμπώ.

Ἀλλ' ὁ στρατηγὸς Μπουλανζὲ εἶνε πιὸ... συγκαταβατικός. Καὶ νὰ τί γράφει:

«Ὁ ἀνόητος παύει νὰ εἶνε ἀνόητος ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ θὰ μπορέσῃ νὰ κατακτήσῃ τὴν καρδιὰ μιᾶς γυναίκας».

Μοναδικὴ ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ Γυναικείων Φορεμάτων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς διαπρεποῦς καλλιτέχνιδος μοδίστας κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπόλεως 14 α', Ἀθῆναι.

ΕΝΑ ΝΕΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΕΙΝΕ ΞΕΤΡΕΛΛΑΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΗΝ ΡΟΖ ΛΙΝΤ ΡΩΣΣΕΛ!

(Ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὴν δυστυχία... στὴν δόξα καὶ στὸν πλοῦτο!..)

Μὲ δυὸ μονάχα φίλμ, τὸν «Μυστικὸ Κώδικα» καὶ τὸ «Ὑπὸ δύο σημαίας», ἡ Ρόζαλιντ Ρῶσσελ κατέκτησε τὴν συμπάθεια τοῦ ἀμερικανικοῦ κοινοῦ κι' ἐπεβλήθη στὸ καλλιτεχνικὸ στερέωμα τοῦ Χόλλυγουντ. Καὶ ἡ φήμη της ἁπλώνεται σιγὰ-σιγὰ στὰ πέρατα τοῦ κόσμου. Ὅποιος δῆ μιὰ φορὰ τὴν παμπόνηρη αὐτὴν, τὴν ἀεικίνητη καὶ τετραπέρατη ὕπαρξι μὲ τὰ κινέζικα μάτια καὶ τὸ γοητευτικὸ χαμόγελο, εἶνε ἀδύνατο νὰ μὴ σκλαβωθῆ ἀπὸ τὴν χάρι της.

Ἡ Ρόζα, ὅπως τὴν λένε οἱ γνωστοί της, εἶνε ψηλόσωμη καὶ λεπτοκαμωμένη, ἀδιάφορο ἂν τρώγῃ... τὸ καταπέτασμα. Εἶνε ἐξαίρετη μαγείρισσα. Ἡ μεγαλύτερη εὐχαρίστησις της εἶνε νὰ δέχεται τοὺς φίλους της στὴν βίλλα της. Μὲ τὴν διαφορά, ὅτι τὰ θαυμάσια φαγητὰ ποὺ φτειάχνει γιὰ τοὺς φίλους της κρυώνουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὶν σερβιρισθοῦν, ἐπειδὴ ἡ οἰκοδέσποινα παρατᾶ κάθε τόσο τὴν κουζίνα γιὰ νὰ πάῃ στὸ σαλόνι καὶ νὰ πιάσῃ τὴν συζήτησι μὲ τοὺς καλεσμένους της. Ἡ Ρόζα εἶνε τρομερὴ πολυλογοῦ. Ὡστόσο, ὅλοι ὅσοι τὴν ἄκουσαν, ἀναγνωρίζουν ὁμοφώνως ὅτι ἡ γλυκειὰ ὁμιλία της εἶνε «μουσικὴ πανδαισία» γιὰ τ' αὐτιά, καὶ ὅτι ἡ Ρῶσσελ εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς ἐξυπνότερες γυναῖκες τοῦ Χόλλυγουντ.

Κόρη ἑνὸς μεγάλου δικηγόρου, ἡ Ρόζαλιντ Ρῶσσελ γνωρίζει πολὺ καλὰ πῶς νὰ κανονίζῃ μόνη της τὶς δουλειὲς τῆς δικές της καὶ τοῦ ἀδελφοῦ της. Δὲν ἔχει, ὅμως, οὔτε ἕνα δολλάριο στὴν Τράπεζα. Κερδίζει βέβαια πολλά, μὰ τὰ ξοδεύει σὲ μπιζοῦ, σὲ διάφορα δῶρα ποὺ κάνει στοὺς φίλους της καὶ σὲ τουαλέττες. Ἡ Ρόζα εἶνε πολὺ φιλάρεσκη. Τῆς ἀρέσει νὰ ντύνεται καλά, ἰδίως τὸ βράδυ. Φοράει τουαλέττες τολμηρές, ποὺ θὰ ἔκαναν γελοία κάθε ἄλλη γυναῖκα, ἀλλὰ μὲ τόση χάρι, ὥστε προκαλεῖ τὴν κατάπληξι καὶ τὸν θαυμασμό. Ὄχι μονάχα σήμερα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦταν ἀπένταρη, ἤξερε τὴν τέχνη νὰ εἶνε κομψὴ μ' ἕνα τσίτινο φορεματάκι τῶν πέντε φράγκων.

Ἡ ζωὴ της εἶνε ἕνα πραγματικὸ μυθιστόρημα.

Σὲ ἡλικία δεκαεννέα ἐτῶν, ἀφοῦ κόντεψε νὰ κάνῃ ὅλους τοὺς καθηγητὰς της νὰ παραφρονήσουν μὲ τὰ παιχνίδια ποὺ τοὺς ἔπαιζε, ἀποφάσισε ξαφνικὰ νὰ ἐγγραφῆ σ' Ἀκ Ἀδεῖο!

— Καλύτερα νὰ πεθάνω παρὰ νὰ σὲ δῶ θεατρίνα! τῆς ἐδήλωσε κατηγορηματικὰ ἡ μητέρα της.

— Καὶ ποιός σοῦ εἶπε ὅτι θὰ γίνω θεατρίνα; ἀποκρίθηκε ἡ Ρόζα. Θέλω ἁπλῶς νὰ καλλιεργήσω τὴ φωνή μου καὶ τὴν ἀπαγγελία μου. Ὁ μπαμπᾶς ἐνθουσιάζεται μὲ μιὰ καλὴ φωνή. Θέλω, λοιπόν, νὰ τὸν κάνω νὰ θαυμάζῃ καὶ τὴν κόρη του ὡς τραγουδίστρια!

Καὶ ἡ Ρόζαλιντ ἐνεγράφη σ' Ἀκ Ἀδεῖο. Ὅταν πῆρε τὸ δίπλωμά της, προσελήφθη σ' ἕνα μουσικὸ θίασο στὴν Βοστώνη. Οἱ κριτικοὶ ἔγραψαν λίγα καλὰ λόγια γιὰ τὴν ὠμορφιά της καὶ τὴν ἠθοποιΐα της, ἀλλὰ τὸ ἔργο στὸ ὁποῖο ἔπαιζε ἡ Ρόζα, δὲν κράτησε πολὺ καιρὸ τὸ πρόγραμμα. Ὁ θίασος ἀναγκάστηκε τότε νὰ κάνῃ μιὰ τουρνὲ στὸ Λὸς Ἄντζελες... ὅπου καὶ διελύθη... Ἡ Ρῶσσελ προσπάθησε τότε νὰ παίξῃ στὸν κινηματογράφο. Τὴν ἐποχή, ὅμως, ἐκείνη τὸ Χόλλυγουντ δὲν εἶχε ἀκόμη ἀρχίσει νὰ ἐπιστρατεύῃ καλλιτέχνας ἀπὸ τὸ Μπροντγουαΐ. Ὁ ἕνας σκηνοθέτης βρῆκε τὸ πηγοῦνι τῆς Ρόζας τετράγωνο, ὁ ἄλλος δὲν ἔμεινε ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν ἀπαγγελία της, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Μὲ ἄλλα λόγια: πλήρης ἀποτυχία!

Ἡ Ρῶσσελ ἔπιασε στὸ μεταξὺ στενὲς φιλίες μὲ δύο νεαροὺς συναδέλφους της, ποὺ ἀνῆκαν καὶ αὐτοὶ στὸν ναυαγισμένο θίασο. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶχε ἕνα αὐτοκίνητο καὶ ὁ ἄλλος ἀκριβῶς ὅσα χρήματα χρειαζόντουσαν γιὰ ν' ἀγοράσουν βενζίνη καὶ νὰ πᾶνε στὴν Νέα Ὑόρκη. Μὰ ἡ Ρόζα δὲν ἤθελε, ἀπὸ περηφάνεια, νὰ ζητήσῃ τὴν παραμικρὴ βοήθεια ἀπὸ τοὺς γονεῖς της. Κι' ἔπεισε τοὺς συντρόφους της νὰ συνεχίσουν τὸ ταξίδι τους, βαδίζοντας στὸ ἄγνωστο, στὴν ἀνεύρεσι καλύτερης τύχης.

— Αὐτὸ εἶνε τρέλλα! εἶπε ἕνας ἀπὸ τοὺς συναδέλφους της.

— Ἡ ἀλήθεια, βέβαια, εἶνε ὅτι δὲν θὰ καλοπεράσουμε! ἐπέμεινε ἡ Ρόζα. Πρέπει, ὅμως, νὰ δοκιμάσουμε τὴν τύχη μας. Θὰ τρῶμε σάντουϊτς καὶ ἀράπικα φυστίκια, θὰ κοιμόμαστε στὸ «Ξενοδοχεῖο τῶν... ἀστέρων» καὶ ὁ Θεὸς βοηθός!...

Καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴν Νέα Ὑόρκη!

Ἔφτασαν στὴν μητρόπολι πεινασμένοι, ἐξαντλημένοι, σχεδὸν ἑτοιμοθάνατοι.

Ἡ Ρόζα βρῆκε ἄσυλο σὲ σπίτι μιᾶς παλιᾶς συμμαθήτριάς της, ἡ ὁποία τὴν ἔπεισε, ὕστερ' ἀπὸ πολλὲς συζητήσεις, νὰ ξαναγυρίσῃ στὸ πατρικό της σπίτι. Τῆς ἔδωσε μάλιστα ἕνα εἰσιτήριο γιὰ τὴν Κωνεκτικούτη καὶ τὴν συνώδευσε ὡς τὸν σιδηροδρομικὸ σταθμό. Φοβότανε, μήπως ἡ ἀμαλὴ Ρόζαλιντ τὸ σκάσῃ τὴν τελευταία στιγμὴ γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν τυχοδιωκτικὴ περιπλάνησί της!...

Ἡ Ρῶσσελ ἐμφανίστηκε στοὺς γονεῖς της μ' ἕνα προσωπιὸ χαμόγελο στὰ χείλη. Ὁ ἐγωισμός της δὲν τὴν ἄφηνε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀποτυχία της... Ὡστόσο, τὸ ἴδιο βράδυ ἔπεσε μὲ πυρετὸ στὸ κρεββάτι... γιὰ νὰ σηκωθῆ ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα! Ἡ κακουχίες καὶ ἡ κατανυκτικὴ ἀγωνία εἶχαν καταβάλει τὸν λεπτὸ ἀλλὰ σφὸ ὀργανισμό της, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τὴν κάνουν νὰ χάσῃ τὸ θάρρος της.

Ὅταν ἔγινε καλά, ἄρχισε νὰ ζητᾶ ἐργασία στὸ Μπροντγουαΐ. Ἀλλοίμονον, ὅμως! Κανεὶς ἀπὸ τοὺς διευθυντὰς τῶν θεάτρων δὲν ἤθελε νὰ τὴν προσλάβῃ. Καὶ ἡ Ρόζαλιντ ἀναγκάστηκε, γιὰ νὰ ζῆσῃ εἶνε φόρτωμα στοὺς γονεῖς

(Συνέχεια στὴ σελ. 54)

Μία τελευταία φωτογραφία τῆς Ρόζαλιντ Ρῶσσελ

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ χαριτωμένη Γερμανὶς βεντέττα Κάτε φὸν Νάγκυ, ὅπως ἐμφανίζεται στὸ φίλμ «Πομπαδοὺρ», ποὺ προβάλλει αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα τὸ «Παλλάς».

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ὁ Γάλλος ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου Ρολλὰν Τουταὶν στὸ φίλμ «Ἡ πύλη τοῦ πελάγους».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ ΔΗΜΕΤΡΙΟΣ ΡΙΤΣΑΡΔΑΚΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ» ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

Η ΣΙΡΛΕΎ ΧΟΡΕΥΕΙ!..

(Μιὰ μεγάλη ἔρευνα γιὰ τὴν ἰδιωτικὴ ζωὴ τῆς Σίρλεϋ Τέμπλ, τοῦ πιὸ μικροῦ καὶ τοῦ πιὸ δημοφιλοῦς «ἀστέρος τοῦ Χόλλυγουντ, ἀπὸ τὸν Βραζιλιανὸ δημοσιογράφο Ἀλφόνσο Ρέχες)

Η μικρούλα Σίρλεϋ Τέμπλ, ἀπὸ τώρα κιόλας, ἔχει ἕνα χαρακτηριστικὸ καλλιτεχνικὸ ὄνειρο. Δὲν λέει ποτέ της ὅτι θέλει νὰ γίνη μιὰ μεγάλη ἠθοποιὸς ὅπως ἡ Γκρέτα Γκάρμπο ἢ ἡ Ἔλεν Χέϋζ. Ἔχει ἕνα τελείως διαφορετικὸ ἰδανικό.

— Ἐγώ... ὅταν θὰ μεγαλώσω, μοῦ ἐμπιστεύθηκε ἐσχάτως μὲ μεγάλη σοβαρότητα, θὰ εἶμαι ἡ μεγαλύτερη χορεύτρια τοῦ κόσμου!...

— Δηλαδή; τὴν ρώτησα, κάνοντας πὼς δὲν καταλαβαίνω.

— Ἔ, νά, θὰ χορεύω καὶ θὰ τραγουδάω!... μοῦ ἐξήγησε μὲ ἁπλότητα ἡ Σίρλεϋ.

Κι' ἔπειτα πρόσθεσε:

— Δὲν μοῦ ἀρέσει τίποτε ἄλλο! Ἐγώ... Ἐγὼ ἀγαπῶ πόρα πολὺ τὴν μίσσες Τζίντζερ Ρότζερς!...

Κι' ἀλήθεια, ἡ μεγαλύτερη χορεύτρια τῆς Ἀμερικῆς, ἡ δημοφιλὴς «παρτεναίρ» τοῦ πρώτου χορευτοῦ τοῦ κόσμου Φρὲντ Ἀσταίρ, ἡ Τζίντζερ Ρότζερς εἶνε ἡ καλύτερη φίλη τῆς μικρούλας Σίρλεϋ. Ἐπίσης εἶνε καὶ ἡ δασκάλα της στὸ χορό. Ἡ Σίρλεϋ ἔμαθε νὰ χορεύη τόσο θαυμάσια χάρις στὴν Τζίντζερ Ρότζερς...

Ἡ Σίρλεϋ χορεύει

Καθὼς βλέπετε, ἡ Ἀμερικὴ ἔχει ἕνα δικό της καλλιτεχνικὸ ἰδανικὸ γιὰ τὴν τέχνη τοῦ θεάτρου. Αἱ τραγωδοὶ τῆς Εὐρώπης, ὅπως ἡ Ντοῦζε ἢ ἡ Ἐλισσάβετ Μπέργκνερ, παραχωροῦν τὴ θέσι τους στὸ Νέο Κόσμο στὴν μεγάλη χορεύτρια.

Ἡ Σίρλεϋ Τὲμπλ λοιπὸν θέλει νὰ γίνη μιὰ μέρα ἡ πρώτη χορεύτρια καὶ θὰ γίνη, ἂν ἐξακολουθήση νὰ χορεύη. Γιατὶ ἡ κοντὲς χορεύτριες δὲν γίνονται ποτέ... μεγάλες. Ἡ Σίρλεϋ ὡστόσο εἶνε πολὺ μικρὴ ἀκόμη, μὰ τίποτε δὲν μᾶς κάνει νὰ ὑποθέσουμε ὅτι δὲν θὰ γίνη μιὰ ψηλὴ καὶ ὥμορφη κοπέλλα.

Ἡ Σίρλεϋ σήμερα ἔχει μιὰ ἰδιωτικὴ ζωὴ τόσο πολυάσχολη, ποὺ θὰ τὴν ἐζήλευαν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς «ἀστέρας» τοῦ Χόλλυγουντ. Τὸ ταχυδρομεῖο της γίνεται κάθε μέρα καὶ πιὸ ὀγκῶδες καὶ τὰ φωτογραφικὰ «ἀτελιὲ» τῆς «Φὸξ Φίλμ» δὲν προφτάνουν ν' ἀνταποκριθοῦν στὶς ἀπαιτήσεις τῆς τεραστίας φήμης της. Ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀναρίθμητοι θαυμασταί της, μικροὶ καὶ μεγάλοι, τῆς ζητοῦν διαρκῶς φωτογραφίες καὶ αὐτόγραφα. Ἔτσι ἡ Σίρλεϋ ἔχει σήμερα δυὸ χαριτωμένες γραμματεῖς γιὰ τὴν ἀλληλογραφία της. Μιὰ ἀπ' αὐτὲς μάλιστα εἶνε καί... πλαστογράφος! Γράφει αὐτὴ τὶς ἀφιερώσεις ἐπάνω στὶς φωτογραφίες μὲ τ' ὄνομα τῆς Σίρλεϋ, γιατὶ εἶνε ἀδύνατον σ' αὐτὸ τὸ παιδὶ - θαῦμα ν' ἀσχολῆται μὲ αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἂν ἦταν νὰ ὑπογράφη ἡ ἴδια τῆς φωτογραφίες της, δὲν θὰ μποροῦσε, ὅλη τὴν ἡμέρα, νὰ κάνη τίποτε ἄλλο. Ἐκτὸς λοιπὸν ἀπὸ τὶς δυὸ γραμματεῖς της, ἡ Σίρλεϋ ἔχει στὴν ὑπηρεσία της ἕνα σωφὲρ, δυὸ ἰδιωτικοὺς ντέτεκτιβ, ἕναν μικρὸ μαῦρο ὑπηρέτη γιὰ τὰ σκυλιά της καὶ τρεῖς σοβαροὺς καὶ σοφοὺς καθηγητάς. Γιατὶ ἡ Σίρλεϋ δὲν εἶνε μόνο κινηματογραφικὸς «ἀστὴρ» πρώτου μεγέθους, ἀλλὰ καὶ μαθήτρια!

Ἔτσι, ἡ ζωή της δὲν μοιάζει διόλου μὲ τὴν ζωὴ τῶν κοριτσιῶν τῆς ἡλικίας της.

Ἡ Σίρλεϋ ξυπνάει τὸ πρωῒ στὶς ἑπτὰ ἡ ὥρα. Ἀμέσως παίρνει τὸ λουτρό της μὲ τὴ βοήθεια τῆς παραμάνας - νοσοκόμου της καὶ κατόπιν περνάει στὸ δωμάτιο τῆς γυμναστικῆς, ὅπου τὴν παραλαμβάνει ἕνας εἰδικὸς γιὰ τὰ παιδιὰ Σουηδὸς γυμναστής. Ἐκεῖ πέρα ἡ Σίρλεϋ γυμνάζεται μὲ ἁπλὲς ἀσκήσεις σωστὴ μισὴ ὥρα, γιὰ νὰ διατηρῆ τὴν «φόρμα» της καὶ κατόπιν πηγαίνει στὴν τραπεζαρία γιὰ νὰ πάρη μὲ τὴν μητέρα της τὸ πρόγευμά της. Τὸ πρόγευμα τῆς Σίρλεϋ ἀποτελεῖται ἀπὸ γάλα, ἕνα αὐγὸ καὶ λίγα φροῦτα. Στὴν τραπεζαρία μένει ἄλλη μισὴ ὥρα καὶ ὀστέρα ἑτοιμάζεται νὰ πάη στὸ στούντιο. Προηγουμένως ὅμως ἡ Σίρλεϋ θὰ κατεβῆ λίγο στὸν κῆπο γιὰ νὰ παίξη μὲ τὰ σκυλιά της καὶ νὰ ἐπιθεωρήση τὰ λουλούδια της.

Στὶς ἐννέα ἀκριβῶς, ἡ μικρούλα Σίρλεϋ φθάνει μὲ τὴ μητέρα της στὸ στούντιο. Ὅλοι εἶνε ἕτοιμοι καὶ τὴν περιμένουν γιὰ ν' ἀρχίσουν. Ὁ σκηνοθέτης της ἀμέσως τὴν παραλαμβάνει καὶ τῆς ἐξηγεῖ τὶς σκηνὲς ποὺ ἔχει νὰ «γυρίση». Κατόπιν ἀρχίζουν ἡ δοκιμὲς καὶ τὸ «γύρισμα».

Στὴν Σίρλεϋ ἐφαρμόζεται ἡ ἑξῆς μέθοδος: Κινηματογραφοῦν τὶς δοκιμὲς ποὺ κάνει σὲ μιὰ σκηνὴ κι' ὄχι τὴ σκηνὴ ὅπως τὴν παίζει ὕστερ' ἀπὸ τὶς πρόβες. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ἐπιτυγχάνουν νὰ φωτογραφοῦν τὶς πιὸ ἀφελεῖς, τὶς πιὸ αὐθόρμητες, τὶς πιὸ «φυσικὲς» ἐκδηλώσεις τῆς Σίρλεϋ ποὺ ἀποτελοῦν ὅλη τὴ χάρι κι' ὅλη τὴν γοητεία τῆς «ἠθοποιΐας» της στὴν ὀθόνη.

Ἡ ἀφέλεια τῆς Σίρλεϋ Τέμπλ εἶνε κάτι τὸ ἀπερίγραπτο. Ἐκεῖ ποὺ παίζει μιὰ σκηνή, διακόπτει ἀπότομα τὸ «γύρισμα» γιὰ νὰ ρωτήση ἂν ἀρέση στὸν σκηνοθέτη της ἢ καὶ ἁπλῶς γιὰ νὰ ρωτήση τὴν μητέρα της ἂν θὰ τῆς ἐπιτρέψη τὸ ἀπόγευμα νὰ καλέση σὲ τσάϊ τὶς φίλες της! Ἔπειτα, μὲ τὴν ἴδια ἀφέλεια, συνεχίζει τὸ «γύρισμα» σὰν νὰ μὴ συνέβη τίποτε!...

Τὸ μεσημέρι, στὶς δώδεκα ἀκριβῶς, τελειώνει ἡ δουλειὰ τοῦ στούντιο γιὰ νὰ συνεχισθῆ τὴν ἄλλη μέρα, γιατὶ τὸ ἀπόγευμα ἡ Σίρλεϋ πρέπει νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὰ μαθήματά της, ἐπὶ τρεῖς ὧρες. Μιὰ ὥρα μὲ τὸν κάθε καθηγητή της. Κατόπιν, ἀνάπαυσι, φαγητὸ καὶ ὕπνος.

Ὅταν ἡ Σίρλεϋ δὲν «γυρίζη» στὸ «στούντιο» —κι' αὐτὸ συμβαίνει ἕξη μῆνες τὸ χρόνο— ἔχει ὅλο τὸ πρωῒ τὴ ἐλεύθερη γιὰ τὸ χορό. Κι' αὐτὲς τὶς ἡμέρες πηγαίνει ὁλόχαρη στὴ βίλλα τῆς μεγάλης φίλης της, τῆς Τζίντζερ Ρότζερς, γιὰ νὰ μάθη τὰ μυστικὰ τοῦ «τάπ - ντάνς». Τὸ «τάπ - ντάνς» αὐτὸ εἶνε, ὅπως ξέρετε, ὁ χαρακτηριστικὸς ἐκεῖνος χορὸς τῶν μαύρων μὲ τὶς «κλακέττες». Ἡ Σίρλεϋ λοιπὸν τρελλαίνεται γι' αὐτὸν τὸ χορό, στὸν ὁποῖον, ὡς γνωστόν, εἶνε μοναδικὴ ἡ Τζίντζερ Ρότζερς. Τὸ μάθημα τοῦ χοροῦ κρατάει ἀκριβῶς μιὰ ὥρα κι' αὐτὴ ἡ ὥρα εἶνε ἡ πιὸ εὐχάριστη καὶ ἡ πιὸ διασκεδαστικὴ τῆς ζωῆς τοῦ μικροσκοπικοῦ «ἀστέρος».

— Ἡ «μίσσες» Ρότζερς, μοῦ εἶπε ἐδῶ καὶ λίγες ἡμέρες ἡ Σίρλεϋ, ἔχει ἕνα σωρὸ ὡραῖα πράγματα στὸ σπίτι της. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ μοῦ ἀρέσει περισσότερο ἀπ' ὅλα εἶνε τὸ χρυσὸ κύπελλο ποὺ κέρδισε τώρα τελευταῖα στὸ χορὸ τῶν «ἀστέρων» τοῦ Χόλλυγουντ. Θέλω κι' ἐγὼ νὰ κερδίσω ἕνα τέτοιο βραβεῖο!... Μὰ ἡ μαμὰ μοῦ λέει πὼς πρέπει πρῶτα νὰ μεγαλώσω... Ἐγὼ ὅμως δὲν μπορῶ νὰ περιμένω! Τοῦ χρόνου, ὅταν θὰ ξαναγίνη αὐτὸς ὁ διαγωνισμός, θὰ λάβω κι' ἐγὼ μέρος... Καὶ τότε, θὰ δῆτε πὼς θὰ πάρω ἐγὼ τὸ βραβεῖο!...

Καθὼς βλέπετε, ἡ Σίρλεϋ Τὲμπλ ἔχει πολὺ μεγάλες φιλοδοξίες. Κι' ἂν ἐξακολουθήση νὰ ἐργάζεται μὲ τὸν ἴδιο ζῆλο, θὰ γίνη ἀσφαλῶς μιὰ μέρα ἡ μεγαλύτερη χορεύτρια τοῦ κόσμου.

ΑΛΦΟΝΣΟ ΡΕΧΕΣ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΜΑΝΤΕΛΙΝ

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Ο Ρενὲ ρώτησε τὴν καμαριέρα ἀπὸ τὴν πόρτα:

— Ἡ κυρία ἐπέστρεψε;

— Ὄχι ἀκόμη, κύριε.

Ὁ Ρενὲ φάνηκε σὰν νὰ εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὴν ἀπάντησι ποὺ ἔλαβε. Κρατοῦσε στὸ χέρι του ἕνα μεγάλο μπουκέτο τριαντάφυλλα. Τὸ πρόσωπό του ἔλαμπε ἀπὸ χαρὰ ἐνῷ ἔμπαινε στὴν τραπεζαρία, χωρὶς νὰ βγάλη τὸ κρέμμλο του καὶ τὸ παλτό του, γιὰ νὰ τοποθετήση τὰ λουλούδια σ' ἕνα βάζο, στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ. Κατόπιν ἔκρυψε κάτω ἀπὸ τὴν πετσέτα τῆς γυναίκας του ἕνα μικρὸ, κομψὸ κουτί. Καμάρωσε λίγο τὰ τριαντάφυλλα, μὲ χαμόγελο εὐτυχίας στὰ χείλη καὶ πέρασε στὸ σαλόνι. Ἔδωσε στὴν καμαριέρα τὸ παλτὸ καὶ τὸ καπέλλο του, πῆρε μιὰ ἐφημερίδα καὶ ξαπλώθηκε σὲ μιὰ πολυθρόνα.

Ἡ γυναῖκα του μποροῦσε τώρα νἀρθῆ. «Ὅλα» ἦσαν ἕτοιμα...

Σὲ λίγο, τὸ ρολόϊ τοῦ τοίχου σήμανε ἑφτά. Ἡ Ἐρμίνα δὲν εἶχε ἀκόμα φανῆ. Ὁ Ρενὲ δὲν ἀνησύχησε. Ἤξερε ὅτι ἡ γυναῖκα του ἐπρόκειτο νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ ἀπόγευμα μερικὰ φιλικὰ σπίτια καὶ νὰ κάνη μερικὰ ψώνια. Ἐξ ἄλλου, ἔβρεχε ἀπὸ τὸ πρωῒ τὴν ἡμέρα κείνη καὶ ἴσως ἡ Ἐρμίνα νὰ ἔμεινε κάπου ὥσπου νὰ σταματήση ἡ βροχή...

Τοῦ κάκου, ὅμως, ὁ Ρενὲ διάβαζε τοὺς τίτλους τῶν εἰδήσεων τῆς ἐφημερίδος... Δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη τί ἔλεγαν, γιατὶ ὁ νοῦς του γυρνοῦσε ἀλλοῦ... Ἀνυπομονοῦσε νὰ ξαναδῆ τὴν γυναῖκα του, ν' ἀναπνεύση τὸ ἄρωμά της. Προσπαθοῦσε νὰ φανταστῆ τὴ σκηνὴ ποὺ θὰ γινότανε σὲ λίγο. Τί ἔπρεπε νὰ κάνη; Ν' ἁρπάξη ἀμέσως τὴν Ἐρμίνα στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τὴν ἀρχίση στὰ φιλιά;... Ὄχι, ὄχι! προτιμότερο ἦταν νὰ προσποιηθῆ τὸν ἀδιάφορο... Θὰ τὴν ἀγκάλιαζε ἁπλῶς ἀπὸ τὴ μέση, ὅπως πάντοτε, θὰ τὴν ὡδηγοῦσε στὴν τραπεζαρία καὶ θὰ τὴν ἄφηνε νὰ σηκώση μόνη της τὴν πετσέτα της —γιὰ νὰ δοκιμάση τὴν εὐχάριστη ἔκπληξι ν' ἀνακαλύψη τὸ δῶρο του... Ὁ Ρενὲ ἐνοιωθε δυνατὰ ρίγη χαρᾶς μὲ τὴν σκέψι ὅτι ἡ Ἐρμίνα θὰ ἔπεφτε τότε στὴν ἀγκαλιά του, μὲ δακρυσμένα μάτια, μὴ γνωρίζοντας πῶς νὰ τὸν εὐχαριστήση γιὰ τὸ δῶρο του...

Μά, πόσο ἄργοῦσε, Θεέ μου, νὰ γυρίση ἡ Ἐρμίνα! Ὁ Ρενὲ ἄρχισε νὰ βηματίζη νευρικὰ στὸ δωμάτιο. Κάθε τόσο πλησίαζε στὸ παράθυρο... Ἡ βροχὴ δὲν ἔλεγε νὰ σταματήση.

Ἕνα - δυὸ αὐτοκίνητα πέρασαν βιαστικὰ ἀπὸ τὸν ἔρημο δρόμο...

* * *

Ξαφνικά, ἀκούστηκαν βήματα στὴ σκάλα. Ὁ Ρενὲ ἀναγνώρισε ἀμέσως τὸ ταχὺ καὶ νευρικὸ βάδισμα τῆς γυναίκας του. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ στὸ στῆθος του. Ξαπλώθηκε στὴν πολυθρόνα, πῆρε τὴν ἐφημερίδα του καὶ τὴν ἄνοιξε ὁλόκληρη μπροστά του, γιὰ νὰ μὴν ἀντιληφθῆ ἡ γυναῖκα του ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τῆς φυσιογνωμίας του ὅτι συνέβαινε κάτι τὸ ἀσυνήθιστο...

Σὲ λίγο, χτύπησε τὸ κουδοῦνι τῆς πόρτας. Καὶ ἡ Ἐρμίνα μπῆκε στὸ σαλόνι, μὲ ὄψος κουρασμένο.

— Καλησπέρα! εἶπε στὸν ἄντρα της ἀνόρεχτα.

Πέταξε τὴ γούνα της σ' ἕναν καναπὲ καὶ ἄρχισε νὰ βγάζη τὰ γάντια της, μὲ ἀργὲς κινήσεις, χωρὶς νὰ ρίξη οὔτ' ἕνα βλέμμα στὸν ἄντρα της. Τέλος, χωρὶς νὰ σηκώση τὸ κεφάλι της εἶπε:

— Ἂς φᾶμε γρήγορα... Οἱ Ντομπρὰ θὰ περάσουν νὰ μὲ πάρουν νὰ πᾶμε στὴν Ὄπερα...

— Θὰ βγῆς, λοιπόν, μετὰ τὸ φαγητό; ρώτησε ὁ Ρενὲ μὲ πελαγχολικὴ φωνή. Κι' ἐγὼ ποὺ νόμιζα ὅτι θὰ περνούσαμε ἀχῶ τὴ βραδυά μας, κοντὰ στὸ τζάκι... Εἶχα μιὰ χαρά...

Ἡ Ἐρμίνα ξαπλώθηκε σὲ μιὰ βαθειὰ πολυθρόνα.

— Βλέπω, ἀγαπητέ μου, ὅτι δὲν εἶσαι διόλου λογικός! εἶπε. Μιὰ φορὰ εἶπα κι' ἐγὼ νὰ βγῶ ἔξω τὸ βράδυ καὶ μοῦ φέρνεις τὸν κατακλυσμό! Καὶ ὅμως, τὸ ξέρεις πολὺ καλὰ ὅτι δὲν μ' ἀρέσει νὰ βγαίνω ἔξω μετὰ τὸ φαγητό... Ἀλλ' οἱ Ντομπρὰ μὲ προσκάλεσαν μὲ τόση εὐγένεια, ὥστε δὲν μπόρεσα νὰ τοὺς ἀρνηθῶ τὴ χάρι αὐτή... Μήπως μοῦ εἶπες κι' ἐσὺ καμμιὰ φορὰ νὰ πᾶμε στὸ θέατρο;... Ἂν πάλι ὁ κύριος καὶ αὐθέντης μου δὲν θέλει νὰ μ' ἀφήση νὰ φύγω —πρόσθεσε σὲ εἰρωνικὸ τόνο— θὰ ὑποταχθῶ στὴν θέλησί του!...

Ὁ Ρενὲ ἄφησε τὴν ἐφημερίδα νὰ πέση ἀπὸ τὰ χέρια του.

— Μὰ τί εἶν' αὐτὰ ποὺ λὲς τώρα, Ἐρμίνα! Γιατὶ ἀνάβεις τόσο εὔκολα;... Δὲν ἔχω κατὰ νοῦ νὰ σ' ἐμποδίσω νὰ διασκεδάσης... Γιατὶ μοῦ παραπονέθηκες ὅτι δὲν σὲ πηγαίνω στὸ θέατρο; Τὸ ξέρεις πολὺ καλὰ ὅτι τὰ βράδυα εἶμαι συνήθως ἀπησχολημένος... Σήμερα μονάχα τὰ κανόνισα ἔτσι ὥστε νὰ μὴν ἔχω ἐργασία... Καὶ ἤμουν χαρούμενος μὲ τὴ σκέψι ὅτι...

— Καλά, καλά, θὰ μείνω ἐδῶ! τὸν διέκοψε ἀπότομα ἡ Ἐρμίνα.

— Μὰ ὄχι, ὄχι, ἀγαπητή μου!... Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴν πᾶς στὸ θέατρο... Ἂς φᾶμε γρήγορα... Καὶ ὅταν θἀρθοῦν οἱ Ντομπρά...

— Εἶπα: θὰ μείνω ἐδῶ... Μοῦ κόπηκε τώρα ἡ διάθεσις νὰ πάω στὴν Ὄπερα!...

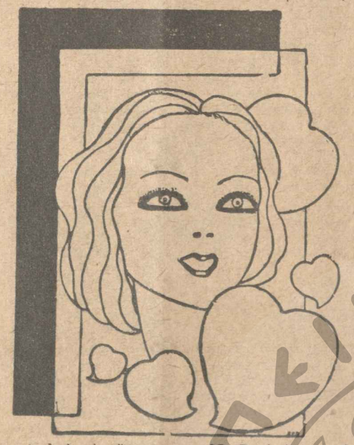

Καὶ ἡ Ἐρμίνα πέταξε θυμωμένη τὰ γάντια της στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ σαλονιοῦ κι' ἔβγαλε τὸ καπέλλο της. Ὁ Ρενὲ τὴν ἐκύτταζε, περίλυπος καὶ μελαγχολικός. Χάθηκε διὰ μιᾶς ἡ χαρὰ ποὺ πλημμυροῦσε πρὶν ἀπὸ λίγο τὰ στήθη του. Καὶ ἦταν συγχρόνως ἐκνευρισμένος μὲ τὴν ἀνόητη αὐτὴ παρεξήγησι, ἡ ὁποία δημιουργήθηκε ξαφνικὰ καὶ χωρὶς σοβαρὴ ἀφορμή... Κάτι ἤθελε νὰ πῆ, μὰ δὲν ἤξερε οὔτε ὁ ἴδιος πῶς ν' ἀρχίση. Τέλος, ἡ Ἐρμίνα διέκοψε πρώτη τὴν καταθλιπτικὴ σιωπή.

— Καλὰ ποὺ τὸ θυμήθηκα... εἶπε. Προσκάλεσα τὸν Πὼλ Μπεγκοὺ νἀρθῆ νὰ φᾶμε αὔριο μαζύ...

— Ἀ!...

— Τί σημαίνει αὐτὸ τό: ἀ!;

— Ἀπολύτως τίποτε, ἀγαπητή μου! τραύλισε ὁ Ρενέ. Εἶπα: ἀ! ὅπως θὰ μποροῦσα νὰ πῶ: ὠ! ἢ ἐ!

Ἡ Ἐρμίνα τοῦ ἔρριξε μιὰ θυμωμένη ματιά.

— Μήπως ἔχεις σκοπὸ νὰ μοῦ κάνης καμμιὰ σκηνὴ ζηλοτυπίας; ρώτησε μὲ προκλητικὸ τόνο...

* * *

Ὁ Ρενὲ ἄφησε τὸ κεφάλι του νὰ πέση στὸ στῆθός του, χωρὶς ν' ἀπαντήση. Μὰ τί εἶχε πάθει κείνη τὴν ἡμέρα ἡ γυναῖκα του; Γιατὶ ζητοῦσε ἀφορμὴ νὰ τὸν δυσαρεστήση, νὰ μαλλώση μαζύ του; Πρώτη φορὰ φαινότανε τόσο νευρική καὶ δύστροπη... Μιὰ τρομερὴ ὑποψία πέρασε ξαφνικὰ, σὰν ἀστραπὴ, ἀπὸ τὸ μυαλό του καὶ τὸν ἔκανε νὰ νοιώση δυνατὸ πόνο στὴν καρδιά. Μήπως ἡ ἀνεξήγητη αὐτὴ νευρικότης τῆς Ἐρμίνας ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τύψεων ποὺ θὰ τὴν βασάνιζαν ἴσως γιὰ κάποιο παράπτωμά της;... Ἀλλ' ὁ Ρενὲ ἔδιωξε τὴ σκέψι αὐτὴ ἀπὸ τὸ νοῦ του. Ὄχι, ὄχι! Δὲν ἦταν δυνατόν! Ποτὲ ἡ Ἐρμίνα δὲν θὰ μποροῦσε νὰ κάνη τέτοιο ἔργο... Ἡ γυναῖκα του ἦταν ἁπλοῦστατα κουρασμένη καὶ ἐκνευρισμένη ἀπὸ τὰ τρεχάματά της στὰ μαγαζιὰ καὶ στὰ διάφορα φιλικὰ σπίτια... Ναί, αὐτὴ μονάχα ἡ ἐξήγησις ἔπρεπε νὰ δοθῆ στὴν δυσθυμία της...

Μὰ ἡ Ἐρμίνα συνέχισε, θυμωμένη γιὰ καλὰ αὐτὴ τὴ φορά:

— Ἀ! ἀσχημη μέρα διάλεξες γιὰ νὰ μοῦ κάνης σκηνές... Δὲν φαντάζεσαι πόσο ἐκνευρισμένη εἶμαι σήμερα... Ἐξ ἄλλου, ἀγαπητέ μου, θὰ προειδοποιῶ ἀπὸ τώρα ὅτι ἂν καταλάβω ποτὲ ὅτι μὲ ζηλεύεις, θὰ ζητήσω ἀμέσως διαζύγιο... Δὲν θ' ἀνεχθῶ ποτὲ ἕνα τύραννο πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου...

(Συνέχεια στὴ σελίδα 53)

ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΡΙΣΜΠΟΥΡΓΚ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ.— 'Ο Κάρολος Σεβρὺ, ἕνας ξενητεμένος Γάλλος καὶ ἡ σύζυγος του Ζελιμᾶ, μιὰ νέα γυναῖκα μὲ ἐξωτικὴ ὡμορφιά, ἐπιστρέφουν ἐπειτ' ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἀπουσίας στὴ Γαλλία, μὲ τὸ μοναδικὸ σκοπὸ νὰ μάθουν τί ἀπέγινε κάποια κυρία τῆς ἀριστοκρατίας καὶ τὸ παιδί της, τὴν ὁποία μυστηριώδεις ἐχθροὶ εἶχαν συμφέρον νὰ ἐξαφανίσουν, γιὰ νὰ σφετεριοῦν τὴ μεγάλη της περιουσία. Τὸ μόνο ποὺ ὁ Σεβρὺ ξέρει σχετικῶς μὲ τὴν τύχη τῆς γυναίκας αὐτῆς εἶνε ὅτι οἱ συγγενεῖς της τὴν εἶχαν σχεδὸν φυλακίσει πρὸ ἐτῶν σὲ κάποιο μισοερειπωμένο πύργο κοντὰ στὸ Βλαινκούρ, ὅπου καὶ πηγαίνει τώρα γιὰ νὰ συγκεντρώση πληροφορίες. Στὸ ἴδιο ὅμως λεωφορεῖο μ' αὐτὸν καὶ μὲ τὴ σύζυγό του, ταξιδεύει κάποιος ὄποπτος τύπος, ἕνας Βλαιρὼ, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει ἐπὶ πληρωμῇ διάφορες ἐγκληματικὲς καὶ σκοτεινὲς ὑποθέσεις κι' ὁ ὁποῖος κατορθώνει νὰ πιάση κουβέντα μὲ τὸ Σεβρὺ καὶ νὰ μάθη τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ του, προσφέρεται δὲ νὰ τὸν ἐξυπηρετήση καὶ νὰ τὸν βοηθήση στὶς ἀναζητήσεις του. 'Ο Σεβρὺ δέχεται εὐχαρίστως, χωρὶς νὰ ὑποψιάζεται καθόλου τὰ καταχθόνια σχέδια τοῦ Βλαιρὼ, ὁ ὁποῖος τοῦ παρουσιάζεται μὲ τὸ ψευδώνυμο 'Ιούλιος Κορνεφέρ. Ἔτσι οἱ ταξιδιῶτες φθάνουν στὸ Βλαινκούρ. 'Εκεῖ, ὁ Βλαιρὼ κατορθώνει νὰ παρασύρη τὸν Σεβρὺ σὲ ἑνέδρα τὴ νύχτα καὶ τὸν πνίγει στὸ ποτάμι. 'Η Ζελιμὰ, ποὺ εἶνε ἔγκυος, μόλις τὸν βλέπει νεκρὸ ταράζεται τόσο, ὥστε κάνει πρόωρο τοκετὸ, φέρνει στὸν κόσμο ἕνα κοριτσάκι καὶ πεθαίνει στὴ γέννα. Δεκάξη χρόνια περνοῦν κ' ἡ κόρη τῆς Ζελιμᾶς, ἡ 'Ιωάννα, ζῇ κοντὰ σ' ἕναν ἀγαθὸ ἀπόστρατο ἀξιωματικό, τὸν λοχαγὸ Βαγιάν, ὁ ὁποῖος τὴν ἔχει υἱοθετήσει. Εἶνε δὲ ἐρωτευμένη μ' ἕνα νεαρὸ χωρικό, τὸν 'Ιάκωβο, ὁ ὁποῖος φεύγει ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες γιὰ νὰ ὑπηρετήση στρατιώτης. 'Εκεῖ κοντὰ, στὰ δάση τοῦ Μαρὲλ, ζῇ ἕνας μυστηριώδης ἀγριάνθρωπος, νέος κι' ὡραῖος, ὁ Λυκογιάννης, τοῦ ὁποίου τὸ μυστήριο ἀπασχολεῖ ὅλη τὴν περιφέρεια. Μιὰ μέρα σὲ μιὰ συγκέντρωσι στὸν πύργο τῆς βαρώνης ντὲ Σιμὲζ γίνεται συζήτησις σχετικῶς καὶ μερικὲς νέες ἀποφασίζουν, ἀπὸ περιέργεια, νὰ πᾶνε νὰ βροῦν τὸ Λυκογιάννη.

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

'Ο Ραοὺλ ντὲ Σιμὲζ εἶχε φύγει κι' αὐτὸς γιὰ τὸ Παρίσι, παρ' ὅλες τὶς ἱκεσίες τῆς μητέρας του καὶ τῆς ἀδελφῆς του. Πήγαινε νὰ ξανάβρη ἐκεῖ τοὺς φίλους τῶν ὀργίων του; Γιατί πήγαινε τότε; Ὄχι βέβαια ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὴν μητέρα του ἢ τὴν ἀδελφή του. Ἂν καὶ νεώτατος ἀκόμη, εἶχε διαφθαρῆ ἐντελῶς κι' εἶχε ἀποχτήσει ὅλα τὰ ἐλαττώματα τοῦ πατέρα του. Πήγαινε στὴ μητέρα του ὅταν ἔμενε χωρὶς λεπτὸ, γιὰ νὰ τῆς πάρη ἄφθονα χρήματα. Ξεγελασμένη ἀπὸ τὴν ὑποκρισία του καὶ πιστεύοντας στὰ ψέματά του, ἡ κόμησσα ντὲ Σιμὲζ, ἀδύνατη σὰν ὅλες τὶς μητέρες, τοῦ ἔδινε χωρὶς νὰ μετρᾶη. Ἐκτὸς ὅμως αὐτῶν, ὁ Ραοὺλ δὲν περιφρονοῦσε καὶ τὶς οἰκονομίες τῆς ἀδελφῆς του, ποὺ τὶς ἔπαιρνε χωρὶς τὴν ἐλάχιστη τύψι συνειδήσεως.

Στὸν πύργο περίμεναν τώρα τὸν κ. Βιολὲν μὲ τὴν κόρη του. "Ολες ἡ νέες ἦσαν ἀνυπόμονες γιὰ τὴν ἔκδρομὴ στὸ Μαῦρο Βουνό.

Κατὰ τὸ μεσημέρι, ὁ κ. Βιολὲν καὶ ἡ Σουσσάνα ἔφταναν ἔφιπποι. 'Η βαρώνη ντὲ Σιμὲζ διέταξε ἀμέσως κι' ἔφεραν ἀναψυκτικά. Ἔπειτα ἑτοιμάστηκαν ὅλοι καὶ κατέβηκαν ἀπὸ τὴν δεντροστοιχία τοῦ πύργου.

'Ο κ. Βιολὲν εἶχε προσφέρει τὸ μπράτσο του στὴ βαρώνη ντὲ Σιμὲζ κι' ἀκολουθοῦσε ἡ κόμησσα Μωριὲν μὲ τὸ γυιό της. 'Η τέσσερες νέες τραβοῦσαν μπροστὰ, περπατῶντας ἡ καθεμιὰ ὅπως ἤθελε.

"Οταν ἔφτασαν στοὺς πρόποδες τοῦ Μαύρου Βουνοῦ, ἀναμέτρησαν ὅλοι μὲ τὸ βλέμμα τὸ ὕψος του. Ἀλλὰ μιὰ πλατειὰ ζώνη ἀπὸ ἀγκάθια ἔφραζε ἀπὸ παντοῦ τὸ πέρασμα, σὰν νὰλεγε: Μὴ πλησιάζετε.

— Ἀπὸ δῶ! φώναξε ἡ Σουσσάνα ποὺ ἔκανε χρέη ὁδηγοῦ.

Παρέκαμψαν γιὰ λίγο τὸ λόφο καὶ βρέθηκαν μπρὸς σ' ἕνα στενὸ πέρασμα, ἀνοιγμένο ἀνάμεσα στ' ἀγκάθια καὶ τοὺς βράχους.

'Η Σουσσάνα προχώρησε πρώτη.

— Μήπως ἔχη φείδια; ἔκανε φοβισμένη ἡ Λευκὴ ντὲ Σιμέζ.

— Μὴ φοβᾶσαι, ἀπάντησε ἡ Σουσσάνα, δὲν ἔχει. "Ελα: ἀκολούθησέ με...

Μὲ κάποιο δισταγμὸ, ἡ τρεῖς νέες προχώρησαν πρὸς τὸ πέρασμα.

— Νὰ καὶ μιὰ φυσικὴ σκάλα, εἶπε ἡ Σουσσάνα. Θ' ἀνεβοῦμε εὔκολα καὶ ὑπάρχει ἕνα ἐπίπεδο ἀρκετὰ μεγάλο, ἀπάνω στὸ ὁποῖο μποροῦμε καὶ νὰ χορέψουμε. 'Εμπρὸς λοιπὸν, θ' ἀνεβῆτε;

— Μάλιστα! Μάλιστα!

— 'Εγὼ πηγαίνω μπροστά.

Τὸ ἀνέβασμα ἄρχισε.

— Προσέχτε, σύστησε ἡ βαρώνη Σιμὲζ στὶς νέες, σιγὰ κοντὰ τὰ τρέλλες.

— Μείνετε ἥσυχη, κυρία κόμησσα, ἀπάντησε ἡ Σουσσάνα. Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος.

— 'Αλήθεια, εἶπε ἡ κόμησσα ντὲ Μωριὲν στὴ βαρώνη, γιατί νὰ μὴν ἀνεβοῦμε κι' ἐμεῖς;

— Πῶς, ἀγαπητή μου, θέλεις ν' ἀνεβοῦμε;

— Ναὶ, ἔτσι θὰ βρισκόμαστε πιὸ κοντὰ στὰ παιδιά μας γιὰ νὰ τὰ ἐπιβλέπουμε...

— Ἂς ἀνέβουμε τότε, εἶπε ἡ βαρώνη.

— Σᾶς ἀφήνουμε, κύριε Βιολέν...

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρίες μου, θὰ σᾶς ἀκολουθήσω κι' ἐγὼ, ἀπάντησε ἐκεῖνος. Κι' ἂν μοῦ τὸ ἐπιτρέπετε, θὰ περάσω πρῶτος, γιὰ νὰ σᾶς βοηθῶ στὴν ἀνάβασι στὰ δύσκολα μέρη.

'Η τέσσερες νέες εἶχαν φτάσει κιόλας σὲ ὕψος μεγαλύτερο τῶν δέκα μέτρων.

— Δέστε ὡραῖα λουλούδια! εἶπε ἡ Σουσσάνα. Ψηλότερα θὰ βροῦμε κι' ἄλλα, ἀκόμα πιὸ ὄμορφα.

— Εἶνε πραγματικὰ ὡραῖα! εἶπε ἡ 'Εριέττα, κόβοντας ἕνα λουλουδάκι καὶ καρφώνοντάς το στὸ στῆθός της.

Εἶχαν ἀρχίσει τὴν ἀνάβασι ἀπὸ τὸ βόρειο μέρος καὶ τώρα βρισκόντουσαν δυτικά, ἀκολουθῶντας τὴν φυσικὴ σκάλα.

— 'Εδῶ εἶνε τὸ ἐπίπεδο μέρος ποὺ σᾶς ἔλεγα! φώναξε ἡ Σουσσάνα πηδῶντας σ' ἕνα ὁροπέδιο.

'Ο κ. Βιολὲν κ' ἡ δυὸ κυρίες ἔφτασαν κι' αὐτὲς σὲ λίγο στὸ ὁροπέδιο. 'Η κόμησσα, γοητευμένη ἀπὸ τὸ λαμπρὸ πανόραμα ποὺ ἀπλωνόταν μπροστά της, ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ θαυμασμοῦ.

Πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τους, ὁ ἀπέραντος γαλάζιος οὐρανός. Γύρω τους, ὁ ἀτελείωτος ὁρίζοντας, ἡ κοιλάδες, τὰ ποτάμι ποὺ κυλοῦσε μέσ' ἀπ' τὴν πρασινάδα καὶ τὰ χωριουδάκια ἐδῶ κι' ἐκεῖ —κι' ὁλ' αὐτὰ λουσμένα στὸ χρυσοφέγγιο φῶς τοῦ ἥλιου.

— Παιδιά μου, εἶπε ἡ κόμησσα, εἶνε περιττὸ ν' ἀνεβοῦμε ψηλότερα. "Ο,τι θὰ δοῦμε, δὲν εἶνε ὡραιότερο ἀπ' αὐτὸ ποὺ βλέπουμε ἐδῶ.

— Καὶ τ' ἄνθη ποὺ θέλω νὰ μαζέψω; εἶπε ἡ Σουσσάνα. Ἐγὼ θὰ ἐξακολουθήσω τὸ ἀνέβασμα. Ποιός ἔρχεται μαζί μου;

— 'Εγὼ δὲν ἀνεβαίνω ψηλότερα, εἶπε ἡ 'Εμμα ντὲ Μωριέν. 'Από τώρα ζαλίστηκα.

— Κι' ἐγὼ κουράστηκα, ἐπρόσθεσε ἡ Λευκή.

— Κι' ἐσύ. 'Εριέττα;

— 'Εγὼ σ' ἀκολουθῶ, Σουσσάνα. Πρέπει νὰ φτιάσουμε τὴν ἀνθοδέσμη μας.

'Η κόμησσα, βλέποντας ὅτι ἡ κόρη της κ' ἡ Σουσσάνα δὲν διέτρεχαν κανένα κίνδυνο, ἀπέφυγε νὰ κάνη τὴν παρατήρησι.

'Η δυὸ νέες λοιπὸν ἐξακολούθησαν τὴν ἀνάβασί τους καὶ σὲ λίγο ἔφτασαν σ' ἕνα νέο ὁροπέδιο. Σ' αὐτὸ πραγματικὰ ὑπῆρχαν ὡραῖα κόκκινα λουλούδια.

'Η Σουσσάνα κ' ἡ 'Εριέττα ἄρχισαν ἀμέσως νὰ τὰ μαζεύουν μὲ χάρι.

"Εξαφνα ὅμως μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας ἀκούστηκε καὶ τὸ αἷμα ὅλων πάγωσε στὶς φλέβες τους.

— Κόρη μου! κόρη μου! φώναξε ἡ βαρώνη ντὲ Σιμὲζ περίτρομη, ἀναγνωρίζοντας τὴ φωνὴ τῆς 'Εριέττας.

Πράγματι, ἡ κραυγὴ ἐκείνη ἦταν τῆς 'Εριέττας, τῆς ὁποίας σὲ κάποια στιγμὴ ἡ ὀμπρέλλα ξέφυγε ἀπ' τὰ χέρια της, μπλέχτηκε μέσα στ' ἀγκάθια κι' ἔμεινε κρεμασμένη ἀπ' αὐτὰ πάνω ἀπὸ ἕναν γκρεμό.

'Η νέα ἔσκυψε γιὰ νὰ τὴν πάρη, μὰ ὁ βράχος ποὺ βρισκόταν κάτω ἀπ' τὰ πόδια της ὑποχώρησε τὴν ἴδια στιγμή.

'Η 'Εριέττα θὰ γκρεμιζόταν στὸ κενὸ, ἂν δὲν πρόφταινε νὰ ριχτῆ πρὸς τὰ πίσω κι' ἔτσι πέφτοντας σὲ μιὰ προεξοχὴ τοῦ ἐδάφους συγκρατήθηκε ἐκεῖ, πιασμένη μὲ τὰ δυὸ της χέρια ἀπ' τὸ χῶμα καὶ ἔχοντας τὰ πόδια της στηριγμένα στὴν ἄκρη τοῦ βράχου.

"Ολοι φώναζαν περίτρομοι ζητῶντας βοήθεια. Μοναχὰ ἡ Σουσσάνα, ἂν καὶ εἶχε τρομάξει κι' αὐτὴ, διατηροῦσε τὴν ψυχραιμία της.

'Η 'Εριέττα βρισκόταν σὲ θέσι πολὺ ἐπισφαλῆ. Τὸ παραμικρὸ κίνημα ἂν ἔκανε θὰ ἔχανε τὴν ἰσορροπία της καὶ θἄπεφτε μέσα στὴν ἄβυσσο, τῆς ὁποίας τὸ φρικῶδες στόμιο ἔχασκε κάτω ἀπ' τὰ πόδια της.

Ὡστόσο, ἡ Σουσσάνα ἔσκυψε καὶ τῆς ἄπλωσε τὸ χέρι της γιὰ νὰ τὴν βοηθήση ν' ἀνέβη. Ἀλλὰ μόλις ἡ 'Εριέττα κουνήθηκε λίγο, ὁ βράχος στὸν ὁποῖο στήριζε τὰ πόδια της ἀποσπάστηκε καὶ κατάρρευσε μὲ πάταγο στὴν κατωφέρεια.

'Η δυστυχισμένη νέα μπόρεσε νὰ συγκρατηθῆ λίγο ἀκόμα μὲ τὰ χέρια της, ἀλλὰ τὸ βάρος τοῦ σώματός της τὴν παρέσυρε καὶ τότε βγάζοντας μιὰ ἄλλη κραυγὴ ἀπελπισίας, κυλίστηκε κι' ἔπεσε ἀπάνω σὲ μερικοὺς θάμνους ποὺ βρισκόντουσαν στὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου.

Τώρα πειὰ ἡ Σουσσάνα δὲν μποροῦσε νὰ τὴν βοηθήση καθόλου. "Εβγαλε μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας τρόμου καὶ ἀγωνίας, ἐνῷ ἡ βαρώνη ντὲ Σιμὲζ ἔπεφτε ἀναίσθητη στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κομήσσης Μωριέν.

Τὸ κορμὶ τῆς 'Εριέττας ἔκανε τώρα τοὺς θάμνους νὰ ὑποχωροῦν κάτω ἀπ' τὸ βάρος του. Ἔβλεπε ἀπὸ κάτω τὶς προεξοχὲς τῶν βράχων ἀπάνω στοὺς ὁποίους θὰ κατακομματιαζόταν. "Ενοιωθε τὸ κεφάλι της νὰ φλογίζεται κι' ἄκουγε γύρω της ἕνα συγκεχυμένο θόρυβο σὰν βόμβο μελισσῶν. Τῆς φάνηκε ὅτι ὅλα στριφογύριζαν γύρω της κι' ἔκλεισε τὰ μάτια της.

"Εξαφνα ὅμως ἕνας θόρυβος παράδοξος τὴν ἔκανε νὰ τ' ἀνοίξη πάλι. "Ενα κεφάλι εἶχε φανῆ κοντὰ στὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου. Στὴν ἀρχὴ τὸ κεφάλι αὐτὸ, ποὺ τὸ σκέπαζαν πυκνὰ μαλλιά, τῆς φάνηκε τεράστιο. Ἀλλὰ ἔπειτα, στὸ ταραγμένο μυαλό της τῆς ἦρθε μιὰ σκέψις περίεργη. Ἂν ἦταν ὁ Λυκογιάννης...

Καὶ πραγματικά, δὲν εἶχε γελαστῆ... "Ηταν ὁ Λυκογιάννης, ὁ μόνος ἴσως ἄνθρωπος ποὺ θὰ εἶχε τὸ θάρρος καὶ τὴ δύναμι νὰ τὴν σώση.

Ἀκούγοντας τὶς ἀπελπιστικὲς κραυγὲς τῆς 'Εριέττας εἶχε βγῆ ἀπὸ τὴ σπηλιά του καὶ μὲ ἐπιτηδειότητα καὶ εὐκαμψία πιθήκου, χρησιμοποιῶντας ὡς σκάλες τὶς προεξοχὲς τῶν βράχων, σκαρφάλωσε μὲ κίνδυνο νὰ βρῆ ὁ ἴδιος τὸ θάνατο ἀπ' τὸν ὁποῖο ἤθελε νὰ σώση τὴ νέα.

— Λυκογιάννη, φίλε μου! φώναξε σ' αὐτὸν ἡ Σουσσάνα. Σῶσε τὴν 'Εριέττα... Σῶσε την!..

"Εξαφνα οἱ κλάδοι τῶν θάμνων ποὺ συγκρατοῦσαν τὴν 'Εριέττα ὑπεχώρησαν ἐντελῶς κι' ὁ Λυκογιάννης τὴν δέχτηκε μέσα στὴν ἀγκαλιά του.

'Η Σουσσάνα καὶ ὁ πατέρας της, ὁ ὁποῖος εἶχε τρέξει κι' αὐτὸς στὸ ὁροπέδιο, ἔβγαλαν μιὰ κραυγὴ χαρᾶς.

'Αλλὰ κατόπιν κύτταξαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο μὲ ἀγωνία.

Τί θὰ ἔκανε τώρα ὁ Λυκογιάννης;

Νἀνεβῆ ἐπάνω, ἦταν ἀδύνατον, ὅπως ἐπίσης ἀδύνατον ἦταν νὰ κατέβη κάτω, κρατῶντας στὴν ἀγκαλιά του τὴν 'Εριέττα.

'Η Σουσσάνα λαχανιασμένη, κάθιδρη, ἔνοιωθε ἕνα ρῖγος νὰ περνάη ὅλο της τὸ κορμί.

— Θεέ μου! ψιθύρισε. Θὰ σκοτωθοῦν κ' οἱ δυό...

Μόλις δὲ πρόφερε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Λυκογιάννης μὲ τὴν 'Εριέττα ἐξαφανίστηκαν μυστηριωδῶς...

Πέντε λεπτὰ πέρασαν, πέντε λεπτὰ ποὺ φάνηκαν αἰῶνες ἀγωνίας καὶ ἀναμονῆς.

Τέλος ὁ Λυκογιάννης, κρατῶντας πάντα τὴν 'Εριέττα στὴν ἀγκαλιά του, φάνηκε νὰ προβάλλη ἀπὸ μιὰ τρύπα, ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ πρῶτο ὁροπέδιο.

"Εβγαλε τότε μιὰ θριαμβευτικὴ κραυγὴ, θέλοντας νὰ εἰδοποιήση μ' αὐτὴ ὅσους βρισκόντουσαν ἀπὸ πάνω, κι' ἐξακολούθησε νὰ κατεβαίνη γρήγορα, λαβαίνοντας συγχρόνως ὅλες τὶς ἀπαραίτητες προφυλάξεις.

— Σώθηκε! Σώθηκε! φώναξε ἡ Σουσσάνα.

Τὰ λόγια αὐτὰ ἀντήχησαν γλυκὰ στ' αὐτιὰ τῆς βαρώνης ντὲ Σιμὲζ, ἡ ὁποία τὴ στιγμὴ ἐκείνη συνερχόταν ἀπὸ τὴν λιποθυμία της.

— Σώθηκε; ρώτησε μὲ ἀγωνία.

— Μάλιστα, τῆς ἀπάντησαν.

— Ποῦ εἶνε;

— Κάτω, ἀπάντησε ἡ κόμησσα ντὲ Μωριέν. "Ελα, ἀγαπητή μου Κλημεντίνη, πᾶμε νὰ τὴν βροῦμε...

'Η βαρώνη σηκώθηκε τότε καὶ, στηριζομένη στὸ μπράτσο τοῦ κ. Βιολὲν, κατέβηκε μαζὶ του κάτω.

'Απάνω σ' ἕναν τάπητα ἀπὸ χλόη ἦταν ξαπλωμένοι ἡ 'Εριέττα κι' ὁ Λυκογιάννης, ποὺ γονατιστὸς κοντά της, τὴν κύτταζε ἐκστατικός.

Τέλος ἡ νέα, ποὺ εἶχε λιποθυμήσει ἐν τῷ μεταξὺ, συνῆλθε κάτω ἀπὸ τὰ θερμὰ φιλήματα τῆς μητέρας της. "Οταν ἀνοιξε τὰ μάτια της, τὸ βλέμμα της συνάντησε τὸ πρόσωπο τοῦ ἀγρίου ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ χαρά.

— Λυκογιάννη! Λυκογιάννη! φώναξε.

'Ο ἄγριος ἔνοιωσε μέσα του μιὰ παραξενη ἀπερίγραπτη καὶ σηκώθηκε ἀπότομα σὰν νὰ τὸν ἔσπρωξε κάποιο ἐλατήριο.

— Ναὶ, κόρη μου, εἶπε ἡ βαρώνη, αὐτὸς σ' ἔσωσε...

— Τώρα θυμᾶμαι, εἶπε ἡ 'Εριέττα νοιώθοντας τὰ μάγουλά της νὰ κοκκινίζουν.

'Η ἄλλες γυναῖκες ἀξέταζαν τὸν ἄγριο μὲ περιέργεια.

— Λυκογιάννη, εἶπε σ' αὐτὸν ὁ κ. Βιολὲν πιάνοντάς τον ἀπὸ τὸ χέρι, σὲ συμβουλεύω ν' ἀφήσης πειὰ αὐτὴ τὴν ἄγρια ζωὴ τῶν δασῶν. Πρέπει ν' ἀνταμειοθῆς γι' αὐτὸ ποὺ ἔκανες σήμερα. "Ολοι μᾶς σὲ ἀγαποῦμε καὶ θέλουμε τὸ καλό σου καὶ τὴν εὐτυχία σου. Ἔλα μαζί μας.

'Απὸ τὸν ἦχο τῆς φωνῆς τοῦ κ. Βιολὲν, ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τοῦ προσώπου του, ὁ Λυκογιάννης μάντεψε τὰ λόγια του. 'Απομακρύνθηκε τότε μερικὰ βήματα ἀπότομα, κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ φέροντας τὰ δυὸ του χέρια στὴ καρδιά του, ἔβγαλε ἕναν βαθὺ ἀναστεναγμό.

Ἔπειτα ἀπομακρύνθηκε πηδῶντας ἀπάνω στοὺς βράχους κι' ἔγινε ἀφαντος.

— "Α, μητέρα! εἶπε ἡ 'Εριέττα μὲ φωνὴ θλιμμένη. Δὲν θέλει οὔτε νὰ τὸν εὐχαριστήσουμε...

'Η δυστυχισμένη νέα μπόρεσε νὰ συγκρατηθῆ λίγο ἀκόμα...

ΕΡΩΣ ΑΓΡΙΟΥ

'Η συνάντησις αὐτὴ τοῦ Λυκογιάννη μὲ τὴν 'Εριέττα, τῆς ὁποίας εἶχε σώσει τὴ ζωή, ἦταν γι' αὐτὸν ἕνα σπουδαῖο περιπατυκό. Ἀπὸ τότε ἀλλαξε ἐντελῶς. Δὲν ἦταν πειὰ ὁ Γ.

διος, τὸ ἔνοιωθε. Μαύρη μελαγχολία τὸν εἶχε κυριεῦσει καὶ πολλὲς φορὲς βυθιζόταν σὲ σκέψεις σκοτεινές.

Στὰ ὄνειρά του μιὰ φωνὴ μελωδικὴ σὰν θεία ἁρμονία ἀντηχοῦσε στ' αὐτιά του.

Ἦταν ἡ φωνὴ τῆς δεσποινίδος Ἐριέττας ντὲ Σιμὲζ, ποὺ πρόφερε τὸνομά του...

Ἔβλεπε συγχρόνως τὴ νέα νὰ τὸν κυττάζῃ μὲ τὰ μεγάλα της γαλανὰ μάτια κι' ἔνοιωθε τὸ φλογερὸ αὐτὸ βλέμμα νὰ μπαίνῃ μέσα στὴν καρδιά του καὶ νὰ τοῦ προκαλῆ ἀλλόκοτες ἐντυπώσεις.

Ἔνοιωθε τὸ ὡραῖο κεφάλι της γυρμένο κοντὰ στὸ πρόσωπό του, νὰ τὸ ἀγγίζῃ σχεδὸν μὲ τὰ χείλη του.

Νὰ γιατὶ ὁ Λυκογιάννης εἶχε ἀλλάξει τόσο. Μέρα καὶ νύχτα, ξύπνιος καὶ κοιμισμένος, συλλογιζόταν τὴν Ἐριέττα. Ὅσο παράδοξο κι' ἂν φαίνεται αὐτό, ὁ Λυκογιάννης ἦταν ἐρωτευμένος. Ἕνα βλέμμα μόνο ἔφτασε γιὰ νὰ κερδίση στὴν καρδιά του τὸν ἔρωτα καὶ ὁ δυστυχισμένος δὲν καταλάβαινε τὴν σοβαρότητα τοῦ ἀγνώστου αὐτοῦ πάθους ποὺ τὸν κατατάραζε.

Τὰ πάντα τοῦ φαινόντουσαν μὲ διαφορετικὴ ὄψι: ὁ οὐρανός, ὁ ἥλιος, ἡ χλόη κι' αὐτοὶ ἀκόμα οἱ βράχοι τοῦ σπηλαίου του...

Συχνά, χωρὶς λόγο, ἀποτραβιόταν στὴ σπηλιά του κ' ἔκλαιγε...

Αὐτὸς ποὺ δὲν φοβόταν τίποτε, ταραζόταν τώρα μὲ τὸν παραμικρότερο θόρυβο.

Εἶχε γίνει πιὸ ἄγριος ἀπὸ ποτέ. Δὲν πήγαινε πειὰ νὰ δουλέψῃ μὲ τοὺς καρβουνιάρηδες, οὔτε καὶ καθόταν στὸ τραπέζι τους. Δὲν ἔτρωγε παρὰ μόνο ὅ,τι τοῦ ἔφτανε γιὰ νὰ μὴν πεθάνῃ τῆς πείνας.

Κάθε του σκέψις ἦταν ἀφιερωμένη στὴν ὡραία νέα ποὺ εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ τῆς σώσῃ τὴ ζωή. Δὲν εἶχε παρὰ μιὰ μόνο ἐπιθυμία: νὰ τὴν ξαναΐδῃ.

Μιὰ νύχτα, μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ κατανικήσῃ τὴ λαχτάρα του αὐτή, ἄφησε τοὺς βράχους του καὶ τράβηξε πρὸς τὸ Βωκούρ.

Μόλις ἔφτασε μπροστὰ στὸν πύργο ποὺ τὸν ἔλουζε τὸ σεληνόφως, στάθηκε κι' ἔφερε τὸ χέρι του στὴν καρδιά του γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τοὺς παλμούς της.

Ἐκεῖ βρισκόταν ἡ ὡραία του, ἐκεῖ ἀναπαυόταν...

Ὅλα σώπαιναν μέσα στὸ σπίτι καὶ κανένα φῶς δὲν φαινόταν στὰ παράθυρα. Ὁ Λυκογιάννης προχώρησε πρὸς τὴν καγκελλόπορτα. Ἀπὸ κεῖ φαινόταν ὅλη ἡ πρόσοψις τοῦ πύργου.

Ἔμεινε μπροστὰ στὴν πόρτα ὅλη τὴ νύχτα ὡς τὰ χαράματα, ὁπότε, ἐπειδὴ φοβήθηκε μήπως τὸν ἰδοῦν, ξαναγύρισε στὴ σπηλιά του.

Τρεῖς κατὰ σειρὰ νύχτες ξαναγύρισε στὸ ἴδιο μέρος καὶ μόλις χάραζε, ἔφευγε. Τὴν τέταρτη ὅμως φορά, ὁ ἔρως του νίκησε τοὺς φόβους του καὶ ἀντὶ νὰ φύγῃ ὅταν ἐημέρωσε, σκαρφάλωσε σὲ μιὰ φτελιὰ καὶ περίμενε ἐκεῖ.

Εἶδε τὸν κηπουρὸ καὶ τοὺς βοηθούς του νὰ παίρνουν τὰ ἐργαλεῖα τους καὶ ν' ἀρχίζουν τὴ δουλειά τους, ἔπειτα τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ ἰσογείου ν' ἀνοίγουν καὶ τοὺς ὑπηρέτες νὰ πηγαινοέρχωνται. Ὁ ἥλιος εἶχε πρὶν ἀπὸ πολλὴ ὥρα ἀνατείλει, ὅταν μιὰ ὑπηρέτρια ἄνοιξε δυὸ παράθυρα τοῦ πρώτου πατώματος. Ἔπειτ' ἀπὸ λίγες στιγμὲς μιὰ νέα ποὺ φοροῦσε τουαλέττα ἀπὸ γαλάζιο βελοῦδο, φάνηκε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ παράθυρα αὐτά.

Ἦταν ἡ Ἐριέττα.

Ὁ Λυκογιάννης ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾶ δυνατὰ καὶ λίγο ἔλειψε νὰ πέσῃ κάτω ἀπὸ τὸ δέντρο.

Ἡ Ἐριέττα φαινόταν πολὺ σκεπτικὴ καὶ κύτταζε κατὰ τὸ δάσος. Συλλογιζότανε τὸν Λυκογιάννη καὶ κύτταζε, ὅπως ἔκανε συχνὰ τὸν τελευταῖο καιρό, τὴν κορυφὴ τοῦ Μαύρου Λόφου.

Τέλος ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ καὶ τραβήχτηκε ἀπὸ τὸ παράθυρο. Ὁ Λυκογιάννης στέναξε κι' αὐτὸς, ὄχι βέβαια γιατὶ ἄκουσε τὴ νέα νὰ στενάζῃ, ἀλλὰ γιατὶ δὲν ἔβλεπε πειὰ τὸ ἀντικείμενο τῶν σκέψεών του.

Ὡστόσο, ἐπειδὴ ὅλη τὴν ἡμέρα ἔμεινε πάνω στὸ δέντρο, εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ δῇ τὴν Ἐριέττα πολλὲς φορὲς, εἴτε στὸ παράθυρο τοῦ δωματίου της, εἴτε ἔξω στὶς δεντροστοιχίες του κήπου.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ξαναγύρισε πολλὲς φορὲς στὸ θεωρεῖο του. Αὐτὸ ποὺ ἐπιθυμοῦσε, τὸ εἶχε: ἔβλεπε τὴν εἰκόνα τῶν ὀνείρων του. Ἀλλὰ τὸ φθινόπωρο ἦρθε καὶ τὰ φύλλα ἄρχισαν νὰ πέφτουν. Δὲν μποροῦσε ν' ἀνεβαίνῃ πειὰ στὴ φτελιά, κι' αὐτὸ τὸν γέμιζε ἀπελπισία.

Ὡστόσο μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν δῇ τώρα νὰ γλυστράη τόσο τὴν ἡμέρα, ὅσο καὶ τὴ νύχτα κατὰ μῆκος τῶν μανδρότοιχων τοῦ πάρκου. Κι' ὅταν εὕρισκε κανένα μέρος κατάλληλο νὰ κρυφτῆ, ἔμενε κρυμμένος ἐκεῖ ὧρες ὁλόκληρες.

Δὲν κατώρθωνε βέβαια νὰ βλέπῃ πάντοτε τὴν γοητευτικὴ Ἐριέττα. Ἀλλά, ὅταν τύχαινε νὰ τὴν ἀντικρύση καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ, ἔφευγε κατευχαριστημένος κι' ἔνοιωθε τοὺς κόπους του ν' ἀνταμείβωνται πληρέστατα.

Ξαναγύριζε τότε στὴ σπηλιά του εὐτυχής, ἔχοντας ἐπὶ ἡμέρες ὁλόκληρες τὴν καρδιά του γεμάτη χαρά.

Ο Λυκογιάννης, γονατιστὸς κοντά της, τὴν κύτταζε ἐκστατικός...

Ι Δ'

ΤΟ ΜΑΣΤΙΓΩΜΑ

Εἶνε ἀνάγκη τάχα νὰ ποῦμε ὅτι ἡ Ἐριέττα ἐνδιαφερόταν γιὰ τὸν σωτῆρα της περισσότερο ἀπ' ὅσο ἔπρεπε; Αὐτὸ ὅμως δὲν ξάφνιαζε καθόλου τὴ μητέρα της, ποὺ κι' αὐτὴ ἔνοιωθε μεγάλη εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Λυκογιάννη καὶ δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ἐπιδοκιμάζῃ τὰ αἰσθήματα τῆς κόρης της.

Ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες, τοὺς ὁποίους ρωτοῦσε πάντοτε, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν κ. Βιολὲν καὶ τὴν κόρη του, ἡ Ἐριέττα ντὲ Σιμὲζ εἶχε μάθει ὅτι ὁ Λυκογιάννης δὲν φαινόταν πουθενά κι' ὅτι οὔτε αὐτοὶ οἱ φίλοι του οἱ καρβουνιάρηδες δὲν τὸν ἔβλεπαν πειά.

Ὅλ' αὐτὰ ἀνησυχοῦσαν πολὺ τὴ νέα. Γιατὶ ὁ νεται; Μήπως εἶχε πέσει θῦμα δυστυχήματος;

Ὁ κ. Βιολὲν τὴν καθησύχαζε, λέγοντάς της:

— Ὁ Λυκογιάννης εἶνε ἄνθρωπος παράδοξος καὶ πολὺ ἰδιότροπος. Συχνὰ χάνεται ἐπὶ μῆνες ὁλόκληρους. Ἔπειτα, ὅταν βαρεθῆ πειὰ νὰ μένῃ μόνος, ἀφήνει τὴ σπηλιά του καὶ παρουσιάζεται πάλι.

Ἡ Ἐριέττα ὅμως γινόταν ὁλοένα πιὸ μελαγχολικὴ καὶ σκεπτική. Συχνά, τῆς συνέβαινε νὰ νοιώθῃ τὴν καρδιά της νὰ σφίγγεται. Γιατί; Οὔτε ἡ ἴδια δὲν τὸ ἤξερε... Βέβαια, εἶχε χρέος νὰ μὴν ξεχάσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη τοῦ ἀγρίου, ἀλλὰ γιατὶ ὅλες τῆς ἡ σκέψεις συγκεντρωνόντουσαν σ' αὐτόν;

«Θὰ ἤθελα, ἔλεγε, νὰ τὸν ἰδῶ μιὰ φορά, μιὰ μόνο φορά, γιὰ νὰ τοῦ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνη μου».

Νόμιζε πὼς ἅμα γινόταν αὐτὸ δὲν θὰ εἶχε πειὰ νὰ ἐπιθυμήσῃ τίποτε ἄλλο. Πίστευε ἀκόμα πὼς ἂν τῆς ἔλεγε κανεὶς ὅτι εἶχε δῆ τὸν Λυκογιάννη, ἡ μελαγχολία της θὰ ἔπαυε καὶ δὲν θὰ εἶχε πειὰ νὰ ἐπιθυμήσῃ τίποτε.

Καὶ δὲν ἤξερε ὅτι, ἐνῷ ἐκείνη ἔβλεπε ἀπὸ τὸ παράθυρο τὸ χιόνι νὰ πέφτῃ σὲ πυκνὲς νιφάδες, ὁ Λυκογιάννης ἦταν κρυμμένος κάπου ἐκεῖ κοντὰ καὶ τὴν κύτταζε μὲ θαυμασμό.

Γιατὶ ὁ Λυκογιάννης ἦταν συνετὸς καὶ κύτταζε χωρὶς νὰ τὸν βλέπουν. Ἔχοντας τὰ μάτια του προσηλωμένα στὴν πρόσοψι τοῦ πύργου, καραδοκοῦσε πάντα τὴν γλυκυτάτη στιγμὴ ποὺ ἡ Ἐριέττα θὰ φαινότα σὲ καμμιὰ πόρτα ἢ σ'

κανένα παράθυρο.

Ἔτσι πέρασε ὁ χειμῶνας. Τὸ καλοκαῖρι ξαναγύρισε καὶ τὰ δέντρα ἀνθισαν πάλι καὶ γέμισαν φύλλα.

Ὡστόσο ὁ Λυκογιάννης δὲν ἀνέβαινε πειὰ στὴ φτελιά, γιατὶ εἶχε βρῆ ἄλλο καλύτερο παρατηρητήριο. Κοντὰ στὴν εἴσοδο τοῦ πάρκου καὶ πίσω ἀπὸ ἕνα σύδεντρο ὑπῆρχε μιὰ σκιάδα μὲ πάγκους. Ἀπὸ τὴ σκιάδα αὐτὴ ἀνέβαινε κανένας σ' ἕναν ἐξώστη, χτισμένο στὸν τοῖχο τοῦ πάρκου, ποὺ συνδεόταν μαζύ του.

Ἡ Ἐριέττα πήγαινε συχνὰ στὸν ἐξώστη αὐτόν, ἀπ' ὅπου ἔβλεπε τὴν πεδιάδα ὁλόκληρη νὰ βρέχεται ἀπὸ τὰ νερὰ ἑνὸς μικροῦ ποταμοῦ. Ἐπίσης τῆς ἄρεσε πολὺ νὰ κάθεται στὴν σκιάδα, στὰ φυλλώματα τῆς ὁποίας κελαϊδοῦσαν οἱ σπίνοι κ' οἱ σπουργίτες.

Πήγαινε ἐκεῖ σχεδὸν κάθε μέρα μετὰ τὸ μεσημέρι, συνοδευομένη συχνὰ ἀπὸ τὴν μητέρα της, ἀλλὰ συχνότερα μόνη, κι' ἔμενε ὧρες ὁλόκληρες στὴ σκιάδα, ἄλλοτε γλεντῶντας κι' ἄλλοτε διαβάζοντας.

Μιὰ μέρα, ἐνῷ βρισκόταν μόνη στὴ σκιάδα, ὁ κηπουρὸς ἔτρεξε, κρατῶντας τὸ καπέλλο του.

— Τί τρέχει, Φραγκίσκε; τὸν ρώτησε ἡ νέα. Ἔχεις τίποτε νὰ μοῦ πῆς;

— Συγχωρῆστε με, δεσποινίς. Εἶνε δυὸ - τρεῖς μέρες τώρα...

— Ἔ, λοιπόν;

— Ἤθελα νὰ σᾶς βρῶ μόνη γιὰ νὰ σᾶς πῶ...

— Τί νὰ μοῦ πῆς, Φραγκίσκε;

— Πολλὲς φορὲς ρωτήσατε, δεσποινίς, ἂν ἤξερε κανεὶς ποῦ βρίσκεται ὁ ἄγριος τοῦ Μαύρου Λόφου...

— Ὁ Λυκογιάννης; ρώτησε ἡ νέα ἀνασκιρτῶντας.

— Μάλιστα, δεσποινίς, ὁ Λυκογιάννης.

— Μήπως ἔμαθες τίποτε; ρώτησε ἡ νέα μὲ συγκίνησι.

Ὁ κηπουρὸς πῆρε μυστηριῶδες ὕφος καὶ χαμηλώνοντας τὴ φωνή του, ἀπάντησε:

— Τὸν εἶδα!

— Ἀλήθεια; φώναξε ἡ Ἐριέττα.

— Ναί, τὸν εἶδα καὶ μάλιστα πολλὲς φορές.

— Ποῦ;

— Στὸ πάρκο.

— Πῶς; Μέσα στὸ πάοκο;

— Μάλιστα, δεσποινίς... Εἶνε ἀρκετὲς νύχτες τώρα που ἔρχεται καὶ περιδιαβάζει μέσα στὸ πάρκο.

Ἡ νέα κυριεύθηκε ἀπὸ μιὰ ἀλλόκοτη συγκίνησι καὶ κύτταζε στὰ μάτια τὸν κηπουρὸ σὰν ν' ἀμφέβαλε γιὰ τὰ λόγια του.

Ἐκεῖνος ἐν τῷ μεταξὺ ἐξακολούθησε μὲ τὸ ἴδιο μυστηριῶδες ὕφος:

— Καὶ μοῦ περνάει ἡ ὑποψία, δεσποινίς, ὅτι ἔρχεται συχνὰ καὶ τὴν ἡμέρα.

— Φραγκίσκε, εἶπε ἡ νέα ποὺ ταραζόταν ὁλοένα καὶ πιὸ πολύ, ἴσως νὰ γελάστηκες.

Ὁ κηπουρὸς κούνησε τὸ κεφάλι του χαμογελῶντας.

— Ὥστε εἶσαι βέβαιος;

— Βεβαιότατος, δεσποινίς.

Ἐπακολούθησε μιὰ στιγμὴ σιωπῆς.

— Ἂν θέλετε, δεσποινίς, ἐξακολούθησε ὁ κηπουρὸς, μπορῶ νὰ τὸν συλλάβω πολὺ εὔκολα.

— Μὲ ποιὸ τρόπο;

— Ξέρω ἀπὸ ποιὸ μέρος μπαίνει. Μπορῶ λοιπὸν νὰ τοῦ στήσω περίφημα ἐκεῖ μιὰ λυκοπαγίδα.

Ἡ Ἐριέττα χλώμιασε καὶ τὰ μάτια της ἔλαμψαν ἀπὸ ὀργή.

— Ἂν τὸ ἔκανες αὐτό, εἶπε, ἡ μητέρα μου θὰ σ' ἔβλαγνε σὰν κακοῦργο. Ξέρεις ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοῦ ἔσωσε τὴ ζωὴ κι' ὅτι δὲν θὰ συγχωροῦσα ποτὲ ἐκεῖνον ποὺ θὰ τολμοῦσε ἔστω καὶ νὰ τὸν ἀπειλήσῃ μόνο.

— Ἀ, μὴ θυμώνετε, δεσποινίς, εἶπε δειλὰ ὁ κηπουρός. Δὲν τὸ εἶπα ἀπὸ κακία. Νόμιζα μάλιστα ὅτι θὰ σᾶς εὐχαριστοῦσα, γιατὶ πολλὲς φορὲς σᾶς ἄκουσα νὰ λέτε ὅτι θὰ θέλατε νὰ δῆτε τὸν Λυκογιάννη στὸν πύργο. Δὲν θέλω τὸ κακό του ἐγώ. Ἀπόδειξις εἶνε ὅτι, τόσες φορὲς ποὺ τὸν εἶδα στὸ πάρκο, ποτὲ δὲν τὸν ἔδιωξα.

— Καλὰ ἔκανες, Φραγκίσκε... Κι' ἂν θέλης νὰ μ' εὐχαριστήσης, ἐξακολούθησε νὰ κάνῃς τὸ ἴδιο. Ὅταν τὸν βλέπῃς πουθενά, ν' ἀπομακρύνεσαι γιὰ νὰ μὴ φοβᾶται... Θέλω νὰ εἶνε ἥσυχος κι' ἐλεύθερος στὸ πάρκο, ὅπως καὶ μέσα στὸ δάσος...

— Θὰ σᾶς ὑπακούσω πολὺ εὐχαρίστως, δεσποινίς.

— Εἶπες, Φραγκίσκε, τήποτε γιὰ ὅλ' αὐτὰ στὴ μητέρα μου;...

— Ὄχι ἀκόμα.

— Καλὰ λοιπόν, μέχρι νεωτέρας διαταγῆς μου, μὴν πῆς τίποτε οὔτε στὴ μητέρα μου, οὔτε στὸν ἀδελφό μου ποὺ πρόκειται νἀρθῆ αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἀπὸ τὸ Παρίσι.

— Μπορεῖτε νὰ μείνετε ἥσυχη. Θὰ συμμορφωθῶ μὲ τὶς διαταγές σας.

— Εὐχαριστῶ. Ἔχεις τίποτε ἄλλο νὰ μοῦ πῆς;

— Μάλιστα, δεσποινίς.

— Λέγε λοιπόν. Σ' ἀκούω.

— Ὅταν ὁ Λυκογιάννης εἶνε μέσα στὸ πάρκο τὴν ἡμέρα, ξέρω σὲ ποιὸ μέρος κρύβεται.

— Ποῦ;

— Ἐδῶ κοντά. Νὰ, ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ δέντρο.

Ἡ νέα ἔγινε κατακόκκινη κι' ἀνασκίρτησε σύγκορμη.

— Μὰ αὐτὸ εἶνε ἀδύνατο! φώναξε. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ!

— Ξέρετε, δεσποινίς, ὅτι ποτὲ δὲν θὰ τολμοῦσα νὰ σᾶς πῶ ψέματα. Πρὸ τριῶν ἡμερῶν εἶδα τὸν Λυκογιάννη νὰ κατεβαίνῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ δέντρο.

— Καὶ ἦταν κρυμμένος ἐκεῖ, ἐνῷ ἐγὼ ἤμουν ἐδῶ;

— Μάλιστα, δεσποινίς.

— Τόσο κοντὰ μου! ψιθύρισε ἡ Ἐριέττα.

— Ὅταν βγαίνατε ἀπὸ τὴ σκιάδα, εἶδα τὸν Λυκογιάννη νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὸ δέντρο...

— Ἴσως νὰ εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ἦρθε...

— Πιθανὸν, δεσποινίς... Ἐν τούτοις ἐγὼ ἐξέτασα τὸ δέντρο κι' ἀπὸ μερικὲς παρατηρήσεις ποὺ ἔκανα, ὑποθέτω ὅτι ὁ Λυκογιάννης θὰ κρύφτηκε πολλὲς φορὲς σ' αὐτὸ τὸ δέντρο.

Ἡ Ἐριέττα σηκώθηκε καὶ, μέσ' ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς σκιάδος, ἄρχισε νὰ κυττάζῃ ἐπίμονα τὸ δέντρο.

— Σήμερα δὲν ἦρθε, εἶπε ὁ κηπουρός.

Ἡ Ἐριέττα ἔμεινε μιὰ στιγμὴ σιωπηλὴ κι' ἔπειτα εἶπε:

— Δὲν μοῦ λὲς τὴν ἰδέα σου; Γιὰ ποιὸ σκοπὸ ἔρχεται ἐδῶ;

— Γιὰ νὰ σᾶς βλέπῃ, δεσποινίς. Δὲν πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς πολὺ σοφὸς γιὰ νὰ τὸ καταλάβῃ αὐτό.

Ἡ νέα κοκκίνησε πάλι καὶ χαμήλωσε τὰ μάτια της.

— Εἴμαστε σύμφωνοι ὅτι δὲν θὰ κάνῃς λόγο σὲ κανένα, τοῦ εἶπε σὲ λίγο.

— Σᾶς τὸ ὑποσχέθηκα, δεσποινίς.

Καὶ ὁ κηπουρὸς ὑποκλινόμενος μὲ μεγάλο σέβασμό, ἀπομακρύνθηκε.

Ὅταν ἔμεινε μόνη, ἡ νέα ἀναστέναξε καὶ δυὸ δάκρυα κύλησαν ἀπὸ τὰ μάτια της.

Γιατὶ ὁ στεναγμὸς ἐκεῖνος; Γιατὶ τὰ δάκρυα;

Καὶ ἡ ἴδια θὰ δυσκολευόταν πολὺ ν' ἀπαντήσῃ στὰ ἐρωτήματα αὐτά.

— Ἔρχεται, σκέφτηκε, καὶ κρύβεται ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ δέντρο γιὰ νὰ μὲ βλέπῃ.

.....

Τὴν ἄλλη μέρα, κατὰ τὶς τρεῖς μετὰ τὸ μεσημέρι, ἡ Ἐριέττα ἦρθε καὶ κάθησε στὴ σκιάδα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

4 - 10 - 36

Π.Μ.

Μαῦροι δρόμοι τοῦ χειμώνα
στὴ γυμνὴ τὴν ἐξοχή,
τοῦ ἀμαξιοῦ τὰ φῶτα μόνα
τρέχουν μέσα στὴ βροχή.

Μέσα στὴν ἀνεμοζάλη,
πρώτη ἐρωτικὴ βραδιά!
Τέτοιαν ἄνοιξη καὶ πάλι
ποῦ περίμενε ἡ καρδιά;

Δυὸ κεφάλια πλάϊ - πλάϊ:
τὸ ἕνα φθινοπωρινό,
τὸ ἄλλο, δῶρο ἀπὸ τὸ Μάη,
μόλις εἴκοσι χρονῶ.

—Ποῦ σὲ βρῆκα; Ποῦ σὲ (βρῆκα,
ἄνθος τῆς ἀμυγδαλιᾶς;
Τὰ μαλλιά σου ἔχουν τὴ (γλύκα
μιᾶς χελιδονοφωλιᾶς.

Καὶ τὰ μάτια ὅπως τὰ (κλείνεις
στὸ φιλί, μοιάζουν κι αὐτὰ
μὲ τὰ μάτια τῆς Σελήνης
ποὺ κοιτοῦν πάντα κλειστά.

Εἶσαι ἡ νύχτα κ' εἶσαι ἡ (μέρα,
εἶσαι ὁ πόνος κ' ἡ χαρά;
Γύρω μας, μέσ' στὸν ἀέρα,
κυματίζουνε φτερά:

περιστέρια ἔχουν, φτάσει
ἀπὸ τόπους μακριοὺς
φέρνουν ἀνθισμένα δάση
καὶ γαλάζιους οὐρανούς.

...Καὶ τ' ἀμάξι τρέχει, τρέ- (χει
στὴν ἀσφαλτωμένη ὁδό.
Ἔξω ἀπὸ τὰ τζάμια, βρέ- (χει
κι' ὁ χειμώνας εἶν' ἐδῶ.

ΜΗΤΣΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΝΟΚ - ΑΟΥΤ!

ΤΟΥ Π. ΤΖΑΦΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ο ΚΙΝΤ ΕΙΝΕ ΒΕΒΑΙΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΚΗ

Στὴν εἴσοδο μιᾶς μεγάλης σάλας, τὸ βράδυ ἑνὸς ματς μπὸξ γιὰ τὸ παγκόσμιο πρωτάθλημα, τὸ ἀριστοκρατικώτερο κοινὸ κατεβαίνει ἀπὸ πολυτελῆ αὐτοκίνητα καὶ μπαίνει μέσα

ΕΝΑΣ ΔΑΝΔΗΣ (σὲ μιὰ κομψὴ κυρία). — Δὲν ὑπάρχει πειὰ οὔτε μιὰ πολυθρόνα... οὔτ' ἕνα θεωρεῖο. Δὲν μένουν παρὰ δύο θέσεις στὸ ρίγκ πρὸς πεντακόσια φράγκα ἡ μία.

Η ΚΟΜΨΗ ΚΥΡΙΑ. — Ἔ λοιπόν, τί περιμένεις; Τρέξε γρήγορα νὰ τὶς πιάσῃς! Μποροῦν νὰ μᾶς τὶς πάρουν... Κάνε γρήγορα λοιπόν!...

Ο ΔΑΝΔΗΣ.— Πεντακόσια φράγκα ἡ μία... Μὰ εἶνε πάρα πολύ!...

Η ΚΟΜΨΗ ΚΥΡΙΑ.— Τὸ λὲς ἐσὺ αὐτό, ποὺ χάνεις σὲ τρία λεπτὰ τριακόσιες λίρες στὴ Λέσχη... Τί ἀνόητη φιλαργυρία! Μὰ φτάνουν τὰ λόγια... Θέλω νὰ δῶ μπὸξ ἀπόψε... Θέλω προπάντων νὰ δῶ τὸν περίφημο Κίντ... Μὲ τέτοιο πυγμάχο, εἶνε κανεὶς βέβαιος πὼς θὰ δῇ νὰ τρέχῃ αἷμα... Αὐτὸ θὰ μὲ διασκεδάσῃ... Ἔχω πονοκέφαλο...

(Μέσα στὸ καμαρίνι τοῦ Κίντ)

ΚΙΝΤ (στὸ μάνατζέρ του ποὺ μπαίνει ἐκείνη τὴ στιγμή).— Ἔ, λοιπόν: Ἔχουμε κόσμο;

Ο ΜΑΝΑΤΖΕΡ.— Δὲν χωράει πειὰ οὔτε βελόνα...

ΚΙΝΤ (τρίβοντας τὰ χέρια του).— Ἀπ' αὐτὸ τὸ μάτς θὰ κερδίσω πολλά. Εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα ποσὸ διακοσίων χιλιάδων φράγκων...

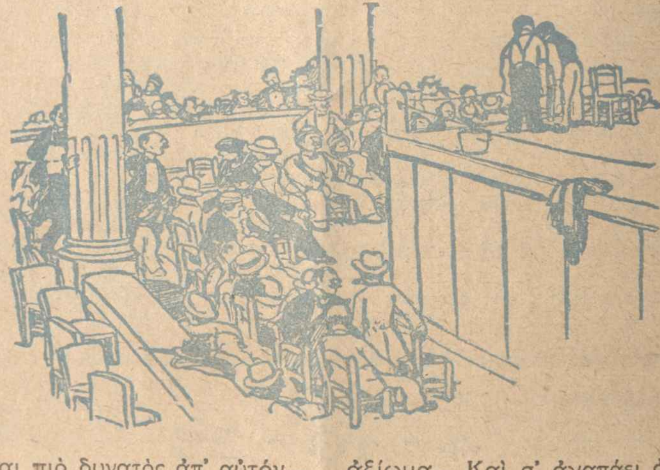

Ο ΜΑΝΑΤΖΕΡ.— Θὰ πάρῃς τὶς διακόσιες χιλιάδες φράγκα, ἂν νικήσῃς.

ΚΙΝΤ.— Δὲν θὰ νικήσω τὸν Μὰξ τὸν Κεφαλοθραύστη!... Χά! χά! Τί ἀστεῖο... Μὰ αὐτὸς δὲν θὰ βαστήξῃ οὔτε δυὸ γύρους μαζύ μου... Μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ θὰ τὸν ρίξω μὲ τὴ ράχη κάτω... Μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ θὰ κερδίσω διακόσιες χιλιάδες φράγκα!...

Ο ΜΑΝΑΤΖΕΡ.— Βέβαια! Εἶσαι πιὸ δυνατὸς ἀπ' αὐτόν...

ΚΙΝΤ.— Νὰ κύττα πῶς θὰ σοῦ τὸν καταφέρω τὸν Μάξ... (Παίρνοντας τὴν κατάλληλη στάσι). Θὰ κάνω πὼς τοῦ ρίχνομαι ἀπ' τ' ἀριστερά... Καὶ θὰ τοῦ κατεβάσω ξαφνικὰ μερικὲς ἀγριογροθιὲς ἀπ' τὰ δεξιά, μὲ κατάλαβες;... (Κάποιος χτυπάει τὴν πόρτα): Ποιὸς εἶν' ἐκεῖ;

Ο ΜΑΝΑΤΖΕΡ (ἀνοίγοντας τὴν πόρτα).— Εἶν' ἡ ἀδελφή σου.

ΚΙΝΤ.— Καλημέρα, ἀδελφούλα.

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Ἑτοιμάζεσαι;

ΚΙΝΤ.— Ναί, καθὼς βλέπεις... Ἄ! ἄ! Ὁ Μὰξ ὁ Κεφαλοθραύστης θὰ τὴν πάθῃ ἄσχημα ἀπόψε... Θὰ τὸν σπάσω στὶς γροθιές!... Θὰ τὸν πλημμυρίσω στὰ αἵματα!... Καὶ θὰ κερδίσω διακόσιες χιλιάδες φράγκα. Καταλαβαίνεις;

ΖΑΝΝΕΤΑ (πολὺ ἀνήσυχη).— Ναί! Θὰ ἤθελα νὰ σοῦ πῶ κάτι...

Ο ΜΑΝΑΤΖΕΡ.— Πάω νὰ συνεννοηθῶ μὲ τὴν ἐπιτροπή. (Βγαίνει ἔξω).

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Λοιπὸν θέλω νὰ σοῦ μιλήσω... Μ' ἀκοῦς, Κίντ; Θέλω νὰ σοῦ μιλήσω ἀμέσως... Εἶνε πολὺ ἐπεῖγον....

ΚΙΝΤ.— Μιὰ στιγμὴ νὰ φορέσω τὴν κυλλότα μου

(Φοράει τὴν κυλόττα του)

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Μπορῶ νὰ σοῦ μιλήσω τώρα;

ΚΙΝΤ.— Ναί, λέγε...

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Μὴ τὸν κακομεταχειριστῇς πολύ...

ΚΙΝΤ.— Ποιόν;

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Τὸν Μὰξ τὸν Κεφαλοθραύστη.

ΚΙΝΤ. — Γιατί;

ΖΑΝΝΕΤΑ (ἁπλᾶ).— Τὸν ἀγαπῶ.

ΚΙΝΤ.— Ἔ; Πῶς;... Τί λέει αὐτή;... Ἀγαπάει τὸν Μὰξ τὸν Κεφαλοθραύστη;... Θ' ἀστειεύεται... Αὐτὸν τὸν χαρτωνένιο μποξερ; Μὰ εἶνε ντροπή, μ' ἀκοῦς;

ΖΑΝΝΕΤΑ (χαμηλώνοντας τὰ μάτια).— Ναί... τὸν ἀγαπῶ... Εἶμαι βέβαιη γι' αὐτὸ ποὺ σοῦ λέω... Πολέμησα τὸ αἴσθημά μου ὅσο μποροῦσα... Μέρες καὶ νύχτες ὁλόκληρες σκεφτόμουν καὶ ἔλεγα: «Μὰ δὲν εἶνε ἀλήθεια... Δὲν τὸν ἀγαπῶ... Εἶνε μιὰ ἰδέα αὐτό. Δὲν μπορῶ ν' ἀγαπῶ αὐτὸ τὸ παλληκάρι ποὺ εἶνε ὁ ἀντίπαλος τοῦ ἀδελφοῦ μου...» Μὰ τοῦ κάκου... Ὅλ' αὐτὰ δὲν ἔκαναν τίποτε. Ἀπεναντίας, συνετέλεσαν ὥστε νὰ καταλάβω ὅτι ἡ ἀγάπη μου γιὰ τὸν Μὰξ εἶνε μιὰ μεγάλη, μιὰ καθαρὴ ἀλήθεια... Τὸν ἀγαπῶ! Τὸν λατρεύω!...

ΚΙΝΤ (συντετριμμένος).— Τί δυστυχία!

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Λυπᾶσαι γι' αὐτό, Κίντ;

ΚΙΝΤ.— Τὸ ὁμολογῶ.

ΖΑΝΝΕΤΑ (ἀγκαλιάζοντας τὸν ἀδελφό της).— Κίντ... μικρούλη Κίντ, ὅπως σ' ἔλεγε ὁ μακαρίτης ὁ μπαμπᾶς... Συγγνώμην... Σοῦ ζητῶ συγγνώμην...

ΚΙΝΤ.— Δὲν ὑπάρχει λόγος... Τέτοια δυστυχήματα συμβαίνουν πάντοτε καὶ στὶς καλύτερες οἰκογένειες...

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Ἐξ ἄλλου ὁ Μὰξ θὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πυγμαχία...

ΚΙΝΤ (ὑψώνοντας τοὺς ὤμους του).— Ἔτσι τὸ λέει... Δὲν θὰ ἐγκαταλείψῃ τίποτε...

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Ναί! Ναί! Ἡ φιλοδοξία του εἶνε τὸ ποδήλατο... Θέλει νὰ ἐπιδοθῇ στὴν ποδηλατοδρομία, ἐφόσον δὲν πέτυχε στὴν πυγμαχία... Θὰ καταπιαστῇ μ' αὐτὴν πέντ'-ἕξη χρόνια... Κι' ἔπειτα θ' ἀγοράσῃ ἕνα μαγαζὶ ἀθλητικῶν εἰδῶν... Ἔτσι θὰ μπορέσουμε νὰ ζήσουμε καλά!...

ΚΙΝΤ (μὲ γλυκύτητα).— Μικρὴ ἀδελφούλα... Εἶνε ὅμως τίμιο παλληκάρι...

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Ἂν εἶνε τίμιο παλληκάρι;... Μὰ αὐτὸ δὲν λέει ἄλλο παρὰ ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ δουλεύῃ γιὰ νὰ ζήσῃ...

ΚΙΝΤ.— Αὐτὸ εἶν' ἕνα καλὸ ἀξίωμα... Καὶ σ' ἀγαπάει ἀληθινά, ἀδελφούλα;

ΖΑΝΕΤΤΑ.— Ἂν μ' ἀγαπάῃ; Νὰ διάβασε τὴν κάρτα ποὺ μοῦ ἔστειλε γιὰ τὴν γιορτή μου.

ΚΙΝΤ (Διαβάζοντας).— «Σήμερα σ' ἀγαπῶ περισσότερο ἀπὸ χθὲς καὶ λιγώτερο ἀπὸ αὔριο...» Ὡραῖα. Τότε λοιπὸν πρέπει νὰ παντρευτῆτε...

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Ἀλήθεια! Ἀλήθεια! Τὸν θέλεις; Τὸν θέλεις γιὰ γαμπρό σου;... Ἄ! ἔλα νὰ σὲ φιλήσω...

ΚΙΝΤ.— Στὸ κάτω-κάτω, εἶν' ἕνα καλὸ παλληκάρι...

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Βέβαια!... Καὶ σὲ θαυμάζει!... Ἂν ἤξερες πῶς σὲ θαυμάζει!...

ΚΙΝΤ.— Ἀλήθεια;...

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Λέει πὼς εἶσαι ὁ μεγαλύτερος πυγμάχος τοῦ κόσμου! Λοιπόν, δὲν θὰ τὸν κακομεταχειρισθῇς τώρα ποὺ ξέρεις πῶς ἔχουν τὰ πράγματα;

ΚΙΝΤ.— Ὄχι... Μὴ φοβᾶσαι... Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, θὰ τὸν χτυπήσω ἁπαλά...

ΖΑΝΝΕΤΑ... Εὐχαριστῶ, Κίντ... Καὶ ποῦ λὲς νὰ κάνουμε τοὺς γάμους μας;

ΚΙΝΤ.— Στὸ «Γκράντ-Ὀτέλ» ποὺ ἔχει μεγάλα σαλόνια.

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Ναί... Θὰ εἶνε μιὰ τρέλλα!

ΚΙΝΤ. Βέβαια...

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Θὰ ἔχουμε τὸν καλύτερο κόσμο!

ΚΙΝΤ.— Ἀσφαλῶς... Ὅλους τοὺς φίλους τοῦ μπόξ... Θὰ ἔλθῃ κι' ὁ Τριστὰν Μπερνὰρ καὶ θὰ βγάλῃ λόγο...

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Ὦ! τί ὡραῖα ποὺ θὰ εἶνε!... Κι' ἔπειτα θὰ ζήσουμε μαζὺ κ' οἱ τρεῖς...

ΚΙΝΤ.— Ναί... οἰκογενειακά... Καὶ θᾶμαστε τρισευτυχισμένοι...;

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Ὦ ἀδελφούλη μου!... (Ἀγκαλιάζει καὶ φιλάει τὸν Κίντ). Κίντ... Μικρούλη Κίντ, ὅπως σ' ἔλεγε ὁ μακαρίτης ὁ μπαμπᾶς...

Ο ΜΑΝΑΤΖΕΡ (μπαίνοντας μέσα).— Σὲ περιμένουν Κίντ... Ὁ Μὰξ βρίσκεται κιόλας στὸ ρίγκ...

ΚΙΝΤ (πολὺ εὐτυχισμένος).— Πηγαίνω!... Πηγαίνω!... Ὁ καλός μου ὁ Μάξ!... Ὁ ἀγαπημένος μου φίλος ποὺ θὰ γίνῃ γαμπρός μου... (Φορῶντας τὰ γάντια του): Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ποὺ πάω νὰ τὸν βρῶ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ ΤΟΥ ΡΙΓΚ

Τὸ ρίγκ. Οἱ δύο ἀντίπαλοι βρίσκονται ἀντιμέτωποι. Ὁ Μὰξ ὁ Κεφαλοθραύστης στέλνει ἀμέσως μιὰ «ντιρὲκτ» στὰ μοῦτρα τοῦ Κίντ. Ὁ Κίντ τὴν δέχεται, χωρὶς ν' ἀποκρούσῃ. Τότε ὁ Μὰξ ξεθαρρεύει κι' ἀρχίζει τὸν Κίντ στὶς γροθιές. Τὸ αἷμα τρέχει ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Κίντ, ὁ ὁποῖος οὔτε ἐπιχειρεῖ κἂν ν' ἀποκρούσῃ.

Ο ΜΑΝΑΤΖΕΡ (ἀνήσυχος).— Ἄ... μά... μὰ τ' εἶν' αὐτά;... Γιατὶ δὲν ἀποκρούει;... Κίντ!... Κίντ!... Μὰ χτύπα λοιπόν! Χτύπα!...

ΚΙΝΤ (ἀπελπισμένος).— Δὲν μπορῶ... Δὲν μπορῶ!... Σκέφτομαι τὴν ἀδελφή μου... Τὴν ἀδελφή μου ποὺ θὰ τὸν παντρευτῇ... Εἶμαι πολὺ εὐαίσθητος... Δὲν τολμῶ νὰ τὸν χτυπήσω...

Ο ΜΑΝΑΤΖΕΡ.— Τί λέει;... Σίγουρα τρελλάθηκε!...

ΚΙΝΤ (ἐνῶ ὁ Μὰξ τοῦ καταφέρνει νέες γροθιές).— Ἄ! Θεέ μου! Εἶνε τρομερό!... Πονάω!... Δὲν ἀντέχω πειά!... Θὰ λιποθυμήσω...

Ο ΜΑΝΑΤΖΕΡ (κόκκινος ἀπ' τὴν ὀργή του).— Μὰ χτύπα!... Χτύπα λοιπόν, ζῶο!

ΚΙΝΤ (ἀπελπισμένος, ἀκουμπῶντας στὰ σκοινιά). — Δὲν μπορῶ, δὲν μπορῶ!... (Στὸν Μὰξ ποὺ τὸν χτυπάει ἀλύπητα): Μὴ χτυπᾶς πειά. Ἔ, μὴ χτυπᾶς!.. Ἄκου, ἡ ἀδελφή μου μοῦ τὰ εἶπε ὅλα... Λοιπὸν καταλαβαίνεις;... Δὲν ἀκούει τίποτα... Ἐξακολουθεῖ νὰ χτυπάῃ... Ὦ Θεέ μου... Μάξ... μὴ χτυπᾶς πειά! Σοῦ εἶπα, μὴ χτυπᾶς πειά!... Μ' ἀκοῦς, Μάξ... Ἡ ἀδελφή μου... Θεέ μου! Δὲν σταματάει... Χτυπάει, χτυπάει ἀλύπητα... Μὰ σκέψου, Μάξ... Εἴμαστε συγγενεῖς τώρα... Εἴμαστε σχεδὸν ἀδελφοί... Μάξ... Μικρέ μου Μάξ!... Δυστυχία!... Δὲν σταματάει... Θέλει νὰ μὲ ξεκάνῃ... Τὸ πῆρε ἀπάνω του γιατί, σὰν εὐαίσθητος ποὺ εἶμαι, τὸν ἄφησα νὰ μὲ νικήσῃ... Ἄ! αὐτὸς δὲν εἶνε καθόλου εὐαίσθητος... Ὦ!... Ὦ!... Κι' ἄλλη... Κι' ἄλλη... Δὲν ἀντέχω πειά... Ἄ! τί μοῦ ἔκανε ἡ ἀδελφή μου...

Πέφτει κάτω ἀναίσθητος... Ὁ διαιτητὴς μετράει ὥς τὸ δέκα κι' ἐπειδὴ δὲν συνέρχεται, ὁ Μὰξ ἀνακηρύσσεται νικητής. Τὸ κοινὸν τὰ ἔχει χαμένα. Οἱ γιατροὶ παίρνουν τὸν Κίντ καὶ τὸν μεταφέρουν στὸ καμαρίνι του. Ἡ Ζαννέτα φιλάει στὸ ρίγκ τὸν Μὰξ τὸν Κεφαλοθραύστη. Ἔπειτα πηγαίνει στὸν Κίντ καὶ τοῦ λέει στοργικά:

ΖΑΝΝΕΤΑ.— Δὲν εἶνε τίποτε, Κίντ. Δὲν εἶνε τίποτε. Ὁ Μὰξ ἀνακηρύχθηκε νικητής... Θὰ πάρῃ αὐτὸς τὶς πεντακόσιες χιλιάδες φράγκα ποὺ θὰ μᾶς χρησιμεύσουν γιὰ νὰ φτιάξουμε τὸ νοικοκυριό μας. Πὲς ὅτι μοῦ τὶς ἔδωσες γιὰ προῖκα... Πρέπει νἆσαι εὐτυχισμένος, Κίντ, μικρούλη Κίντ, ὅπως σ' ἔλεγε ὁ μακαρίτης ὁ μπαμπᾶς...

ΑΥΛΑΙΑ

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ΤΟΥ κ. ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

ΣΚΟΡΔΑΤΟ ΦΟΥΡΝΟΥ

(Φαγητὰ καὶ μεζέδες τῆς ταβέρνας)

Ἡ ὀνομασία αὐτὴ δὲν λέγει τίποτα τὸ σαφὲς καὶ συνεπῶς πρέπει νὰ ποῦμε ὅτι πρόκειται γιὰ σηκωτάκια ἀρνίσια στὸ φοῦρνο μὲ σκόρδο κ.τ.λ. Ἠμπορεῖ ὅμως νὰ γίνῃ καὶ ἀπὸ σηκωτάκια μοσχαριοῦ ἢ χοιρινοῦ, πάντως ἀπὸ τρυφερὰ σηκώτια καὶ ὄχι βωδινά.

Κόβονται τὰ σηκώτια φέτες μικρές, ὅπως γιὰ τηγάνισμα. Ἑτοιμάζουν ἐπίσης — γιὰ μισὴ ὀκᾶ σηκωτάκια — ὥς μία χοῦφτα κρεμμύδι ψιλό, 7-8 δόντια σκόρδου, ἕνα μάτσο μαϊντανὸ καὶ ἄνιθο καὶ τ' ἀνακατεύουν ὅλα μαζύ. Ρίχνουν καὶ μερικὲς ντομάτες κομμένες καὶ αὐτὲς μικρὰ-μικρὰ κομματάκια.

Βάζουν πρῶτα λίγο λάδι στὸν ταβᾶ ἢ ταψὶ καὶ σκορποῦν μιὰ στρῶσι ἀπὸ τὰ κομμένα κρεμμυδόσκορδα καὶ ἀπάνω σ' αὐτὰ στρώνουν τὶς φέτες τὰ σηκωτάκια, τὰ πασπαλίζουν μὲ τὰ ὑπόλοιπα κρεμμυδόχορτα καὶ σκορποῦν ἀπ' ἐπάνω τὶς κομμένες ντομάτες. Ρίχνουν καὶ ἁλατοπίπερο ἀρκετὸ καὶ μπόλικο λάδι. Ψήνονται δὲ σὲ δυνατὸ φοῦρνο γιὰ νὰ μὴ τὰ βράσῃ τὰ σηκωτάκια. Ὅσοι θέλουν ἠμποροῦν νὰ βάλουν ἀντὶ λάδι βούτυρο. Πρέπει δὲ νὰ φαγωθῇ πολὺ ζεστὸ τὸ φαγητό, γιατὶ ὅταν κρυώσῃ γίνονται σκληρὰ τὰ σηκωτάκια.

ΣΠΛΗΝΕΣ ΣΤΗ ΣΟΥΒΛΑ Ἢ ΣΟΥΒΛΑΚΙΑ

Γίνονται ἀπὸ ἀρνίσιες σπλῆνες ἢ καὶ μικρὲς χοιρινές. Κόβονται εἰς κομμάτια ὅσο τὸ μέγεθος μισοῦ κουτιοῦ σπίρτων. Τὶς βάζουν πρῶτα σὲ λεκάνη μὲ λίγο ψιλὸ-ψιλὸ κρεμμύδι, μαϊντανὸ ψιλό, ρίγανη, ἁλατοπίπερο καὶ λάδι καὶ τὶς ἀνακατεύουν καλά.

Ἑτοιμάζουν ἐπίσης ἀνάλογα κομμάτια ἀπὸ μπόλια τοῦ ἀρνιοῦ ἢ χοιρινή, κομμένη σὲ κομμάτια λίγο μικρότερα ἀπὸ τὶς σπλῆνες. Ἐπίσης ἀνάλογες φέτες ντομάτες, κομμένες πελεκητὰ ἀπὸ τὸ ἔξω μέρος τῆς ντομάτας — ὅπως πελεκοῦν ἕνα πορτοκάλλι δηλαδή — ὥστε κάθε φέτα νὰ ἔχῃ καὶ φλοῦδα τῆς ντομάτας γιὰ νὰ στέκῃ στὸ πέρασμα τῆς σούβλας καὶ νὰ μὴ λυώνῃ καὶ πέφτῃ στὸ ψήσιμο. Ὑπολογίζονται δὲ κομμάτια μπόλιας καὶ ντομάτας τόσα, ὥστε κάθε κομμάτι σπλῆνας ποὺ θὰ περνιέται στὴ σούβλα, στὸ ἕνα θὰ περνᾷ ντομάτα καὶ στὸ ἄλλα μπόλια.

Τέλος τὰ περνοῦν στὴ σούβλα μὲ τὴ σειρὰ ποὺ λέγομεν καὶ ψήνονται ὅπως καὶ τὸ κοκορέτσι, προσέχοντας νὰ ψηθοῦν καλὰ ἡ σπλῆνες. Ἔχουμε τότε λεμόνι καὶ λάδι κτυπημένο σὲ πιάτο καὶ ἅμα ψηθοῦν, ζεστὲς-ζεστὲς ὅπως θὰ εἶνε, κρατοῦμε ὄρθια τὴ σούβλα σ' ἕνα πιάτο καὶ περιλοῦμε ἀπ' ἐπάνω μὲ τὸ λαδολέμονο καὶ ὅσο στραγγίσῃ κάτω στὸ πιάτο τὸ ξαναλούζουμε ἄλλη μιὰ φορὰ ἀπ' ἐπάνω, ὥστε νὰ περιβραχοῦν καλὰ ἡ σπλῆνες μὲ τὴ σάλτσα αὐτή, τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἁλατοπιπερώσουμε καλὰ πρὶν τὴν δουλέψουμε μὲ τὸ πηροῦνι.

Ὅταν πρόκειται νὰ ψηθοῦν σὲ μιὰ μεγάλη σούβλα τότε κόβονται τὰ κομμάτια πιὸ μεγάλα, ὅταν δὲ εἶνε νὰ γίνουν μικρὰ σουβλάκια, τότε κόβονται πιὸ μικρά. Πρέπει δὲ νὰ τρώγωνται πολὺ ζεστές.

ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ.— Κον Γεώρ. Βλασίδην, Μεσολόγγιον. — Ἐξηγήσατέ μας ποιὰ ψάρια λέγονται μπάφες κι' ἂν ἀπ' αὐτὰ βγαίνῃ τὸ αὐγοτάραχο.

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΥΛΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΠΑΘΙΩΤΕΣ, ΟΙ ΗΡΩΪΚΟΙ ΤΟΥΡΚΟΦΩΝΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ἀγνοὶ Ἕλληνες παρ' ὅλους τοὺς κατατρεγμούς των. Τὰ ἔθιμά τους. Ἡ μπέσα. Ἕνα τραγικὸ περιστατικό. Ο φονηᾶς ποὺ βρίσκει ἄσυλο στὸ σπίτι τῆς μάνας τοῦ θύματός του. Ἡ βεντέτα τῶν Σπαθιωτῶν. Ἕνα ζωντανὸ ρολόϊ.

ΜΕΤΑΞΥ ὅλων τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἀναγκάστηκαν, κατὰ τὰ χρόνια τῆς δουλείας, γιὰ λόγους γεωγραφικοὺς ἢ οἰκονομικοὺς, νὰ χάσουν ὄχι τὸ ἐθνικό τους ἐγὼ ἀλλὰ τὸ βαθὺ χριστιανικό τους αἴσθημα, ἀξίζει ν' ἀναφερθοῦν ἰδιαιτέρως οἱ Σπαθιῶτες. Πέντε ὁλόκληρους αἰῶνες ζήσανε οἱ ἡρωϊκοὶ αὐτοὶ Ἕλληνες κάτω ἀπ' τὸν ἀλβανικό, τὸν τουρκικὸ μάλλον, ζυγό. Συγκεντρωμένοι ὅλοι στὴν Σπαθιά, μιὰ ὀρεινὴ περιφέρεια ποὺ ἀπέχει δυὸ ὧρες νοτιοδυτικὰ τοῦ Ἐλβασάν, κατώρθωσαν νὰ περιφρουρήσουν τὴν ἐθνική τους συνείδησι, παρ' ὅλες τὶς καταδρομὲς καὶ τὶς ἀντιδράσεις τῶν Τούρκων. Βρέθηκαν δὲ συχνὰ στὴν ἀνάγκη νὰ δώσουν σκληρὲς καὶ πολύνεκρες μάχες γιὰ νὰ διατηρήσουν τὴν θρησκεία τους. Τί μποροῦσαν ὅμως νὰ κάνουν ἐναντίον τοῦ πανισχύρου κατακτητοῦ; Στὸ τέλος, ὑποχρεώθηκαν νὰ ἐξισλαμισθοῦν — φαινομενικά, βέβαια.

Στὰ 1882, χάρις στὶς ἐνέργειες τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν Γραμμάτων καὶ ὕστερ' ἀπὸ ἄλλεπάλληλα διαβήματα στὴν Ὑψηλὴ Πύλη, ἐπετράπη ἡ ἵδρυσις ἑνὸς ἀλληλοδιδακτικοῦ σχολείου, γιὰ νὰ μάθουν τὰ Σπαθιωτόπουλα ἑλληνικά. Ἡ πρώτη αὐτὴ προσπάθεια ἐπέτυχε τόσο, ὥστε οἱ Σπαθιῶτες ξεθαρρεύτηκαν καὶ ἀποφάσισαν νὰ ζητήσουν ἐπισήμως ἀπὸ τὴν Τουρκία ν' ἀναγνωρισθοῦν ὡς χριστιανοί. Μὰ οἱ Τοῦρκοι τοὺς ἔφεραν ἕνα σωρὸ ἐμπόδια. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σπαθιωτῶν, ὅταν παρουσιάστηκε στὸν διοικητὴ γιὰ νὰ τὸν παρακαλέση νὰ διαβιβάση τὴν αἴτησι τῶν χριστιανῶν στὴν Ὑψηλὴ Πύλη, φυλακίστηκε κι' ἐξωρίστηκε στὴν Ντίβρα. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ τότε ἑλληνική κυβέρνησις διαμαρτυρήθηκε γιὰ τὶς καταπιέσεις αὐτές. Ἡ Τουρκία, ὅμως, δὲν ἔδωσε προσοχὴ στὰ ἑλληνικὰ ἐπιχειρήματα. Τί σημασία εἶχε γι' αὐτὴν ἂν οἱ Σπαθιῶτες ἐξακολουθοῦσαν νὰ φέρουν χριστιανικὰ ὀνόματα καὶ νὰ λειτουργοῦνται σὰν χριστιανοί, ἀφοῦ εἶχαν ἐξισλαμισθῆ πρὶν ἀπὸ διακόσια καὶ τριακόσια χρόνια; Κι' ἔτσι οἱ Σπαθιῶτες δὲν μπόρεσαν νὰ πραγματοποιήσουν τότε τὸν μεγαλύτερο πόθο τῆς ζωῆς των... Χρειάστηκε νὰ περιμένουν πολλὰ χρόνια ἀκόμα γιὰ νὰ μποροῦν νὰ πηγαίνουν, ἐλεύθερα καὶ ἄφοβα, σὲ χριστιανικὴ ἐκκλησία...

* * *

Τὸ πολυθρύλητο μπέσα γιὰ μπέσα, τὸ ἔμβλημα αὐτὸ τῆς πίστεως τοῦ ἀλβανικοῦ λαοῦ, ἀποτελοῦσε γιὰ τοὺς Σπαθιῶτες τὸν ἱερότερο λόγο τῆς τιμῆς τους. Συμβόλαια, συμφωνητικὰ, ἀποδείξεις καὶ τὰ παρόμοια ἦσαν πράγματα ἄγνωστα σ' αὐτούς. Γ' ἀντικαθιστοῦσε ἡ φράσις μπέσα γιὰ μπέσα. Κανεὶς Σπαθιώτης δὲν διανοήθηκε ποτὲ ν' ἀθετήση μιὰ ὑπόσχεσί του, ποὺ τὴν ἐπικύρωσε μὲ τὴν φράσι «μπέσα γιὰ μπέσα».

Χαρακτηριστικὸ τῆς μεγάλης σημασίας ποὺ ἀπέδιδαν οἱ Σπαθιῶτες στὸν ὅρκο αὐτόν, εἶνε τὸ ἀκόλουθο αὐθεντικὸ περιστατικό:

Ἕνα μεσημέρι, μιὰ Σπαθιώτισσα ἑτοίμαζε στὴν καλύβα της τὸ λιτὸ γεύμα της, περιμένοντας νὰ γυρίση ὁ μονογυιός της ἀπὸ τὸ χωράφι. Εἶχε βάλει στὴν τάβλα ἕνα μπιδρο καρβέλι, λίγα κρεμμύδια κι' ἐλῆς καὶ μιὰ τσότρα παγωμένο νερὸ, ὅταν ξαφνικὰ βλέπει νὰ μπαίνη μέσα ἕνα παλληκάρι. Ἡ Γιαννὼ —ἔτσι λεγότανε ἡ γρηᾶ— μόλις τὸ ἔρριξε ἕνα βλέμμα κατάλαβε ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τῆς φυσιογνωμίας του ὅτι ὁ νέος αὐτὸς ἦταν κυνηγημένος καὶ ἀναζητοῦσε βοήθεια ἀπ' αὐτήν. Πράγματι, ὁ ἄγνωστος ὁμολόγησε ὅτι εἶχε κάνει πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα φονικὸ καὶ ὅτι δὲν ἤξερε τώρα ποῦ νὰ κρυφτῆ, γιατὶ ἦταν ξένος στὸν τόπο.

Ἡ Γιαννὼ τὸν λυπήθηκε καὶ, χωρὶς νὰ ζητήση περισσότερες πληροφορίες, ὑποσχέθηκε στὸν ἄγνωστο νὰ τοῦ δώση ἄσυλο καὶ προστασία. (Πρέπει τώρα νὰ σᾶς πῶμε ὅτι οἱ Σπαθιῶτες ὅπως καὶ ὅλοι οἱ Ἀλβανοὶ δὲν θεωροῦσαν τὸ φόνο πρᾶξι ἐγκληματική, ἐπειδὴ πίστευαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος σκοτώνει μονάχα γιὰ νὰ ὑπερασπίση τὴν τιμή του!). Καὶ ἡ γρηᾶ Σπαθιώτισσα, ἐπεκύρωσε τὴν ὑπόσχεσί της μὲ τὴν ἀπαραίτητη φράσι «μπέσα γιὰ μπέσα».

— Περίμενε λίγο νάρθῆ κι' ὁ γυιός μου, συνέχισε ἡ Γιαννώ, νὰ καθήσουμε νὰ φᾶμε ὅλοι μαζύ.

Σὲ λίγο, ὅμως, τῆς φέρανε τὸ γυιό της νεκρό, ξαπλωμένον σ' ἕνα φορεῖο!...

— Μάλλωσε μ' ἕναν ἄγνωστο, τῆς ἐξήγησε ἕνας γείτονας, κι' ἔκεῖνος τοῦ κάρφωσε τὸ μαχαίρι του στὸ στῆθος... Κανεὶς ἀπὸ μᾶς δὲν μπόρεσε νὰ δῆ ποιός ἦταν αὐτός...

Μιὰ τρομερὴ ὑπόμονη πέρασε τότε σὰν ἀστραπὴ ἀπὸ τὸ νοῦ τῆς γερο-κομένης μάνας. Γύρισε καὶ κύτταξε τὸν ἕνα —καὶ κατάλαβε ἀπὸ τὴν ταραχή του τὴν ἀλήθεια... Αὐτὸς εἶχε σκοτώσει τὸ γυιό της!... Αὐτὸς, ποὺ ζήτησε ἄσυλο ἀπὸ τὴν μητέρα τοῦ θύματός του!...

Μὰ ἡ Γιαννὼ δὲν μποροῦσε νὰ καταδώση τὸν φονηᾶ, δὲν μποροῦσε νὰ τὸν σπαράξη μὲ τὰ νύχια της, ὅπως θὰ ἤθελε, γιατὶ τοῦ ἔδωσε μπέσα νὰ τὸν φιλοξενήση, νὰ τὸν προστατέψη!... Καὶ μιὰ Σπαθιώτισσα δὲν μποροῦσε, μὲ κανένα τρόπο, νὰ παραβῆ τὸν ὅρκο της!...

Πῆρε λοιπὸν κατὰ μόρος τὸν δολοφόνο τοῦ γυιοῦ της καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἂν δὲν σοῦ ἔδωσα τὴν μπέσα μου ὅτι θὰ σὲ προστατέψω, θὰ σὲ ἔβγαζα νὰ σὲ σκοτώσει μὲ τὰ ἴδια μου τὰ χέρια.

Σπαθιώτης ἄρχοντας

(Συνέχεια στὴ σελίδα 53)

Ο ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΟΣ ΤΗΣ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΕΙΟΥ ΕΠΟΠΟΙΪΑΣ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΣΑΡΛΕ

Ἡ ἐποποιΐα τῆς μεγάλης στρατιᾶς, ἡ καταπληκτικὴ δράσις τοῦ Ναπολέοντος, βρῆκε στὸν Σαρλὲ ἕνα εἰκονογράφο ἀντάξιο τῶν κοσμοϊστορικῶν γεγονότων ποὺ συνετελέσθησαν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κορσικανοῦ. Πολλοὶ ζωγράφοι ἀπαθανάτισαν σὲ πίνακές των τὶς μάχες στὶς ὁποῖες ἔλαβε μέρος ὁ Ναπολέων ἢ τὴν σκληρὴ ζωὴ ποὺ περνούσανε οἱ Γάλλοι στρατιῶται στὰ πολεμικὰ ἐκεῖνα χρόνια. Κανεὶς, ὅμως, δὲν μπόρεσε ν' ἀποδώση τὸ ἡρωϊκὸ αὐτὸ δρᾶμα τόσο παραστατικά, ὅσο ὁ Σαρλέ. Τὸ ταμπλὸ ἰδίως ποὺ ἐμφανίζει ἕνα γρεναδιέρο τοῦ Βατερλὼ μὲ τίτλο τὴν... περίφημη λέξι τοῦ Καμπρὼν, θεωρεῖται ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ἔργα τῆς συγχρόνου ζωγραφικῆς.

Μὰ πόσο κοπίασε ὁ Σαρλὲ γιὰ νὰ μπορέση νὰ φτάση σ' αὐτὸν τὸν βαθμὸ τῆς καλλιτεχνικῆς τελειότητος! Γεννήθηκε τὸ παραμονὲς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἀπὸ γονεῖς φτωχοὺς, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν οὔτε τὰ μέσα νὰ τὸν σπουδάσουν. Ἦταν ἀκόμα μικρὸ παιδὶ ὅταν πέθανε ὁ πατέρας του, «βραγῶνος τῆς Δημοκρατίας», ἀφήνοντας μοναδικὴ κληρονομιὰ «μιὰ δερμάτινη κυλότα, ἕνα ζευγάρι μεταχειρισμένες στρατιωτικὲς μπότες καὶ λίγα ἐσώρρουχα, συνολικῆς ἀξίας ἑννέα φράγκων καὶ ἑβδομήντα πέντε λεπτῶν» — ὅπως γράφει ὁ ἴδιος ὁ καλλιτέχνης στὴν αὐτοβιογραφία του.

Παρ' ὅλη τὴ φτώχεια τους, ἡ μητέρα του ἔκανε τ' ἀδύνατα δυνατὰ γιὰ νὰ μάθη στὸ γυιό της λίγα γράμματα. Τὸν ἔβαλε πρῶτα στὴ σχολὴ τῶν «Παιδιῶν τῆς Πατρίδος» καὶ ὕστερα στὸ Λύκειο Ναπολέοντος. Μὰ ἡ σκληρὴ οἰκονομικὴ ἀνάγκη τὴν ἔκανε νὰ τὸν τραβήξη ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ὕστερ' ἀπὸ λίγο, ἐπειδὴ δὲν εἶχε οὔτε βιβλία νὰ τοῦ ἀγοράση. Καὶ ὁ Σαρλὲ, γιὰ νὰ βοηθήση τὴν μητέρα του, ἔπιασε δουλειὰ στὴ Δημαρχία τῶν Παρισίων. Τὴ θέσι ὅμως αὐτὴ δὲν μπόρεσε νὰ τὴν κρατήση πολὺν καιρό. Τὴν ἔχασε μόλις ἀνῆλθον οἱ Βουρβῶνοι στὸ θρόνο, γιατὶ ἦταν γνωστὸς γιὰ τὰ βοναπαρτικὰ φρονήματά του. Ἡ ἀτυχία αὐτὴ δὲν τὸν ἀπογοήτευσε. Παρηγοριά του ἦταν ἡ ζωγραφική, γιὰ τὴν ὁποία εἶχεν ἐκδηλώσει κλίσι ἀπὸ μικρὸ παιδί. Ξενυχτοῦσε σχεδιάζοντας τοὺς τύπους ποὺ γνώρισε καὶ διάφορες σκηνὲς ἀπὸ τὶς μάχες τοῦ Ναπολέοντος. Βέβαιος γιὰ τὴν ἀξία του, εἶχε τυφλὴ ἐμπιστοσύνη στὸ μέλλον του. Καὶ ἡ αἰσιοδοξία αὐτὴ τὸν ὤθησε μὲ τὸ ἀπαραίτητο θάρρος γιὰ ν' ἀντιμετωπίση μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη μιὰ ζωὴ γεμάτη στερήσεις.

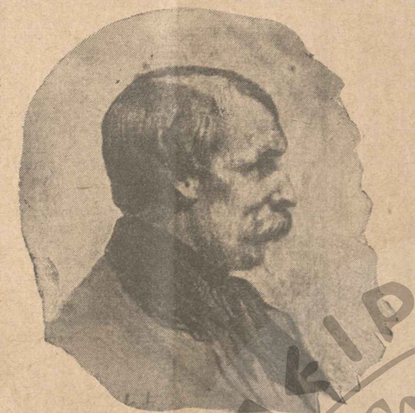

Ὁ ζωγράφος Σαρλὲ (Αὐτοπροσωπογραφία)

* *

Μετὰ τὴν ὁριστικὴ πτῶσι τῆς Αὐτοκρατορίας, ὁ Σαρλὲ ἀποφάσισε νὰ πραγματοποιήση τὸ παλιὸ ὄνειρό του: ν' ἀπαθανατίση δηλαδὴ σὲ λιθογραφίες τὰ κατορθώματα τῆς Μεγάλης Στρατιᾶς. Καὶ ἄρχισε τότε νὰ συνθέτη μιὰ σειρὰ στρατιωτικῶν σκηνῶν, γιὰ νὰ τὶς ἐκδόση σὲ λεύκωμα. Εἶνε ἀφάνταστες ἡ δυσχέρειες ποὺ συνάντησε ὁ μεγάλος αὐτὸς ζωγράφος στὰ πρῶτα του καλλιτεχνικὰ βήματα. Κανεὶς δὲν ἀποφάσιζε νὰ τυπώση μὲ δικά του ἔξοδα τὶς συνθέσεις ἑνὸς αὐτοδιδάκτου ζωγράφου, ἑνὸς νέου ὁ ὁποῖος ἔμαθε ζωγραφικὴ ὄχι στὸ Πολυτεχνεῖο, ἀλλὰ στὰ ἀτελιὲ μερικῶν ἡμισμένων ζωγράφων τῆς ἐποχῆς. Κι' ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ πολλὰ βάσανα, κυκλοφόρησε τὸ λεύκωμα, ὁ Τύπος ἐξεμάνη κατὰ τοῦ καλλιτέχνου. Κατηγόρησε τὸν Σαρλὲ ἐπειδὴ παρουσίαζε τοὺς ἥρωας τῆς Μεγάλης Στρατιᾶς μὲ χρώματα ὄχι καὶ τόσο κολακευτικὰ γι' αὐτούς, ἄλλοτε μεθυσμένους καὶ ἄλλοτε παρέα μὲ εὐτραφεῖς παραμάνες. Παρέβλεψαν -ἴσ καθαρῶς πολεμικὲς συνθέσεις τοῦ Σαρλὲ γιὰ ν' ἀποδώσουν μεγαλύτερη σημασία σὲ ὡρισμένες ρεαλιστικὲς εἰκόνες του. Ἐξεθείαζε τὸν ἡρωϊσμὸ τῶν γρεναδιέρων, δὲν παρέλειπε ὅμως καὶ νὰ μὴ καυτηριάζη τὰ μικρὰ ἐλαττώματά τους. Ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως, μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὡς πρόδρομος τῆς ρεαλιστικῆς ζωγραφικῆς σχολῆς τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

Ὁπωσδήποτε, εἶνε πολὺ χαρακτηριστικὸ τὸ γεγονὸς ὅτι καὶ οἱ πιὸ ὁρμητικοὶ ἐπικριταὶ τῆς τέχνης τοῦ Σαρλὲ, δὲν μπόρεσαν παρὰ νὰ ἐκφράσουν τὸν ἀνεπιφύλακτο θαυμαστό τους γιὰ τὴν καλλιτεχνικὴ μαεστρία του. Ἡ δεξιοτεχνία τοῦ αὐτοδιδάκτου αὐτοῦ ζωγράφου ἦταν, πράγματι, καταπληκτικὸ φαινόμενο. Ἤξερε στὴν ἐντέλεια σχέδιο καὶ προοπτικὴ, χωρὶς νὰ σπουδάση ποτέ του σὲ σχολή!

Γιαρὰ τὴν πολεμικὴ τῶν κριτικῶν, τὸ πρῶτο λεύκωμα τοῦ Σαρλὲ ἐξαντλήθηκε μέσα σ' ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα. Ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ ἔκανε τὸν ζωγράφο νὰ ἐκδόση καὶ δεύτερα σειρά, ἡ ὁποία πουλήθηκε περισσότερο καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη... Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ καλλιτέχνης, ἀνεξάρτητος πειὰ οἰκονομικῶς, δὲν ἔπαψε νὰ ἐκφράζεται σὲ λιθογραφίες ποὺ τὸν κατέστησαν διάσημο. Σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ παίρνη καὶ παραγγελίες ἀπὸ ἀξιωματικοὺς ποὺ ἔλαβαν μέρος σὲ διάφορες μάχες καὶ ἤθελαν νὰ διατηρήσουν μιὰ ἀνάμνησι ἀπὸ αὐτές. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ ὅτι ὁ Σαρλὲ συνέγραψε, μὲ εἰκόνες, μιὰ πλήρη ἱστορία ὄχι μονάχα τῶν ναπολεοντείων πολέμων, ἀλλὰ καὶ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῆς Γαλλίας στὰ ἡρωϊκὰ ἐκεῖνα χρόνια.

Μιὰ μέρα, ἕνας φίλος του τὸν συνεβούλευσε νὰ φιλοτεχνήση καὶ κανένα μεγάλο ζωγραφικὸ πίνακα, ποὺ θὰ τοῦ ἔδινε μεγαλύτερη δόξα ἀπὸ τὶς μικρὲς λιθογραφίες.

Ὁ Σαρλὲ ζωγράφισε τότε τὴν «Ὑποχώρησι τῆς Ρωσσίας», ἕνα τεράστιο ταμπλὸ ποὺ εἰκόνιζε ἀριστοτεχνικὰ τὴν ἀγωνία τῆς μεγάλης στρατιᾶς στὶς χιονισμένες στέππες. Ὁ εὔθυμος αὐτὸς ζωγράφος ὑπερέβαλε σὲ φρίκη, στὴν «Ὑποχώρησι», καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν Γουσταῦο Ντορὲ, τὸν εἰκονογράφο τῆς «Κολάσεως» τοῦ Δάντη.

Ὁ Σαρλὲ πέθανε στὶς 30 Δεκεμβρίου 1845. Ἔπαθε ξαφνικὰ ἡμιπληγία, ἐνῶ δούλευε σ' ἕνα καινούργιο μεγάλο ταμπλώ. Ὁ γιατρὸς ποὺ τὸν ἐξέτασε, δὲν τοῦ ἀπέκρυψε ὅτι τὸ δεξί του χέρι εἶχε παραλύσει καὶ ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε πειὰ νὰ ἐργασθῆ.

— Δὲν θὰ μπορῶ πειὰ νὰ ζωγραφίσω; ρώτησε ὁ ζωγράφος μὲ πικρὸ χαμόγελο. Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, τί νὰ τὴν κάνω πειὰ τὴν ζωή;...

Καὶ ὕστερ' ἀπὸ μισὴ ὥρα, παρέδωσε τὴν τελευταία του πνοή!...

* * *

Ἔχουν χραφῆ τόμοι ὁλόκληροι ἀνέκδοτα γιὰ τοῦ Σαρλὲ. Ὅλοι ὅσοι ἀσχολήθηκαν μὲ τὸν καλλιτέχνη αὐτὸν, τὸν ἐμφανίζουν ὡς ἄνθρωπο ἀγαθὸ, φιλεύσπλαχνο, καλόκαρδο. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς εἶχε ὑποφέρει πολὺ στὰ παιδικά του χρόνια, καταλάβαινε τὸν πόνο τῶν παιδιῶν καὶ προσπαθοῦσε ν' ἀνακουφίζη κάθε δυστυχία. Ὅταν ἀπόγτησε τὴν οἰκονομική του ἀνεξαρτησία, ὅταν ἀγόρασε δικό του σπίτι, μετέβαλε τὸ ἰσόγειο σὲ τραπεζαρία, στὴν ὁποία παρέθετε μεσημεριανὸ φαγητὸ καὶ στὰ φτωχὰ παιδιὰ τῆς γειτονιάς. Καὶ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ σπούδασε μὲ δικά του ἔξοδα, ὅταν καταλάβαινε ὅτι ἦσαν ἄξια τῆς ὑποστηρίξεως του.

Ὁ Σαρλὲ δὲν ἀπέδιδε σημασία στὸ χρῆμα. Ὅταν, ὅμως, τοῦ ἔπεφτε στὰ χέρια κανένας πλούσιος, ἔνιωθε νὰ τὸν ὑδάρη! Κάποτε τὸν ἐπεσκέφθη ἕνας μεγαλέμπορος καὶ τοῦ παρήγγειλε μιὰ σκηνὴ τῆς μάχης τῆς Ἀρκόλης, στὴν ὁποία εἶχε λάβει μέρος.

— ...Σᾶς παρακαλῶ, εἶπε στὸν καλλιτέχνη, νὰ βάλετε στὸν πίνακα ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερα πρόσωπα καὶ νὰ φροντίσετε νὰ φοράνε ὅλοι οἱ Γάλλοι στρατιῶται... καινούργιες στολές! Τὸ ταμπλὸ αὐτὸ θὰ τὸ κρεμάσω στὸ σαλόνι μου — καὶ δὲν θέλω νὰ δίνεται κουβελίδες!...

Ὁ ζωγράφος συνεμορφώθη μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ μεγαλεμ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 54)

ΠΑΛΗΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΤΗΣ ΛΕΪΛΑ ΧΑΝΟΥΜ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΙΑΣ ΣΚΛΑΒΑΣ

ΣΗΜ. ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ».— Ἡ Λεϊλὰ χανοὺμ ὑπῆρξε ἡ μοναδικὴ Ὀθωμανὶς συγγραφεὺς ποὺ παρουσιάστηκε κατὰ τὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνος. Κόρη ἑνὸς ἐξαδέλφου τοῦ Ἀβδοὺλ Χαμὴτ, μεγαλωμένη στ' ἀνάκτορα, ἀγάναχτησε μιὰ μέρα μὲ τὰ ὅσα ἔβλεπε νὰ γίνωνται γύρω της, ἐγκατέλειψε τὸ παλάτι καὶ τὶς ἀνέσεις του κι' ἐγκατεστάθηκε στὸ Παρίσι, ὅπου ἄρχισε νὰ ἀσχολῆται μὲ τὴν λογοτεχνία. Στὰ διηγήματα τῆς περιέγραψε ἀριστοτεχνικὰ τὴν τραγικὴ θέσι τῶν «ἀπογοητευμένων», τῶν χανουμισσῶν ποὺ μαραίνονταν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὰ χαρέμια. Τὸ διήγημα ποὺ μεταφράζουμε σήμερα, θεωρεῖται ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα τῆς Λεϊλὰ χανούμ.

Ἤμουν μικρὴ, πολὺ μικρὴ, ὅταν ὁ θεῖος μου, ὁ πιὸ σκληρόκαρδος καὶ φιλάργυρος ἄνθρωπος ποὺ γνώρισα στὴ ζωή μου, μὲ πούλησε στὴν Κιρκασία σ' ἕναν ἔμπορο γυναικῶν. Ὁ ἀγοραστὴς μου μὲ μετέφερε στὴν Κωνσταντινούπολι, σ' ἕνα σπίτι στὸ ὁποῖο εἶχε συγκεντρώσει καμμιὰ δεκαριὰ ἄλλα συνομίληκά μου κορίτσια... Μὲ ντύσανε στὰ μεταξωτὰ καὶ ἄρχισαν νὰ μὲ μαθαίνουν πῶς νὰ βάφωμαι, πῶς νὰ γελῶ, πῶς νὰ χορεύω, πως νὰ φαίνωμαι χαρούμενη καὶ ὅταν ἀκόμη πονοῦσε ἡ καρδιά μου —μὲ δυὸ λόγια: πῶς νὰ διασκεδάζω τὸν ἄντρα, τὸν μελλοντικὸ ἀφέντη μου καὶ πῶς νὰ τὸν περιποιοῦμαι.

Δὲν εἶχα κλείσει τὰ δεκαπέντε ὅταν, μιὰ μέρα, παρουσιάστηκαν στὸ κονάκι μας τρεῖς μαῦροι εὐνοῦχοι. Τοὺς ἔστειλε ὁ κύριός τους, ὁ πανίσχυρος Σαΐτ πασσᾶς, νὰ ἀγοράσουν μιὰ σκλάβα γιὰ τὴν μικρὴ κόρη του... Ὁ ἀφέντης μας μᾶς στόλισε καὶ μᾶς ἔβαλε ὅλες στὴ γραμμὴ γιὰ νὰ διαλέξουν οἱ εὐνοῦχοι. Ἡ ἐκλογὴ τῶν τετρατόμορφων αὐτῶν ἀνθρώπων ἔπεσε σὲ μένα. Τοὺς ἄρεσαν τὰ κατάμαυρα μαλλιὰ καὶ τὰ μάτια μου, κ' ἡ περήφανη κορμοστασιά μου... Χόρεψα, τραγούδησα, σερβίρισα καφέ, τοὺς εἶπα διάφορες ἱστορίες γιὰ νὰ κρίνουν γιὰ τὶς ἱκανότητές μου. Καὶ ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι, ἀπὸ τὴν ἐξέτασι αὐτή... Μὲ πλήρωσαν εἰκοσιπέντε μετζιτιέδες καὶ μὲ πῆρανε μαζύ τους, στὸ κλειστὸ ἁμάξι τους.

— Εἶσαι τυχερὴ, Φελικνάζ, μοῦ εἶπε ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς, ποὺ θὰ πᾶς στὸ χαρέμι τοῦ Σαΐτ πασσᾶ. Πολλὰ κορίτσια θὰ σὲ ζηλεύουν τώρα γιὰ τὴν τύχη σου!...

Ἔγώ, ὅμως, δὲν ἤξερα ἂν ἔπρεπε νὰ χαρῶ ἢ νὰ λυπηθῶ γιὰ τὴν προτίμησι ποὺ μοῦ ἔδειξαν οἱ ἀπαίσιοι αὐτοὶ εὐνοῦχοι. Εἶχα συνηθίσει τόσα χρόνια στὸ σπίτι του ἀφέντη μου, εἶχα πιάσει φιλίες μὲ τ' ἄλλα κορίτσια —συντρόφισσες στὴ θλῖψι καὶ στὴν δυστυχία μου...— καὶ μὲ φόβιζε τὸ ἄγνωστο, ἀδιάφορο ἂν τὸ μέλλον μοῦ παρουσιαζότανε μὲ ρόδινα χρώματα... Ὡστόσο, μιὰ σκλάβα δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κανονίζη τὴ ζωή της. Εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ σταυρώνη τὰ χέρια της στὸ στῆθος καὶ νὰ δέχεται τὶς προσταγές τοῦ κυρίου της... Αὐτὸ ἦταν τὸ κισμέτ μου.

Δὲν ἠμπορῶ νὰ περιγράψω τὴν ἀγωνία ποὺ μὲ κατεῖχε ἐνῷ περνούσαμε μὲ τὸ ἁμάξι ἀπ' τὰ στενοσόκκακα τῆς Σταμπούλ. Τί εἴδους ζωὴ μὲ περίμενε στὸ χαρέμι ποὺ μὲ πήγαιναν; Σήκωνα τὰ μάτια μου ψηλὰ καὶ παρακαλοῦσα τὸν Ἀλλὰχ νὰ μὲ βοηθήση, τὴν φτωχή... Ἕνας ἀπὸ τοὺς εὐνούχους ἐνδιαφέρθηκε νὰ μοῦ ἀγοράση λουλούδια καὶ γλυκά, γιὰ νὰ μὲ κάνη νὰ χαμογελάσω καὶ νὰ μὴ παρουσιαστῶ στὸν πασσᾶ μὲ σκυθρωπὸ πρόσωπο...

Μόλις φτάσαμε στὸ χαρέμι, οἱ εὐνοῦχοι μὲ παρουσίασαν στὴν κυρία μου, τὴν Ἀδιλὲ χανοὺμ, τὴν κόρη τοῦ πασσᾶ. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ τὴν εἶδα, ἔνοιωσα μεγάλη συμπάθεια γιὰ τὴν συνομίληκή μου αὐτὴ κοπέλλα, ποὺ ἦταν ὠμορφη σὰν οὐρὶ καὶ καλόκαρδη σὰν ἀρνάκι. Κι' ἐκείνη, ὅμως, μὲ πῆρε ἀπὸ καλὸ μάτι. Μ' ἀγκάλιασε, μὲ φίλησε καὶ μοῦ εἶπε ὅτι θὰ μ' ἀγαποῦσε σὰν ἀδελφή της. Τὰ μάτια μου εἶχαν δακρύσει ἀπὸ εὐγνωμοσύνη... Εὐλογοῦσα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου τὸν ἄγγελο αὐτὸν, ποὺ θὰ μοῦ γλύκανε τὴν πικρὴ σκλαβιά μου...

Μά, ὅσο μ' ἀγαποῦσε ἡ Ἀδιλὲ χανοὺμ, τόσο μὲ μισοῦσε ὁ Μουράτ, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός της, χωρὶς νὰ ξέρω οὔτε κι' ἐγὼ τὸ γιατί. Ὁ Μουράτ αὐτὸς, ἕνα ὡραῖο, ψηλόσωμο παλληκάρι, δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη γιὰ νὰ μὲ βασανίζη. Ἔδειχνε ὅτι αἰσθανότανε γιὰ μένα ἀκατανίκητη ἀντιπαθεια. Διαρκῶς μ' ἔβριζε, μὲ προσέβαλλε... Ἡ Ἀδιλὲ τοῦ ἔλεγε πολλὲς φορὲς, μὲ τὴ γλυκεία φωνή της, νὰ εἶνε πιὸ καλὸς κι' εὐγενικὸς ἀπέναντι μου. Ἐκεῖνος, ὅμως, δὲν τὴν ἄκουγε... Καὶ ὅταν μ' ἔβλεπε νὰ ξαπλώνωμαι χαμὼ καὶ ν' ἀρχίζω νὰ κλαίω, γελοῦσε μὲ ἄγρια χαρά... Δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω σὲ τί τὸν εἶχα πειράξει καὶ μὲ μισοῦσε τόσο πολύ... Ὡστόσο, δὲν ἔπαυα νὰ τὸν ἀγαπῶ καὶ νὰ τὸν θαυμάζω —ἴσως γιατὶ ἡ γυναῖκα ξυπνοῦσε σιγὰ-σιγὰ μέσα μου...

* * *

Ὅταν ἡ Ἀδιλὲ χανοὺμ ἔγινε δεκαπέντε χρονῶν, τὴν πάντρεψαν μ' ἕνα νεαρὸ μπέη, ποὺ ἔμενε στὴν Ἀδριανούπολι... Τὴν στιγμὴ τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ μας ἀγκαλιαστήκαμε καὶ κλάψαμε πολλὴ ὥρα μαζὺ γιὰ τὸν χωρισμό μας... Τώρα ποὺ ἔφυγε ἡ καλὴ Ἀδιλὲ, ἔμεινα καὶ πάλι ὁλομόναχη στὸν κόσμο, χωρὶς νάχω κανένα νὰ μὲ ὑπεραστιστῆ, νὰ μὲ προστατέψη...

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ Μουράτ ἦταν εἰκοσιδύο χρονῶν κ' ἐγὼ δεκάξη. Ἤμουνα ἡ ὠμορφότερη σκλάβα τοῦ χαρεμιοῦ καὶ ἡ χανοὺμ-ἐφέντη σκέφτηκε νὰ μὲ χαρίση στὸ γιό της. Ἐκεῖνος ὅμως εἶπε ὅτι δὲν τοῦ ἄρεσα καὶ ὅτι προτιμοῦσε νὰ παντρευτῆ... Ἡ ἄρνησίς του νὰ μὲ κάνη δική του μ' ἔρριξε σὲ ἀπελπισία... Ἀγαποῦσα τὸν Μουράτ, κι' ἐκεῖνος μὲ περιφρονοῦσε, δὲν μ' εὕρισκε ὡραία!... Ἡ ἀπελπιὰ καὶ θλῖψις μ' ἔκαναν νὰ μὴ μπορῶ νὰ κλείσω τὴ νύχτα ματι... Καταριόμουν τὴν τύχη μου ποὺ θέλησε νὰ εἶμαι μιὰ τέτοια καὶ ἄσημη σκλάβα...

Ἕνα βράδυ, ἐνῷ καθόμουν μόνη μου, ἀποθαρρυμένη καὶ συλλογισμένη στὴν σκεπασμένη ταράτσα τοῦ χαρεμιοῦ, μὲ πλησίασε σιγὰ-σιγὰ ὁ Μουράτ. Ὅταν τὸν εἶδα ἔξαφνικὰ μπροστά μου, τινάχτηκα ὄρθια. Ἡ καρδιά μου ἄρχισε νὰ χτυπᾶη δυνατά.

— Τί κάνεις ἐδῶ, ὁλομόναχη, Φελικνάζ; μὲ ρώτησε ὁ Μουράτ.

— Θυμᾶμαι τὴν πατρίδα μου, τὴν Κιρκασία, μπέη ἐφέντη! τοῦ ἀποκρίθηκα. Ἐκεῖ κάτω, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἴσοι...

— Σήκωσε, λοιπὸν, τὰ μάτια σου, Φελικνάζ, καὶ κύτταξέ με καλά!... συνέχισε ὁ Μουράτ μὲ ἀλλαγμένη φωνή. Θεέ μου! Τί ὡραῖα ποὺ εἶνε τὰ μάτια σου! Εἶνε σκοτεινὰ σὰν τὰ νερὰ τοῦ Βοσπόρου, μιὰ συννεφιασμένη μέρα... Ἀνοιξέ τα καλά, Φελικνάζ, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ διαβάσω στὰ μάτια αὐτὰ τὴν μοῖρα μου!...

— Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ λέτε, μπέη ἐφέντη! φώναξα ἀναστατωμένη.

Πρώτη φορὰ ἄκουγα τὸν Μουράτ νὰ μοῦ μιλάη μὲ τόσο βαθειὰ καὶ παθητικὴ φωνή.

— Ξέρεις, Φελικνάζ, ὅτι πρόκειται νὰ παντρευτῶ;

Ἄφησα τὸ κεφάλι μου νὰ πέση στὸ στῆθος μου καὶ δὲν ἀποκρίθηκα.

— Εἶμαι κακὸς, δὲν εἶν' ἔτσι, Φελικνάζ; Θὰ κάνω τὴν γυναῖκα μου δυστυχισμένη, θὰ τὴν βασανίζω ὅπως βασανίσα καὶ σένα...

— Ὄχι, μπέη ἐφέντη, τραύλισα. Ἴσως νὰ μὴ τὴν βασανίζετε τὴ γυναῖκα σας... ἐπειδὴ θὰ τὴν ἀγαπᾶτε!

— Νομίζεις, λοιπὸν, ὅτι δὲν σ' ἀγαπῶ ἐσένα;... φώναξε ὁ Μουράτ, σφίγγοντας μὲ δύναμι τὰ χέρια μου. Ἀχ! Φελικνάζ, σ' ἀγαπῶ μὲ τέτοιο πάθος, ὥστε θὰ προτιμοῦσα νὰ σὲ δῶ νεκρὴ μπρὸς στὰ πόδια μου παρὰ γυναῖκα ἑνὸς ἄλλου... Τί παράξενος ἄνθρωπος ποὺ εἶμαι! Δὲν ἠμπορῶ οὔτε ἐγὼ νὰ καταλάβω τὸν ἑαυτό μου... Σὲ ζηλεύω... Ὅταν σὲ βασανίζω, ὑποφέρω περισσότερο κι' ἀπὸ σένα, νοιώθω τὴν καρδιά μου νὰ σπαράζη... καὶ ὅμως εἶμαι εὐτυχισμένος ἐπειδὴ σὲ βλέπω νὰ κλαῖς... Ἡ καλωσύνη σου καὶ τὸ χαμόγελό σου μ' ἔχουν δαμάσει... Σ' ἀγαπῶ, Φελικνάζ, καὶ θὰ σὲ κάνω γυναῖκα μου!...

Καὶ ὁ Μουράτ, ἀφοῦ μὲ φίλησε στὸ λαιμὸ, μ' ἄφησε ἀπότομα καὶ ἔφυγε.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 54)

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Ἅγιος Φραγκῖσκος καὶ ἡ ὡραία κυρία. «Τοῦ καθημένου ἐπὶ θρόνου δόξης.» Ὁ Μέγας Ναπολέων, ἐχθρὸς τοῦ καπνίσματος. Τὸ σπίτι τοῦ Σωκράτους. κλπ, κλπ.

Ὁ Ἅγιος Φραγκῖσκος τῆς Σάλης κατηχοῦσε συχνὰ στὰ ζητήματα τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐλαβείας μιὰ κυρία τῆς γαλλικῆς Αὐλῆς, ἡ ὁποία ἦταν ἐξαιρετικὰ ὡραία.

— Εἶνε ὡραία, δὲν εἶν' ἔτσι; ρώτησε κάποια μέρα τὸν Ἅγιο ἕνας αὐλικὸς, βλέποντας τὴν ἐν λόγῳ κυρία νὰ βγαίνη ἀπὸ τὸ διαμέρισμά του.

— Δὲν ξέρω, ἀπάντησε ὁ Ἅγ. Φραγκῖσκος.

— Δὲν τὴν εἴδατε, λοιπόν·

— Ναί, τὴν εἶδα, μὰ δὲν τὴν κύτταξα...

* * *

Ὁ διάδοχος τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου 15ου, ὅταν ἦταν ἀκόμη παιδάκι, ὠδηγήθηκε μιὰ μέρα κοντὰ στὸν πατέρα του γιὰ νὰ παρακολουθήση μιὰ ἀκρόασι. Ζήτησε ὅμως νὰ καθήση στὸ θρόνο κι' αὐτὸς, πρᾶγμα ποὺ ἦταν ἀντίθετο πρὸς τὴν ἐθιμοτυπία. Ὁ Λουδοβῖκος τὸν ἐπέπληξε γι' αὐτὸ καὶ διέταξε νὰ τοῦ φέρουν μιὰ ἁπλῆ πολυθρόνα.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ἡ στρατάρχινα ντὲ λὰ Μὸτ, ἡ παιδαγωγὸς τοῦ διαδόχου, τὸν ἔβαλε νὰ πῆ τὴν προσευχή του. Ὅταν λοιπὸν ἔφτασε στὸ σημεῖο τῆς προσευχῆς ποὺ λέει: «...Τὸν υἱὸν τοῦ πατρὸς, τὸν καθήμενον ἐπὶ θρόνου δόξης ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρὸς», ὁ μικρὸς πρίγκηψ φώναξε:

— Εἴδατε λοιπὸν ὅτι εἶχα δίκηο που ζητοῦσα θρόνο! ....

* * *

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ 18ου αἰῶνος, τὰ εἰσιτήρια τῆς Γαλλικῆς Κωμωδίας εἶχαν χαραγμένα ἐπάνω τὰ ἀκόλουθα γράμματα: Ο. Τ. Α. Α. Τ. Ε. Π. Β. ποὺ εἶνε τὰ ἀρχικὰ ἑνὸς στίχου τοῦ Ὁρατίου, ὁ ὁποῖος μεταφραζόμενος ἔχει περίπου ὡς ἑξῆς: «Τὸ τέλειο εἶνε ὁ συνδυασμὸς τοῦ τερπνοῦ μετὰ τοῦ ὠφελίμου».

Κατὰ τὸ βράδυ λοιπὸν τῆς πρεμιέρας τοῦ «Ὀρέστη», μιᾶς τραγωδίας τοῦ Βολταίρου, κάποιος θεατὴς ποὺ δὲν χώνευε φαίνεται τὸ μεγάλο συγγραφέα φώναξε:

— Τώρα καταλαβαίνω τί σημαίνουν τὰ ἀρχικὰ Ο. Τ. Α. Α. Τ. Ε. Π. Β.... Ἴδού: Ὀρέστης Τραγωδία Αὐτοῦ Τοῦ Ἐλλεεινοῦ Παληανθρώπου Βολταίρου!...

* * *

Ὁ Μέγας Ναπολέων δὲν ἐκάπνιζε ποτέ. Μὰ μιὰ μέρα ποὺ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Περσίας τοῦ ἔκανε δῶρο ἑκ μέρους τοῦ Σάχου μιὰ ὑπέροχη πίπα, ἀποφάσισε νὰ καπνίση κι' αὐτὸς μιὰ φορά. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ θαλαμηπόλος του τοῦ ἀνάψε τὴν πίπα, τὴν ἔφερε στὸ στόμα του.

Μὲ τὴν πρώτη, ὅμως, τραβηξιὰ, ὁ καπνὸς τὸν ἔπνιξε, τοῦ ἔφερε ὀβῆχα, τὸν ἀνακάτεψε καὶ πέταξε τὴν πίπα καταγῆς, φωνάζοντας:

— Πάρτε το αὐτὸ ἀπὸ δῶ! Πάρτε το! Τί φρίκη!... Σίγουρα οἱ καπνισταὶ εἶνε γουρούνια γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ὑποφέρουν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ μὲ κάνη νὰ πεθάνω!...

* * *

Ὁ Σωκράτης εἶχε χτίσει κάποτε ἕνα σπίτι. Ὅταν λοιπὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ μεγάλου φιλοσόφου πῆγαν νὰ τὸ δοῦν, ἄρχισαν νὰ τὸ κατηγοροῦν καὶ νὰ λένε πως ἦταν μικρὸ καὶ στενό.

— Δὲν πειράζει! τοὺς ἀπάντησε ὁ Σωκράτης. Ἂς δώσουν μόνο οἱ θεοὶ νὰ γεμίση ἀπὸ ἀληθινοὺς φίλους!

Ὁ Ἅγιος Φραγκισκος καὶ ὁ αὐλικός

Ὁ Σωκράτης καὶ οἱ μαθηταί του

Ὁ Δουμᾶς πατὴρ εἶχε θαυμάσιο γράψιμο, πρᾶγμα ποὺ προξενοῦσε μεγάλη... λύπη στὴν μητέρα του.

— Παιδί μου, τοῦ ἔλεγε, ὅλοι οἱ ἀνόητοι φημίζονται γιὰ τὸ ὡραῖο γράψιμό τους. Κύτταξε ὁ Βοναπάρτης τί ἀσχημα που γράφει;

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Δουμᾶ ποὺ ἦτο παρὼν ὅταν ἡ μητέρα τοῦ μέλλοντος μυθιστοριογράφου ἔκανε αὐτὴν τὴν παρατήρησι, ἐπενέβη:

— Τί σημαίνει αὐτὸ, κυρία μου; Ὁ Βοναπάρτης εἶνε σήμερα ἐξόριστος σ' ἕνα ξερονῆσι.

Ἡ κυρία Δουμᾶ πειράχτηκε.

— Θέλετε νὰ πῆτε ὅτι ὁ Βοναπάρτης ἀπέτυχε διότι ἦταν κακογράφος;

— Ἀσφαλῶς, κυρία μου.

— Καὶ πῶς φθάνετε σ' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα; εἶπεν εἰρωνικὰ ἡ κ. Δουμᾶ.

— Θὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω ἀμέσως, εἶνε ἁπλούστατο.

— Λέγετε, κ. καθηγητά.

— Ὁ Βοναπάρτης ἀπέτυχε διότι κανεὶς δὲν κατώρθωνε νὰ διαβάση τὶς διαταγές ποὺ ἔδινε. Τόσο ἦταν κακογραμμένες. Ἀπὸ αὐτὸ προέκυψαν ἕνα σωρὸ λάθη καὶ κακοτυχίαι.

— Νομίζετε;

— Εἶμαι βέβαιος... Ἐνῶ ὁ υἱός σας ὅταν γίνη αὐτοκράτωρ, θὰ γράφη καθαρὰ καὶ ἡ διαταγές του θὰ ἐκτελοῦνται ὅπως πρέπει. Καὶ ἔτσι δὲν ὑπάρχει κανεὶς φόβος νὰ ἐξοριοσθῆ στὴν Ἀγία Ἑλένη.

* * *

Ὁ διάσημος δικηγόρος Μορὸ-Τζαφφερὶ, ὑπερήσπιζε κάποτε ἕναν νεαρὸ ἀλήτη, τοῦ ὁποίου ἡ ἔνοχη ἦταν ἀποδεδειγμένη. Ὅλοι περίμεναν τοὐλάχιστον πὼς θὰ κατεδικάζετο ὁ ἀλήτης σὲ δυὸ ἐτῶν φυλάκισι. Ὁ Μορὸ-Τζαφφερὶ ἐν τούτοις, κατόπιν μιᾶς θαυμασίας ἀγορεύσεως, κατώρθωσε νὰ κάνη τοὺς δικαστὰς νὰ ἐκδώσουν ἀθῳωτικὴ ἀπόφασι.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς δίκης, κάποιος συνάδελφός του, φημιζόμενος γιὰ τὴν ζηλοφθονία τοῦ, τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε πικρόχολα:

— Κατόπιν τῆς σημερινῆς ἐπιτυχίας σας, ἀγαπητέ μου συνάδελφε, ἡ συνείδησις σας δὲν θὰ ἔχη τὸ δικαίωμα νὰ σᾶς ἀπαγορεύση ν' ἀναλάβετε μιὰ ὑπόθεσι, ὅσο βρωμικὴ κι' ἂν εἶνε.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀπάντησε μ' ἑτοιμότητα ὁ Μορὸ-Τζαφφερὶ, ἐὰν ποτὲ μὲ χρειασθῆτε, νὰ εἶσθε βέβαιος πὼς δὲν θὰ σᾶς ἀρνηθῶ τὴν συναδελφική μου βοήθεια!...

* * *

Κάποτε ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας, Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ Ὁ Δ', ἔβγῃκε μόνος του κυνήγι. Στὸ δάσος τὸν ἐπιασαν λησταὶ καὶ τοῦ ζήτησαν φυσικὰ τὸ πορτοφόλι του.

— Εἶμαι ὁ Βασιλεὺς σας, ἄθλιοι, εἶπε. Θὰ σᾶς κρεμάσω ὅλους.

Οἱ λησταὶ τοῦ ἔκαμαν ὑπόκλισι, ἔβγαλαν τὸ καπέλλο τους, μὰ... τοῦ πῆραν τὸ πορτοφόλι.

— Σὲ τιμοῦμε ὡς βασιλέα, Μεγαλειότατε, τοῦ εἶπαν, ἀλλὰ πρέπει κι' ἐμεῖς νὰ ζήσουμε.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΩΝ ΣΑΕΝΤΛΕΡ

ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΗΣ ΝΕΚΡΑΣ

ΑΧ! καὶ νὰ τὸν πιάσω τὸν παληάνθρωπο! Θὰ τοῦ δώσω ἕνα ξύλο ποὺ θὰ τὸ θυμᾶται σ' ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ στὸν ἄλλον κόσμο!...

Ὁ μπάρμπα Ζάν, ὁ φύλακας τοῦ μικροῦ κοιμητηρίου τοῦ Ἰδρύ, ἔτρεμε ὁλόκληρος ἀπὸ τὸν θυμό του. Καὶ μὲ τὸ δίκηο του! Αὐτὸ ποὺ γινότανε τῶρα στὸ νεκροταφεῖο «του», ἦταν κάτι τὸ ἀνήκουστο, τὸ ἀπίστευτο!... Δέκα χρόνια δούλευε ἐκεῖ ὁ μπάρμπα Ζάν καὶ ὅμως ποτὲ δὲν εἶχε παρατηρηθῆ τὸ κακὸ ποὺ γινότανε ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἕνα μῆνα: Κάποιος ἔμπαινε κρυφὰ στὸ κοιμητήριο κι' ἔκλεβε τὰ λουλούδια ἀπὸ τοὺς τάφους τῶν πλουσίων!... Ἀλλ' αὐτὸ ἦταν κακούργημα, ἦταν ἱεροσυλία!... Δὲν εἶνε βέβαια καλὸ πρᾶγμα νὰ παίρνῃς κάτι ἀπὸ τοὺς ζωντανούς. Νὰ ληστεύῃς ὅμως τοὺς νεκροὺς, νὰ τοὺς παίρνῃς τὰ λίγα λουλούδια ποὺ ἀφήνουν στὸν τάφο τους οἱ συγγενεῖς τους, ἔ! αὐτὸ ἦταν ἕνα ἔγκλημα ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε κανεὶς οὔτε νὰ τὸ δικαιολογήσῃ, οὔτε καὶ νὰ τὸ συγχωρήσῃ!...

Ὁ μπάρμπα Ζὰν ἦταν εὐσυνείδητος στὴ δουλειά του. Μόνος, παντέρημος στὸν κόσμο, χωρὶς οἰκογένεια καὶ φίλους, εἶχε ἀφοσιωθῆ ὁλόκληρος στὴν περιποίησι τῶν τάφων. Ἀγαποῦσε τοὺς νεκροὺς, σὰν νὰ ἦσαν ζωντανοὶ καὶ γνώριμοί του. Ἡ μικρὰ ἔκτασις τοῦ νεκροταφείου ἀποτελοῦσε γι' αὐτὸν τὸν κόσμο του, μὲ ὅλες τὶς χαρὲς καὶ τὶς ἡδονές του. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα, ὅμως, ποὺ κατάλαβε ὅτι κάποιος ἔκλεβε τὰ λουλούδια ἀπὸ τοὺς τάφους, ἔχασε τὴν ψυχικὴ γαλήνη του. Εἶχε ὁρκιστῆ νὰ πιάσῃ τὸν κλέφτη καὶ νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα καλὸ μάθημα... Μὰ τοῦ κάκου παραμόνευε μέρα καὶ νύχτα... Φαίνεται ὅτι ὁ ἱερόσυλος θὰ κατάλαβε ὅτι τὸν παρακολουθοῦσε ὁ φύλακας καὶ φρόντιζε νὰ φυλάγεται — χωρὶς καὶ νὰ πάῃ νὰ γδύνῃ τοὺς πλουσίους τάφους ἀπὸ τ' ἄνθη ποὺ τοὺς πήγαιναν οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι...

Τέλος, ἕνα ἀπόγευμα, ὁ μπάρμπα Ζὰν ἀνεκάλυψε τὸν κλέφτη.

Ἐκεῖ ποὺ ἔκανε ἕνα περίπατο ἀνάμεσα σὲ μιὰ ἀπόμερη δενδροστοιχία, εἶδε ἕνα κουρελοντυμένο κοριτσάκι νὰ σκύβῃ μπρὸς σ' ἕνα μνῆμα, μὲ τὶς πλάτες γυρισμένες πρὸς τὸν φύλακα καὶ νὰ ξερριζώνῃ μιὰ μικρὴ τριανταφυλλιά, ποὺ τὴν εἶχε φυτέψει, μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια, πρὶν ἀπὸ δυὸ μέρες, ὁ σύζυγος τῆς νεκρῆς...

Τὰ μάτια τοῦ μπάρμπα Ζὰν πέταξαν σπίθες ὀργῆς καὶ χαρᾶς συγχρόνως... Κατώρθωσε, ἐπὶ τέλους, νὰ συλλάβῃ τὸν ἀόρατο κλέφτη... Ὡστόσο, δὲν χύμηξε ἀμέσως ἀπάνω του. Ἔκανε τὴν ἁπλῆ καὶ λογικὴ σκέψι ὅτι ἴσως κάποιος ἄλλος νὰ ἔβαζε τὸ κοριτσάκι αὐτὸ νὰ κλέβῃ τὰ λουλούδια. Καὶ ὁ φύλακας ἀποφάσισε νὰ παρακολουθήσῃ τὴν κλέφτρα καὶ νὰ δῇ ποῦ θὰ πήγαινε τὴν τριανταφυλλιά...

Κρύφτηκε, λοιπόν, πίσω ἀπὸ ἕνα δέντρο καὶ περίμενε...

Ὕστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα ἡ μικρούλα πῆρε τὴν ἐρριζωμένη τριανταφυλλιὰ, τὴν φορτώθηκε στοὺς ὤμους της, ἔριξε γύρω της δειλὰ καὶ φοβισμένα βλέμματα — καὶ ὅταν βεβαιώθηκε ὅτι δὲν τὴν ἔβλεπε κανεὶς, ἄρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὴν ἀντίθετη διεύθυνσι τοῦ κοιμητηρίου...

Ὁ φύλακας βγῆκε ἀπὸ τὴν κρυψῶνα του καὶ τῆς πῆρε τὸ κατόπι, φροντίζοντας νὰ κάνῃ ὅσο τὸ δυνατὸ λιγώτερο θόρυβο.

* * *

Ὅταν τὴν πρόφτασε, στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ νεκροταφείου, στὴν τοποθεσία ὅπου ἦσαν οἱ τάφοι τῶν φτωχῶν, εἶδε τὴ μικρούλα γονατισμένη μπρὸς σ' ἕνα μνῆμα ταπεινὸ, στολισμένο μ' ἕνα ἁπλὸ ξύλινο σταυρὸ, χωρὶς κάγκελλα... Ὡστόσο, ὁ τάφος αὐτὸς ἦταν σκεπασμένος μὲ τὰ ὡραιότερα λουλούδια ποὺ ὑπῆρχαν σ' ὁλόκληρο τὸ κοιμητήριο!...

Ὁ φύλακας στάθηκε κατάπληκτος, κυττάζοντας τὴν παιδούλα γονατισμένη, ξαπλωμένη σχεδὸν πάνω στὸν τάφο. Τὰ χείλη της ψιθύριζαν ἀκατανόητα λόγια. Δυνατὰ ἀναφυλλητὰ ἔκαναν τὸ ἀδύνατο σωματάκι της νὰ σπαρταρᾷ σὰν τὸ ψαριοῦ, ἐνῶ τὰ δάκρυα κυλοῦσανε ἄφθονα πάνω στὰ ζωγρὰ μάγουλά της...

Σὲ μιὰ στιγμὴ, ἡ μικρὴ σήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε εὐδιάκριτα τὰ γνωστά, τ' ἀθάνατα λόγια — ποὺ ἀνήκηγανε ὡστόσο μὲ παράξενη μεγαλοπρέπεια κι' ἐπισημότητα μέσα στὴ σιγὴ τοῦ κοιμητηρίου:

«Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...»

Ἡ παιδούλα, ἀφοῦ εἶπε τὴν προσευχή της, πῆρε τὴ μικρὴ τριανταφυλλιά, ποὺ τὴν εἶχε ἀκουμπήσει δίπλα της, φίλησε ἕνα ἀπὸ τὰ ρόδα της καὶ υστερα, ἀνοίγοντας μὲ τὰ χέρια της ἕνα μικρὸ λάκκο πλαὶ στὸν τάφο, τὴ φύτεψε ἐκεῖ μὲ προσοχή... Τ' ἀγκάθια ἑνὸς τριανταφύλλου τὴν εἶχαν κατρίσει... Τὰ λεπτὰ δαχτυλάκια της κοκκίνισαν ἀπὸ τὸ αἷμα. Ἐκείνη, ὅμως, φαινόταν σὰν νὰ μὴν εἶχε καταλάβει τίποτα...

Ὁ μπάρμπα Ζὰν ἔβγαλε, μηχανικά, τὸ πηλήκιό του. Τὸ ξανάβαλε, ὅμως, στὸ κεφάλι του μὲ ἀπότομη καὶ ὀργισμένη χειρονομία, σὰν νὰ θύμωσε μὲ τὸν ἑαυτό του ἐπειδὴ τὸν κυρίεψε μιὰ γελοία συγκίνησις... Ἔκανε δύο βήματα μπροστὰ — καὶ ἄφησε τὴ βαρειὰ παλάμη του νὰ πέσῃ στοὺς τρυφεροὺς ὤμους τῆς παιδούλας.

— Σ' ἔπιασα, ἐπὶ τέλους, κλέφτρα!... βρυχήθηκε.

Ἡ μικρὴ σήκωσε τρομαγμένη τὸ πρόσωπό της. Τὰ χείλη της ἦσαν μελανὰ καὶ ἡ μυτίτσα της κατακόκκινη ἀπὸ τὸ κρύο. Τὰ μεγάλα, ὀρθάνοιχτα μάτια της μαρτυρούσανε τὸ φόβο ποὺ τὴν εἶχε πιάσει... Ἔκανε νὰ σηκωθῆ καὶ νὰ φύγῃ, νὰ τρέξῃ, ἀλλὰ τὸ βαρὺ χέρι τοῦ φύλακος τὴν κράτησε ἀκίνητη στὴ θέσι της. Τὰ δόντια της χτυπούσανε δυνατὰ ἀπὸ τὴν τρομάρα...

Ὁ μπάρμπα Ζὰν εἶχε μαλακώσει στὸ μεταξύ. Κατάλαβε πὰ μόνος του ὅτι ἡ συμπαθητικὴ αὐτὴ μικρούλα, ποὺ τὸν κύτταζε τῶρα μὲ μάτια πλημμυρισμένα ἀγωνία καὶ ἄφωνη ἱκεσία, δὲν μποροῦσε νὰ εἶνε μιὰ κοινὴ κλέφτρα. Καὶ τὴν ρώτησε, σὲ τόνο πιὸ γλυκό, ποιά ἦταν καὶ τι ζητοῦσε ἐκεῖ... Μὰ ἡ μικρὴ δὲν μποροῦσε ἀκόμη νὰ μιλήσῃ ἀπὸ τὴν ταραχή της... Ἡ σιωπή της ἐξώργισε τὸν μπάρμπα Ζάν. Σήκωσε ἀπειλητικὰ τὸ χέρι του καὶ φώναξε:

— Μίλα, κακομοίρα μου, εἰδεμή...

Ὁ φύλακας δὲν ἀποτελείωσε τὴ φράσι του, γιατὶ ἡ παιδούλα, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ νὰ φύγῃ, ἔσκυψε τὸ κεφάλι της καὶ τὸ σκέπασε μὲ τὸ ἕνα χέρι της, σὰν νὰ περίμενε νὰ φάῃ ξύλο δίχως νὰ διαμαρτυρηθῆ, μὲ πικρὴ ἐγκαρτέρησι.

Ὁ μπάρμπα Ζὰν κατέβασε τὸ χέρι του, κοκκινίζοντας ἀπὸ τὴν ντροπή του, σὰν νὰ εἶχε κάνει μιὰ πολὺ κακὴ πρᾶξι.

Τέλος τὰ χείλη τῆς μικρούλας σάλεψαν.

Ἤθελε νὰ μιλήσῃ, μὰ οἱ λυγμοὶ ἔπνιγαν τὴ φωνή της. Καὶ, συντριμμένη ἀπὸ τὴν συγκίνησι, ξαναγονάτισε δείχνοντας μὲ τὸ αἱματωμένο δαχτυλάκι της τὸν ἀνθοστολισμένο τάφο...

Ὁ μπάρμπα Ζὰν δὲν καταλάβαινε ἀκόμη τίποτα... Ἡ σκηνὴ αὐτὴ τὸν εἶχε συγκλονίσει βαθειά. Λησμόνησε τὴν φούρκα ποὺ εἶχε γιὰ τὴν μικρὴ κλέφτρα, τὴν ἀγκάλιασε, ἔβαλε τὸ κεφάλι της ν' ἀκουμπήσῃ στὸ στῆθος του καὶ τῆς εἶπε μὲ χαϊδευτικὴ φωνή:

— Μὴ φοβᾶσαι, μικρούλα μου, δὲν θὰ σοῦ κάνω κακό... Ἔλα, τῶρα, πάψε νὰ κλαῖς... Πές μου, γιατὶ παίρνεις τὰ λουλούδια ἀπὸ τοὺς ἄλλους τάφους καὶ τὰ φέρνεις ἐδῶ;...

— Ἡ μαμά μου ἀγαποῦσε πολὺ τὰ λουλούδια, κύριε... τραύλισε ἡ μικρή.

Καὶ, παίρνοντας θάρρος, συνέχισε:

(Συνέχεια στὴ σελίδα 54)

Η ΣΕΛΙΣΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

ΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η ΜΥΓΕΣ ΚΙ' Ο ΤΟΥΦΟΥ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ, σὲ μιὰ φτωχικὴ συνοικία μιᾶς ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες πολιτεῖες τῆς Ἰαπωνίας ζοῦσε ἕνας ἄνθρωπος ποὺ τὸν ἔλεγαν Τουφοῦ.

Ὁ Τουφοὺ πουλοῦσε λεμονάδες, σιρόπια κι' ἄλλα ἀναψυκτικά.

Ὁ Τουφοὺ ἦταν ἕνας ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ἕνας λαμπρὸς σύντροφος ἀνίκανος νὰ κάνῃ κακὸ σὲ κανένα, ποὺ ἡ καλωσύνη του ἔφτανε καὶ σ' αὐτὲς τὶς μυῖγες ἀκόμα ποὺ ἀφθονοῦσαν μέσα στὸ σπίτι του. Ποτὲ δὲν νεύριαζε ὅταν τὸν ἐνωχλοῦσαν. Τοὺς ἔδειχνε, ἀπεναντίας, μεγάλη ἀγάπη κι' ἂν τύχαινε καμμιὰ ἀπ' αὐτὲς, ἀπὸ τὴ λιχουδιά της, νὰ πέσῃ σὲ κανένα ποτῆρι μὲ λεμονάδα ἢ μὲ σιρόπι, ὁ Τουφοὺ ἔτρεχε ἀμέσως καὶ τὴν γλύτωνε ἀπὸ τὸ πνίξιμο.

Οἱ πελάτες τοῦ Τουφοὺ τὸν κορόϊδευαν γιὰ τὴν ἀδυναμία του αὐτὴ πρὸς τὶς μυῖγες, μὰ ἐπειδὴ ἔφτιαχνε ὥμορφα ἀναψυκτικὰ, τὸν προτιμοῦσαν πάντοτε. Ἔτσι ὁ Τουφοὺ ἔκανε χρυσὲς δουλειὲς καὶ μέσα σὲ λίγα χρόνια μπόρεσε ν' ἀγοράσῃ ἕνα μεγάλο σπίτι καὶ ν' ἀνοίξῃ ἕνα ὡραιότατο μαγαζὶ σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀριστοκρατικὲς συνοικίες τῆς πόλεως.

Ἡ καλή του τύχη τὸν ἀκολούθησε καὶ στὴν καινούργια του κατοικία καὶ θὰ γινόταν πάμπλουτος, ἂν ἕνας ἀπὸ τοὺς παληοὺς του γείτονες —ἕνας μοχθηρὸς ἄνθρωπος ποὺ τὸν ἔλεγαν Κουρόντα— ζηλεύοντας τὴν εὐτυχία τοῦ πρώην λεμοναδοπώλη, δὲν ἔκανε μὲ τὴ γυναῖκα του ἕνα καταχθόνιο σχέδιο γιὰ νὰ τὸν καταστρέψῃ καὶ νὰ τὸν κάνῃ νὰ τὰ χάσῃ ὅλα —πλούτη, ἐκτίμησι καὶ ἴσως καὶ τὴ ζωή του ἀκόμα.

Ἡ γυναῖκα τοῦ Κουρόντα, ποὺ ἦταν φιλενάδα τῆς γυναίκας τοῦ Τουφοὺ, προμηθεύτηκε ἕνα τρομερὸ δηλητήριο καὶ κατώρθωσε νὰ ρίξῃ τὸ μισὸ ἀπ' αὐτὸ στὴν λεμονάδα ποὺ θὰ σερβιριζόταν στοὺς πελάτες καὶ, καθὼς εἶχε κάθε ἐλευθερία νὰ πηγαινοέρχεται στὸ σπίτι, ἔκρυψε τὸ ἄλλο μισὸ σ' ἕνα ντουλάπι.

Ὅταν ὁ Τουφοὺ, ποὺ ἔλειπε τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀπ' τὸ σπίτι του, ξαναγύρισε, βρῆκε τὴ γυναῖκα του ξαπλωμένη ἀναίσθητη στὸ πάτωμα. Εἶχε πιῆ ἡ φτωχὴ τὸ τρομερὸ δηλητήριο. Ἕνας γιατρὸς, ποὺ ὁ ἄντρας της τὸν κάλεσε βιαστικὰ, δὲν μπόρεσε νὰ τὴν ξαναφέρῃ στὴ ζωὴ καὶ δήλωσε πὼς εἶχε πεθάνει δηλητηριασμένη.

Ἡ ἀστυνομία ἔφτασε, ἔψαξε τὸ σπίτι ἀπ' τὴ σοφίτα ὡς τὰ ὑπόγεια καὶ ἀνακάλυψε τὸ ἄλλο μισὸ ἀπ' τὸ δηλητήριο ποὺ εἶχε σκοτώσει τὴν κ. Τουφοὺ, μέσα στὸ ντουλάπι, ὅπου τὸ εἶχε κρύψει ἡ γυναῖκα τοῦ Κουρόντα. Ὁ φτωχὸς Τουφοὺ, ποὺ ἦταν ἀπελπισμένος γιὰ τὸν θάνατο τῆς γυναίκας του, τὴν ὁποία λάτρευε, ὅπως ἄλλωστε βεβαίωναν ὅλοι.

Τὸν ὑπέβαλαν σὲ βασανιστήρια, μὰ δὲν μπόρεσαν νὰ τοῦ ἀποσπάσουν καμμιὰ ὁμολογία γιὰ ἕνα ἔγκλημα ποὺ δὲν τὸ εἶχε διαπράξει.

Δυστυχῶς ὅμως ὅλες ἡ ἐνδείξεις ἦσαν ἐναντίον του. Ἔτσι τὸ δικαστήριο τὸν ἔκρινε ἔνοχο καὶ τὸν καταδίκασε εἰς θάνατον.

Σὲ λίγες ἡμέρες, ἕνα σκοτεινὸ καὶ μελαγχολικὸ πρωϊνὸ, ὁ Τουφοὺ ὡδηγήθηκε στὸ μέρος ὅπου γινόντουσαν συνήθως ἡ θανατικὲς ἐκτελέσεις.

Ἐκεῖ, ὁ δήμιος στεκόταν ὄρθιος, ἀκουμπισμένος στὴ μεγάλη του σπάθα, ἕτοιμος νὰ ἐκτελέση τὰ φρικτά του καθήκοντα.

Ἔξαφνα, ἡ ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου ποὺ ἦσαν χλωμὲς ἀπὸ τὴν καταχνιά, σκοτείνιασαν ἐντελῶς. Συγχρόνως ἑκατομμύρια μυῖγες ξεχύθηκαν ἀπὸ τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος καὶ πλημμύρισαν τὸ διάστημα, ὅμοιες μ' ἕνα μεγάλο σύννεφο ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό.

Τὸ ἀπέραντο αὐτὸ σμῆνος τύλιξε τὸν Τουφοὺ καὶ τὸν δήμιο, κρύβοντας καὶ τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλο πίσω ἀπὸ ἕνα ἀδιαπέραστο τοῖχο. Κι' ὁλοένα ἔφταναν κι' ἄλλες μυῖγες ποὺ γέμιζαν τὸν ἀέρα μὲ τὰ σώματά τους καὶ μὲ τὸν θόρυβο τῶν φτερῶν τους, καὶ ποὺ ριχνόντουσαν μὲ μανία στὸ πλῆθος καὶ στοὺς ἀντιπροσώπους τῆς δικαιοσύνης, οἱ ὁποῖοι ἀναγκάστηκαν νὰ σωθοῦν βάζοντάς το στὰ πόδια.

Ὁ Τουφοὺ, ἐπειδὴ δὲν μπόρεσε νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσίς του, ὡδηγήθηκε πάλι στὴ φυλακή.

Μὰ τὰ ἴδια ξανάγιναν κι' ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες, ὅταν τὸν πῆγαν πάλι στὸ ἴδιο μέρος γιὰ νὰ τὸν ἐκτελέσουν.

Ἡ ἀρχὲς δὲν ἤξεραν πειὰ τί νὰ ὑποθέσουν μ' αὐτὸ τὸ τόσο ἀκατανόητο καὶ παράδοξο γεγονός. Κι' ὁ Μικάδος, ποὺ τάμαθε ὅλα, θέλησε νὰ παρασταθῆ τὴν τρίτη φορὰ ποὺ θὰ γινόταν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἄτυχου λεμοναδοπώλη.

Μά, παρ' ὅλη τὴν παρουσία τοῦ αὐτοκράτορος, ἡ μυῖγες ποὺ πολὺ λίγο νοιαζόντουσαν γιὰ τὴν ἐθιμοτυπία, ἐπενέβησαν πάλι τολμηρὰ καὶ, περισσότερο μανιασμένες νὰ σώσουν τὸ φίλο τους, ἐμπόδισαν τὴν δικαιοσύνη νὰ ἐκτελέση τὸ ἔργο της.

Ὁ αὐτοκράτωρ ποὺ εἶδε μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια αὐτὸ τὸ ἀπίστευτο πρᾶγμα, κάλεσε μπροστά του τὸν Τουφοὺ καὶ τὸν πρόσταξε νὰ τοῦ τὸ ἐξηγήσῃ.

Ὁ Τουφοὺ τοῦ ἀπάντησε τότε ἁπλᾶ ὅτι, ἐπειδὴ εἶχε σώσει τὴ ζωὴ σὲ πολλὲς μυῖγες, ὑπέθετε ὅτι κι' αὐτὲς, εὐγνωμονοῦντας τον, τοῦ ἔσωζαν τῶρα τὴ δική του ζωή.

— Ἀλήθεια! φώναξε ὁ αὐτοκράτωρ. Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἔχει τόσο πονετικὴ καρδιὰ ὥστε νὰ σώζῃ τὶς μυῖγες, δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ σκότωσε τὴν γυναῖκα του!

Καὶ διάταξε νὰ γίνῃ καινούργια ἀνάκρισις σχετικῶς μὲ τὸ ἔγκλημα.

Ἡ δικαιοσύνη ἀνέλαβε τὸ ἔργο αὐτὸ μὲ μεγάλη δραστηριότητα γιὰ νὰ μὴ μείνῃ πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία γιὰ τὴν ἀθωότητα τοῦ φτωχοῦ Τουφού.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀστυνομίας ἐξαπέλυσε τὰ πιὸ ἔξυπνα λαγωνικά του.

Τέλος, ὕστερ' ἀπὸ πολλοὺς κόπους καὶ δυσκολίες, ἡ μηχανορραφίες τοῦ Κουρόντα ἀποκαλύφτηκαν κι' ὁ Τουφοὺ ποὺ σώθηκε ὡς ἐκ θαύματος, χάρις στὶς μυῖγες, ὄχι μόνο ἐναυάρῃκε τὴν παληά του θέσι, τὴν περιουσία του, τὴν ἐκτίμησι καὶ τὸν σεβασμὸ ὅλων, μὰ καὶ ἔγινε ὁ πιὸ στενὸς φίλος τοῦ Μικάδου...

Ε—Ρ.Ι—ΑΜ.

ΤΟ ΠΑΙΓΝΙΔΑΚΙ ΣΑΣ

Χρωματίστε τὰ μεταξὺ τῶν γραμμῶν ἐνδιάμεσα ποὺ ἔχουν τὸν ἀριθμὸ 0 μὲ ἄσπρο, τὸ 1 μὲ μπλέ, τὸ 2 μὲ μπλὲ πολὺ ἀνοιχτὸ, τὸ 3 μὲ μπλὲ ἁπλῶς ἀνοιχτὸ καὶ τὸ 4 μὲ μαῦρο καὶ θὰ σχηματίσετε ἕνα ὡραῖο σχέδιο.

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

ΓΕΡΟ ΠΑΙΔΙ

— Ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ παιδὶ καὶ θὰ μποροῦσα νὰ πάρω ἑσένα, εἶπε κάποτε ἕνας μπακάλης σ' ἕνα νέο ποὺ τοῦ ζητοῦσε ἐργασία. Δὲν ξέρω ὅμως ἂν θαστοῦνε τὰ χέρια σου γιὰ γερὲς δουλειές. Ἔχεις δυνατὰ χέρια;

— Ἂν ἔχω, λέει, δυνατὰ χέρια!... τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ νέος. Τοῦ ἄλλου μου ἀφεντικοῦ μὲ μιὰ γροθιὰ τοῦ ἔσπασα τρία πλευρά!...

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΗΣ κ. Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Οι γονεῖς τοῦ Γιάννη εἶχαν ἀναθέσει σ' αὐτὸν νὰ προσκαλέση σὲ γεῦμα τὸν Φραντὶ καὶ τὴ Φλωρέτα τὴν ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως, κι' ἐκεῖνοι δέχτηκαν πρόθυμα τὴν πρόσκλησί τους.

Ἀλλὰ γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ Φλωρέτα πῆγε λυπημένη στὴν ἀγροικία.

Ὅταν μπῆκαν μέσα, ὁ κὺρ Φραντὶ κουβέντιαζε μὲ τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ντεμὰρ, ποὺ ἦταν ἕνας εὔρωστος ἄντρας ὡς πενῆντα πέντε χρόνων. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ψημένο ἀπὸ τὸν ἥλιο κ' οἱ ὦμοι του πλατεῖς καὶ δυνατοί.

Ἡ κυρὰ Ντεμὰρ φίλησε τὴ Φλωρέτα κι' ἔπειτα ἄρχισε νὰ ταχτοποιῆ τὰ ροῦχα τοῦ Γιάννη.

Δὲν ἦταν καθόλου πρόσχαρη ἡ ἀγαθὴ γυναῖκα τὴν ἡμέρα ἐκείνη καὶ φαινόταν ὅτι δὲν τὴν εὐχαριστοῦσε ἡ ἀναχώρησις τοῦ γυιοῦ της.

Καὶ ὁ Γιάννης ἦταν ἐκεῖ, ἀλλὰ πόσο διαφορετικός!... Θάλεγε κανεὶς ὅτι εἶχε ἀδυνατίσει ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη. Τὰ μάγουλά του δὲν ἦσαν ροδοκόκκινα πειὰ κ' ἡ λύπη εἶχε μπῆ μέσα στὴ καρδιά του.

Τὸ γεῦμα ἦταν πολὺ μελαγχολικό, γιατὶ μόνο οἱ τρεῖς ἄντρες μιλοῦσαν.

Ὁ Φραντὶ κουβέντιαζε μὲ τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ντεμὰρ γιὰ τὸ μέρος ὅπου ἦσαν τὰ κτήματά του καὶ τὸ ὁποῖο ἤξερε καλὰ γιατὶ τὸ εἶχε τριγυρίσει ἄλλοτε ὁλόκληρος. Κι' ὁ θεῖος τοῦ Γιάννη εὐχαριστιόταν ν' ἀκοῦνε οἱ συγγενεῖς του πὼς εἶχε τόσο μεγάλα καὶ τόσο ὡραῖα κτήματα.

— Ἀνηψιὲ, εἶπε σὲ κάποια στιγμὴ ὁ θεῖος ἀπευθυνόμενος στὸν Γιάννη, ἐλπίζω πὼς δὲν θᾶσαι τόσο κατσούφης ἄμα θὰ πᾶμε στὸ κτῆμα μου, γιατὶ δὲν θὰ τῆς καλοφανῆ τῆς ψυχοκόρης μου, ποὺ εἶνε πάντα πρόσχαρη, νὰ τῆς πάω ἕνα ἀγόρι ποὺ ἔχει ὅλη τὴν ὥρα δεμένη τὴ γλῶσσα του.

— Ὦ, μὴ φοβᾶσαι! εἶπε ὁ Φραντί. Ὁ Γιάννης εἶνε ζωηρὸ παιδὶ καὶ θὰ σᾶς διασκεδάζη μὲ τὶς ἐξυπνάδες του.

Ὥστε ἔτσι; Ἐκεῖ, στὴν ἀγροικία τοῦ θείου Ντεμὰρ ἦταν κι' ἕνα κορίτσι;

Αὐτὸ ἔκανε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο ἐντύπωσι στὴν Φλωρέτα.

Κι' ἀμέσως πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό της ἡ ὑποψία: «Ἂν τὴν ἀγαπήση αὐτὴ περισσότερο ἀπὸ μένα;»

Ὦ! πόσο πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὴ χαρὰ ἔρχεται ἡ λύπη καὶ πόσο ἀργότερα φεύγει...

Ἡ Φλωρέτα εἶχε προσπαθήσει ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη νὰ παρηγορήση τὸν Γιάννη, ἀλλὰ τώρα δὲν εὕρισκε πειὰ λόγια νὰ τοῦ πῆ.

Τὰ χεῖλη της δὲν μποροῦσαν ν' ἀνοίξουν... Ἕνας χρόνος χωρισμοῦ!... Στὴν παιδικὴ ἡλικία ἕνας χρόνος ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν αἰωνιότητα.

Ὅταν τελείωσε τὸ γεῦμα, ὁ θεῖος τοῦ Γιάννη σηκώθηκε καὶ εἶπε στὸν ἀδελφό του:

— Πέτρο —αὐτὸ ἦταν τὸ μικρὸ ὄνομα τοῦ πατέρα του Γιάννη— πρέπει νὰ φύγουμε τώρα, γιατὶ ἔχουμε ὀχτὼ ὡρῶν δρόμο μπροστά μας. Ἡ φοράδα μου εἶνε γρήγορη βέβαια, μὰ καὶ τὸ διάστημα ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε δὲν εἶνε λίγο. Πρέπει νὰ σταματήσουμε καὶ κάπου, γιὰ νὰ τὴν ποτίσουμε καὶ νὰ τὴν ταΐσουμε... Ἔπειτα δὲν θέλω νὰ φτάσω νύχτα στὸ σπίτι, γιατὶ θ' ἀνησυχῆ ἡ γυναῖκα μου μὴν πάθαμε τίποτε. Ἐγὼ πάω τώρα νὰ ζέψω τὴ φοράδα... Ἐσύ, Γιάννη, μεῖνε καὶ γλυκομίλησε μὲ τὴ μητέρα σου...

Ὁ θεῖος τοῦ Γιάννη, ὁ πατέρας του κι' ὁ Φραντὶ πῆγαν στὸ σταῦλο. Ἡ κυρὰ Ντεμὰρ τότε ἔβαλε σ' ἕνα καλάθι κρύο ψητὸ, χοιρομέρι, τυρὶ, ψωμὶ, κρασὶ, ποὺ θὰ ἔφταναν νὰ φᾶνε δυὸ ἄνθρωποι τρεῖς ἡμέρες. Σκούπιζε κάθε τόσο τὰ δάκρυά της μὲ τὴν ἄκρη τῆς ποδιᾶς της κι' ἔπειτα ἔπαιρνε τὸ κεφάλι τοῦ γυιοῦ της στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὸ φιλοῦσε στοργικά.

Ἡ Φλωρέτα δὲν ἔκλαιγε, ἀλλὰ κύτταζε κατ' εὐθεῖαν μπροστά της, χωρὶς νὰ ξέρη κι' αὐτὴ τί ἔβλεπε, οὔτε σκεφτότανε κἀν τὸ Γιάννη...

Τὸ μυαλό της ἦταν θολωμένο κι' ἔνοιωθε ἀορίστως ὅτι κάποιο μεγάλο δυστύχημα τὴν εἶχε βρῆ ποὺ δὲν ἤξερε πότε θὰ τελειώση...

Ἡ μικρούλα ἦταν τόσο χλωμὴ, ὥστε ἡ μητέρα τοῦ Γιάννη, ξεχνῶντας τὴ δική της λύπη καὶ τραβῶντας τὴν Φλωρέτα κοντά της, φώναξε τὸ Γιάννη, τὸν ὁποῖο ἀγκάλιασε μὲ τὸ ἄλλο μπράτσο της.

— Φίλησε τὴν Φλωρέτα, Γιάννη μου, εἶπε στὸ παιδί της, καὶ πές της πὼς ἕνας χρόνος περνάει γρήγορα καὶ πὼς δὲν θὰ μᾶς ξεχάσης!

Ὁ Γιάννης φίλησε τὴν Φλωρέτα κι' ἄρχισαν νὰ κλαῖνε κ' οἱ δυὸ, κρύβοντας ὁ καθένας τὸ πρόσωπό του στὸν ὦμο τῆς ἀγαθῆς οἰκοδεσποίνης.

Τὰ κουδουνάκια τῆς φοράδας ἀντήχησαν σὲ λίγο καὶ τὸ ἁμάξι στάθηκε μπροστὰ στὴν πόρτα.

— Καρδιά, παιδιά μου, εἶπε καὶ πάλι ἡ κυρὰ Ντεμὰρ, ἡ ὁποία ὡστόσο δὲν εἶχε τόση γενναιότητα ὅσην ἤθελε νὰ δείξη. Καρδιά! Στὸ γύρισμα θὰ δῆτε τί χαρὲς θὰ κάνουμε.

Ἕνας ὑπηρέτης ἔβαλε στὸ ἁμάξι τὸ καλάθι μὲ τὰ τρόφιμα καὶ τὰ ροῦχα τοῦ Γιάννη. Ἔπειτα ἀνέβηκε ὁ θεῖος του καὶ κατόπιν ὁ Γιάννης, ἀφοῦ πρῶτα φίλησε τρυφερὰ ὅλους ὅσους ἀγαποῦσε...

Σὲ λίγο τὸ ἁμάξι ἐξαφανίστηκε πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα τοῦ δρόμου.

Ἡ Φλωρέτα ξαναγύρισε στὸ σπίτι της μαζὶ μὲ τὸν πατέρα της.

Αὐτὸς λοιπὸν ἦταν ὁ δρόμος ποὺ εἶχε κάνει τόσες φορὲς μαζὶ μὲ τὸν φίλο της, κρατῶντας τον ἀπὸ τὸ χέρι;

Δὲν τὸν ἀναγνώριζε πειά... Τῆς φαινόταν ἄλλος δρόμος, ἄσχημος καὶ μελαγχολικός...

Ὅταν πλάγιασε, ἦταν τόσο ἀποκαμωμένη, ὥστε τῆς φάνηκε πὼς δὲν θὰ σηκωνόταν πειά.

Δ'

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΓΙΑΤΡΕΟΥΝ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ

Περασαν μερικὲς ἡμέρες.

Ἡ Φλωρέτα δὲν χαμογελοῦσε πειὰ κι' ἐργαζόταν μὲ δυσκολία, αὐτὴ ποὺ ἦταν συνθισμένη νὰ δουλεύη ἀδιάκοπα καὶ μὲ τόση εὐχαρίστησι.

Ἔμενε συλλογισμένη, ἔχοντας τὸ βλέμμα της γυρισμένο πρὸς ἕνα μεγάλο δάσος ποὺ φαινόταν πολὺ μακρυὰ καὶ ὁπου βρισκόταν τώρα ὁ Γιάννης.

Ὁ Φραντὶ, βλέποντας τὴν χλωμάδα τῆς Φλωρέτας, ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ.

Τί εἶχε τάχα ἡ ἀγαπημένη του κόρη;

Δὲν ἔτρωγε πειά, εἶχε χάσει τὴν εὐθυμία της κι' ὅταν γύριζε ὁ πατέρας της ἀπὸ τὴ δουλειὰ του τὴν ἔβλεπε νὰ κάθεται ἀφηρημένη σὲ μιὰ καρέκλα καὶ νὰ ἔχη τὸ ἐργόχειρό της ἀπάνω στὰ γόνατά της.

Θέλησε, γιὰ νὰ τὴν παρηγορήση, νὰ τὴν πάη στὴν ἀγροικία, μὰ ἡ Φλωρέτα δὲν δέχτηκε. Εἶχε ζάλη, ἔλεγε καὶ τὰ πόδια της δὲν μποροῦσαν νὰ τὴν κρατήσουν.

Τέλος ὁ Φραντὶ ἀναγκάστηκε νὰ προσκαλέση τὸ γιατρὸ μιὰ μέρα ποὺ τὸ κεφάλι τῆς κόρης του ἔκαιε καὶ τὸ πρωὶ δὲν μπόρεσε νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὸ κρεββάτι της.

Ὁ γιατρὸς ἐξέτασε τὸν σφυγμό της καὶ κύτταξε τὴ γλῶσσα της.

Ὁ Φραντὶ μὲ ἀγωνία τὸν ρώτησε τότε:

— Τί ἔχει;

— Τυφοειδῆ πυρετὸ, ἀπάντησε ὁ γιατρὸς μὲ σοβαρότητα.

Ἀπὸ τὸν τόνο μὲ τὸν ὁποῖο ὁ γιατρὸς εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ, ὁ Φραντὶ κατάλαβε ὅτι ἡ ἀρρώστεια τῆς κόρης του ἦταν σοβαρὴ καὶ ἴσως ἐπικίνδυνη.

— Κύττα νὰ μοῦ τὴν κάνης καλὰ τὴ Φλωρέτα μου, γιατὶ γιὰ μένα εἶνε ὅλη μου ἡ χαρὰ κ' ἡ ζωή.

— Θὰ κάνω ὅ,τι μπορῶ! ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Ὁ γιατρὸς ἔδωσε στὸν Φραντὶ μιὰ συνταγὴ καὶ ἔφυγε, ἀφοῦ προηγουμένως εἶπε ὅτι θὰ ξαναγυρίζη κάθε μέρα.

Ὁ Φραντὶ ἦταν καταλυπημένος καὶ μήνυσε στὴν σύζυγό τοῦ Ντεμὰρ ὅτι ἡ Φλωρέτα ἦταν ἄρρωστη. Ἡ ἀγαθὴ γυναῖκα, ἀφήνοντας τότε τὶς δουλειὲς τῆς ἀγροικίας στὴν κόρη της, ἡ ὁποία ἦταν λαμπρὴ νοικοκυρὰ καὶ ἤξερε νὰ τὰ κάνη ὅλα, πῆγε στὸ σπίτι τοῦ δασοφύλακος.

— Τὸ ἤξερα πὼς θἀρθῆς, τῆς εἶπε ὁ Φραντὶ μόλις τὴν εἶδε.

— Ἤρθα καὶ θὰ μείνω, Φραντὶ, γιατὶ ἡ κόρη σου εἶνε λιγάκι καὶ κόρη μου. Νὰ μοῦ βάλης ἕνα στρῶμα στὴν κάμαρη τῆς Φλωρέτας καὶ δὲν θὰ φύγω ἀπὸ δῶ παρὰ μόνο ὅταν πῆ ὁ γιατρὸς πὼς ἔγινε καλὰ ἡ ἀρρωστή μας...

Ἡ Φλωρέτα κοιμόταν τὴν ὥρα ἐκείνη ἡ μᾶλλον εἶχε κλεισμένα τὰ μάτια της ἀπὸ τὸν πυρετὸ καὶ τὴ ζάλη. Μόλις ἄκουσε θόρυβο, ἀνασήκωσε σιγὰ-σιγὰ τὰ βλεφαρά της καὶ εἶδε τὴν κυρὰ Ντεμὰρ νὰ τῆς δίνη τὸ γιατρικό της.

Ὦ! πόσο εὐχαριστήθηκε ὅταν ἀντίκρυσε κοντά της τὴν μητέρα του Γιάννη...

— Εὐχαριστῶ! εἶπε.

Καὶ ἄπλωσε τὸ φλογισμένο χέρι της γιὰ νὰ σφίξη τὸ χέρι τῆς κυρᾶ Ντεμὰρ. Ἀλλὰ ἐκείνη ἔσκυψε καὶ τὴν ἐφίλησε στὸ μέτωπο.

— Θὰ μείνης λίγο μαζύ μου; τὴν ἐρώτησε ἡ Φλωρέτα.

— Δὲν θὰ φύγω ἀπὸ δῶ, μικρούλα μου, ὅσο νὰ σηκωθῆς ἀπὸ τὸ κρεββατάκι σου καὶ νὰ καθήσουμε ὅλοι μαζὺ στὸ τραπέζι...

— Τί καλὴ ποὺ εἶσαι!

Καὶ ἡ Φλωρέτα προσπάθησε νὰ χαμογελάση, ἀλλὰ τὸ χαμόγελο δὲν ἐρχόταν στὰ χλωμά της χείλη.

* * *

Ὁ πυρετὸς δὲν τὴν ἄφησε ἐπὶ δέκα μέρες. Ὁ γιατρὸς κάθε φορὰ ποὺ τὴν ἔβλεπε, κουνοῦσε θλιβερὰ τὸ κεφάλι του.

Ἡ Φλωρέτα ἐπὶ ὧρες ὁλόκληρες δὲν ἔλεγε οὔτε λέξι. Ἄλλοτε ὅμως ἔλεγε πολλά... Στὴν ἔξαψι τοῦ πυρετοῦ της, μέσα στὰ παραληρήματά της, ἀνέφερε συχνὰ τὸ ὄνομα τοῦ Γιάννη, τὸν προσκαλοῦσε, ἔβλεπε σὰν ὀπτασία τὸ ποτάμι, ὅπου εἶχε κινδυνεύσει νὰ πνιγῆ καὶ φώναζε: «Θὰ πνιγῶ, Γιάννη μου! Σῶσε με!» Ἔπειτα βυθιζόταν σ' ἕναν ταραγμένο ὕπνο καὶ πίεζε τὸ κεφάλι της μὲ τὰ μικρά της χέρια...

Ἡ κυρὰ Ντεμὰρ οὔτε τὴ νύχτα, οὔτε τὴν ἡμέρα ἀπομακρυνόταν ἀπὸ τὸ προσκέφαλο τῆς ἄρρωστης καὶ τῆς ἔδινε μὲ προσοχὴ τὰ φάρμακα ποὺ διέταζε ὁ γιατρός.

Ἦταν εὐτύχημα ποὺ ἔμενε κοντὰ στὴ Φλωρέτα ἡ μητέρα τοῦ Γιάννη καὶ τὴν περιποιόταν σὰν ἔμπειρη νοσοκόμα, γιατὶ ὁ Φραντὶ, ἀπὸ τὴ μεγάλη του λύπη, ἦταν ἀδύνατον νὰ κάνη τὸ παραμικρό.

Ὁ δυστυχισμένος πατέρας ἔκλαιγε καὶ θρηνοῦσε ἀκατάπαυστα. Ἔμενε κάτω ἀπὸ τὸ δωμάτιό του καὶ κάθε στιγμὴ, ἀνέβαινε σιγὰ-σιγὰ καὶ ἀπὸ τὴν μισανοιγμένη πόρτα ἔβλεπε τὴν κόρη του. Ἀλλὰ μόλις ἡ Φλωρέτα ἄνοιγε τὰ μάτια της καὶ τὸν ἐκύτταζε μὲ ἔκφρασι πονεμένη, ἔφευγε ἀμέσως, γιατὶ ἂν ἔμενε λίγο ἀκόμη, θὰ ὡρμοῦσε καὶ θ' ἀγκάλιαζε κλαίγοντας τὴν ἄρρωστη κόρη του.

Τέλος ὁ πυρετὸς ἔπεσε κι' ὁ γιατρὸς φάνηκε εὐχαριστημένος. Διέταξε μάλιστα νὰ δώσουν καὶ ζουμὶ στὴν ἄρρωστη.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἡ κυρὰ Ντεμὰρ νόμιζε ἀποκοιμισμένη τὴν Φλωρέτα, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη της μιὰ ἐπιστολὴ καὶ τὴν ἐδιάβασε γυρίζοντας τὸ φύλλο μὲ προσοχὴ γιὰ νὰ μὴ ξυπνήση ἡ μικρούλα ἀπὸ τὸ τρίξιμο τοῦ χαρτιοῦ.

— Εἶνε γράμμα τοῦ Γιάννη; εἶπεν ἡ Φλωρέτα μὲ φωνὴ ἀδύνατη, ἀνοίγοντας τὰ μάτια της.

Ἡ μητέρα τοῦ Γιάννη ἀνατρίχιασε, τόσο παράδοξος τῆς φάνηκε ὁ τόνος τῆς φωνῆς ἐκείνης.

Ὑψώνοντας τὸ κεφάλι της, εἶδε τὴ Φλωρέτα νὰ τὴν κυττάζη. Τὰ μάτια τῆς Φλωρέτας, τὰ ὁποῖα ἡ ἀρρώστεια εἶχε κάνει μεγαλύτερα, ἦσαν προσηλωμένα στὸ χαρτί.

— Ναί, μικρούλα μου, εἶνε γράμμα τοῦ Γιάννη. Καὶ μέσα στὸ δικό μου γράμμα, ἔχει κι' ἕνα ἄλλο γιὰ σένα.

— Ὦ! διάβασέ το!... Διάβασέ το...! φώναξε.

Καὶ ἡ Φλωρέτα προσπάθησε νὰ σηκωθῆ. Ἀλλὰ δὲν μπόρεσε καὶ σωριάστηκε στὸ προσκέφαλό της.

— Μὴν ἀνησυχεῖς, κόρη μου... Ὁ γιατρὸς εἶπε νὰ μένης πλαγιασμένη καὶ ἥσυχη. Ὁ Γιάννης σ' ἀγαπᾶ, εἶνε καλὰ καὶ δὲν ξέρει πὼς εἶσαι ἄρρωστη. Κύττα νὰ γίνης καλά... κι' ἔπειτα ἀπὸ μιὰ-δυὸ μέρες, ἅμα φᾶς ἐν' αὐγό, θὰ σοῦ διαβάσω τί γράφει...

Ἕν' ἀληθινὸ χαμόγελο φάνηκε τώρα στὰ χεῖλη τῆς Φλωρέτας. Ἀφοῦ τὸ ἤθελε ἡ μητέρα του φίλου της, ἔπρεπε νὰ γίνη γρήγορα καλὰ γιὰ ν' ἀκούση τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Γιάννη...

Ἡ Φλωρέτα γύρισε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ κι' ἔπειτ' ἀπὸ ἕνα τέταρτο, ἡ μητέρα τοῦ Γιάννη τὴν ἄκουσε ν' ἀναπνέη κανονικά, πρᾶγμα ποὺ σήμαινε πὼς κοιμόταν ἥσυχη κι' ἀπύρετη.

Ἄρχισαν νὰ κλαῖνε κ' οἱ δυό...

Ὁ πυρετὸς δὲν ξαναγύρισε πειὰ καὶ μετὰ δυὸ μέρες, ἀφοῦ πέρασε ὁλοσδιόλου ἀτάραχη τὴ νύχτα, ἡ Φλωρέτα παρακάλεσε τὴν κυρὰ Ντεμὰρ νὰ τῆς διαβάση τὸ γράμμα τοῦ Γιάννη.

— Εἶνε ὀχτὼ μέρες ποὺ τὸ ἔγραψε, μικρούλα μου, καὶ θὰ δῆς πὼς ἀπὸ τότε ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ γιατὶ δὲν ἤξερε πὼς εἶσαι. Ἀναγκάστηκα λοιπὸν νὰ τοῦ γράψω ψέματα, πρᾶγμα ποὺ δὲν τὸ ξανάκανα στὴ ζωή μου, γιατὶ σὰν μάθαινε τὸ παιδί μου πὼς εἶσαι ἄρρωστη ἡ θὰ τὰ παρατοῦσε ὅλα καὶ θἀρχότανε ἐδῶ ἡ θ' ἀρρώσταινε κι' αὐτὸ σὰν ἐσένα.

— Διάβασε τὸ γράμμα, κυρὰ Ντεμὰρ, εἶπε ἡ Φλωρέτα.

Καὶ προσπάθησε ν' ἀνακαθήση στὸ κρεββάτι της, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε.

Ἡ καλὴ κυρὰ Ντεμὰρ τὴν βοήθησε τότε, τῆς ἔβαλε πίσω ἀπὸ τὴ ράχη της ἕνα προσκέφαλο καὶ ἄρχισε νὰ διαβάζη τὴν ἐπιστολὴ ποὺ ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

«Ἀγαπημένη μου Φλωρέτα,

Τώρα πειὰ εἶμαστε μακρυὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο... Ὁ δρόμος μοῦ φάνηκε ἀτελείωτος. Ἂν δὲν φρίσκόντουσαν μακρυὰ ἀπὸ δῶ αὐτοὶ ποὺ ἀγαπῶ, δὲν θὰ μοῦ φαινόταν κάποιου ἀνάγκη στὸ σπίτι τοῦ θείου μου. Ἡ γυναῖκα του εἶνε πολὺ καλὴ καὶ μοῦ ἔδωσε μιὰ ὄμορφη κάμαρη γιὰ νὰ κοιμᾶμαι. Ἡ ψυχοκόρη του ἀπὸ εἶνε ἀπὸ καλὴ οἰκογένεια καὶ συγγενὴς τῆς θείας μου, μὲ περιποιόταν πολὺ καὶ λέει πὼς μοιάζω μὲ τὸν ἀδελφό μου, γιὰ τὸν ὁποῖο μου μιλάει ὁλοένα».

— Ἀ! ἔκανε ἡ Φλωρέτα.

Ἡ μητέρα τοῦ Γιάννη, τὴν ὁποία εἶχε διακόψει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ ἐπιφώνημα ἐκεῖνο τῆς Φλωρέτας, ἐξακολούθησε τὸ διάβασμα τῆς ἐπιστολῆς:

«Περνάω, τρώω καὶ κοιμᾶμαι ἐδῶ, μὰ μοῦ φαίνεται ὅτι ζῶ ἐκεῖ... τόσο σᾶς συλλογοῦμαι... Τὸ πρωὶ, ὅταν ξημερώνη, σὲ βλέπω νὰ ταΐζης τὶς πεδιοῦλες σου καὶ τὶς ἀγελάδες σου καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα ὁ νοῦς μου τρέχει ἀπὸ τὸ σπίτι μας στὸ σπίτι σας, ἔτσι ποὺ ὁ θεῖος μου μοῦ φωνάζει γιὰ νὰ φάω.

— Ἐ, Γιάννη, τί κάνεις αὐτοῦ; Κύτταξε μὴ φάγης τὴ φρίδα ἀπὸ χειρουργός! Κοῦ ἔχεις τὸ νοῦ σου, παιδί μου;

Τὸ νοῦ μου τὸν ἔχω σὲ σᾶς καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὸν ἔχω ἐδῶ. Γιὰ ἄλλη φορὰ θὰ σοῦ γράψω τί δουλειὲς κάνω. Τοῦτο μόνο σοῦ λέω σήμερα: πὼς τὸ μακρυὰ μοῦ φαίνεται πὼς σ' ἀγαπῶ πιὸ πολὺ ἀπὸ ὅσο ἀπ' ὅτι σὲ ποθοῦσα ὅταν ἤμουν κοντά σου. Μὴ μὲ ξεχνᾶς καὶ πές τὰ χαιρετισματά μου στὸν πατέρα σου.

Σὲ φιλῶ ὁ ΓΙΑΝΝΗΣ σου»

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΟΙ ΘΑΜΜΕΝΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ

Εἰς ἀναζήτησιν τοῦ θησουροῦ τοῦ ἀρχιπειρατοῦ Μόργκαν. Ὁ διαμαντένιος Βούδας. Πέντε μυστηριώδεις θάνατοι... Οἱ θησαυροὶ τῶν κοσμηματοπωλῶν τῆς Μόσχας.— Στὰ θεμέλια τοῦ παλατιοῦ τοῦ Μαχαραγιᾶ... Ὁ Ἄγγλος ἀεροπόρος ποὺ ψαρευε... χρυσάφι. κλπ.

ΑΠΕΙΡΑ ἔχουν γραφῆ κατὰ καιροὺς γιὰ τοὺς θησαυροὺς ποὺ εἶνε θαμμένοι βαθειὰ μέσα στὴ γῆ σὲ διάφορα σημεῖα τῶν δύο ἡμισφαιρίων καὶ γιὰ τοὺς ὁποίους ἔγινε καὶ πάλι πρὸ ὀλίγου καιροῦ λόγος στὸν εὐρωπαϊκὸ τύπο, ἐπειδὴ ξεκίνησαν ἀπὸ τὴν Ἀγγλία δύο μεγάλες ἀποστολὲς γιὰ τὴ μακρυνὴ νῆσο τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ Κοκό, ὅπου βρίσκεται θαμμένος, καθὼς πιστεύεται, ὁ περίφημος θησαυρὸς τοῦ ἀρχιπειρατοῦ Μόργκαν.

Ἡ καθεμιὰ ἀπὸ τὶς ἀποστολὲς αὐτὲς ἐνεργεῖ χωριστὰ γιὰ τὴν ἀνεύρεσι τοῦ περιφήμου αὐτοῦ θησαυροῦ, γιὰ λογαριασμὸ ἑνὸς μεγάλου τραστ Ἄγγλων κεφαλαιούχων.

Μὰ δὲν εἶνε μόνο αὐτὲς ἡ ἀποστολὲς ποὺ ψάχνουν νὰ βροῦν θησαυρούς. Ἕνα πλῆθος ἰδιωτῶν βρίσκεται σκορπισμένο στὰ τέσσερα σημεῖα τῆς γῆς καὶ ψάχνει μὲ πάθος, μὲ μανία τὰ βάθη της γιὰ νὰ βγάλη ἀπὸ ἐκεῖ μέσα διαφόρους θησαυροὺς ποὺ θάφτηκαν γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο.

Ἔτσι ἕνας Ἄγγλος ταγματάρχης ἔφυγε πρὸ τριετίας ἀπὸ τὸ Λονδῖνο γιὰ τὸ Καμπότζ τῆς Ἰνδοκίνας μαζὶ μ' ἕνα φίλο του μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ ξαναβρῆ τὸν ἀμύθητο θησαυρὸ ποὺ εἶνε θαμμένος στὰ βάθη ἑνὸς ἀρχαιοτάτου ναοῦ τῆς θρυλικῆς Ἀγκόρ, τῆς πρωτευούσης τῶν παλαιῶν βασιλέων τοῦ Καμπότζ, ἡ ὁποία ἔχει ἐρημωθῆ ἀπὸ τὸν 13ον αἰῶνα, μετὰ τὶς ἐπιδρομὲς τῶν Μογγόλων, κι' ἔχει κατακλυσθῆ πειὰ ἀπὸ τὰ δέντρα καὶ τὴν βλάστησι τῆς ζούγκλας ποὺ ἁπλώνεται ὁλόγυρα. Ὅπως λέγεται, ὁ θησαυρὸς αὐτὸς περιλαμβάνει τριακόσια ὁλόχρυσα βωϊδάμαζα, ἑκατὸν εἴκοσι σάγματα ἐλεφάντων ἐπίσης ὁλόχρυσα καὶ πολλοὺς ὁλόχρυσους θρόνους. Περιλαμβάνει ἐπίσης μιὰ ἀμέτρητη ποσότητα ἀπὸ πολύτιμα πετράδια καὶ ἕνα πελώριο ἄγαλμα τοῦ Βούδδα, ποὺ εἶνε σκεπασμένο ὁλόκληρο ἀπὸ διαμάντια καὶ ρουμπίνια!

Ὁ τεράστιος αὐτὸς Βούδδας βρίσκεται στημένος στὴν εἴσοδο τῶν ἀποκρύφων ὑπογείων τοῦ ναοῦ, ὅπου βρίσκονται κρυμμένοι οἱ θησαυροὶ καὶ φαίνεται σὰν ν' ἀπαγορεύη τὴν εἴσοδο σ' αὐτά.

Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ξαναβρέθηκε ἡ Ἀγκὸρ, ἡ ὁποία ἐπὶ ἑφτὰ ὁλόκληρους αἰῶνες βρισκόταν χαμένη μέσα στὴ ζούγκλα, χωρὶς κανένας νὰ ὑποπτεύεται τὴν ὕπαρξί της, πέντε ἄνθρωποι κατώρθωσαν νὰ φτάσουν ὥς τὴν εἴσοδο τῆς κρύπτης τῶν θησαυρῶν καὶ ν' ἀντικρύσουν τὸ Βούδδα μὲ τὶς ἑκθαμβωτικὲς λάμψεις του, ἀλλὰ κ' οἱ πέντε πέθαναν μυστηριωδῶς, χωρὶς κανείς τους νὰ μπορέση ν' ἀγγίξη τὸν κρυμμένο θησαυρό.

Οἱ δυὸ πρῶτοι δαγκώθηκαν ἀπὸ κόμπρες, ἡ ὁποῖες περιφέρονται κατὰ ἑκατοντάδες στὰ ὑπόγεια τοῦ ναοῦ σὰν νὰ φυλᾶνε τὸ θησαυρό. Ὁ τρίτος κατασπαρακίχτηκε ἀπὸ μιὰ τίγρι, ὁ τέταρτος βρέθηκε νεκρὸς μ' ἕνα ἐγχειρίδιο καρφωμένο στὴν καρδιά του κι' ὁ πέμπτος, κάποιος Γάλλος ἀξιωματικός, βρέθηκε γκρεμισμένος μέσα σὲ μιὰ τάφρο τοῦ ναοῦ μὲ σπασμένα πλευρά!...

Κι' ἔτσι ὁ παραμυθένιος θησαυρὸς τῶν παλαιῶν βασιλέων τοῦ Καμπότζ ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένη ἄθικτος.

* * *

Μία ὁμὰς ἀπὸ Ἄγγλους... «θησαυροθήρας» κατώρθωσε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, χάρις στὶς πληροφορίες ποὺ εἶχαν συγκεντρώσει ἀπὸ Ρώσσους πρόσφυγας, νὰ ἐξακριβώσουν τὸ μέρος, στὰ περίχωρα τῆς Μόσχας,ὅπου εἶχε ταφῆ μετὰ τὴν ἐπικράτησι τῶν μπολσεβίκων, ἕνας θησαυρὸς ἀπὸ διαμάντια καὶ μαργαριτάρια ἀξίας 10.000.000 δολλαρίων περίπου.

Τὰ πολύτιμα αὐτὰ πετράδια ἀνῆκαν σὲ πέντε ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους κοσμηματοπώλας τῆς Μόσχας. Ὅταν λοιπὸν ἐξερράγη κι' ἐπεκράτησε ἡ ἐπανάστασις, οἱ πέντε κοσμηματοπῶλαι συνεννοήθηκαν μεταξύ τους, μάζεψαν ὅλα τὰ πολύτιμα πετράδια τους καὶ τὰ ἔθαψαν σὲ τρεῖς γνωστὲς κρύπτες, μονάχα σ' αὐτοὺς γνωστές. Μὰ κ' οἱ πέντε κοσμηματοπῶλαι εἶχαν κακὴ τύχη: οἱ τρεῖς ἀπ' αὐτοὺς τουφεκίστηκαν ἀπὸ τοὺς μπολσεβίκους κ' οἱ δύο ἄλλοι κατώρθωσαν, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα σωρὸ περιπλανήσεις, νὰ δραπετεύσουν στὴ Γερμανία, ὅπου καὶ πέθαναν σὲ λίγο καιρὸ ἀπὸ τὶς κακουχίες καὶ τὴ δυστυχία.

Τώρα ἡ ὁμὰς τῶν Ἄγγλων, ἡ ὁποία κατώρθωσε νὰ μάθη τὸ μυστικὸ καὶ τὰ σημεῖα στὰ ὁποῖα εἶνε κρυμμένα τὰ τρία μέρη τοῦ θησαυροῦ, ἦρθε σὲ συνεννόησι μὲ τὶς σοβιετικὲς ἀρχές, γιὰ νὰ τοὺς δοθῆ ἡ ἄδεια ἀνασκαφῶν γιὰ τὴν ἀνεύρεσι τῶν θαμμένων πολυτίμων λίθων. Ἡ πρότασις τους ἔπειτ' ἀπὸ πολλὲς διαπραγματεύσεις, ἔγινε δεκτὴ καὶ οἱ Ἄγγλοι ἔφυγαν γιὰ τὴ Μόσχα, ἀφοῦ προηγουμένως ἔλαβαν ὅλα τους τὰ μέτρα γιὰ τὴν ἐξασφάλισί τους.

Ἐν πρώτοις ἔκαναν ἀσφάλεια ζωῆς σὲ διάφορες ἀγγλικὲς ἀσφαλιστικὲς ἑταιρίες γιὰ τὴν περίπτωσι ποὺ ἡ ζωή τους ἢ ἡ προσωπική τους ἐλευθερία θὰ διέτρεχε κίνδυνο στὴ Ρωσσία. Ἔπειτα θ' ἀρχίσουν ἀνασκαφὲς γιὰ τὴν ἀνεύρεσι τοῦ ἑνὸς μόνον ἀπὸ τὰ τρία τμήματα τοῦ θησαυροῦ καὶ ἂν τὰ Σοβιὲτ δὲν τηρήσουν τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας — ἔχουν συμφωνήσει νὰ πάρουν τὰ Σοβιὲτ τὰ τρία τέταρτα τῶν θησαυρῶν καὶ αὐτοὶ τὸ ἕνα τέταρτο — τότε κι' ἐκεῖνοι δὲν θὰ φανερώσουν ποῦ εἶνε κρυμμένα τὰ ἄλλα δύο τμήματα τοῦ θησαυροῦ.

* * *

Τελευταῖα ἐπίσης, ὁ μαχαραγιᾶς τῆς Βομπάλ ἐκάλεσε στὶς Ἰνδίες τὸν Ἄγγλο ραβδομάντη Φρειδερῖκο Σουὸν γιὰ ν' ἀνακαλύψη τὸ θησαυρὸ τῶν προγόνων του, ὁ ὁποῖος βρίσκεται θαμμένος σὲ κάποιο σημεῖο τῶν θεμελίων τοῦ ἀπεράντου παλατιοῦ του.

Ὅπως ὅλοι οἱ Ἰνδοὶ ἡγεμόνες τοῦ παληοῦ καιροῦ ἀσφαλίζαν τοὺς θησαυροὺς τους ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῶν πολέμων καὶ τῶν ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν, ἔτσι κ' ἕνας πανάρχαιος πρόγονος τοῦ μαχαραγιᾶ τῆς Βομπάλ, ὅταν ἔχτιζε τὸ ἀνακτορό του, ποὺ σώζεται ὡς σήμερα, ἔθαψε μέσ' στὰ θεμέλια του, τὸ χρυσάφι του καὶ τοὺς πολυτίμους λίθους του. Ἐπὶ αἰῶνας κατόπιν φυλαγόταν στὸ παλάτι ἕνα ἔγγραφο τὸ ὁποῖο εἶχε συντάξει ὁ μαχαραγιᾶς αὐτὸς καὶ στὸ ὁποῖο περιέγραφε λεπτομερῶς τὸ μέρος τῶν θεμελίων στὸ ὁποῖο βρισκόντουσαν θαμμένοι οἱ θησαυροί του. Μὰ οἱ μαχαραγιᾶδες διάδοχοί του δὲν ἀποφασίζαν νὰ τὸν ξεθάψουν, ἀφοῦ κι' αὐτοὶ μάζευαν ὁλοένα ἄλλους θησαυροὺς καὶ προτιμοῦσαν νὰ τὸν ἔχουν θαμμένο γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο.

Κάποτε ὅμως τὸ βομπὰλ κατελήφθη ἀπὸ τὶς ὀρδὲς τοῦ Μεγάλου Μογγόλου, ἡ ὁποῖες ἀφοῦ ἔλεηλάτησαν τὸ παλάτι, τὸ ἔκαψαν.

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ χρόνια, οἱ ἀπόγονοι τοῦ μαχαραγιᾶ ποὺ εἶχαν σωθῆ ἀπὸ τὴν σφαγὴ ἀνέκτησαν τὸ κράτος τους καὶ τὸ θρόνο τους, ἔκαναν ἀνασκαφὲς σὲ διάφορα σημεῖα τῶν θεμελίων γιὰ νὰ βροῦν τὸ θησαυρό, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσαν, γιατὶ δὲν εἶχαν πειὰ τὸ ἔγγραφο τοῦ προγόνου τους, γιατὶ εἶχε καῆ κατὰ τὴν πυρπόλησι τοῦ ἀνακτόρου ἀπὸ τοὺς Μογγόλους. Ἐπεσκεύασαν λοιπὸν τὸ παλάτι τους κι' ἐγκαταστάθηκαν σ' αὐτὸ, χωρὶς νὰ νοιαστοῦν πειὰ γιὰ τὸ θησαυρό.

Ὁ σημερινὸς ὅμως μαχαραγιᾶς, μαθαίνοντας ὅτι ὁ Ἄγγλος φρειδερῖκος Σουὸν ἔχει ἐξαιρετικὰ ἀνεπτυγμένη τὴν ἱκανότητα ν' ἀνακαλύπτη μὲ τὴν ραβδομαντεία πολύτιμα μέταλλα θαμμένα στὰ βάθη τῆς γῆς, τὸν κάλεσε στὶς Ἰνδίες γιὰ νὰ τοῦ ξαναβρῆ τὸ θησαυρὸ τῶν προγόνων του.

Νὰ δοῦμε ὅμως ἂν θὰ τὸ κατορθώση.

* * *

Καταπληκτικὴ εἶνε τέλος ἡ ἀνακάλυψις ποὺ ἔκανε ὁ Ἄγγλος Βάτ, ὁ ὁποῖος ὑπηρετοῦσε κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου στὶς Ἰνδίες ὡς ἀεροπόρος. Μιὰ μέρα, ἐνῶ ὁ Βὰτ ψάρευε μὲ βάρκα σ' ἕνα βαθὺ καὶ μεγάλο ἕλος κοντὰ στὸ ἀεροδρόμιο, τὸ ἀγκίστρι του ἔπιασε κι' ἀνέσυρε στὴν ἐπιφάνεια ἕνα... χρυσὸ κύπελλο!

Σκέφτηκε τότε ὅτι θὰ βρισκόταν ἐκεῖ κρυμμένος κάποιος μεγάλος θησαυρὸς κι' ἀμέσως, ἀφοῦ γδύθηκε, ἄρχισε νὰ κάνη βουτιὲς στὸ βυθό, καὶ κάθε φορὰ ποὺ ἀνέβαινε ἐπάνω ἔβγαζε χρυσὰ κύπελλα, χρυσᾶ πιάτα καὶ ἄλλα χρυσᾶ ἀντικείμενα.

Τὴν ἄλλη μέρα ἐμπιστεύτηκε τὸ μυστικό του σ' ἕνα φίλο του, ἀεροπόρο κι' αὐτὸν, καὶ μιὰ νύχτα, μαζὺ κ' οἱ δυὸ πῆγαν μὲ μιὰ βάρκα στὸ ἕλος κι' ἀνέσυραν ἀπὸ τὸ βυθό του δυὸ κιβώτια γεμάτα χρυσᾶ ἀντικείμενα. Τὰ μετέφεραν στὴν ξηρὴ, τὰ ἔθαψαν ἐκεῖ κι' ὠρκίστηκαν ὅτι κανείς τους δὲν θὰ ἔσκαβε γιὰ νὰ πάρη τὸ θησαυρὸ χωρὶς τὴν συγκατάθεσι τοῦ ἄλλου.

Σὲ λίγες μέρες μετετέθησαν κ' οἱ δυὸ στὸ δυτικὸ μέτωπο, ὅπου ὁ σύντροφος τοῦ Βὰτ σκοτώθηκε. Ὁ Βὰτ λοιπὸν, ὅταν ἔγινε ἡ εἰρήνη, πῆγε στὶς Ἰνδίες καὶ ξέθαψε τὸ θησαυρό, ἀλλά, σὰν τίμιος ἄνθρωπος ποὺ ἦταν, ἔδωσε τὸ μισὸ στὴν οἰκογένεια τοῦ φίλου του...

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β'
(Τηλέφωνον: 26-135)
Ἰδρυτὴς : ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντὴς : ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ὅροι συνδρομῶν «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» :

Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος	Δραχ. 200	Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια	6
» ἑξάμηνος	» 100	Ἀμερικῆς »	7

καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κονγὸ ἐτησία συνδρομὴ σελλίνια 30. Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΝ,
Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β'.
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Δραχ. 4.
Ἐν Ἀμερικῇ, διὰ τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν, ἡ Ἑταιρία New York News Agency General P. O. Box 497, New York City, ἐκπροσωπουμένη παρὰ τοῦ κ. Κ. Καλφοπούλου.

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Θὰ πέσω κι' ἀν θὰ μείνω...

ΠΟΙΟΣ ΗΤΑΝ Ο ΛΟΠΕ ΝΤΕ ΒΕΓΚΑ;

Ὁ Λόπε Φέλιξ ντὲ Βέγκα Κάρπιο ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους ποιητὰς καὶ δραματικοὺς συγγραφεῖς τῆς Ἱσπανίας. Γεννήθηκε τὸ 1562 καὶ πέρασε μιὰ ζωὴ γεμάτη σκάνδαλα καὶ περιπέτειες. Στὰ γεράματά του ὅμως κυριεύθηκε ἀπὸ βαθειὰ θρησκοληψία καὶ πέθανε πάμπτωχος τὸ 1635.

Ὁ Λόπε ντὲ Βέγκα παρέμεινε περίφημος στὴν ἱστορία τῶν γραμμάτων γιὰ τὴ συγγραφική του γονιμότητα. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων του ἔργων — ποιημάτων, μελετῶν, κριτικῶν κ.τ.λ. — ἔγραψε 1.800 περίπου θεατρικὰ ἔργα ἀπὸ τὰ ὁποῖα σώζονται 800 δράματα καὶ κωμῳδίες. Τὰ σπουδαιότερα ἀπ' αὐτά, εἶνε: ἡ «Ἀρκαδία», ἡ «Δρακοντίας», τὸ «Τραγικὸ στέμμα», «Ὁ σοφὸς στὸ σπίτι του», ἡ «Γέννησις τοῦ Χριστοῦ» κτλ.

ΤΙ ΗΤΑΝ Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ;

Μὲ τὸ ὄνομα Ἀναγέννησις καλεῖται ἡ φιλοσοφική, φιλολογική, καλλιτεχνική καὶ ἐπιστημονικὴ κίνησις, ἡ ὁποία ἄρχισε στὴν Ἰταλία κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα κι' ἐπεξετάθη σὲ ὅλη τὴ δυτικὴ Εὐρώπη. Ἡ κίνησις αὐτὴ ἐπωνομάσθηκε Ἀναγέννησις, γιατὶ θεωρήθηκε ὡς ἀπολύτρωσις τοῦ πνεύματος ἀπὸ τὸν μεσαιωνικὸ θεοκρατισμὸ καὶ ὡς ἀναβίωσις τοῦ ἀρχαίου ἑλληνολατινικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ κυριωτέρα αἰτία ποὺ προκάλεσε τὴν Ἀναγέννησι ὑπῆρξε ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἡ δημιουργία τοῦ τραπεζιτικοῦ κεφαλαίου καί, ἡ συνεπείᾳ τούτων, διαμόρφωσις μιᾶς νέας ἰσχυρᾶς κοινωνικῆς τάξεως, τῆς ἀστικῆς, ἡ ὁποία κι' ἔγινε ὁ πραγματικὸς φορεὺς τῆς μεγάλης αὐτῆς πνευματικῆς κινήσεως. Ἐπίσης εὐνόησαν πολὺ τὴν Ἀναγέννησι καὶ συνετέλεσαν στὴ διάδοσι τοῦ πνεύματός της ἡ ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς, ἡ ἐπινόησις τῆς τυπογραφίας καὶ ἡ σπουδὴ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὴν ὁποίαν ἐδίδαξαν οἱ βυζαντινοὶ λόγιοι ποὺ κατέφυγαν στὴν Ἰταλία μετὰ τὴν ἅλωσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τῆς κινήσεως αὐτῆς εἶνε ἡ ἀπολύτρωσις τοῦ ἀτόμου, ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς, ὁ ἰδεαλισμός.

Ὡς πρωτοπόροι τῆς Ἀναγεννήσεως θεωροῦνται τρεῖς μεγάλοι ἄνδρες τοῦ 13ου αἰῶνος, ὁ ποιητὴς Δάντης, ὁ ζωγράφος Τζιόττο καὶ ὁ φυσικὸς Βάκων. Οἱ μεγαλύτεροι ἀντιπρόσωποι τῆς Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως, ἡ ὁποία διαιρεῖται σὲ τέσσερες περιόδους, εἶνε οἱ ποιηταὶ Βοκκάκιος, Πετράρχης, Ἀριόστος καὶ Τάσσος καὶ οἱ καλλιτέχναι Μιχαὴλ Ἄγγελος, Λεονάρδος ντὰ Βίντσι, Τατιανὸς καὶ κοντὰ σ' αὐτοὺς ἕνα σωρὸ καλλιτέχναι συγγραφεῖς καὶ φιλόσοφοι ποὺ ἠκμασαν σὲ ὅλα τὰ κρατίδια τῆς Ἰταλικῆς χερσονήσου ὑπὸ τὴν προστασία τῶν κατὰ τόπους ἡγεμόνων.

Μὰ καὶ στὶς ἄλλες χῶρες τῆς Εὐρώπης παρουσιάστηκαν μεγαλοφυεῖς ἄνδρες κατὰ τὴν Ἀναγέννησι, ὅπως οἱ φιλόσοφοι Ντεκάρτ, Μονταίνι καὶ Ἔρασμος, οἱ ζωγράφοι Πουσὲν, Ρέμπραντ, Φὰν Ἄϊκ, Ροῦμπενς κ.τ.λ. στὴ Γαλλία καὶ στὶς Κάτω-Χῶρες, οἱ ζωγράφοι Γκρέκο, Βελάσκεθ καὶ Ριμπέρα στὴν Ἱσπανία καὶ οἱ ζωγράφοι Χολμπάϊν καὶ Ντίρερ στὴ Γερμανία.

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΕ Η ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΑΝΕΜΩΝ ;

Οἱ ἄνεμοι μποροῦν νὰ χωριστοῦν στὶς ἀκόλουθες ἐννέα κατηγορίες:

1) Ἡ α ὔ ρ α, ἡ ὁποία ἔχει ταχύτητα 2 μέτρων τὸ δευτερόλεπτο καὶ σαλεύει ἐλαφρὰ τὰ φύλλα τῶν δέντρων.

2) Ὁ ἐ λ α φ ρ ὸ ς, ὁ ὁποῖος ἔχει ταχύτητα 4 μέτρων τὸ δευτερόλεπτο καὶ σαλεύει τὰ μικρὰ κλαδιά.

3) Ὁ μ έ τ ρ ι ο ς, ὁ ὁποῖος ἔχει ταχύτητα 6 μέτρων τὸ δευτερόλεπτο καὶ λυγίζει τὰ κλαδιά.

4) Ὁ ἰ σ χ υ ρ ὸ ς, ὁ ὁποῖος ἔχει ταχύτητα 8 μ. τὸ δευτερόλεπτο καὶ σείει τὰ δέντρα.

5) Ὁ σ φ ο δ ρ ὸ ς, ὁ ὁποῖος ἔχει ταχύτητα 13 μ. τὸ δευτερόλεπτο καὶ ἀποσπᾶ τὰ φύλλα.

6) Ὁ ὁ ρ μ η τ ι κ ὸ ς, ὁ ὁποῖος ἔχει ταχύτητα 21 μ. τὸ δευτερόλεπτο καὶ σπάζει τὰ κλαδιά.

7) Ἡ κ α τ α ι γ ὶ ς, ποὺ ἔχει ταχύτητα 28 μ. τὸ δευτερόλεπτο καὶ ξεριζώνει τὰ δέντρα.

8) Ἡ θ ύ ε λ λ α, ποὺ ἔχει ταχύτητα 34 μ. τὸ δευτερόλεπτο καὶ γκρεμίζει τὰ σπίτια καὶ

9) Ἡ λ α ῖ λ α π, ποὺ ἔχει ταχύτητα 40 μ. τὸ δευτερόλεπτο κι' ἀνατρέπει στὸ πέρασμά της τὰ πάντα.

ΤΙ ΗΣΑΝ ΤΑ «ΔΟΥΤΟ ΝΤΑ ΦΕ» (ΑΥΤΟ DA FE);

Μὲ τὶς λέξεις «δουτο ντὰ φὲ» (πρᾶξις πίστεως) ἀπεκαλοῦντο στὴν Ἱσπανία καὶ στὴν Πορτογαλία ἡ φρικιαστικὲς ἐκεῖνες θρησκευτικὲς τελετὲς κατὰ τὴν διάρκεια τῶν ὁποίων καιγόντουσαν ἐπὶ τῆς πυρᾶς, κατὰ ἑκατοντάδες καὶ συχνὰ κατὰ χιλιάδες, ὅσοι καταδικαζόντουσαν ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Ἐξέτασι ὡς αἱρετικοί.

Ἡ τελετὲς αὐτὲς γινόντουσαν συνήθως κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Πάντων, μπροστὰ στὸ Βασιλέα, τὴν Αὐλὴ καὶ τὸν λαό.

Τῆς πομπῆς προηγοῦντο δομινικανοὶ μοναχοὶ, κρατῶντες τὴ σημαία τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως καὶ ἀκολουθοῦσαν κατὰ σειραν πρῶτοι οἱ μετανοήσαντες αἱρετικοὶ καὶ ἔπειτα οἱ ἀμετανόητοι, ἐνδεδυμένοι καὶ φορῶντες μανδύες μὲ δαιμονικὲς παραστάσεις.

Κατόπιν αὐτῶν μετεφέροντο τὰ ὁμοιώματα τῶν αἱρετικῶν ποὺ εἶχαν διαφύγει τὴ σύλληψι καὶ τὰ ὀστᾶ ὅσων εἶχαν πεθάνει στὴ φυλακή. Ὅταν ἡ πομπὴ ἔφτανε στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τῆς πόλεως, διαβαζόταν ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις κι' ἔπειτα οἱ καταδικοὶ παρεδίδοντο στοὺς δημίους, οἱ ὁποῖοι ὅσους εἶχαν μετανοήσει τοὺς στραγγάλιζαν πρῶτα καὶ κατόπιν τοὺς ἔριχναν στὴ φωτιά, τοὺς δὲ ἀμετανόητους τοὺς ἔκαιγαν ζωντανούς.

Ἐπίσης ἔκαιγαν τὰ ὁμοιώματα τῶν διαφυγόντων καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν νεκρῶν αἱρετικῶν.

Τὰ «δουτο ντὰ φὲ» γινόντουσαν στὴν Ἱσπανία μέχρι τοῦ 1826, ὁπότε καὶ καταργήθηκαν.

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ. ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Τί Σελίς τῆς Γυναίκας

Η ΜΟΔΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ἡ ἴσια γραμμὴ μένει πάντοτε ἡ κλασικὴ γραμμὴ ὅσον ἀφορᾶ τὴ μόδα γιὰ τα παιδιά, ἐν τούτοις συχνὰ τὴν βλέπουμε ἐφέτος νὰ παραχωρῆ τὴν θέσι της καὶ στὴν γραμμὴ κλός. Ἐμφανίζονται δηλαδὴ φορεματάκια, ἐπανωφόρια καὶ ζακέτες ἀκόμη ποὺ πρὸς τὰ κάτω φαρδαίνουν, ἐνῶ ὁ μποῦστος μένει ἐφαρμοστὸς καὶ ἡ μέση στὴ θέσι της ἢ μόλις μιὰ ἰδέα ψηλότερα.

Ἡ τάσις αὐτὴ παρατηρεῖται ἰδίως στὰ ἀπογευματινὰ ἐπανωφοράκια, ποὺ ὡς τὴ μέση ἔρχονται ἴσια καὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ κάτω λοξεύουν. Τὰ ἐπανωφόρια αὐτὰ ἔρχονται ἀπολύτως ἐφαρμοστά, κουμπώνουν μὲ δυὸ ἢ τέσσερα κουμπιὰ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ἔχουν καθόλου ζώνη· ἔρχονται μονοκόμματα ἢ κόβονται στὴ μέση μὲ μιὰ ραφὴ γαρνιρισμένη μὲ γαζιὰ πλακωτὰ ἢ φουσκωτά.

Τὰ μανίκια εἶνε ἴσια, ἀνδρικά, λίγο πλατύτερα. Εἶνε κολλημένα στὸν ὦμο εἴτε μὲ μικρὲς πένσες, εἴτε μὲ πιετοῦλες, κατὰ προτίμησιν ὅμως κατὰ τὸν κλασικὸ τρόπο, ἐντελῶς ὁμαλά.

Οἱ γιακᾶδες γαρνίρονται μὲ γοῦνα, δὲν εἶνε ὅμως φουσκωτοὶ καὶ ὀγκώδεις, ἀλλὰ χαμηλοὶ καὶ κατὰ προτίμησιν ὁλοστρόγγυλοι. Ἀπὸ τὶς γοῦνες προτιμοῦνται ἐκεῖνες ποὺ ἔχουν τρίχα κοντὴ καὶ λεία, π. χ. τὸ καστόρι, τὸ λούτρ, τὸ ἀστρακὰν κ.τ.λ. Οἱ μικροὶ στρογγυλοὶ γιακᾶδες γίνονται ὁλόκληροι ἀπὸ γοῦνα, ἐνῶ οἱ γιακᾶδες σὲ σχῆμα ἐσάρπας, γαρνίρονται μὲ δυὸ στενὲς μπάντες.

Γιὰ τὰ πρωϊνὰ παλτὰ ποὺ γίνονται σὲ σχέδιο σπὸρ, χρησιμοποιοῦνται ὑφάσματα χοντρὰ μονόχρωμα ἢ μὲ σχέδια σὰν τῶν ἀνδρικῶν ὑφασμάτων, ἰδίως ὅταν πρόκειται γι' ἀγόρια. Γιὰ τ' ἀπογευματινὰ ἐπανωφόρια εἶνε καταλληλότερα τὰ μαλακὰ λαινάζ, τὸ βελοὺρ ντὲ λαίν, τὸ ντρά, ἢ ντυβετὶν κ.τ.λ.

Τὰ πρακτικώτερα παιδικὰ φορεματάκια, ἰδίως ὅταν πρόκειται γιὰ παιδιὰ ἄνω τῶν ἓξ ἐτῶν, εἶνε ἐκεῖνα ποὺ ἀποτελοῦνται ἀπὸ μπλούζα καὶ φούστα ἢ ἀπὸ φούστα καὶ μιὰ δεστούλα ποὺ φορίεται ἀπὸ ἐπάνω καὶ γίνονται σὲ διαφορετικὰ χρώματα. Π. χάριν: μπὲζ δέστα μὲ μαρὸν φούστα ἢ κόκκινη μπλούζα μὲ φούστα μαρίν. Τὰ μονοκόμματα φορέματα ἔχουν τὴν μέση λίγο ψηλότερα ἀπὸ τὸ κανονικό, τὸ ντεκολτὲ ἔρχεται ἀκριβῶς στὸ χώρισμα τοῦ λαιμοῦ, καὶ γαρνίρονται μὲ γιακαδάκι ἢ πλαστρονάκι ἢ φάσα στενὴ σὲ ὕφασμα ζωηροῦ χρώματος. Ἡ ἴδια γαρνιτούρα ἐπαναλαμβάνεται στὰ μανικάκια καὶ στὴ ζώνη. Μερικὰ κορσάζ σταυρώνουν, ἄλλα ἔχουν νωμῖτες, κουμπώνουν ἐμπρὸς ὡσὰν ζιλὲ ἢ σχηματίζουν μπρετέλλες, κάτω ἀπὸ τὶς ὁποῖες φορίεται ἡ μπλούζα.

Συχνὰ ὁ νωμίτης καὶ τὸ ἐπάνω μέρος τῶν μανικιῶν γίνονται ἀπὸ ὕφασμα ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπὸ τοῦ φορέματος καὶ σὲ χρῶμα μᾶλλον χτυπητό. Π. χ. ἕνα φορεματάκι σὲ χρῶμα λαβάντ ἔχει νωμῖτη σὲ χρῶμα μπλὲ μαρίν.

Ἡ φοῦστες τῶν φορεμάτων εἶνε λοξὲς καὶ σκέτες στὰ ἀπογευματινὰ φορέματα καὶ ἴσιες μὲ πιέτες πιασμένες ἢ γαζωμένες στὰ πρωϊνὰ καὶ καθημερινὰ φορεματάκια.

Γιὰ γαρνίρισμα στὰ φορεματάκια αὐτὰ συνηθίζονται πολὺ γαζιὰ ἀπὸ χοντρὸ μαλλὶ σὲ δυὸ ἢ τρία χρώματα ποὺ ὑπογραμμίζουν τὶς διάφορες ἑνώσεις ἢ γαλόνια, ποὺ ράβονται στὸ λαιμό, στὰ μανίκια καὶ στὸν ποδόγυρο, ἢ λεπτὲς λουρίδες ἀπὸ γοῦνα, ἢ ὁποῖες ταιριάζουν ὡραιότατα στὰ βελουδένια φορέματα, ὅταν μάλιστα συνοδεύωνται καὶ ἀπὸ ὅμοιο ἐπανωφόρι.

Πολὺ χαριτωμένα εἶνε καὶ τὰ κεντήματα ποὺ γίνονται ἀπὸ μικροσκοπικὲς χάνδρες καὶ γαρνίρουν τὰ ἀπογευματινὰ μεταξωτὰ φορέματα. Μὲ τὶς χάνδρες αὐτὲς κεντιοῦνται φάσες σὲ διάφορες ἀποχρώσεις στὸν ποδόγυρο καὶ στὸν λαιμὸ τοῦ φορέματος, μπουκετάκια ἢ ἀνθάκια σκορπισμένα σὲ ὁλόκληρο τὸ φόρεμα ἢ γαλόνια ποὺ γαρνίρουν μόνον τὸν νωμίτη, ἐνῶ τὸ φόρεμα μένει σκέτο.

Γιὰ τὶς πολὺ ἐπίσημες πάλι περιστάσεις, γιὰ ἕναν γάμο, γιὰ μιὰ βάπτισι, γιὰ μιὰ μεγάλη γιορτή, συνηθίζονται τὰ φορέματα «στὺλ», μὲ πλατειὲς σουρωτὲς φοῦστες καὶ κορσὰζ ἐφαρμοστά, γαρνιρισμένες μὲ βολάν, μὲ πλισσέδκια, μὲ μπουγιονέδες, ἢ μὲ μπουκετάκια ἀπὸ μεταξωτὰ λουλούδια κολλημένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἔπάνω στὸ φόρεμα. Ἡ τουαλέτες αὐτὲς γίνονται ἀπὸ ταφτᾶ, ἀπὸ βελοῦδο ἢ ἀπὸ σατὶν σὲ χρώματα παστέλ.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Γιὰ νὰ κάνετε ἀδιάβροχα τὰ μάλλινα ὑφάσματα

Διαλύετε 10-20 γραμμάρια λανολίνης σὲ ἕνα χιλιόγραμμο πετρελαϊκὸ αἰθέρα. Χρειάζονται περίπου δυὸ χιλιόγραμμα ἀπὸ τὴν διάλυσι αὐτὴν γιὰ νὰ γίνῃ ἀδιάβροχο ἕνα κοστούμι. Τὸ κοστοῦμι πρέπει νὰ εἶνε ἀπολύτως καθαρὸ πρὶν τὸ βρέξετε μὲ αὐτὸ τὸ μίγμα, γίνεται δὲ ἀδιάβροχο χωρὶς νὰ ἐμποδίζῃ τὸν ἀερισμὸ τοῦ σώματος, ὅπως οἱ κουβουσαμάδες. Ἔχει ἐπίσης τὸ πλεονέκτημα νὰ στεγνώνῃ εὐκολα καὶ νὰ διατηρῆται ἁπαλὸ κι' ἐλαστικό. Δοκιμάστε στὰ περσινὰ παλτὰ καὶ στὶς πελερίνες τῶν παιδιῶν σας.

Φυτὰ καλλωπισμοῦ

Τὰ φυτὰ τοῦ καλλωπισμοῦ, θέλουν ἰδιαίτερη περιποίησι. Τὸ καλοκαίρι κάθε δεύτερη φορὰ ποὺ τὰ ποτίζετε, προσθέτετε λίγο χημικὸ λίπασμα π.χ. 2 γραμ. νιτρικὸ νάτριο σὲ κάθε δκᾶ νερού. Πλένετε συχνὰ τὰ φύλλα τους μὲ ἕνα σφουγγάρι καὶ κατόπιν σουρωνίζετε τα, γιατὶ ἡ σκόνη εἶνε καταστρεπτικὴ γιὰ τὰ φυτὰ αὐτά. Ἂν παρατηρήσετε κάνεν παράσιτο, κάνετε μιὰ [illegible] μαύρου καπνοῦ σὲ νερὸ (πενήντα δρ. μία σὲ δυὸ δκάδες νερό) καὶ πλένετε τὰ φύλλα.

Ἡ δυλὶς ΛΙΑ'

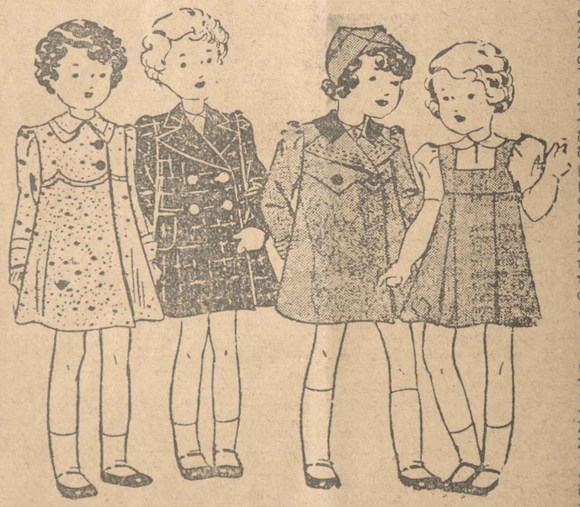

ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΣΑΣ

Ἐπανωφόρι ἀπὸ λαινάζ γιὰ κοριτσάκι ἢ ἀγοράκι 2 ὡς 4 ἐτῶν. Νωμίτης φεστωνωτός. Κουμπιὰ κοκκάλινα.— Ἐπανωφόρι ἀπὸ ὕφασμα σκωτσέζικο γιὰ παιδάκι δύο ὡς τεσσάρων ἐτῶν. Φόρμα ταγιέρ. Ἡ πλάτη σχηματίζει μιὰ κουφόπιετα ραμμένη ὡς τὴν μέση — Παλτουδάκι φανταζὶ γιὰ παιδάκι ὡς τριῶν ἐτῶν. Νωμίτης κομμένος σὲ γωνίες. Γιακᾶς βελουδένιος. Τὰ ρεβὲρ καὶ τὰ μανίκια γαρνίρονται μὲ γαζιά.— Φορεματάκι ἀπὸ ποπλίν γιὰ κοριτσάκι ὡς τεσσάρων ἐτῶν. Μπλούζα ἀπὸ φανελλίτσα ἢ τουάλ ντὲ σουά.

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ὁ Ἔλσγουουωρθ Βάϊζοπ, ποὺ γεννήθηκε ἀσπρομάλλης καὶ μαύρισε σὲ ἡλικία 65 ἐτῶν.

Μιὰ περίεργη ἀγγελία δημοσιεύτηκε αὐτὲς τὶς ἡμέρες στὶς ἀγγλικὲς ἐφημερίδες. Ἡ ἀγγελία αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ ναυαρχεῖο καὶ πληροφορεῖ τὸ κοινὸν ὅτι «πωλεῖται εἰς τιμὴν εὐκαιρίας» ἕνα... ὑποβρύχιο.

Ὅπως κατώρθωσαν νὰ ἐξακριβώσουν οἱ δημοσιογράφοι, πρόκειται γιὰ τὸ μεγαλύτερο ὑποβρύχιο τοῦ κόσμου, τὸ ποῖο, λόγῳ ἑνὸς λάθους στοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ναυπηγῶν του, θεωρήθηκε ὡς ἀκατάλληλο γιὰ τὸν ἀγγλικὸ στόλο καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ πουλιέται. Τὸ «Χ.1.» —ἔτσι λεγόταν τὸ ὑποβρύχιο αὐτό, εἶχε ναυπηγηθῆ πρὸ δεκαετίας καὶ εἶχε ἐπονομαστῆ «καταδυόμενον καταδρομικὸν» στοίχισε δὲ ἕνα ἑκατομμύριο λίρες καὶ προωριζόταν ὡς πρότυπο γιὰ μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἄλλα δέκα ὅμοια γιγαντιαῖα ὑποβρύχια.

Ὅταν ὅμως ἔγιναν ἡ δοκιμὲς τοῦ «Χ.1» δὲν δικαιολόγησε καθόλου τὶς ἐλπίδες ποὺ εἶχαν βασίσει οἱ Ἄγγλοι σ' αὐτό. Ἀποδείχτηκε δὲ τόσο δυσκίνητο, ὥστε νὰ μὴν μπορῇ νὰ ὑπολογιστῆ ὡς ἀποτελεσματικὸ ὅπλο σὲ ἐνδεχομένη ναυμαχία.

Ἐν τῷ μεταξὺ μερικοὶ ἄλλοι πιὸ μικροὶ τύποι νεωτέρων ὑποβρυχίων, ἀποδείχτηκαν πολὺ ἀνώτεροι τοῦ μεγαθρίου αὐτοῦ κι' ἔτσι, ἀπὸ τὸ 1933, τὸ «Χ.1.» ἔπαψε νὰ συμμετέχῃ στὰ γυμνάσια τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου.

Καὶ τώρα τὸ μεγάλο αὐτὸ ὑποβρύχιο ἐκτίθεται σὲ πλειστηριασμό. Ἐπειδὴ ὅμως εἶνε πολὺ ἀπίθανο νὰ βρεθῆ κανεὶς νὰ τὸ ἀγοράσῃ, δὲν ἀποκλείεται νὰ διαλυθῆ καὶ νὰ πουληθῆ ὡς «παλησσίδερα» μὲ τὸν τόννο.

* * *

Πρὸ ἑκατὸν ἕντεκα ἐτῶν, τὴ Μεγάλη Παρασκευὴ τοῦ 1825, κάποια μητέρα στὸ Λονδῖνο περίμενε τὸ παιδί της, ποὺ ἦταν ναυτικός, νὰ γυρίσῃ ἀπὸ ἕνα μεγάλο ταξίδι στὸν Ἰνδικὸ Ὠκεανό.

Γιὰ νὰ πανηγυρίσῃ μάλιστα τὴν ἐπιστροφή του, εἶχε φτιάξει μιὰ ὡμορφη πήττα. Μὰ τὸ παιδί της δὲν ξαναγύρισε οὔτε τὴν ἡμέρα ἐκείνη, οὔτε ποτέ...

Πνίγηκε; Πέθανε; Κανένας δὲν ἔμαθε ποτὲ τί ἀπόγινε...

Ἡ δυστυχισμένη μητέρα του ἀπὸ τὴν ἀπελπισία της ἔπαθε διατάραξι τῶν φρενῶν της κι' ἀπάνω στὴ τρέλλα της, πίστευε ὅτι τὸ παιδί της θὰ ξαναγυρίσῃ κάποια μεγάλη Παρασκευή.

Φύλαξε λοιπὸν τὴν πηττα καὶ τὴ Μεγάλη Παρασκευὴ τοῦ ἄλλου χρόνου ἔφτιαξε μιὰ ἄλλη. Τὸ ἴδιο δὲ ἔκανε τὴν Μεγάλη Παρασκευὴ κάθε χρόνο, ὡς ὅτου πέθανε.

Ἔτσι, ὡς τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου της εἶχαν μαζευτῆ σαραντάπέντε πήττες, γιατὶ εἶχαν περάσει 45 χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ χάθηκε ὁ γυιός της.

Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι καὶ μετὰ τὸν θάνατό της, οἱ ἀπόγονοί της διατήρησαν τὴν συνήθεια νὰ φτιάχνουν κάθε χρόνο μιὰ πήττα εἰς μνήμην τοῦ χαμένου θαλασσινοῦ καὶ νὰ τὴν φυλάνε.

Ἔτσι ἔχουν μαζευτῆ ὡς σήμερα 111 πήττες, ποὺ εἶνε βέβαια σκληρὲς πειὰ σὰν πέτρες...

* * *

Νὰ καὶ κάτι, πρωτοφανὲς ἴσως στὸν κόσμο:

Πρὸ ἑβδομῆντα ἐτῶν γεννήθηκε στὴν Βάσιγκτων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἕνα παιδάκι μὲ κάτασπρα μαλλιά. Τὸ παιδάκι αὐτὸ βαφτίστηκε Ἔλσγουωρθ Βάϊζοπ καὶ μεγάλωσε, ἀσπρομάλλης πάντα

Ἔξαφνα ὅμως, ὅταν ἦταν πειὰ ἑξηνταπέντε χρονῶν, τόσο τὰ μαλλιά του ὅσο καὶ τὰ μουστάκια του μαύρισαν ξαφνικά, σὰν νὰ εἶχε χρησιμοποιήσει τὴν πιὸ ἐπιτυχημένη μπογιά!

Οἱ εἰδικοὶ ἐπιστήμονες στοὺς ὁποίους ἀνεφέρθη τὸ παράδοξο αὐτὸ περιστατικό, δὲν μποροῦν νὰ τοῦ δώσουν καμμιὰ ἐξήγησι.

* * *

Ἕνας σιδηρουργὸς τῆς Βιέννης, ὀνομαζόμενος Μπιέρχοζ, κατασκεύασε τελευταῖα ἕνα κλειδί, δικῆς του ἀπολύτως ἐπινοήσεως, μὲ τὸ ὁποῖο μπορεῖ κι' ἀνοίγει ὁποιαδήποτε κλειδωνιά, μικρὴ ἢ μεγάλη.

Ἡ ἐφεύρεσίς του θεωρεῖται σπουδαιοτάτη, ἀλλὰ τὸ ἁρμόδιο γραφεῖο τοῦ αὐστριακοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἀρνεῖται νὰ τοῦ δώσῃ δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας. Συγχρόνως ὅμως ἡ ἀστυνομία, ἡ ὁποία πολλὲς φορὲς χρησιμοποιήσε ὡς τώρα τὴν ἐφεύρεσι αὐτή, δὲν μπορεῖ νὰ ἀπαγορεύσῃ στὸν Μπιέρχοζ νὰ τὴν χρησιμοποιῆ ὁ ἴδιος.

Ἔτσι, ὡς τώρα, ὁ ἐφευρέτης ἔχει ἀνοίξει 1.000 κλειδωνιές, ἐξυπηρετῶντας ἀνθρώπους ποὺ ἔχασαν τὰ κλειδιά τους ἢ ποὺ ἤθελαν τὴ νύχτα, γυρίζοντας ἀργὰ στὰ σπίτια τους, νὰ μὴν τοὺς ἀντιληφθῆ ἡ γυναῖκα τους.

Ἀλλὰ ὅσα κέρδισε ἐξυπηρετῶντας ἔτσι τὸ κοινὸν εἶνε μηδαμινὰ ἀπέναντι ὅσων τοῦ προσφέρει μιὰ ἀμερικανικὴ ἑταιρεία γιὰ νὰ τῆς πουλήσῃ τὴν ἐφεύρεσί του. Τοῦ προσφέρει ἁπλούστατα 200.000 δολλάρια, δηλαδὴ εἴκοσι περίπου ἑκατομμύρια δραχμές!

* * *

Ξέρετε ποιὸ ζῶο ἔχει τὸ μεγαλύτερο στομάχι;

Ἁπλούστατα, ὁ ἱπποπόταμος, τοῦ ὁποίου τὸ στομάχι ἔχει μάκρος τριάμισι μέτρα... Εἶνε δηλαδὴ μακρὺ ὅσο καὶ τὸ σῶμα του ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κεφάλι!

Μπορεῖτε τώρα νὰ φανταστῆτε εὔκολα τί χωράει ἐκεῖ μέσα!...

* * *

Μιὰ στατιστικὴ ποὺ δημοσιεύτηκε τελευταῖα σὲ κάποια ἀμερικανικὴ ἐφημερίδα, ἀποδεικνύει ὅτι τὰ περισσότερα κρυολογήματα παρατηροῦνται κάθε Δευτέρα ἢ τὴν ἑπομένη διαφόρων ἑορτασίμων ἡμερῶν.

Αὐτὸ δὲ συμβαίνει, ὄχι γιατί— ὅπως θὰ φανταζόσαστε— κρυολογεῖ κανεὶς στὶς ἐκδρομὲς ἢ στὰ μπάνια, ἀλλὰ γιατὶ κατὰ τὶς ἡμέρες τῶν ἑορτῶν τρώει κανεὶς περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες ἡμέρες κι' ἔτσι ἐλαττώνει τὴν ἀντοχὴ τοῦ σώματός του.

* * *

Στὴ Μπάχιο, μιὰ πολίχνη τῆς Νέας Ὑερσέης τῆς Ἀμερικῆς, ὑπάρχει ἕνας μικρὸς σκύλος-τέρας.

Τὸ περίεργο ὅμως μὲ τὸν σκύλο αὐτὸν εἶνε ὅτι δὲν ἦταν τέρας ἐκ γενετῆς, ἀλλὰ ἔγινε μεγαλώνοντας.

Ὅταν γεννήθηκε, τὸ κορμί του καὶ τὰ μέλη του ἦσαν κανονικώτατα. Μὰ ὅσο μεγάλωνε, μεγάλωναν κατεπλητικὰ καὶ τ' αὐτιά του.

Καὶ ἔτσι σήμερα, ποὺ ὁ σκύλος αὐτὸς εἶνε 4 μηνῶν, τ' αὐτιά του ἔχουν μάκρος μισοῦ μέτρου τὸ καθένα!

* * *

Τελευταίως πέθαναν δυὸ ἀπ' τοὺς μεγαλυτέρους καὶ διασημοτέρους μυστικοὺς ἀστυνομικοὺς τοῦ κόσμου: ὁ Ἀμερικανὸς ντετέκτιβ Οὐίλλιαμ Φλὺμς καὶ ὁ Γάλλος ἀστυνομικὸς ἐπιθεωρητὴς Ἰαλχας. Τὸ περίεργο εἶνε ὅτι καὶ οἱ δυὸ αὐτοὶ ἄνθρωποι ποὺ ἦσαν ἡρωϊκοί, θαρραλέοι καὶ ριψοκίνδυνοι καὶ εἶχαν ἀντιμετωπίσει τὸν θάνατο τόσες φορές, δσες λίγοι ἄνθρωποι μποροῦν νὰ κομπασθοῦν, οἱ δυὸ αὐτοὶ ἥρωες πέθαναν ἀπὸ... παθήσεις τῆς καρδιᾶς τους.

Ἡ παράξενη αὐτὴ σύμπτωσις ἔκανε ἕνα μεγάλο ἐγκληματολογικὸ περιοδικὸ τῆς Εὐρώπης νὰ ἐνεργήσῃ εὐρυτάτη ἔρευνα στὰ ἀρχεῖα τῶν διαφόρων ἀστυνομιῶν. Καὶ ἡ ἔρευνα αὐτὴ ἀπεκάλυψε ὅτι τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν ἀστυνομικῶν, τῶν καλῶν ἐννοεῖται καὶ τολμηρῶν ἀστυνομικῶν, ἐκείνων δηλαδὴ ποὺ βρίσκονται σὲ καθημερινὴ πάλη μὲ τοὺς ἐγκληματίας, ὅταν περάσουν τὰ σαραντάπέντε ἢ τὰ πενήντα, γίνονται καρδιακοί.

Ἡ πάθησις λοιπὸν τῆς καρδιᾶς εἶνε ἡ ἀρρώστεια τῶν ἡρώων καὶ τῶν ριψοκινδύνων.

* * *

Στὴν Ἀγγλία ὑπάρχει ἕνας πολυεκατομμυριοῦχος, ὁ ὁποῖος ἔζη διαρκῶς στὴ θάλασσα!

Ἡ ἰδιοτροπία του μάλιστα εἶνε νὰ ταξιδεύῃ διαρκῶς ἀπὸ τὸ Λονδῖνον στὴ Νέα Ὑόρκη. Ἔτσι βρίσκεται πάντοτε μὲ τὴ θαλαμηγό του ἐπάνω στὰ κύματα τοῦ Ἀτλαντικοῦ!...

Ἡ «πῆττες τοῦ χαμένου ναύτη»

Τὸ σκύλος μὲ τὰ τεράστια αὐτιά.

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε εἰς γραμματόσημα, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Τὸ φύλλο τοῦ «Μπουκέτου» τιμᾶται παντοῦ δραχμὰς 4. Ἡ αὐθαίρετος ὑπερτίμησίς του παρὰ τῶν Ὑποπρακτορείων ἀπαγορεύεται.

Πολλοὶ ἀναγνῶσται τῶν ἐπαρχιῶν μᾶς ρωτοῦν πῶς θὰ μπορέσουν νὰ ἀποκτήσουν τὰ βιβλία τῶν μηνιαίων ἐκδόσεων τοῦ «Μπουκέτου», τὰ ὁποῖα δὲν ἐπρόλαβαν νὰ προμηθευθοῦν. Τοὺς ἀπαντοῦμεν ὅτι ἀρκεῖ νὰ μᾶς στείλουν 8 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα δι' ἕκαστον βιβλίον καὶ νὰ τοὺς τὰ στείλωμεν ταχυδρομικῶς ἢ νὰ δώσουν παραγγελίαν εἰς τὸ Ὑποπρακτορεῖον τῶν ἐφημερίδων «Σπύρος Τσαγγάρης» τοῦ τόπου των καὶ ἔτσι θὰ τὰ ἀποκτήσουν ἀσφαλῶς.

ΚΑΛΑΦΑΤΗΝ, Ἐνταῦθα.— Μᾶς γράφετε στὸ εἰλικρινὲς καὶ ντόμπρο γράμμα σας:

«Ἀγαπητό μου «Μπουκέτο»,

Ὡς τακτικὸς ἀναγνώστης σου ἀπεφάσισα τέλος κι' ἐγὼ νὰ σοῦ στίλω κάτι γιὰ νὰ τὸ δημοσιεύσης — ἂν κριθῆ βεβαίως δημοσιεύσιμο. Θέλω εἰς τὴν ἀπάντησίν σας νὰ μοῦ πῆτε καθαρὰ καὶ ξάστερα τὴν γνώμην σας, καὶ ἂν μπορῶ ἐργαζόμενος σὺν τῷ χρόνῳ νὰ κατωρθώσω κάτι καλύτερο. Ἐὰν νομίζετε ὅτι ὁ κόπος μου θὰ πάῃ χαμένος γράφτε μου ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἄλλους σας ἀναγνώστας : «Παῦστε πρὸς Θεοῦ νὰ γράφετε ποιήματα», καὶ θὰ σᾶς ὑπακούσω. Νὰ μοῦ πῆτε τὴν ἀλήθεια καὶ μόνον αὐτήν».

Σᾶς ἀπαντᾶμε λοιπὸν εἰλικρινῶς: Μὴ γράφετε στίχους, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον. Ἀφοῦ σᾶς ἀρέσει ἡ ποίησις, διαβάζετε, ἀπολαμβάνετέ την κι' ἀργότερα ξανοδοκιμάζετε. Αὐτὴ εἶναι ἡ εἰλικρινὴς μας ἀπάντησις πρὸς τὴν εἰλικρινεστάτην καὶ συμπαθῆ ἐπιστολήν σας. Ἰδοὺ π. χ. τὸ α' τετράστιχον τοῦ πρώτου σας ποιήματος:

Καρδιά μου παῦσε νὰ
(πονᾶς
παῦσε πιὰ νὰ λυπᾶσαι
παῦσε καρδιά μου νὰ
(κτυπᾶς
κι' αὐτὴ νὰ συλογᾶσθαι

Εἶνε, ὅπως βλέπετε, ἄτεχνο πολὺ κ.τ.λ. κ.τ.λ. Σταματῆστε λοιπὸν κι' ἔχει ὁ Θεὸς στὸ μέλλον. Μᾶς ξαναστέλνετε στίχους ὅπως ξαναγράφετε καὶ τὰ ξαναλέμε.

ΜΙΜΗΝ ΓΑΛΑΝΤΗΝ.— Τὸ ποίημά σας πρωτότυπον. Πάντως τὸ λόγον σιεύουμε ἐξῶ γιὰ νὰ σᾶς δώσουμε θάρρος. Ἰδού:

ΕΣΥ ΞΕΥΡΕΙΣ ΓΙΑΤΙ,
Μ' ἐφοβέρισες πῶς θὰ κινδυνεύσῃ ἡ ζωή μου,
δὲν θαργιέσαι ἐγὼ ἀκόμη ζῶ,
Πρᾶγμα ποὺ στὰ ἀλήθεια δὲν ἐπιθυμῶ,
Γιατὶ περνῶ ζωὴ θασανισμένη ἀφότου σ' ἄφησα Ἐλένη,
Μοῦ εἶπες πῶς ἀπέκτησες σκοπὸ ὡστόσο στὴν ζωή σου,
Νὰ βρῆς γιὰ μένα θάνατο ποῦ νὰ ποθῆ ἡ ψυχή σου
Ἀργεῖς. Γιατὶ ἀργεῖς;
Μήπως κ' ἐμετάνοιωσες καὶ ἄλλο τί ποθεῖς;
Μήπως τὸ πρὸς ἐμένα μῖσός σου ἔγινα πιὰ ἀγάπη;
Δὲν τὸ πιστεύω. Αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατόν,
Γιατὶ ἔχεις τὸ χρῆμα
(γιὰ Θεόν,
Τὸ μῖσος γιὰ ἀγάπη,
Τὸ ψεῦδος εἰς τὰ χείλη
(σου,
Στὰ μάτια τὴν ἀπάτη.

ΣΤ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ, Βλάση (Κοζάνης).—Τὰ ποιήματα σας ὄχι κατάλληλα γιὰ μᾶς. Ὡς πρωτόλεια ἀποδεκτὰ θῆ. Πάντως πρέπει νὰ ἀρχίσετε ἀσθῆτε πολύ, γιατί θρίσκεστε ἀκόμη στὰ πρῶτα θήματα.

ΓΕΩΡΓ. ΠΑΝΟΥ, Πειραιεύς — Τὸ διήγημά σας καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῆ.

ΜΑΡΙΑΝ ΑΔΑΜ, Πάτρας — Τὸ νέο μας μυθιστόρημα ἡ «Λευκὴ Κυρία», εἶνε τρυφερὸ ματικὸ ἀριστούργημα. Ἐγράφεὺς του εἶνε ὁ Ἀρμὰν τῆς «Μινόνα». Ἀλλὰ ἐὰν θὲς κετὸ γιὰ σᾶς πῆτε μας πρόκειται περὶ τρίτης ὡς ἀριστουργήματος.

ΖΩΣΑΝ ΝΕΚΡΑΝ, Ἀλεξανδρεύς χαΐαν. — Τὸ πεζογράφημα σας ὄχι καλό. Θέμα κακὸ ἐκτελεσμένο ἐπίσης κακὸ.

Π. Μ.— Τὸ ποίημά σας ἀξιόλογο τιο στιχουργικῶς, μὲ ἀπόλυτο νόητο σὲ μερικὰ σημεῖα. Ἀποφεύγετε τὶς ρυθμικὲς ἀ Δὲν εἶνε γιὰ σᾶς.

Χ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ.— Καλὸ τὸ δικό σας πεζογράφημα καλό.

ΜΑΚΗΝ ΚΟΡΟΜΗΝ, Ἐνταῦθα.— Τὸ ποίημά σας ἄξιο πιτυχές. Πολὺ κοντὰ σὲ ρυθμὸ μα καὶ μετρικότατο στὴν ἀπόλ λεσι.

ΚΟΚΩ ΚΟΝΤΟΥ. — Τὸ δὲν σᾶς ἀπαντήσαμε ἀξιόλ ρα, αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ ποίημά σας δὲν ἐπιβ

Ι. ΜΕΛΙΤΑΚΟΝ, Ἐνταῦθα.— Τὰ δύο ποιήματά σας νεκρίθησαν καὶ ἐδημοσιεύ σαν ἤδη. Στιγμαρίτες καὶ Στέλτε καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλε Μὴν παρασυρθῆτε μονον ἀπ πέσετε σὲ στιγμαρίτες καὶ μαλίες, μὴ ἀρκεῖσθε νὰ ζεῖτε στὸ ναυάριο. Ἐξῆ τὸ χόμεθα ὁλοφύχως.

Διὰ τοὺς ἀδυναμοῦντας

Διὰ νὰ διατηρῆτε τοὺς μῦς σας μαλακοὺς καὶ πάντοτε σὲ φόρμα, ἐπαλείφεσθε μὲ Σλόανς μετὰ τὴν προπόνησιν. Χιλιάδες ἀθλητῶν μεταχειρίζονται τὸ Σλόανς διὰ νὰ ἀνακουφίζουν τοὺς πονοῦντας μῦς καὶ νὰ τοὺς προφυλάττουν ἀπὸ σκλήρυνσιν. Παλαισταί, ποδοσφαιρισταί, πυγμάχοι, κυνηγοί, κολυμβηταὶ καὶ ἐν γένει ὅσοι ἐργάζονται σκληρὰ ἢ προπονοῦνται βαρέως εὑρίσκουν τὸ Σλόανς λίαν ὠφέλιμον. Ἐπαναφέρει τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος καὶ διώχνει τὰ δηλητήρια τῆς κοπώσεως.

Ἀγόρασε μίαν φιάλην—στοιχίζει ἐλάχιστα καὶ ἔχε τὴν πρόχειρον.

ΤΟ ΣΛΟΑΝΣ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΟΝ ΠΟΝΟ

Ἐπειδὴ τὸ Σλόανς δὲν περιέχει ἀδρανῆ συστατικὰ εἶνε 100% φάρμακον. Εἶνε οὕτω πλέον ἀποτελεσματικὸν Εἰσχωρεῖ διὰ τῶν πόρων μόνον του. Δὲν χρειαζεται τρίψιμον. Μικρὰ ποσότης ἀρκεῖ διὰ μεγάλην ἐπιφάνειαν. Εἶνε οὕτω οἰκονομικώτατον. Ἐν τῇ χρήσει θέλει καταφανῆ ὅτι εἶνε οἰκονομικώτατον, ἀποτελεσματικώτατον καὶ

ΣΛΟΑΝΣ
LINIMENT
ΜΗΝΥΤΩΡ
Τιμὴ ἑμισείου δρχ. 47

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 33)

Τὰ λόγια της αὐτὰ ἦσαν μπάτσος γιὰ τὸν Ρενέ. ...τρίνισε λίγο καὶ δάγκωσε τὰ χείλη του, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι.

Στὸ μεταξύ, ἡ Ἑρμίνα σηκώθηκε ἀπὸ τὴν πολυθρόνα καὶ στάθηκε μπρὸς στὸ παράθυρο. Τὸ μεγάλο ρολόϊ τοῦ τοίχου σήμανε ὀχτώ. Ἡ βροχὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ τονίζῃ στὰ τζάμια τὸ μονότονο, μελαγχολικὸ τραγοῦδι της...

Τὸ ἀντρόγυνο πέρασε στὴν τραπεζαρία.

Τὸ φαΐ ἦταν σερβιρισμένο στὸ τραπέζι, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι εἶχε κρυώσει πειά. Καὶ τὰ λουλούδια τοποθετημένα στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ ἔμοιαζαν σὰν νὰ καταλάβαιναν ὅτι ἦσαν ἐντελῶς περιττὰ, ὕστερ' ἀπ' τὴ σκηνὴ ποὺ μεσολάβησε.

Ἡ Ἑρμίνα ἔρριξε μιὰ ἀφηρημένη ματιὰ στὸ μπουκέτο.

—Μπᾶ! τί εἶνε τὰ λουλούδια αὐτά; ρώτησε. Πῶς σοῦ ἦρθε ν' ἀγοράσης σήμερα ἄνθη;

Ὁ Ρενὲ χαμήλωσε τότε τὸ κεφάλι του καὶ ψιθύρισε μὲ φωνὴ ποὺ ἔμοιαζε μὲ λυγμό:

—Σήμερα, ἀγάπη μου, εἶνε ἡ πρώτη ἐπέτειος τῶν γάμων μας...

JEAN MADELINE

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΠΝΙΓΜΕΝΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 21)

ἴκ, ὁ Κερβαρὲκ, ὁ Ὠντρὲν, ὁ Κερνουνὲ, ὁ Τρὲστ, ὁ Μορβὰν... ὅλοι, ὅλοι, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ Ζοζὸν λὲ Γκὰκ, ὁ μικρὸς μοῦτσος, τὸ μοναδικὸ ἀποκοῦμπι τῆς γιαγιᾶς του, ζητοῦσανε ἀπεγνωσμένα βοήθεια!...

Ἔνοιωθα δυνατὰ ρίγη στὴ ράχη μου... Κάπου - κάπου, μοῦ φαινότανε ὅτι ἄκουγα θήματα πίσω μου, σὰν νὰ μὲ κυνηγοῦσανε τὰ φαντάσματα τῶν θαλασσοπνιγμένων... Καὶ ἄρχισα τότε νὰ ξεφωνίζω κι' ἐγὼ, γιὰ νὰ μὴν ἀκούω τὶς κραυγὲς τῶν ἄλλων... Σκαρφάλωνα στὶς βουνοπλαγιὲς κατρακυλοῦσα στὰ χαντάκια, ἔπεφτα, σηκωνόμουν, παραπατοῦσα, χωρὶς νὰ σταθῶ στιγμή!...

Θεέ μου! τί τρομερὴ νύχτα!

Τέλος, ἔφτασα σπίτι μου. Ἀπὸ μακρυὰ διέκρινα ἕνα φωτισμένο παράθυρο. Ἡ μητέρα μου μὲ περίμενε, ἀνησυχώντας γιὰ τὴν ἀργοπορία μου. Ἡ πόρτα ἦταν μισανοιχτη. Τὴν ἔσπρωξα ἀποτομα κι' ἔπεσα σχεδὸν ἀναίσθητος κάτω, ἐνῶ ἡ μητέρα μου ἄρχιζε νὰ μὲ βρίζη... Νόμιζε πῶς ἤμουν μεθυσμένος...

—Σῶπα, μάνα! τῆς εἶπα. Καλύτερα εἶνε νὰ μανταλώσῃς τὴν πόρτα, ν' ἀνάψῃς ἕνα κερὶ στὸ εἰκονοστάσι καὶ νὰ προσευχηθοῦμε μαζύ... Ἡ «Κλοτίλδη» βρίσκεται σὲ κίνδυνο. Βοήθεια!...

Καὶ ξημερωθήκαμε, κάνοντας τὴν προσευχή μας, παρακαλώντας τὸν Θεὸ νὰ λυπηθῆ τοὺς θαλασσοδαρμένους καὶ τὶς φαμίλιες τους... Μὰ ἡ «Κλοτίλδη» δὲν ξαναψανθηκε στὸ λιμάνι μας... Τὸ μικρὸ νεκροταφεῖο τοῦ χωριοῦ ἀκομη περιμένει τὰ πτώματα τῶν θαλασσοπνιγμένων... Ἡ ψυχές τους μονάχα τριγυρνοῦν τὴν νύχτα στ' ἀγαπημένα τους μέρη, στὰ ρημαγμένα σπίτια τους, στοὺς χαλασμένους πύργους... Κ' ἡ βρύση ποὔσκυψες νὰ πιῆς νερὸ καὶ σ' ἐμπόδισα, εἶνε πειά στοιχειωμένη. Κανεὶς δὲν πίνει ἀπὸ δαύτη».

* * *

—Ἡ Ἱστορία σου εἶνε πένθιμη, εἶπα στὸν Ἰώβ, ὅταν ἐκεῖνος τελείωσε τὴν ἀφήγησί του. Δὲν μπορῶ, ὅμως, νὰ καταλάβω πῶς ὕστερα ἀπὸ τὴν περιπέτεια αὐτὴ εἶχες κουράγιο νὰ ξαναμπῆς σὲ καράβι καὶ νὰ φύγης γιὰ τὴν Ἰσλανδία...

—Ἕνας θαλασσινὸς δὲν μπορεῖ νὰ ζήση πολὺν καιρὸ στὴ στεριά, μοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Ἰώβ. Καλύτερα νὰ μὲ φᾶνε τὰ ψάρια παρὰ τὰ σκουλήκια... Κι' ἐξ ἄλλου, ἔχω τὴν ἐλπίδα ὅτι ἴσως νὰ συναντήσω καμμιὰ μέρα τὸν Γκουαντονὲ καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους φίλους μου ποὺ θαλασσοπνίγηκαν, ἴσως ξανασμίξουμε στὴν ἀτέλειωτη ἀγκαλιὰ τῆς θάλασσας!...

ARMAND DAYOT

ΣΠΑΘΙΩΤΕΣ, ΟΙ ΗΡΩΤΚΟΙ ΤΟΥΡΚΟΦΩΝΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 40)

τὰ χέρια... Φύγε τώρα ἀπὸ μπροστά μου!

Κρύψου στὰ βάθη τῆς γῆς, στὴν κόλασι ποὺ σὲ ξέρασε... Ἀπὸ αὔριο, ὅμως, τὸ πρωῒ θ' ἀρχίσω νὰ σὲ κυνηγῶ, ὥσπου νὰ σὲ σκοτώσω γιὰ νὰ πάρω πίσω τὸ αἷμα τοῦ παιδιοῦ μου!...

* * *

Τὸ αἴσθημα τῆς βεντέττας ἦταν πολὺ ἀνεπτυγμένο στοὺς Σπαθιῶτες. Ἡ ἐκδίκησις ἦταν τὸ μοναδικὸ ὄνειρο ποὺ τοὺς εὐφραινε τὴν καρδιά. Ἐὰν κάποιος σκότωνε ἕνα Σπαθιώτη, οἱ συγγενεῖς τοῦ δολοφονημένου ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ ἐκδικηθοῦν τὸ θῦμα, ἐπιβάλλοντες τὴν ἴδια τιμωρία εἴτε στὸν κακοῦργο, εἴτε στοὺς πλησιέστερους συγγενεῖς του, ἐξαιρουμένων τῶν γυναικῶν. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ παρέβαινε τὴν φοβερὴ αὐτὴ ὑποχρέωσι, ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τοὺς ἄλλους δειλὸς καὶ ἄτιμος. Ἡ μανία τῆς ἐκδικήσεως ἔφτανε σὲ τέτοιο βαθμὸ ὀξύτητος, ὥστε συχνά, πολὺ συχνά, ἄτομα ξένα ἀνελάμβαναν νὰ πάρουν πίσω τὸ αἷμα τοῦ σκοτωμένου.

Ἡ κηδεία τοῦ σκοτωμένου γινόταν ἀμέσως, γιατὶ οἱ Σπαθιῶτες πιστεύανε ὅτι ὅσες ὧρες ἔμενε ὁ νεκρὸς ἄταφος, τόσους μῆνες θὰ καθυστεροῦσε ἡ ἐκδίκησίς του.

Ἐκ παραλλήλου ἡ φιλοξενία τῶν χριστιανῶν αὐτῶν θύμιζε πολὺ τὰ ὁμηρικὰ ἔθιμα. Ὅταν φιλοξενοῦσανε κάποιον, τοῦ ἔδιναν νὰ φάῃ καὶ νὰ πιῆ, πρὶν ἀκόμα τὸν ρωτήσουν ποιὸς εἶνε, ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ τί ἦρθε νὰ κάνῃ στὸ σπίτι τους... Ἀλλοίμονο σ' ἐκεῖνον τὸν φιλοξενούμενο ποὺ δὲν θὰ δεχότανε νὰ φάῃ μαζύ τους. Θὰ θεωροῦσαν τὴν ἄρνησί του αὐτὴ μεγάλη προσβολὴ καὶ θὰ τὸν παραμόνευαν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ —ὅταν δηλαδὴ θὰ ἔπαυε νὰ εἶνε ξένος τους— γιὰ νὰ τοῦ ζητήσουν τὸ λόγο...

Ὡς τὰ 1897 ζοῦσε στὴν Σπαθιὰ ἕνας γέρος, ὁ Ντὶν (Κωνσταντῖνος) Ἀλλέγια, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν καταπληκτικὴ καὶ ἀνεξήγητη ἱκανότητα νὰ λέῃ ἀκριβῶς, μέχρι λεπτοῦ, τὴν ὥρα, ὅποτε καὶ ἂν τὸν ρωτοῦσανε, χωρὶς νὰ λαθέψῃ οὔτε μιὰ φορά!... Οἱ προληπτικοὶ Σπαθιῶτες σεβόντουσαν τὸ ζωντανὸ αὐτὸ ρολόϊ, ἐπειδὴ πίστευαν ὅτι συνεννοεῖτο μὲ τὰ πνεύματα. Τὸ φαινόμενο αὐτὸ προκάλεσε καὶ τὴν προσοχὴ πολλῶν σοφῶν, οἱ ὁποῖοι ὅμως δὲν μπόρεσαν ποτὲ νὰ ἐξηγήσουν τὴν μοναδικὴ αὐτὴν ἱκανότητα τοῦ Ντὶν Ἀλλέγια νὰ ξέρῃ τὴν ἀκριβῆ ὥρα ὄχι μονάχα τὴν ἡμέρα (θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πῆ ὅτι συμβουλευότανε τὴν πορεία τοῦ ἥλιου) ἀλλὰ καὶ τὴ νύχτα, καὶ ὅταν ὁ οὐρανὸς ἦταν ἀκόμη ἄναστρος καὶ συννεφιασμένος!...

Ο ΒΟΔΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΙΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 10)

Ἂς ἔλθωμε στὸν Μελέτιο.

Ὁ Μελέτιος, πράγματι, ἐνεργέτησε τὸν τόπο.

Κατήργησε, μὲ τὰ μέσα ποὺ εἶχε στὴν Κωνσταντινούπολι, πολλοὺς ἀδίκους φόρους κι' ἔκανε ὅτι μποροῦσε γιὰ τοὺς χριστιανούς. Τόσα πολλὰ κατώρθωσε, ποὺ κι' ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια πολλὰ στὰ Βοδενὰ οἱ κάτοικοι νὰ τὸν θυμοῦνται μὲ εὐγνωμοσύνη καὶ νὰ τὸν ὀνομάζουν ντελῆ Μελέτιο.

Στὴν Τουρκία ὅμως, τότε, τίποτε δὲν ἦταν σταθερό.

Ὁ φίλος τοῦ Μελετίου καὶ προστάτης Μέγης Βεζύρης ἔπεσε. Οἱ Τοῦρκοι ὑπάλληλοι ποὺ εἶχαν τρομοκρατηθῆ ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη, ἤθελαν τώρα, ποὺ ἔχασε τὴ δύναμί του, νὰ τὸν ἐκδικηθοῦν, θανατίσανε τὸν τουρκικὸ τὸν ὄχλο ἐναντίον του καὶ ἔκλεισαν νὰ δολοφονοῦνε τοὺς ἐνταμένους φίλους του καὶ συνεργάτας, ὅπως τὸν Ζτόϊκο κλπ.

Κινδύνευε καὶ τὸ κεφάλι του τὸ ἴδιο.

Βλέποντας κι' αὐτὸς ὅτι δὲν θὰ τελειώνε καλὰ ἐκεῖ καὶ ὅτι ἡ παρουσία του κακὸ πλέον ἔκανε στὰ Βοδενὰ, ἔμπησε καὶ ἐπέτυχε τὴν ἀπόλυσί του ἀπὸ τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν Πισιδεία, ὅπου καὶ ἀπέθανε στὰ 1858.

* * *

Τοῦ ἀλησμονήτου γιὰ τὰ Βοδενὰ ἀρχιερέως τούτου, ἡ εἰκὼν εἶνε ζωγραφισμένη στὸ σκέπασμα ἑνὸς κουτιοῦ παληοῦ, ποὺ τὸ ἔχει μία ἀκογένεια στὴν Ἔδεσσα.

Καλὸν θὰ ἦτο νὰ ζητηθῆ καὶ νὰ ἀγαρτηθῆ εἰς τὴν σημερινὴν Μητρόπολιν, ἂν δὲν κάπκε κατὰ τὴν περυσινὴν μεγάλην πυρκαϊὰν τῆς πόλεως, ἢ ἂν δὲν κατεστράφηκε, ὅπως καταστρέφονται ὅλα τὰ παλιὰ καὶ τὰ ὡραῖα εἰς τὰ Βοδενά!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΙΑΣ ΣΚΛΑΒΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 42)

Ἔμεινα μόνη στὴν ταράτσα, ἄναυδη, σὰν μαρμαρωμένη... Μοῦ φαινότανε πὼς εἶχα δῆ ἕνα γλυκὸ ὄνειρο... Δὲν τολμοῦσα νάκόμη νὰ πιστέψω στ' αὐτιά μου...

Τὴ νύχτα κείνη τὴν πέρασα ἄγρυπνη, κλαίοντας ἀπὸ τὴ χαρά μου!...

* * *

"Ω! πῶς θὰ μπορέσω τώρα νὰ ἐξιστορήσω τὴν τραγωδία μου;... Θὰ ἤθελα νἄγραφα τὶς γραμμὲς αὐτὲς μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς μου, μὲ τὰ δάκρυά μου... Γιατὶ ὁ Ἀλλάχ νὰ φανῆ τόσο σκληρὸς μαζύ μου; Γιατὶ νὰ μοῦ ἀνοίξη τὴν πόρτα τοῦ παραδείσου, ἀφοῦ ἤξερε ὅτι θὰ μοῦ τὴν ἔκλεινε σὲ λίγο γιὰ πάντα;...

...Ἡ χανοὺμ ἐφέντη εἶχε δώσει τὴν συγκατάθεσί της γιὰ τὸ γάμο τοῦ γυιοῦ της μὲ μένα... Πετοῦσα στὰ σύννεφα ἀπὸ τὴ χαρά μου... Τί κι' ἂν ἤμουν κλεισμένη μέσα στὸ χαρέμι; Μοῦ φαινότανε πὼς ἤμουν ἐλεύθερο πουλὶ, πὼς ἀγκάλιαζα μ' ἕνα βλέμμα ὅλο τὸν κόσμο, πὼς δὲν ὑπῆρχε γυναῖκα πιὸ εὐτυχισμένη ἀπὸ μένα, τώρα ποὺ εἶχα κερδίσει τὴν καρδιὰ τοῦ Μουράτ...

"Ὑστερ' ἀπὸ ἕνα μῆνα, θὰ γινόμουν γυναῖκα του...,

Μιὰ νύχτα, ὅμως, μᾶς τὸν ἔφεραν νεκρὸ, μαχαιρωμένο!... Γλεντοῦσε μὲ μερικοὺς φίλους του, μάλλωσαν γιὰ μιὰ ἀσήμαντη ἀφορμὴ —καὶ τὸν σκότωσαν! Μοῦ σκότωσαν τὸν Μουράτ μου, τὸν ἀφέντη τῆς ζωῆς μου, τὸν ἥλιο μου καὶ τὴ χαρά μου!...

Οὔτ' ἐγὼ δὲν ξέρω πόσες μέρες ἔμεινα μισοπεθαμένη... Μὰ καὶ ὅταν συνῆρθα, ὅταν μπόρεσα νὰ καταλάβω ποῦ βοισκόμουν, δὲν διέφερα καὶ πολὺ ἀπὸ μιὰ νεκρή. "Ημουν ἀπαρηγόρητη ἐπειδὴ ἔγινε ἡ κηδεία τοῦ ἀγαπημένου μου, χωρὶς νὰ μπορέσω νὰ τὸν φιλήσω γιὰ τελευταία φορά... Τοῦ κάκου ἡ Ἀδιλὲ χανοὺμ, ποὺ ἦρθε ἀμέσως ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολι, μόλις ἔμαθε τὸν θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ της, προσπαθοῦσε μὲ τὰ γλυκά της λόγια νὰ καταπραῦνη τὸν πόνο μου... Κανεὶς, κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ ρίξη βάλσαμο στὴν πληγωμένη μου καρδιά!...

.....

Σήμερα, εἶμαι μιὰ ταπεινὴ σκλάβα στὸ χαρέμι τοῦ Σαΐτ πασσᾶ. Ἡ μέρες μου περνᾶνε κρύες καὶ μονότονες... Περιμένω ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ μάθω ὅτι ὁ πασσᾶς μ' ἔκανε πεσκέσι σὲ κανένα φίλο του... "Ενας ξένος θὰ μὲ πάρη τότε στὴν ἀγκαλιά του καὶ θὰ εἶμαι ὑποχρεωμένη νὰ γελῶ μαζύ του, νὰ δέχωμαι τὰ φιλιά του, νὰ κάνω τὴν εὐχαριστημένη... Τί σημασία ἔχει ἂν ἡ καρδιά μου ματώνη ἀκόμη μὲ τὴν ἀνάμνησι τοῦ Μουράτ;... Ρωτᾶνε ποτὲ τὶς σκλάβες τί αἰσθάνονται; Ἀπὸ τίνος τὸ μυαλὸ νὰ περάση ἡ σκέψις ὅτι ἴσως νὰ ἔχουν καὶ ἡ σκλάβες καρδιά;...

.....

ΛΕΪΛΑ ΧΑΝΟΥΜ

ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΗΣ ΝΕΚΡΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 44)

— Ἡ μαμά μου πέθανε, κύριε... Τὴν ἔβαλαν ἐδῶ μέσα... Κι' ἐγὼ τῆς φέρνω λουλούδια, γιὰ νὰ μὴ νομίση ὅτι τὴν ξέχασα, ὅτι δὲν τὴν συλλογίζομαι...

— Καλά, καὶ ὁ πατέρας σου; ρώτησε ὁ μπάρμπα Ζάν, βάζοντας ὅλα τὰ δυνατά του γιὰ νὰ συγκρατήση τὰ δάκρυά του.

— Δὲν ξέρω, δὲν ξέρω!... ψιθύρισε. Ἐγὼ μονάχα τὴ μαμά μου εἶχα στὸν κόσμο... Ἀφῆστε με, κύριε, νὰ τῆς φέρνω λουλούδια...

Ὁ φύλακας δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ ἄλλο.

Σήκωσε τὴν παιδούλα μὲ τὰ δυό του χέρια, τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ γέμισε μὲ φιλιὰ τὸ ἀδύνατο προσωπάκι της, κλαίγοντας καὶ αὐτὸς μαζύ της...

— Μπᾶ! ποὺ νὰ πάρη καὶ νὰ σηκώση ὁ διάβολος! φώναξε ἄξαφνα. Γιατὶ δὲν μοῦ τὸ ἔλεγες τόσην ὥρα πὼς ἡ μητέρα σου ἀγαποῦσε τὰ λουλούδια;... Ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς δὲν θὰ κλέβης πειὰ λουλούδια ἀπὸ τοὺς ἄλλους τάφους... Θὰ σοῦ δίνω ἐγὼ ἀπ' τὸν κῆπο μου, ὅσα θέλεις!...

— Ἀλήθεια μοῦ λέτε, κύριε; τραύλισε ἡ παιδούλα.

Τὸ πρόσωπό της φωτίστηκε ἀπὸ χαρά. Καὶ, μὲ τὰ μικρὰ χεράκια της, ἀγκάλιασε τὸν μπάρμπα Ζάν ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ ἄρχισε νὰ τὸν φιλάη στ' ἀξύριστα μάγουλά του...

— Πόσο σ' ἀγαπῶ! εἶπε τέλος. Τί καλὸς ποὺ εἶσαι!...

— "Α! μικρὴ κλέφτρα! ψιθύρισε ὁ μπάρμπα Ζάν, γελῶντας ἀνάμεσα στὰ δάκρυά του. Τὸ καλὸ γιὰ σένα ἤταν νὰ μὴ σὲ πιάσω... Τώρα ποὺ σ' ἔπιασα, δὲν θὰ μοῦ γλυτώσης! Θὰ γίνης κόρη μου!... Καὶ μαζὺ θἀρχόμαστε νὰ στολίζουμε μὲ λουλούδια τὸν τάφο τῆς μαμᾶς σου!...

ΓΚΑΣΤΩΝ ΣΑΕΝΤΛΕΡ

ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΕΙΝΕ ΞΕΤΡΕΛΛΑΣΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΗΝ ΡΟΖΑΛΙΝΤ ΡΟΣΣΕΛ!

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 29)

της, νὰ πιάση δουλειὰ ὡς πωλήτρια σ'ἕνα κατάστημα τῆς 5ης Λεωφόρου. Τέλος, τὴν πρόσεξε μιὰ μέρα ὁ σκηνοθέτης Οὐῶλτερ Οὐῶγκερ καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα μικρὸ ρόλο σ' ἕνα φίλμ.

...Πρὶν περάση χρόνος, ἡ Ρόζαλιντ Ρῶσσελ ἤταν ἀστέτταλ!

Σήμερα, σὲ ἡλικία εἴκοσι ἑπτὰ ἐτῶν, ἡ θαρραλέα αὐτὴ κοπέλλα εἶνε πλούσια κι' ἔνδοξη. Κατώρθωσε νὰ πραγματοποιήση τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς της. Ἀπέδειξε ὅτι τὸ πείσμα εἶνε ἡ μεγαλύτερη δύναμις ποὺ ἐμψυχώνει τὸν ἄνθρωπο.

Καθημερινῶς λαμβάνει ἑκατοντάδες ἐπιστολῶν ἀπὸ τοὺς θαυμαστάς της. Οἱ νεαροὶ Ἀμερικανοὶ εἶνε ξετρελλαμένοι μαζύ της. Ἐκεῖνο ποὺ τοὺς γοητεύει εἶνε ἡ τσαχπινιά της καὶ ἡ πονηρὴ λάμψι τῶν ματιῶν της. Ὁ ἰδιαίτερος γραμματεύς της λέει ὅτι ἡ ἀστέτταλ δέχεται δεκαοχτὼ, κατὰ μόνον ὅρον, προτάσεις γάμου κάθε ἑβδομάδα.

Μὰ ἡ Ρόζαλιντ Ρῶσσελ δὲν φαίνεται διατεθειμένη νὰ παντρευτῆ.

Καὶ κάτι περισσότερο, μάλιστα: οἱ ρεπόρτερς τῶν κινηματογραφικῶν περιοδικῶν δὲν μπόρεσαν μέχρι σήμερα ν' ἀνακαλύψουν τὸ παραμικρὸ ἐρωτικὸ αἴσθημα στὴν ἰδιωτικὴ ζωὴ τῆς Ρόζας! Μὰ εἶνε δυνατὸν ἡ χαριτωμένη αὐτὴ κοπέλλα νὰ μὴν ἀγάπησε ποτὲ ὡς τώρα; Πῶς;...

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΣΑΡΛΕ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 41)

πόρου. Καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ τοῦ ἔστειλε τὸν πίνακα μὲ τὸν ἑξῆς πρωτότυπο λογαριασμό:

Δι' ἑξόδα πενῆντα τεσσάρων καινουργῶν στολῶν (τόσα ἦσαν τὰ πρόσωπα ποὺ εἰκονίζονται στὸν πίνακα) .. .. Φράγκα	5.400
Δι' ἀγοράν χρωμάτων .. .. »	12.920.50
Δι' ἀμοιβὴν καλλιτέχνου .. .. »	29.90
Σύνολον Φράγκα	18.350

Ὁ μεγαλέμπορος φώναξε, διαμαρτυρήθηκε, ἀλλ' ἐν τέλει ἀναγκάστηκε νὰ πληρώση τὸν ἐξωφρενικὸ αὐτὸν λογαριασμό!...

Ἀμίμητος, ἐπίσης, ἦταν ὁ Σαρλὲ στὶς ἀπαντήσεις του.

Μιὰ μέρα, κάποιος συνταγματάρχης τῆς Μεγάλης Στρατιᾶς, παραπονέθηκε στὸν καλλιτέχνη ἐπειδὴ ὁ Ναπολέων, νεκρὸς πειὰ ἀπὸ καιρὸ, δὲν τὸν εἶχε κάνει δοῦκα:

— Καὶ ὅμως ἔδωσε ἀξιώματα σὲ ὅλους τοὺς ἡλίθιους ποὺ τὸν περιτριγύριζαν! παρετήρησε.

— Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, ἀποκρίθηκε ὁ Σαρλὲ, ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἔκανε καλὰ ποὺ σᾶς λησμόνησε...

* * *

Ὁ Σαρλὲ ἦταν ταπεινὸς ἀπέναντι τῶν ταπεινῶν καὶ τῶν φτωχῶν καὶ ἀκατάδεχτος ἀπέναντι τῶν πλουσίων. Δὲν τοὺς ἔδινε τὸ δικαίωμα νὰ κρίνουν τὰ ἔργα του ἀπὸ καλλιτεχνικῆς ἀπόψεως.

— Νομίζω, ἀγαπητὲ μαίτρ, — τοῦ ἔλεγε μιὰ μέρα ἕνας νεόπλουτος, — ὅτι ἡ λιθογραφίες σας θὰ κ έ ρ δ ι ζ α ν περισσότερο ἂν....

— Μὲ συγχωρῆτε, τὸν διέκοψε ὁ Σαρλὲ, ἡ λιθογραφίες μου δὲν κάνουν ἐμπόριο λαδιῶν!...

Μιὰ νύχτα, ἐνῶ ὁ καλλιτέχνης γυρνοῦσε σπίτι του ἀπὸ μιὰ φιλική συγκέντρωσι, τὸν σταμάτησε στὴ μέση τοῦ δρόμου ἕνας μεθυσμένος, ὁ ὁποῖος φαινόταν ἀπὸ τὴν περιβολή του ὅτι ἦταν εὔπορος. Καὶ ὁ ἄγνωστος αὐτὸς ἀξίωσε ἀπὸ τὸν καλλιτέχνη νὰ πάνε μαζὺ σὲ μιὰ ταβέρνα νὰ τὸν κεράσ. Ὁ Σαρλὲ τὸν εὐχαρίστησε καὶ ἀρνήθηκε εὐγενικὰ τὴν προσφορά.

— Ἔχετε ὑποχρέωσι νἀρθῆτε μαζύ μου! τοῦ εἶπε τότε ὁ μεθυσμένος, ρίχνοντας ἕνα περιφρονητικὸ βλέμμα στὸ ἄλλο πλῆθος, φτωχικὸ σχεδὸν ντύσιμο τοῦ ζωγράφου. Σᾶς κάνω τὴν τιμὴ νὰ σᾶς προσκαλέσω, ἂν καὶ δὲν ὑπαρχη τίποτε τὸ κοινὸν μεταξύ μας...

— Πράγματι, ἐγὼ δὲν εἶμαι μεθυσμένος! ἀποκρίθηκε ἀποφασιστικὰ ὁ μεγάλος καλλιτέχνης καὶ τράβηξε τὸ δρόμο του.

Ἕνα Παράδειγμα:

Ἕνα μελαχροινὸ πρόσωπο μὲ καστανὰ μάτια καὶ σκοῦρα μαλλιὰ χρειάζεται πούδρα Mystikum, rachel I καὶ λιγάκι κομπάκτ india - Ἐὰν εἶσθε ξανθή, σταράτη ἢ ὡχρὰ ὁ πίναξ τοῦ Scherk θὰ σᾶς βοηθήση νὰ βρῆτε τὴν ἁρμονικὴ συμπλήρωσι τῆς ὡμορφιᾶς σας! Ἡ Πούδρα Mystikum καὶ τὸ κομπάκτ Mystikum προσεκτικὰ διαλεγμένα στὸν τόνο ποὺ πηγαίνει καλύτερα στὰ μάτια, μαλλιὰ καὶ ἐπιδερμίδα, σύμφωνα μὲ τὸν πίνακα τοῦ Scherk, δημιουργοῦν τὸν τύπο σας. Ἡ ἐμφάνισίς σας ἀποκτᾶ μιὰ γοητεία μοναδική. ● Ἐναντι 3δράχμου γραμματοσήμου σᾶς ἀποστέλλομεν τὸν πίνακα τοῦ Σέρκ ὡς καὶ δείγματα πούδρας καὶ κομπάκτ. ● Πούδρα Mystikum σὲ κουτιὰ τῶν δρχ. 80.- καὶ 50.- ● Κομπάκτ Mystikum (rouge) Δρχ. 40 - ● Γεν.· Ἀντ/πος: Π. Ι. Μαγκριώτης, Νίκης 10, Ἀθῆναι.

Η λόσιον πρόσώπου Scherk ζωογονεῖ τὸ δέρμα, ὡμορφαίνει τὸ πρόσωπο. Ζητήσατε φιαλίδα τῶν δρχ 35.-, 55.-, 90.-, καὶ 175.-

ΠΙΝΑΞ ΤΟΥ SCHERK

Χρώμα μαλλιῶν	Χρώμα προσώπου	Ἐπιδερμὶς	Χρωματισμοὶ φυσικοὶ	Χρωματισμοὶ τεχνητοί
ξανθὰ ἀνοικτὰ	ρόζινο	ἀσπρὸ	natural I	blonde rouge
φυσικὰ σκοῦρα	μελιχρὸ	ἀδιαφορὴ	natural II	orange
		κατάμελιχρὸ	rachel I	india
				india

Πούδρα Mystikum

ΚΟΜΠΑΚΤ MYSTIKUM (Rouge).

Σὲ κομψὸ κουτάκιο μὲ καθρεπτάκι καὶ ἁουρέττες

Η ΝΕΑ Κρέμα MATITÉ

Εἶναι ἡ μόνη μὴ λιπαρὰ κρέμα, ποὺ δὲν μοῦ τραβᾶ τὸ δέρμα, διότι εἶναι ἡγγυημένως χωρὶς γλυκερίνην. Ἀπορροφᾶται χωρὶς ν' ἀφίνη ἴχνη καὶ ἀποτελεῖ τὴν τελειοτέραν βάσιν γιὰ τὴν πούδραν μου. Τὴν προτιμᾶ ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες, ποὺ μοῦ ἐκοστισαν πανάκριβα καὶ ἦσαν παρὰ πολὺ τεχνητές. Αὐτὴ ἔχει μελετηθῆ εἰδικῶς διὰ τὴν ὀνομαστὴν πούδραν χωρὶς τάλκ (ματ διότι ὅλα τὰ συστατικά της εἶναι ματ) τὴν πούδραν MATITÉ

L. T. PIVER

PARIS

"ΜΗΝΥΤΩΡ"

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, "Ὑφηγη" τοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Μενάνδρου 27—Ἀθῆναι. Τηλ. 1.60

"Ὀχι ὀλίγον, ἀλλὰ μαλλιά..."

Ἐπαναφέρατε τὰ μαλλιά σας εἰς τὸ φυσικόν των χρῶμα χωρὶς βλάβας βάφας ἀναλλοιώτου ἀπὸ τὴν χρώσασαν καὶ τὴν φυσικήν σας μεταχειρισθεῖσαν τὴν ἀφάνειαν Brillantine CHARMINE

CHARMINE

Η ΖΩΗ ΕΙΝΕ ΩΜΟΡΦΗ ΣΤΑ ΣΑΡΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ...

ἀλλά, χωρὶς μιὰ ἄσπρη τρίχα!

Εἶναι τόσον εὔκολον μὲ τὸ **OLOXO** νὰ δώσετε στὰ μαλλιά σας τὸς λεπτὸς καὶ ζωηρὸς ἀποχρώσεις ποὺ κατέχει ἡ νεότης. Τὸ **OLOXO** εἶναι κάτι τελείως νέον, ἐπιστημονικόν, σύδεμίαν ἔχον σχέσιν μὲ τὰς «βαφὰς» τοῦ παρελθόντος. Τὸ **OLOXO** δὲν βάφει τὸ ἐξωτερικὸν τῆς τρίχας, ἀλλὰ εἰσχωρεῖ εἰς τὸ ἐσωτερικόν της, ἐκεῖ ποὺ ἡ φύσις ἔδωκε τὸ χρῶμα της. Τὰ μαλλιὰ παραμένουν λεπτά, στιλπνὰ, καὶ φυσικά. Οὐδεμία τεχνιτὴ κοκκινωπὴ ἀπόχρωσις προδίδει ὅτι τὰ μαλλιὰ ἐβάφησαν

Ἀντιπροσωπεία — διαρκὴς παρακαταθήκη καὶ πώλησις λιανικὴ καὶ χονδρική

ΠΕΤΡΑΚΗ 7

OLOXO

ΤΙΑ Κ.ΘΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ὅπως πάντοτε, σὲ κάθε ἐποχή, τὸ Κατάστημα ΑΚΡΟΠΟΛ σᾶς παρουσιάζει τὰ καλύτερα καὶ μοντέρνα ὑφάσματα, ἔτσι καὶ διὰ τὴν χειμερινὴν σαιζὸν παρέλαβε μεγάλας ποσότητας καὶ τιμὲς μὲ μεγάλας ἐκπτώσεις, ἤτοι:

ΜΑΛΛΙΝΑ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ

Φορέματα Σκωτσέζικα	Δρ.	40
» Μπλανζὲ	»	50
» Μπουκλὲ	»	60
» Κλοκὲ κλπ.	»	70

ΜΑΛΛΙΝΑ ΕΠΑΝΩΦΟΡΙΩΝ

Πολλὰ Σπόρ διπλόφαρδα ..	Δρ.	70
» » μπλανζὲ	»	100
» » σκωτσέζικα ..	»	120
» » λιονὲ	»	130
» Ἔξτρα	»	150

ΠΑΛΤΑ ΤΟΥΑΛΕΤΤΑΣ

Πολλὰ τουαλέττας σκέτα ...	Δρ.	140
» » μπουκλὲ ..	»	160
» » κλοκὲ ..	»	180
» » χαμηλὸ ..	»	200
» » ντρὰ ...	»	160

Παρελήφθησαν Μοντέρνα Μεταξωτὰ εἰς πλουσίαν συλλογὴν καθὼς καὶ μεγάλην ποικιλίαν εἰς λευκὰ διὰ νυφικὰς τουαλέττας.

ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΤΣΩΝ (Τιμαὶ ἐργοστασίου): Κάλτσαι μεταξωτὰ ἀπὸ δρχ. 58, 65, 80, 90, 100, 125.

Ἰδιαίτερος σᾶς συνιστῶμεν τὴν λεπτὴν καὶ στερεὰν μεταξωτὴν κάλτσαν ALMA καὶ LE BIJOU τῶν 195 μὲ δρχ. 150, τῆς ὁποίας εἴμεθα Γενικοὶ Ἀντιπρόσωποι.

Ἐπίσης κάλτσες βαμβακερὲς ἀπὸ δρ. 20, 25, 50 κλπ. Πρὸς τὸ συμφέρον σας.

Ἐπισκεφθῆτε τὴν "Ἔκθεσίν μας. Ἐξυπηρέτησις ἀκριβῆ διεύθυνσίν μας βλέπετε Κατάστημα ΑΚΡΟΠΟΛ, Ἑρμοῦ 18 α'.

ΣΠΥΡΟΣ ΛΙΝΔΙΑΚΟΣ

EX-ASSISTANT ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ LEMAITRE & HALPHEN

Χειροῦργος — Ὠτορινολαρυγγολόγος.

Ἐμμ. Μπενάκη—Μαυροκορδάτου 6. Μέγαρον Μαλάμου ΑΘΗΝΑΙ

Τηλ. 29-562

ΤΟ ΡΕΚΟΡ

Εἰς συλλογὴν καὶ φθηνεια εἰς τὰ εἴδη ἐπιπλώσεως, ἔχει ἐφέτος

ο ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

11, Φωκίωνος

(Παρ. Ἑρμοῦ 34)

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

ΑΧΑΡΝΩΝ 18 ΤΗΛ. 80786

Ἡ ἐκπληκτικὴ ἀνακάλυψις ἑνὸς Ἰατροῦ

Ἐπαναδίδει τὴν νεότητα

σὲ μιὰ ἐπιδερμίδα μαραμένη καὶ ρυτιδωμένη

Μία ἰατρικὴ ἐφημερὶς τῆς Βιέννης ἀναγγέλλει τὸν τελευταῖον θρίαμβον τῆς ἐπιστήμης ποὺ θὰ ἐκπλήξῃ τὸν κόσμον. Ὄχι μόνον εὗρε τὴν ἀφορμὴν τῶν ρυτίδων, ἀλλὰ ἐπίσης τὸ μέσον νὰ τὶς ἀφαιροῦν. Μητέρες ἀκόμη καὶ γιαγιάδες βύνανται τώρα νὰ ξαναύρουν τὸ φρέσκο καὶ καθαρὸ χρῶμα τῆς νεότητός των. Γυναῖκες 50 χρονῶν καὶ πλέον μποροῦν νὰ ξαναύρουν τὴν βελουτὲ ἐπιδερμίδα καὶ χωρὶς ρυτίδες τῆς νεότητός των.

Αἱ ρυτίδες προέρχονται διότι ἐνῶ γηράσκομεν ἡ ἐπιδερμὶς χάνει μερικὰ ζωτικὰ καὶ θρεπτικὰ συστατικά. Αὐτὰ τὰ συστατικὰ τώρα προέρχονται ἀπὸ νέα ζῶα. Ὅταν τὰ ἐπαναδίδῃ τις εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἐπιδερμίδα τὴν καθιστοῦν ἐκ νέου φρέσκην καὶ νέαν. Αὐτὰ τὰ ἐκπληκτικὰ ἀποτελέσματα τῶν δοκιμῶν τῶν γενομένων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βιέννης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ Dr Stéjskal. Τὰ ἀποκλειστικὰ δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ἐν λόγῳ καθηγητοῦ ἠγοράσθησαν παρὰ τῆς Tokalon ἀντὶ μυθώδους ποσοῦ. Τὸ ἐκχείλισμα τῶν ζωντανῶν δερματικῶν κυττάρων, ὀνομαζομένων «Biocel» δὲν εὑρίσκεται παρὰ ἐντὸς τῆς κρέμας Tokalon (χρώματος ρόζ). Κατὰ τὰς γενομένας δοκιμὰς εἰς Νοσοκομεῖα ἐπὶ γυναικῶν 60 ἐτῶν, αἱ ρυτίδες ἀφηρέθησαν ἐντὸς 6 ἑβδομάδων (βλέπε τὴν σχετικὴν ἔκθεσιν εἰς τὴν Ἰατρικὴν Ἐφημερίδα τῆς Βιέννης)

Μεταχειρίζεσθε τὴν κρέμαν Tokalon, τροφὴν διὰ τὴν ἐπιδερμίδα, χρώματος ρόζ, κάθε βράδυ προτοῦ πλαγιάσετε. Τρέφει καὶ ξανανεώνει τὴν ἐπιδερμίδα σας κατὰ τὸν ὕπνον σας. Αἱ ρυτίδες ἐξαφανίζονται ταχέως. Ἐντὸς μερικῶν ἑβδομάδων θὰ φαίνεσθε ἀρκετὰ χρόνια νεωτέρα. Τὴν ἡμέραν μεταχειρίζεσθε τὴν Κρέμα Tokalon χρώματος λευκοῦ μὴ λιπαρά.) Διαλύει τὰ μαῦρα στίγματα, ξανασφίγγει τοὺς διεσταλμένους πόρους, καθιστᾶ λευκὴν, γλυκεῖαν καὶ βελουτὲ τὴν πλέον σκοτεινὴν ἐπιδερμίδα, ἐγγυώμεθα ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα, ἄλλως τὰ χρήματα ἐπιστρέφονται.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΟΣΜΕΤΙΚ ΤΗΣ

Μ^Ε ASPLÉ

Δυναμώνει καὶ μεγαλώνει τὰς βλεφαρίδας.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ καλὰ κομμωτήρια ἀντὶ 30 δρχ.

Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛ

Χαλκοκονδύλη 11

Τηλ. 27-975

ΕΙΣ ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΣΑΣ ΕΝΑ ΝΕΟΝ ΘΕΛΗΤΡΟΝ

Μία ἀντισηπτικὴ Ὀδοντοκρέμα ἡ ὁποία ἀφαιρεῖ τὰς κηλίδας καὶ ἀποδίδει στὰ δόντια τὴν φυσικήν των λευκότητα εἶναι ἡ

ΚΟΛΥΝΟΣ

εἰς τὴν ὁποίαν ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Χ Διεθνοῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης μέγα βραβεῖον «ἐκτὸς συναγωνισμοῦ»

Εἰς τὴν κρέμαν ξυρίσματος ΚΟΛΥΝΟΣ ἀπενεμήθη ἐπίσης ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἐκθέσεως τὸ χρυσοῦν μετάλλιον

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣ : ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3, ΑΘΗΝΑΙ

Τὰ φορέματά σας μόνον ἂν τὰ βάψετε μέ: δὲν θὰ ἐξβάφουν ποτέ **ARTI** | Τὰ φορέματά σας μόνον ἂν τὰ βάψετε μέ: δὲν θὰ ξεβάφουν ποτέ **ARTI**

Nouveautés

Μάλλινα Ἐυρωπαϊκὰ

Διὰ γυναικεῖα παλτὰ καὶ φορέματα

ΝΤΙΝΟΣ Μ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΟΥ ^ΚΣΙΑ

ΠΛ. ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ραπτομηχανὴ «Σίγγερ» πολυτελείας (κεντήματος - ραπτικῆς) εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Πληροφορίαι: Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν ἀριθ. 5, τυπογραφεῖα «Μπουκάτου» (Πλατεῖα Κλαυθμῶνος).

Αἱ βαφαὶ ARTI δὲν φθείρουν τὰ φορέματα. | ΑΙ ΒΑΦΑΙ ARTI ΔΕΝ ΦΘΕΙΡΟΥΝ

ΤΑΠΗΤΕΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Τοὺς ὡραιοτέρους καὶ στερεωτέρους ΤΑΠΗΤΑΣ

θὰ εὕρητε εἰς τὴν ἔκθεσιν

Θ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ & ΥΙΩΝ

Μητροπόλεως 27

Πλουσία συλλογὴ παντοῖ εἴδους ταπήτων

Παρέχονται καὶ εὐκολίαι πληρωμῆς.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Ὁ Ἰατρὸς Κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΔΗΣ, ἰδρυτὴς τοῦ αἰσθητικοῦ κέντρου ELYSEE τῶν Παρισίων, κ. διευθυντὴς τῆς Κλινικῆς ST. CLOUD τῶν Παρισίων, δέχεται τὰς ΑΙΣΘΗΤΙΚΑΣ ΕΓΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ὅλας τὰς δυσμορφίας, ἐγκαύματα, οὐλάς, στίγματα, ἀγγειώματα κ.λ.π.

ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΙΧΩΣΙΝ

χωρὶς ἠλεκτρόλυσιν ἄνευ στίγματος, ἄνευ πόνου. Βερεκλέρου 12α. ΔΙΤΣ

Γ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

ΔΕΡΜΤΟΛΟΓΟΣ

Ἐπὶ 16ετίαν ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Φωτεινοῦ δέχεται, ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Ταγέας 1

Ὧραι 8—11 — 4—6

Ἀρ. Τηλ. 80215

ΠΟΛΩΝΙΚΑ ΣΚΟΝΑΚΙΑ
MIGRENO · NERVOSIN.
ΜΑΡΚΑ ΚΟΚΚΟΡΑΣ
ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΓΡΙΠΠΗΣ ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΩΝ
ΚΕΦΑΛΟΠΟΝΩΝ ΟΔΟΝΤΟΠΟΝΩΝ
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Διὰ νεωτάτης μεθόδου ἐκτελεῖται ἡ ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ
ΕΜΜΑΝΟΥΕΛ
Καὶ ὅλαι αἱ βαφαὶ τῶν μαλλιῶν
Χολκοκονδύλη 11
Τηλ. 27—975
Περμανάντ Εμμανουέλ

Κρατήσατε τὴν κάτωθι διεύθυνσιν:

ΑΥΓΟΥΛΑΣ
ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 18
ΑΡ. ΤΗΛ. 26.369
ΑΘΗΝΑΙ

διότι μεθαύριον ποὺ θὰ εἶναι πλέον ἕτοιμον τὸ TRESVITE θὰ σᾶς εἶναι ἀπαραίτητη.

Τὸ TRESVITE θὰ σᾶς ἐκπλήξη. Δύο μόνον φιαλλίδια εἶναι ἀρκετὰ διὰ νὰ κάμετε μίαν τελείαν Περμανάντ ἄνευ ἠλεκτρισμοῦ καὶ διὰ μηχανήματος. Ωραῖες καὶ φυσικὲς κλίσεις καὶ μποῦκλες στιλπνότητα καὶ διατήρησιν ἀπόλυτον ἐξασφαλίζει τὸ TRESVITE.

Ἡ χρῆσις του εἶναι εὐκολωτάτη μὲ μίαν μόνον ὑπόδειξίν μας. Σᾶς ἐγγυώμεθα ὑπευθύνως τὰ καλὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεώς του.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ:
LABORATOIRE L' ECLAT
ΤΗΛΕΦ. 9.357

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καταστήματα περιφερείας Ἀθηνῶν— Πειραιῶς πρὸς εὐκολίαν τοῦ κοινοῦ:

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ὁδὸς Σοφοκλέους 11 ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ὁδὸς Πατησίων ἀριθ. 165.
ΚΥΨΕΛΗΣ, ὁδὸς Κυψέλης ἀριθ. 86.
ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, Λεωφόρος Θησέως ἀριθ. 116
ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ, ὁδὸς Εὐτυχίδου.
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ, Γωνία Μαυρομιχάλη καὶ Καλλιδρομίου
ΠΛΑΚΑΣ, ὁδὸς Καπνικαρέας ἀριθ. 37.
ΚΟΛΩΝΟΥ, ὁδ. Συρρακου πλησίον σταθ. ΣΠΑΠ—ΣΕΚ
ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ ὁδ. Πειραιῶς 79, πλησίον Λαχαναγορᾶς
ΒΑΘΗΣ ὁδὸς Ἀριστοτέλους 15α
ΠΛ. ΗΡΩΩΝ ὁδὸς Καραϊσκάκη 31
ΑΧΑΡΝΩΝ ὁδὸς Ἀχαρνῶν 114

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁδὸς Ὁμήρου 16, παρὰ τὴν Ἁγίαν Τριάδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μ. ΣΤΟΑΣ, Λεωφόρος Μακρᾶς Στοᾶς ἀριθ. 55
ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ὁδὸς Ἁγ. Διονυσίου καὶ Ψαρῶν.
ΝΕΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ, Ἀντιοχείας 2,

ΑΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Συναλλασσόμενοι μὲ τὸ πλησιέστερον συνοικιακὸν παράρτημα μας ἀποφεύγετε τὰ ἔξοδα καὶ τὴν ἀργοπορίαν τῆς μεταβάσεως εἰς τὸ κέντρον.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΜΑΛΛΩΝ
ΑΠΕΙΡΟΣ ΡΟΤΑΝΟΘΗΚΗ

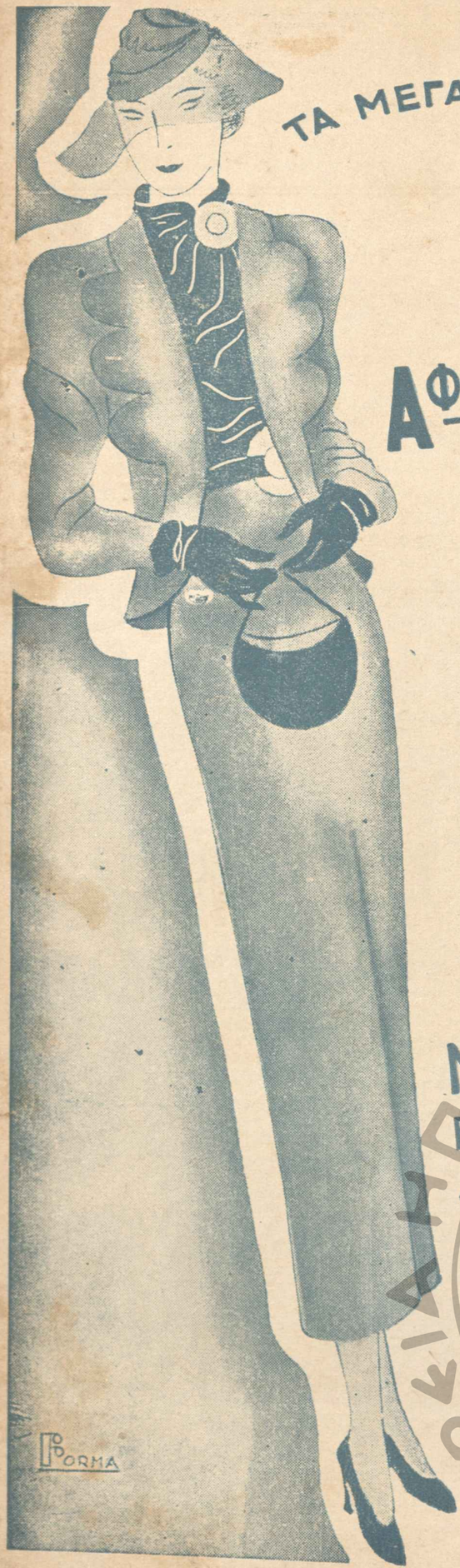

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Α. ΦΩΝ ΓΙΑΝΝΑ & ΤΣΑΥΣΗ Α.Ε.

ΕΡΜΟΥ 49

ΕΧΟΥΝ ΠΑΝΤΟΤΕ
τήν πραγματικῶς
ὡραιοτέραν καί πλου-
σιωτέραν συλλογήν
εἰς τά

ΜΑΛΛΙΝΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ & ΕΓΧΩΡΙΑ

Γαντικῶς
νέας παραλαβαί
σύμφωνα μέ τάς
ἀπαιτήσεις τῆς
μόδας.

ΜΗΝΥΤΩΡ